

MONARCHIA REGVM.

AVCTORE

D. FRANCISCO DE BALBOA ET PAZ PHINTIANO I.C. IN PARTHENOPEI REGNO MAGNÆ CVRIÆ VICARIÆ MALEFICIORVM IVDICE, ET IN HISPANIA SANCTÆ ET ILLIBATÆ INQVISIT.nis CONSVLTORE.

ET FVTVRA

PRÆTERITA SIMVL

Cum Privilegio

MONARCHIA REGVM,

SIVE ACCVRATA IMPERII SYNOPSIS.

In qua

CVM DE SVMMA DOMINANDI MAIESTATE, & primæua illius origine, ab antiquioribus scriptorum monumentis elucubratè admodum indagata, differitur,

TVM DE IVRE IN IMPERIO SVCCEDENDI, TAM SANGVINIS IVRE, quàm per electionem, diffusa legalis sapientiæ, & politicæ disciplinæ doctrina disputatur.

Successionem in omni benè constituta Repub. potiorem semper fuisse, & præponendam esse infinitis Hispaniæ, Galliæ, Italiæ, & Angliæ Regni; aliorumq; siue Christianorum, siue Barbarorum, & infidelium Imperiorum exemplis demonstratur.

Electio verò quando nam locum vendicare sibi valeat, variis rationibus, locis legalibus, politicisque præceptis proponitur.

AVCTORE

D. FRANCISCO DE BALBOA, Y PAZ.

OPVS

Cunctis Iurisprudentiæ alumnis, Chronologicæ artis studiosis, Ethicæque disciplinæ sectatoribus perutile, iucundum, & necessarium.

COPIOSISSIMO RERVM, ET VERBORVM INDICE ILLVSTRATVM.

AVGVSTAE TAVRINORVM,

Apud hæredes Ioannis Dominici Tarini. M. DC. XXX.

D·EMANVEL ASTVNICA ET FONSECA VI·COMES MONTIS REGIS·III·FONTIVM·ANNO ÆTATIS SVÆ·XXX·VI·
Ars utinam mores animumq effingere posset
Pulchrior in terris, nulla tabella foret
Mart· Epig XXX· lib x°
Nu. Perret

Illustriſs. & Excellentiſs. Principi

D. EMANVELI A STVNICA, ET FONSECA.

MONTIS REGIS, AC FONTIVM COMITI.

Inuictisſimi Hiſpaniarum Regis

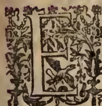
PHILIPPI QVARTI CVBICVLARIO.

A CONSILIIS STATVS, ET BELLI SVPREMI ITALIAE SENATVS Digniſſimo Præſidi.

Atque apud Summum Pontificem VRBANVM VIII. Regio Legato.

D. Franciſcus de Balboa, & Paz.

S. F. P.

A eſt ſublimis ſiderum vis, Excellentisſime Princeps, quæ orbi eminent vniuerſo, nitore, virtute, vt in quaſcunque aſpectu, ſeu hilari, ſeu triſti priuatas ſubiectaſque rerum cauſas dominentur, ad earundem quoque effectus ſuo iure protendant imperium ſic Vrbium, Regnorum, gentium, nedum cuiuſque ciuis geniale aſtrum varios in dies ijſdem paraſse cenſetur euentus. Hæc cęleſtum luminum vis ſtruendæ ſub Romulo olim vrbi dum imminet, ſubinde tantum eidem imperium excitauit, propugnauit, tot Heroum gloria cumulauit. Sic Nino apud Aſſyrios, apud Perſas Cyro, & magno apud Macedonas Alexandro præſtiterunt felices Horoſcopi, quos

ingentium etiam quæ condiderunt Regnorum, & strenuorum in ijs Ducem gloria sequeretur. Idem Hispanis nostris contigisse necesse est, quos tandem post compressos Barbaros rerum in occidente magna ex parte potitos experimur. Felici ergo surgentis Hispaniæ Horoscopo, vt cæteram gloriam, & aliorum eius Heroum inclyta gesta sub numinis summi prouidentia, ita in primis tuã in administranda publica re, ac promouenda singularem virtutem, atquè industriam tribuere fas est gloriosissime Princeps. En ergo, quia tuus ego qualis qualis sum, & tuo obsequio iam olim mancipatus tuæ beneficio benignitatis immẽsæ ad fori in Neapolitano Regno administrationem crimina animaduertendo in facinorosos euentus, iure optimo me, meaque omnia tibi, tuoquè, hoc est felicitatis Hispaniæ tam glorioso Horoscopo dicare, ac veluti consecrare compellor. In quibus opportunè ad rem, de qua differo hæc mea de iure Monarchiæ fortè haud inanis lucubratio primum tui Illustrissimi nominis luce profusa prodit, vt cui me totum debeo, ingenij etiam mei partus perpetuo subijciantur obsequio. Excipe igitur, & vt inclytum decet Heroem, auctorem, atquè opus tua gloria, ac felicitate illustra. Vale: Tequè Deus ad suam gloriam, Hispaniæque in columen statum felicissime sospitet.

Submiſsio Authoris Diuinæ Eccleſiæ Catholicæquè Romanæ.

Et antequàm propoſitam aggrediar materiam, conſultè vt Catholicus Chriſtianus confiteor, proteſtorq;, me tenere, & credere Fidem Catholicam, quam docet, tenet, & prædicat Sancta Catholica, & Apoſtolica Eccleſia Romana.

Proteſtorquè etiam, quod ſi quid in præſenti Commentario, ſeù in alijs ſcribendis, à me dictum fuerit, quod ſacris ſcripturis, aut Apoſtolicis traditionibus, aut ipſius Eccleſiæ Catholicæ decretis aduerſetur, id pro irrito, & non dicto velle haberi.

Imprimatur.

Iacob. Terrag. Vicar. General.

Io. Vinc. Ioue. Canon. Deput. vidit.

EXCELLENTISS. PRINCEPS.

MAndatis mihi iniunctis, vt par est obediens, perlegi volumen, cui titulus DE MONARCHIA REGVM Auctore Vtriusque Iuris Doctiss. viro D. Francisco de Balboa Mag. Cur. in Criminalibus Iudice meritiss. nec quicquam inuenio, quod illum ne typis tradatur impediat, imò non sine magna eruditione multa scitu digna, quæ non passim cognita sunt diligenter, & exactissimè declarantur. Vale quarto Idus Septembris 1629.

Excellentiæ suæ Seruus dedititissimus

Scipio Theodorus.

Imprimatur. Lopez Reg.

Erratas sic corrigito.

Fol. 2. col. 2. lin. 15. rapnt, corrige caput. fol. 9. col. 1. l. 14. lege, populus, & omne imperium. fol. 10. col. 2. lin. vlt. Principium, lege Principum, fol. 11. col. 2. lin. 4. contiqui, lege, contingit, fol. 13. col. 1. lin. 2. gubernator, lege, gubernabatur, fol. 15. col. 2. lin. 18. broui, lege, breui, fol. 21. col. 2. lin. 11. renet, lege, tenet, fol. 22. col. 2. lin. 22. impetium, lege, imperium, fol. 28. col. 1. lin. ultim. transibulum, lege, trasibulum. fol. 30. col. 1. lin. 26. dominetur, lege, dominentur. fol. 32. col. 2. lin. 13. in tertia parte, lege, in secunda. fol. 72. col. 2. lin. 36. Ponitur, lege, penitus. fol. 75. col. 2. lin. 7. dum, lege, diem. f. 76. col. 2. l. 2. ei successione, lege, ex successione. fol. 78. col. 1. lin. 21. connitem, lege, comitem. fol. 89. col. 1. lin. 2. partem, lege, patrem. fol. 102. col. 2. lin. 14. pro dolore, lege, prou dolor, idem lin. 29. fol. 129. col. 2. lin. 29. dncis, lege, ducis. fol. 193. col. 2. lin. 26. orane, lege, oratione. fol. 211. col. 1. lin. 5. Cocacij, lege, Bocacij. fol. 226. col. 1. lin. 8. Hiereusalem, adde octabum. fol. 246. col. 2. lin. 9. calias, lege, alias. fol. 287. col. 2. lin. 31. præperam, lege, perperam.

SVMMIS REGI A LATERE CONSILIARIIS, Carolo Tapiæ, Belmontis, D. Ioan. Henriquez, Campi Marchionibus, & Didaco Lopez, Tergemino huius Regni Cardini, Summam Felicitatem.

Vobis meæ huius de Monarchiæ lucubrationis multis nominibus iudicium vna, ac patrocinium deberi intelligo, nempè summis in hoc Neapolitano Regno administrando Regi à latere Trium viris. Primum, quia post Regem ciuium ornamenta, Reipublicæ tranquillus status, & virtutum omnium incrementa vestro prudentissimo, & æquissimo regimini merito tribuuntur. Nàm quale sub Numine cælum orbi præest, sub Rege consessus vester prudentiç composito aptoq; motu, & virtutum omnium astris huic Regno felicissimè amplissimèque præfulget. Vt ergò veris suauitas, vernantiũ agrorum amænitas, vbertas frugum, florum hilaritas, aeris pelagiq; trãquillitas, & inferi huius Mũdi gubernatio cæli luminibus sub Numine tamẽ summo accepta dona referũtur, ita quęcũq; ciuiũ ornamenta, Reipublicæ salus omnis, virtutũ omniũ incrementa, nec non literarũ, & ingenij lucubrationũ, quæq; laus tanquã vestri præclarissimi regiminis ditissima, & pulcherrima proles agnoscenda vidẽtur, deinde res ipsa, quã tacto vestrũ exposcit pertinax iudiciũ, & potẽtissimũ propugnaculum. De sceptri enim altissimo iure, iura vnde proferuntur omnia, aeris mihi est disputatio. Quibus verò munienda est præsidijs nisi eorum, qui sceptro adsideant propugnatores strenuissimi? Et sanè si luce sapientiæ in his differendis mihi opus est, cęcis mentis meæ alioquin auris solis iubar à Regio finitore oriatur Iuris Monarchę Caroli Tapiæ, qui radiantibus typis Neapolitani Iuris tenebras præfulgente sui ingenij sole detersit. Si prudentiæ ex ordine composito motu, Iuppiter mihi affulgeat pacatissimus D. Ioannes Henriquez gentis meæ Hispaniæq; decus eximium, si denique opus est mihi peruigili industria Didacus Lopez, alterũ Hispaniæ in hoc moderãdo Regno sidus Mercurij nitore pręniteat, quanquã vna luce, sol vnus, vnus Iuppiter, Mercurius vnus, vno omnes absoluto regimine pari virtute, ac gloria præsidetis. Demum amor me deuincit, & plura in me collata à vobis beneficio prorsus cogunt, vt venerationis, & grati animi ergà hunc meum laborem, qualisqualis est, vestræ eruditissimæ censuræ, firmissimoque patrocinio studio obsequẽte subijciam, ita pro viribus vestram in me beneuolentiam, & eximia merita contestatus. Me itaque, & hunc meum laborem nitidissimis vestris radijs fouete, illustrate.

OPERIS ARGVMENTVM
AD LECTOREM.

N tibi, benigne Lector, otij mei, non desidis, sed industrij olim paratos fructus, cum in Pintiano meo rure in Hispania, à negotijs procul, humili quanquam preßus fortuna, ingenuis tamen studijs, literisque haud ignauiter otiarer. Eo me recipiens difficili, tunc quidem ex Aula ablegante fortuna, mentis, & librorum pegaso, nihilominus orbem, & Regum aulas solers lustraui, vt Regnorum omnium Monarchia iura describerem. Opus, ni fallor, hoc præsertim æuo vtilissimum, & propè dixerim necessarium. Neque verò hoc iter alij, quod sciam, hucusque diligente saltem indagine tritum. Cum enim hac tempestate valida nostra Europa ad boreum præcipuè axem tot Regnis, & Imperio dissita certet, nihil opportunius vestigandum occurrebat Regnorum iure, ac Monarchia. Nam & ad rebelles compescendos, ad sedanda bella, ad pacem firmandam, ad pacandos Populos, ad componendam, atquè exhilarandam Rempublicam, ad Maiorum instituta, & antiqua monumenta illustranda, ad Superiorum temporum lucem, & publicæ administrationis etiam iuxtà diuina, & naturæ iura tranquillitatem nihil hoc suscepto labore videtur esse salubrius. Hic Regna ritè auspicandi, hic propugnandi, atque administrandi iura velut orbis reserato theatro enucleatè exponuntur. Argumentum scriptis legibus, & earum interpretibus perpetim suppreßum: apud quos vix legis Regiæ exiguum deprehenditur vestigium. Sed res ipsa arcano, altoque silentio premitur. Quod si priuati iuris tàm curiosa est disquisitio, vt innumera penè typis mandata volumina cunctis optatissima in dies prodeant, non video cur de summo, & publico Monarchiæ iure negligenda sit disputatio. Imò merò vt Reges populis longè præstant honore, ità Regum iura regnandi maiore sunt explicanda solertia, ac populis item maiore studio expetenda. Ea re nunc aspirante iam non nihil fortuna, Neapoli ad fori administrationem euectus hoc opus vulgare constitui, vt mecum in lucem prodeat, quod mecum olim ruri sub oscura fortuna delituit. Fruere itaquè, candide Lector nostro qualiquali labore, quo primum pro summa argumenti dignitati tantum apicem scandere nixi sumus. Icari ne, an Dædali alis? aliorum esto iudicium. Tu interim, si minus auctorem, argumentum certè suscipe, & complectere.

SVMMARIVM QVAESTIONIS PRIMAE.

1 Adæ nostro communi parenti datum est à Deo priuilegium regendi, ac dominãdi.

2 Caim filius Adæ fuit constitutus monarcha illius temporis. Et tempore diluuij, & post diluuium generale Dominus Deus noster dedit Noæ præeminentiam regendi, & gubernandi omnia quæ sub Cælo erant ibidem.

3 Regem habent omnes nationes per circuitum Orbis.

4 Populus transtulit omnem potestatem in regem. Nec populus poterit talem potestatem reuocare, & sibi eam auocare, etiam vacante sede regali. num. 5. Talisque cessio, & potestas censetur perpetua. num. 7.

6 Lex regia quæ dicatur, & à quo fuit condita.

8 Gubernatio populi per regem est optima, & res necessarijssima, & multis sequentibus.

9 Regna gubernari non possunt sine rege, lege, vel iustitia.

10 Regimen vt sit iustum, & fortius, expedit, quòd sit vnius tantùm, & non multorum, & per totam hanc quæstionem.

11 Rex debet esse perpetuus, & num. 48.

12 Reges postquàm à populo Romano fuerunt expulsi, & eius gubernatio redacta per Consules; Republica ipsa Romana valde annihilata fuit: licet ante talem expulsionem fuerit laudabilis Respublica.

13 Romanæ Ciuitatis laudes.

14 Constantinus Magnus Imperator suum imperium transtulit ad partes Orientales,

ad benè regendum, quàm omnes Reges, ac Princepes Mundi: ideo dignè meruerunt Imperium totius Mundi.

40 *Romani fuerunt pleni singulari pietate beneuolentia, & iustitia.*

41 *Romani inter omnes consequuti sunt magnam gloriam, causa perpetuæ memoriæ conseruandæ.*

42 *Romanorum Monarchia incepit à Iulio Cæsare.*

44 *Reges ideò Deus constituit, vt facerent iuditium, & iustitiam.*

46 *Regna remota iustitia, nihil aliud sunt, nisi magna latrocinia.*

47 Regna *gubernari non possunt, sine* Rege, *vel iustitia, ac lege.*

49 *Intellectus cap.* 12. *lib.* 1. Reg. *sequentibus, vbi plura tractantur de Regum exclusione.*

50 *Regnum gubernari per Regem, est optima pollitia.*

51 *Deus Populum Israel sibi elegit spetialem, & peculiarem præcæteris Populis. Quare ipse Deus voluit esse eius immediatus* Rex. *nu.* 52. *& num.* 54. *& sequentibus.*

53 *Iudei suis Iudicibus fuerunt priuati cùm* Romani *Imperium terrarum obtinuerunt, & etiam suis Regibus fuerunt priuati, & quare id fuerit. n.* 55.

56 *Iudeorum in opprobium multa annotantur, ac referuntur.*

57 *Iudei extra nos sunt: ideò nobiscum communicare non debent.*

58 *Deus non solum fuit iratus contra Israelitas, quia sibi ipsis* Reges *petierunt, sed etiam ex alijs vt ibidem.*

QVAESTIO PRIMA.

Vtrum Rege alicuius Regni mortuo ſine deſcendentibus,& conſanguineis, Magnates, & Populi talis Regni poſſint in futurum prætendere, liberos eſſe, & ſine Rege.

IDI non ſemel diſputari? Poſſint ne? Magnates,& Populi Regnorum prætendere,ſi eorum vltimis Rex ſine deſcendentibus, & conſanguineis moriatur, deinceps contra eorum voluntatem non debere, eſſe ſubiectos, ſed liberos, & abſque Rege? Et licet res hæc in dubium ventilari non deberet, propter eius paruam dubitationem, tamen vt votis amicorum complaceam, (à quibus hæc quæſtio mihi propoſita fuit) non verebor, ſententiam, ac iuditium meum in lucem edere aduerſus prędictos Magnates, & Populos. Ex ſequentibus.

Primò,quia à principio,& creatione Mundi,Deus Opt. Maximus creauit primum hominem ad imaginem, & ſimilitudinem ſuam, Geneſis cap. 1.& 5.& etiam 9.Sapien. cap. 2. Eccleſiaſtic. cap. 17. habetur tranſumptiuè in. c. hæc imago. 33.quęſt. 5.diuus Paul. ad Coloſſen. cap. 3. ad Epheſi.cap.2. Poſtea eadem Diuina Maieſtas ei dedit Æuam primam mulierem in vxorem,& ſociam,Geneſis.2. cap nec illud. 33.quæſt. 5. Et tunc ipſi noſtro,& communi
1 parenti † tanquàm prædomināti toti humanæ naturæ,datum eſt priuilegium regendi, & dominandi,vt ſcribitur Geneſis. 1.Creſcite(inquit)& multiplicamini, & replete terram, & dominamini piſcibus Maris,& volatilibus Cæli, & cunctis animantibus, quæ mouentur ſuper terram. Vbi Sanctus Thom. fol. paruo.12.col.1.verſi. requiritur etiam.notat, quòd Dominus Deus noſter non tantum primò noſtro parenti dedit fœcundi-

cunditatem,sed dignitatem, & præsidentiam, quod etiam affirmat idem Diuus Thom. lib.2. de regimine principis. cap.6.in princip. Quare cùm à principio Mundi hoc fuerit statutum,non potest,nunc alterari.ff.de pact.l. ius agnationis.ff.de reg.iur.l.iura sanguinis.tex.in §. sed naturalia. institu.de iur.natu. & similibus. Immò idem ordo debet nunc seruari. Quia vt ait tex. in.l.minimè. ff. de legib. Minime mutanda sunt, quę certam habuerunt determinationem. Præterea, in omnibus debet initium considerari. ff. quod vi aut clam.l. nam origo.ff.de acquir.possess.l.clam. possidere in principio.Euentusquè posterior firmatur à primordio tituli.C.de imponen.lucra. descript. lib.10. l. vnica. Vndè ait Hect. Pinto in Esaiam.cap.19.pagin. 182 quòd cùm in Mundi principio Deus crearet multa animantia (Genesis. cap. 1.) noluit multos homines simul creare,creauit vnum, de quo multitudo propagaretur, vt admonitione hac, huius rei memoria etiam in multiscócordem vnitatem seruaremus,& vt intelligeremus esse nos omnes vnius hominis filios,& videremus,q̃ esset De⁹ vnitate delectatus, & q̃ secundum Diuum Augustinum hæc est causa,quare Deus voluerit,vt omnes ab vno,& ab ipso creato originem ducere mus,& Diuum Augustin. sequitur etiam Paul. Emilius in cronica generali ætatum Mundi.1.ætate. fol.9. dicens ex eodem Augustino, quòd humanum genus ideo ex vno homine Deus instituit, vt commendaret, quàm ei grata sit in pluribus vnitas, & constat in d.cap.1.Genesis,& in cap. hæc imago, & in cap. nec illud.33.quæst.5. quæ & suadentur ex traditis per Anto.Gometi.in.l.40.Tau.nu.3.

2 Quia † & post Adam fuit cóstitutus Caim Monarcha Gentium illius temporis ex eodem Diuo Augusti. lib.15. cap. 20. de Ciuitate Dei. Sequitur Dominic.à Soto.lib.4. de iusti.& iur.quæst.4. art.1. in responsione ad argumenta contraria. col. 1. vers. & quàmuis.Hieronym. Rom.in republicis.lib.1.de Republica Æbrea c.2.col.1. fol. 4. Proindè, & tempore Diluuij Generalis,& post eius consumationem Dominus Deus noster dedit præhæminentiam Noæ,regendi, & gubernandi omnia, quæ sub Cœlo erant. Genesis.cap.7.& 8.refert Al-

son. Guerrero in thesau. Christianæ Religionis. cap. 54. de Regibus num. 5. pagin. 702. Noe enim inuenit gratiam coram Domino, fuit quia iustus, & perfectus, & ambulauit cum Deo. Genesis. cap. 6.

Secundò, hæc pars suade-
3 tur. Quia † ferè omnes nationes per circuitum Orbis habent Regem, semperque illum habuerunt. Deutero. cap. 17. lib. 1. Reg. cap. 10. cap. in apibus vnus est Rex. 7. quæst. 1. notat Beatus Isidor. lib. 9. Ethimologia. cap. 3. fol. 48. Anton. Gometi. in d. l. 40. Tau. num. 3. Ideo Prouerb. cap. 11. dicitur, quòd vbi non est Gubernator, Populus corruet. & ibi Beatus Hierony. verb. vbi non est. notat Anto. Corset. de potestate Regia. 5. part. quæst. 74. num. 2. Hect. Pinto in Esaiam. cap. 3. pagi. 38. Hinc dicit Beatus Augustin. lib. 4. de Ciuitate Dei. c. 6. in princip. quòd à principio rerum gentium nationũ Imperium penès Reges erat. probatur in. l. ex hoc iure. & in l. manumissiones. ff. de iusti. & iur. Rode. Suar. in. l. quoniam in prioribus. C. de inoffic. testam. 11. limita. in. 2. dubio Comitatus Valentiæ. col. 20. vers. est verum. Quod Couar. cap. 1. pract. quæst. num. 5. vers. Ægyptij, exemplificat in Ægyptijs, dicens, quòd Ægyptij (qui fuerunt primi omnium) Regium Principatum habuerunt, & quòd nullo tẽporis momento poterant sine Rege viuere, idem tenet Gerard. de Mercatore in demonstratione temporum. pagin. 5. tit. de Ægyptij Regni antiquitate, in principio.

Tertio fulcitur nostra sententia. Quia cùm merum Imperium postea esset penès Populum, necessitas ipsa coegit, vt ad Senatum transuolaret, eidemquè Reipublicæ cura omnium incumberet. Quia non facilè Populus in vnum conuenire poterat, vel longè frequentius de rebus publicis consultari, necesse erat, quàm Populus vniuersus conuocari posset. l. 2. §. deinde quia non facilè. ff. de origin. iur. Quinimmò ipsa necessitas seditionis, factionumquè vitandarum causa impedit, vt Reipublicæ cura ab ipso Senatu ad vnum Principem
4 transferretur; † & tunc Populus transtulit omnem potestatem in Regem, & homines eius promisserunt, ei seruire, & obedire. d. l. 2. §. nouissimè ff. de origin. iur. & ff. de constit. Princip. l. 1. & l. 1.

in princip.& l.2.verſ. Camaguer.tit. 1.par.2.& vtrobiquè Greg.Lup.Menclia.lib. 1.con trouerſ. qq. cap. 1.nu. 1.& 2. fuitquè hæc trāſlatio facta in Regem à Populo Dei permiſſione. Maranta in Speculo. 3. part. num. 25. poſt princip. Quæ omnia in tantùm proce

5 dunt, † quòd Populus Imperij non poſſet reuocare huiuſmodi poteſtatem, etiam vacante Sede Regali, & eam ſibi auocare, tenent Iſernia Bald. & Angel. quos ſequitur Maranta in.d.ſpeculo. 3. par. num. 25. dicit communem Greg.Lup.in.d.l.2.verb.Otor gaſſen.col. 1.& 2. (ex traditis ibi per eum) idem tenet Nauarrus in.cap.nouit. de iudi. Couarru.in d.cap. 1.pratica qq.num.6.verſ.qua ratione. Iul.Clar.dicens, hanc eſſe cōmunem ſententiam lib. 5.ſen tent.§.pract.crim.q. 35.nu.7.

Quartò, & magis in terminis facit,quia poſtquàm concordatum fuit inter Populum Iſraeliticum, & Regem Saulem,de modo regendi Populum, & de quibuſdam alijs concernentibus ſtatum Re-

6 gis,& Regni, † quod vocatur lex Regia(habetur lib. 1.Reg. cap. 10. ad finem,vbi etiam dicitur,quòd loquutus eſt Samuel ad Populū Legē Regni & ſcripſit in libro, & ſcripſit corā Domino,ideſt Sāctuario q̄ verba refert Abulēſis ſuper Matthe.cap. 1.quæſt. 16. verſ. ſicut fuit.Sanctus Thom. lib. 2.de regimin. principis. cap. 9.& lib. 3.cap. 11.poſt Ioſeph. 6.de antiq.Iudaic. cap. 4. in fine. Cuius legis Regiæ meminit Iuſtin.in.§. ſed & quod princip. Inſtitu. de iur. natu. Quam legem Regiam, nec ſcriptam,nec in foro poſitam referunt authores,ſed per manus traditam.ex gloſ. in d. §. ſed & quod princip. verb. lege Regia. Alij extimant,Romuli Principatu traditam à Populo, quaſi Populus omnem poteſtatem in Populum traſtulerit, vt hoc modo meliùs Reſpublica per vnum gubernaretur, vt nunc diximus. num. 4. Appellata fuit autem lex Regia,non alia ratione,quàmque de Regno,& Imperio conſtituendo fuerit lata. Alij cenſent, C.Iulij Cæſaris dictatoris inſtitutū hoc fuiſſe.Sed mirum eſt, cùm id deteſtabile eſſet apud Romanos Regum nomē eiecto Tar quinio Superbo,vt in præſenti quæſtione deducemus. Ideò veriorem cenſeo priorem ſen tentiā,& circa dictā legē Regiā curioſus Lector plura videbit apud Paulum Manutiū

de le-

de legibus Romanis, & Hotomanum in Indice legum Romanorum. Brisonum, & Berutium. de verb. significa. verb. lex Regia. Francisc. Pollctum in historia fori Romani. lib. 3. & omnes fere, qui ad Institutiones scripsere. in. d. §. sed & quod Principi. præcipuè Hotomanum, Minsingerium, & Aldobrandinum, & etiam Gregor. Lup. in d. l. 2. verb. otorgassen. col. 1. tit. 1. partj. 2. Ego verò censeo, legem illam Regiam latam fuisse (permissione diuina) tempore quo Gentes Populi Israelitici petierunt instãter à Propheta Samuele Regem, vt eos iudicaret, quia ipse Samuel erat Senex (lib. 1. Reg. cap. 8.) ipseque Samuel illis Saulem in Regem constituit & vnxit eum (eod. lib. 1. Reg. cap. 9. & 10.) Regeque ipso sic constituto & recepto, Populoquè ipso adunato in vnũ præsente ipso Rege Saule, idem Samuel mandato Domini Dei nostri loquutus est ad ipsum Populum legem Regiam (quam scripsit in libro, & reposuit in templo coram Domino (de modo regendi Populum, & de quibus dam alijs concernentibus statum Regis, & Regni, vt expreslè dicitur in d. lib. 1. Reg. cap. 10. prope finem, iuncto cap. 8. eiusdem lib. Quam legem Regiam promulgauit Propheta Samuel in principio Regni ipsius Regis Saul, qui incepit regnare anno Creationis Mundi. 4098. & ante Aduentum Domini nostri Iesu Christi. 1101. habetur lib. 3. supplementi Chronicarum fol. 71. col. 2. Popu-

7 lus fuit † in perpetuum Regibus subiectus, taliter quòd per ipsos Reges Regi debe ret: nec amplius Populo eiusquè gentibus fuit permissum Regem suo arbitrio mutare, aut repudiare; quia postquàm à se hanc potestatem abdicauerunt, & in Principem transtulerunt, nudi & spoliati omni Imperio remanserunt, vt expressè constat in d. cap. 8. lib. 1. Reg. in fine, vbi Samuel prædicens Populo ius Regis, qui erat super eis imperaturus, sic ait, & clamabitis in die illa (idest, quando durum seruitutis iugum à vobis reijcere volueritis) à facie Regis vestri, quem elegistis vobis, & non exaudiet vos Dominus in die illa, quia petistis vobis Regem. Hactenus verba Samuelis. Subijcit autem diuina Scriptura, quo pacto non auditis verbis Samuelis, ipsi Regem postularunt, &

confir-

confirmarunt his verbis, Noluit autem Populus audire vocem Samuelis, sed dixerunt, nequaquàm, Rex enim erit super nos, & erimus nos quoquè sicut omnes gentes, & iudicabit nos Rex noster, & egredietur ante nos, & pugnabit bella nostra pro nobis. Hanc enim potestatem, quam Israeliticus Populus in Regem Saulem transtulit, cōtulit Regibus Romanis Populus omnem Imperium, quod penès se habebat, vt meliùs ab vno regeretur. Hæc est vis atque potestas legis Regiæ, de qua vltra ea, quæ nunc diximus num. 6. videndus est Couarru. cap. 1. pratica. qq. num. 2. & 3. Goueanu. lib. 2. variat. lectio. cap. 3. & Mencha. lib. 1. controuer. vsu frequen. c. 6. nu. fin.

8 Quintò, quia † gubernatio Populi per Regem est optima, & res necessarijssima, ex Philosopho lib. 3. Politico, sequitur Beatus Thom. lib. 1. de regimi. princip. cap. 3. & 1. 2. quæst. 105. artic. 1. col. 2. & 3. Nicol. de Lyra in cap. 8. lib. 1. lib. 1. Reg. verb. vadat. Couar. in d. cap. 1. pratic. qq. num. 5. Dominic. Soto lib. 4. de iusti. & iur. quæst. 4. col. 5. in fine. Quod confirmatur ex sententia Platonis, dicentis, Regiam dignitatem gubernationum omnium optimam esse, pessimam verò tyrannidem, quę neque lege, neque mente legitima imperat, sed impetu potius atque libidine imperat, quem inibi sequitur eius additionator Marsil. Ficinus lib. 15. tit. de regno. colu. 3. vers. proinde, idem, & notat Beatus Antonius Florentin. 4 par. summæ tit. 5. cap. 4. §. 4. vbi & ait, quòd ex hoc regimine regali facilius iustitia legis implenda mandatur. Quin, & idem Platon. eod. tit. de regno. col. 25. vers. quòd nulla. ait, quòd nulla vnquàm multitudo potest ea disciplina præcellere, qua secundum mentem Ciuitas regatur, & quòd melius est, quòd Ciuitatis administratio fit apud vnum. Vnde Plutarc. in moralib. tit. de doctrina Principis. inquit, quòd sine lege,
9 † vel iustitia, aut Rege gubernari non possunt, quod etiam tenet Sanctus Thom. lib. 2. de regimin. princip. cap. 9. alios etiam refert Couar. in d. c. 1. pratic. qq. nu. 5.

Sextò superiora confirmā-
10 tur. Quia † vt regimen sit iustum, expedit, quòd sit vnius tantum, adhoc vt sit fortius, ex Sancto Thom. lib. 1. de regim. princip. cap. 3. col. 2. vbi

& ait, quòd si regimen declinat in iniustitiam, expedit magis, quòd sit multorum, vt sit debilius, & se adinuicem impediat, quod etiam tenet Beatus Anton. Florent. in d. tit. 5. cap. 4. §. 4. col. 1. Magna enim vis, & potentia est eorum, qui reguntur. à Rege q̃ si ab alio nõ Rege regãtur ex Socra. in Oratione, q̃ fecit in persona Regis Cypri cognomento Nicoclitis, post medium. Quod confirmatur, quia defensio quæ sequitur ex plurium regimine, contraria tur bono pacis, quod est præcipuum in multitudine sociali, ex Diuo Thom. lib. 1. de regim. princip. cap. 5. & Beato Anto. Florentino in d. tit. 5. cap. 3. §. 5. col. 1. vers. sic etiam, & sequentib. & idem Thom. in d. loco, ex hoc ait, præoptandum esse vnius regimen, quàm multorum: quia maxima pericula multitudinis frequentius sequuntur ex multorum regimine, quàm ex regimine vnius. Quia secundum eum ibi, dissentientibus principibus, qui aliquam rem publicam regunt, sequitur maxima dissensio: si verò vnus præsit, plerumque quidem ad bonum commune respicit, idem tenet Couarr. in d. cap. 1. pract. qq. num. 5 & Ioan. Bodinus in Republicis. lib. 6. cap. 4. Nam vt ait Beatus Thom. in d. cap. 5. ferè omnium multorum regimen est in tyrannidem terminatum. dicens, hoc olim contiguisse in Romana Republica, quod etiam tenet Beatus Anto. Florent. in 4. par. summæ tit. 5. cap. 4. §. 4. col. 1. & author supplementi chronicarum lib. 7. fol. 163. col. 2. Ex hoc etiam censet Beatus Anton. Florent. in d. loco vers. tertius principatus, quòd licet principatus populi ad tempus possit esse secundum virtutem, deficit tamen multum à perfectione regiminis, eo quòd populus communiter parum prudentiæ participat, quæ maximè ad regimen requiritur, & quòd ideò non potest in rectitudinem sustineri. Ex quibus omnibus Angelicus Doctor Sanctus Thom. in d. cap. 5. lib. 1. de regimi. princip. concludit, expediens esse, sub vno Rege viuere, quàm sub regimine plurium: quia humana vita multis variationibus subijcitur, quod etiam tenet idem Beatus Thom. eod. lib. 1. cap. 15. col. fin. vers. sunt autem tria. Hinc etiam dicit Aristotil. lib. 2. Metaph. quòd pluralitas principium est ma

la; quia melius eſt ab vno, quàm à pluribus gubernari, & regi, id quod gubernatione indiget. ſequitur Franciſc. Valeriola in commentatione Galeni Medici. lib. de Conſtitutione artis medicæ pagi. 27. verſ. ergo vt à primò. Vnde Quintus Curtius lib. 10. de rebus geſtis Alexandri. pagi. 321. dicit, quòd Imperium ſub vno ſtare debet, & quòd ruit, cũ à pluribus ſuſtinetur

Septimò ſuperiora maniſeſtiſſima redduntur ex ſententia Beati Thom. lib. 4 de regimi. princip. cap. 16. col. 1. verſ. & aduertendum, & ſequentib. quòd quamuis Conſules annales in Vrbe eſſent,
11 tamen, † quòd non ſic erat faciendum de Rege, immò quòd ſi Rex non ſit perpetuus, valdè periculoſum eſt Ciuibus. Quia ſecundum eũ ibi, hæc eſt differentia inter Regem, & Rectorem politicum, quod alter (videlicet politicus) ſolis legibus ſuæ Ciuitatis Populum iudicat, Regalis verò Princeps, vltra leges quas inuenit, vel ante ſtatuit, oportunis temporibus legibus quas in pectore defert (cap. 1. de conſtit. lib. 6.) vtitur, pro meliori exitu ſui regiminis, ac ſuæ gentis ſalute. Et quia ſi tales Principes ad tempus regnent contingit, ipſos ad iudicandum eſſe præcipites, ſiuè contra Ciues, ad tempus regnent, contingqui de ipſo amouendo fuerint ſolliciti, ſiue alicuius rei adipiſcendæ cupidine, vel vt amicis præſtent gratiam, quam ſi regnaſſent, non fuiſſent facturi, ex Beato Thom. in d. loco, qui hoc pluribus confirmat exemplis, & alia in propoſito refert Hect. Pinto in Dialogo iuſtitiæ cap. 8. fol. 156. col. 1. & 2. & ſat probatur in cap. quicunque 11. q. 3. Aitque etiam Sanctus Thom. in d. loco maximum eſſe periculum alicui temporali rectori conferre, regendi arbitrium infaciendo iuſtitiam; & quòd ſi dominium eſt perpetuum, rector curabit de ſubditis, ſicut de re propria, ad quam quotidie & continuò ſollicitatur, quaſi àd ſuas diuitias naturales, & ad id efficientem theſaurum. Iudiceſquè raro debent etiã mutari, prout dicebat, & faciebat. Tiberius Cæſar. vt inquit Iacob. de Voragine (adducens in propoſito certum ſimile) in ſermone primo Dominicæ 21. poſt feſtum Trinitatis, col. 2. ad finem. Reges enim de antiquiſſima, & approbata conſuetudine ſunt

B 2 perpe-

perpetui,ex Alfon. Guerrero in Thesauro Christianæ Religionis cap. 54. de Regibus nu.8.pag.704.

Octauo hæc nostra sententia verissima est ex tali exemplo, & experientia. Regibus
12 enim † à Populo Romano expulsis (refert Diuus Augustin. lib. 18. de Ciuitate Dei. cap. 26. & copiosè Beatus Thom. lib. 1. de regim. princip. cap. 6. col. 2. Valer. Max. lib. 4. historiæ. cap. de Valerio Publio. fol. 102. col. 1. author supplement. chronica. lib. 5. fol. 104. col. 2. Gerard. de Mercatore alios referens in demostrat. tempo. pag. 72. Francisc. Vicent. de Tornamira in cosmographia pag. 250.) Romani instituerunt sibi Cõsules, & alios Magistratus, nempè decem vires, per quos Regi cæperunt, volentes Regnum suum in aristocratiam commutare, refert idem Beatus Thom. eod. lib. 1. cap. 4. post Beatum August. lib. 5. de Ciuitate Dei. cap. 12. col. 4. in fine, & Beatum Isidor. lib. 9. Ethimologia. cap. 3. col. 1. fol. 48. Gerard. de Mercato. in d. pag. 72. & 80. prope finem cum sequen. idem traditur in Chronica Generali ætatum Mundi. 6. ætate. foi. 69. col. 2. & lib. 5. supplement. Chronica. fol. 105. col. 1. & sequent. Hæc enim mutatio Regum in Consules contingit anno. 223. fundationis ipsius sanctissimæ Ciuitatis Romanæ. ex Alfonso Venero in Enchiridion temporum. fol. 69. col. 2. vers. el Reyno de los Romanos. Et tunc nominabatur annis Creationis Mũdi 4658 & ante Aduentum Domini Nostri Iesu Christi. 511. traditur in d. lib. 5. supplement. Chronica fol. 105. col. 1. Prout à principio fundationis ipsius Ciuitatis Romanæ Consules creati fuerunt à Romulo primo fundatore: Romanaque Ciuitas post expulsionem d. Tarquinij sui vltimi Regis, se administrauit, & gubernauit per dictos Consules, vsque ad Iulium Cæsarem primum eorum Imperatorem per annos. 464. ex Beato Hieronymo in prologo ad Aggeam Prophetam. idem habetur lib. 7. supplement. Chronica. fol. 169. col. 1. Licet Beatus Isidorus. & Tornam. in prædictis locis. dicant, quòd dicti Consules regnauerunt annis. 467 Sicut à principio suæ fundationis ipsa Romana Republica fuit gubernata per similes ministros. Nam Romulus, (qui fuit eius primus Populator) instituit. 100. Senato-

res, eosque Patres appellauit. Volate.lib.29. comment. Vrbano.cap.de Romanis Magistratibus fol. 349. col.1. post Paul. Oros. in principio suæ historiæ. Et licet post expulsionem dicti Tarquinij Regis Romana Respublica creuerit, quia Gubernator per Consules, ex post facto tamen ad nihilum redacta fuit. ex Diuo August. lib. 5. de Ciuitate Dei.cap.22.in princip.& Diuo Thom.lib.1.de regim. princip.cap.4 prope finem. Grego.Lup.in l.7.verb.quiessen. in medio. tit. 1. part. 2. Cum & idem Beatus August. lib. 5. de Ciuitate Dei. cap. 16. in fine, inquit, quod tempore quo Roma erat sub Regibus, vsque ad expulsionem Tarquinij Regis, erat laudabilis Respublica, & quòd post Regum expulsionem, cóparata est territorio particularis Ciuitatis. Cuius dictum suadetur ex glos. Daniel.cap. 3. quæ dicit, quòd sicut in principio nihil fuit fortius atque durius Romano Imperio, ita in fine nihil erit debilius. sequitur Ioan. Dayma in prohæmio pragmaticæ sanctionis.fol.1.col.3.Greg.Lup. in l.1.verb.gran dignidad.tit. 1.part.2.Carol. de Grassalia in libris fiscalium Franciæ, lib.1.cap.6. pag.61. vbi & alios refert. Et licet de Sancta Ciuitate Romana hæc in diuersis locis perlegi, libet duo in eius laudem inter alia proponere. Primum, quòd de ipsa Ciuitate dixit Arias Montanus in Micheam Prophetam, cap. 2. pag. 541. in me-
13 dio. hæc formalia verba, quòd ipsa Romana Ciuitas paruis initijs (hoc est) ab ouium pascuis, & caueis, & pastorum casulis ad totius Orbis Imperium in gentilitate excreuit, deinde vero primis, & firmissimis apud gentes fundamentis in ea Vrbe iactis, Christiana pietas totum fere Orbem in Euangelij ditionem redegit, atque exiguis initijs ad innumeram multitudinem propagata est: in ea enim primis huius Gregis Pastor Petrus Christi Domini vice functus est, succedentibusque lóga temporum serie Pastoribus. Christianæ disciplinæ ratio, ita aucta, & illius tracta est, vt prima omnium Mater Ecclesia merito appellatur: ad quam totius, & gentium omnium Catholica referenda sit, & Christianæ omnium gétium pietatis arx constructa sit, & plurima ex his verbis refert Paul. Orosi. in principio suæ historiæ (dú

agit de fundatione, & alijs memorabilibus Vrbis Romę) & author supplemen.chronica.lib.4 fol.87. col. 2. & seq. & Alfonsus Guerrero in thesauro Christianæ Religionis cap. 1. de Ecclesiastica Diuina Potestate. num. 1. & 39. pag. 1. & 23. & & per totum illud Capitulum. Secundum sciendum est, quòd Magnus ille Constantinus Imperator
14 † tempore quo Beatissimo Siluestro Maximo Summoque Pontifici donauit ipsam Sanctissimam Ciuitatem Romanam, suo generali ædicto concessit, quòd deinceps suũ Imperium Regniquè potestatem in Orientalibus transferri, & transmitti regionibus, & in Bizantiæ Prouintiæ optimo loco nomini suo Ciuitatem edificari, & suum illic constitui Imperium: licet à principio constitutum fuerit in ipsa Romana Ciuitate. Quoniam vbi Principatus Sacerdotum, & Christianę Religionis caput ab Imperatore Cælesti constitutum est, iustum non est, vt illic Imperatus terrenus habeat potestatem, nec habitet. Quæ verba continentur in prædicto ædicto generali dicti Imperatoris Constantini Maximi, & habetur transumptiuè in. cap. Constantinus in 2. in fine. 96 dist. quod ad literam refert Joan. Baptista Ficklerus in theologia iuridica. pag. 142. & est in pag. 155. in princip. & sat probatur in cap. fundamenta. vers. ne autem. de elect. in 6. Vbi ponitur Baptismum dicti Imperatoris Constantini, & alia in proposito referenda inscribuntur, idem traditur lib. 8. supplement. chronica. fol. 234. col. 2. Præterea, & de eodem Imperatore
15 Cõstantino legitur † quòd templum Romę in honorem Beati Petri Apostoli à fundamentis excitauit, & pulcherrimis, ac prætiosissimis ornamentis muniuit, & quòd ipse suis manibus iecit fundamenta, ex quibus suis proprijs humeris duodecim corbulas terræ in honorem duodecim Apostolorũ asportauit: & quòd tunc quieuerunt Christiani, & cessarunt eorum afflictiones, & cruciatus, quibus ab infidelibus torquebantur, ꝗ refert Hect. Pinto in Esaiam. cap. 60. pag. 425. post princip. De Rege Mitridate legi-
16 tur † magna crudelitas contra Romanos, qui imo die occidi iussit omnes Ciues Romanos, peregrinantes in Asia, & quòd sic factum fuit, & vno die perijt innumerabilis

copia

copia eorum, secundum Beatum August. lib. 3. de Ciuitate Dei. cap. 22. habetur lib. 7. supplemen. chronica. fol. 162 col. 2. Valerius Maximus lib. 9. suæ historiæ. cap. 2. de credulitate. §. de Rege Mitridate fol. 224. col. 2. ait, tales Ciues Romanos sic occisos fuisse octuaginta millia, quod etiá refert Ioan. Rauisi. in textoris officina pag. 1189. Similis etiam crudelitas contra Romanos (secundum Paul. Orosi. lib. 5. historiæ. cap. 19.) contingit anno Creationis Mundi. 5110. & ante Aduentum Domini Nostri Iesu Christi 89. quod etiam refert author supplement. chronic. lib. 7. fol. 160. col. 2. Præterea, & de Petro Lusignano Rege Cypri legitur, quòd anno Domini. 1369. fecit interficere omnes Ianuenses existentes in toto suo Regno, taliter, quòd nullus remanserit viuus, qui possit nunciare Ianuensibus tale factum; & post aliquot annos Dominicus Dux Ianuæ, cùm hoc sciret, taliter se habuit cum gentibus Cypri, quòd eos superauit, & iussit occidere multos ex eis, Regesque suos in Ianuam captos transtulit, quos post aliquod tempus piè libe rauit, eisque Regnum Cypri restituit, refert author supplement. chron. lib. 14. fol. 386. col. 1.

Nono (& vt ad institutum nostrum accedamus, à quo paulisper digressi fuimus) in confirmationem supradictorum facit, quòd legitur in Ca thalinario Salustrij, post prin
17 cip. quòd Romani † binos Imperatores fecerũt, hoc modo existimantes, melius quàm per vnum Reipublicæ Consuli: sed postea oppositum euenit, dum eorum quisque magis se extollere, & amicitia quærere cogitabat: & quòd ideò in breui reuocauerunt, quòd & alia plura refert. Ioa. Leziri. de primogenitura. lib. 2. quæst. 14. col. 3. vers. vnde legitur. Didac. Castel. in l. 40. Tau. verb. del hijo mayor. col. 2. vers. vnde. Feder. Schenck. in interpraetat. feudo. in cap. 1. de feud. March. pag. 2. vers. Roma autem, & in cap. 1. §. præterea ducatus pag. 1. vers. id Roma. tit. de prohib. feud. alien. per Feder. Ludou. à Peguera in rep. cap. 5. Constitut. Cathalog. vers. 6. num. 83. vers. hinc est, & in vers. & sic fol. 79. col. 3, & 4. (dicens, quòd ideo prouerbio fertur, quòd Roma duos ferre non potuit, cuius prouerbij meminit tex. in cap. in apibus, in

princ.7.quæst.1.) quod prius dixit Anto.Corset. de potesta te Regia. 5.par.quæst.74. nu. 1. Francisc.de Tornamira in sua Cosmographia.pag.251. & sequent. idem habetur in chronica generali ætatum Mundi.6.ætate. fol. 178. col. 1.in medio. Et sic ipsi Romani decreuerunt, per vnum tantùm Regi dominari, ac gubernari, habetur lib. 1. Machabeo. cap. 8. in verbis, & committunt vni homini magistratum suum, per singulos annos dominari vniuersæ terræ suæ, & omnes obediunt vni, & non est inuidia, nequè zelus inter eos, idem habetur in chronica generali ætatum Mundi 6.ætate fol. 178. col. 1.in medio. Vltra hoc, quòd paucis vicibus visi fuerunt plures Imperatores simul Imperium regere, solum enim de Imperatoribus Diocletiano Maximiano Galerio, & Constantino legitur, quòd cimo tempore ij quatuor Principes Imperium voluntariè gubernauerint, & maxime Reipublicæ vtiles fuere, ex Volatera.lib.23. commenta. Vrbano cap.Neruam.fol.269 col.2.post principium. Prætetea, & postquàm Romani decreuerunt, Regi per Imperatores, tamen post mortem Gaij Imperatoris, voluerunt penitus extirpare Imperium Imperatoris ab Vrbe, & illud redigere ad pristinum statum in quo erat ante Iulium Cæsarem, vt esset regimen Ciuitatis in arbitrio Consulum, & Senatorum. Quod milites cō tradixerunt. Et tandem post multa peracta decreuerunt, vtilius esse, Regi per vnum Imperatorem, & ita eligerunt in Imperatorem auunculum ipsius Gaij vltimi Imperatoris refert Petr. Comestor in historia Scholastica.tit.historiæ Actuum Apostolorum.c. 64. de morte Gaij Imperatoris in fine fol. 242. De Ciuitate Millan. (quæ est vna de prouincijs Italiæ principalio-
18 ribus) legitur, † quòd sicut Roma omisit Consules, & non potuit esse sine Rege, vel Imperatore, quòd eius Ciues idem decreuerunt, traditur lib. 12.supplement.chronica.
19 fol.333.col.1.Similiter † Ciuitas Venetiana quæ à sua primeua fundatione fuit fundata anno Domini. 449. de Ciuibus ditioribus, & principalioribus Ciuitatum Aquileyæ, Veronæ, Vicentiæ, Paduæ, & aliarum Ciuitatum Italiæ, qui de eis fugerunt; tempore quo Attila Rex Hunnorum eas debellabat (Illesc.

1.part.

1. part. historiæ Pontificalis. lib. 2. c. 14. de vita Leonis. 1. Papæ. 47. fol. 78. col. 3.) semper se gubernauit per certum numerum Tribunorum: & cùm postea anno Domini. 700. Ciues eius considerassent, non esse bonum regimen Tribunorum, decreuerunt, deinceps regi, & gubernari per vnum dominum tantùm, ac Ducem (& non per tribunos,) qui eos benè gubernaret, regeret, ac defenderet: & tunc eligerunt in suum primum Ducem Paulum Heracliensem, cui omnes in futurum obedirent, & deinceps semper fuerunt gubernati per vnum Ducem vsque in hodiernum diem, refert Illesc. in d. 1. part. histo. Pontif. lib. 4 cap. 21. de vita Ioannis 6. Papæ. 87. fol. 151. col. 4. & sequent. & nos in præsenti commentario quæst. 2. part. 8. num. 6. & sequent. Verum, & de Gentibus Longobardorum etiam legitur,
20 quòd cùm maiorem partem Italiæ possiderent, & eorum Rex Clesis decessisset ab humanis anno Domini Nostri Iesu Christi. 585. qui toto tempore sui Regni fuerat suis gentibus nimis crudelis, eosquè malè gubernaret, & regimen Regum eis non conuenisset, quia experientia eos docuit, tale regimen in tyrannidem potius esse conuersum decreuerunt similiter deinceps Regem sibi non eligere, sed tantùm se gubernare per Capitaneos, & alios ministros qui in executionem huiusmodi decreti inter se elegerunt 30. Capitaneos (qui potius fuerunt veri tyranni) & quilibet eorum accepit in se vnã Ciuitatem Italiæ in gubernationem, & defensam, & omnes ipsi. 30 Capitanei gubernauerunt etiam res bellicas, quilibetquè eorum defendebat suam Ciuitatem, & aliquando omnes simul Et cùm gentes ipsæ Longobardorum essent iam satiati tali modo gubernationis, nouiter decreuerunt, & statuerunt, non amplius esse gubernandos per illos. 30. ministros, & in suum Regem elegerunt Antharim filium maiorem prædicti Clesis sui vltimi Regis, vt ipse solus eos defenderet, & gubernaret, existimantes regimen Regale melius esse, quàm plurimorum regimen, quod apud eos tantum per decennium durauerat, refert Illesc. 1. part. Pontificalis. lib. 4. cap. 16. de vita Pelagij. 2. Papæ 65. fol. 114. col. 3. in fine, & fol. 115. col. 3. post princ.

Præterea, & decimò superiora suadentur ex alio. Quia
21 & non desunt, qui tenent, † Regiam potestatem, quam Reges Christiani habent, ac exercent, illa neque facta est à Republica, nec per Rempublicam est deriuata, sed à Deo non immediate, sed per Regem naturalem, vt tradit in terminis Domin. à Soto lib. 4 de iust. & iur. quæst. 4. art. 1. col. 5. vers. hic autem Cuius sententia sequentibus authoritatibus Diuinæ Scripturæ vltra eum probatur. Reges enim habent gladij potestatem à Cælesti Maiestate, iuxta illud Sapient. 6. in princ. Quoniam (inquit) à Domino data est potestas vobis, & virtus ab Altissimo, & habetur transumptiuè in cap. quæsitum. 23. quæst. 4. & iuxta explicationem Soti supra allegati intelligenda sunt similia in his in sequentibus dicenda, & quamuis in Populo Hæbreorum fuerint Duces, seu Principes à Deo Electi, non sic autem fuit in alijs Populis, & ita explicanda erunt omnia in sequent. adducta circa hęc dicta, quod etiam benè explicat Theodor. in eius allegat. 10. num. 20. cum sequent. & proinde postquàm Iosue Propheta (qui fuit minister Moysi. Iosuæ cap. 1. in princ.) Princeps Israel fuit mortuus, omnes ex Populo Israelitico in vnum coadunati, eum consuluerũt, quis esset futurus Princeps eorum, ac Dux belli contra Cananeum? & responsum habuerunt à Domino, quòd Iudas esset, habetur lib. Iudicum. cap. 1. in princ. Simile etiam responsum habuerunt. eod. lib. cap. 20. vers. qui surgentes, & vers. sequen. quod etiam probatur, eod. lib. cap. 2. in verbis, suscitauitque Dominus Iudices, qui liberarent eos de bastantium manibus. Verùm, & idem contingit in Rege Saule eligendo, habetur lib. 1. Reg. cap. 9. vbi cum loqueretur Dominus ad Samuelem, ac præciperet, vt vngeret in Regem, quem ei demonstrauerit, hæc dixit verba, Cras mittam virum ad te de Terra Beniamin, & vnges eum ducem super Populum meum Israel. Et statim inibi hæc verba dicuntur. Ecce vir quem dixeram tibi, iste dominabitur populo meo, idem habetùr eod. lib. 1. Reg. cap. 10. quod etiam adnotat Domin. à Soto in d. lib. 4. q. 4. artic. 2. col. 2. vers. primum. Idem legitur de Rege Dauid lib. 1. Reg. cap. 15. in fine, & 16. & lib. 3. cap. 8. vers. & ait

Salo-

Salomon.& lib.2.Reg. cap.5. in medio, & lib. 1. Paralipo. cap.28.in prin. tranſumptiuè in cap. plerumquè, verſ. Dauid erat: 2. quæſt. 7. Idque affirmat Sereniſſimus Rex Dauid Pſalm. 2. ibi, Ego autem conſtitutus ſum Rex ab eo, notat Soto in 4.d.2. art. col. 2. verſ. primum. In Rege etiam Salomone idem fuit.lib. 3.Reg.cap.3. lib. 1. Paralipo. cap.28.verſ.ſed.& de filijs.Et in Rege Roboam.lib.3. Reg. cap.11.poſt med. Olim enim Dei Optim. Maxim. mandato Reges vngebãtur.2. lib. Reg.cap.12.& lib.3.cap.3. & lib. 1.cap.10. in princ. & in verſ. ecce vngit. Nominabatquè olim Deus Reges, vt conſtat in prædictis locis, & Numero.cap.3.in medio. Sapie. 9.ſic dicitur, Tu elegiſti me Regem Populo tuo, & Iudicem Filiorum tuorum, & filiarum. Eccleſiaſt. 7. ſic dicitur, In vnam quanquè Gentem præpoſuit rectorem. Apud Hieremiam Prophetam 7.Dominus ſic inquit, Et nũc itaquè ei dedi omnes terras iſtas in manu Nabuchodonoſor Regis Babilonis ſerui mei Idem habetur.3.lib.Reg.cap. 19. Aliorum hominum cauſas Deus voluit, per homines terminare, verba ſunt tex. in cap.aliorum.9.quæſt.3. & ſimilibus fortè à me alibi ad-
22 notandis. Habentquè † Reges ſua Regna ex naturali à Deo l.1.ibi, regimentis. ff. de offic.præf.præto.l.2.in princ. ff.de orig.iur.& in Epiſtol.inter claras. ibi, per me Reges regnant, & Potentes decernunt iuſtitiam. C. de ſumm. Trin.quod refert Diuus Paulus ad Roman.cap.13.& Beatus Petrus in 1.Epiſtol.cap.2 probatur lib.3. Reg. cap. 2. verſ.à Domino enim,& verſ. & nunc viuit, notat Sanctus Thom.lib.2.de regim.princ. cap.16.& lib.3. cap.1.2. & 5. & in tractat.de regimine Iudeorum ad Duciſſam Brauantiæ.col.2.verſ.ſextò quærebatis,poſt Ioſeph.lib.8.de antiq. Iudaic.cap. 1. in medio,& ex noſtratibus hoc idem tenet Paris de Puteo de Sindicatu, verb. poſt Imperatorum. nu. 71.& 82. fol. paruo. 8. col. 1. Couarru.cap.1.pract.qq.nu.6 vbi concludit, quòd Regna à Diuina Maieſtate proceſſerunt, vt ſupra Marc. Mantua in Enchiridion rerum ſingularium.cap.4.Carol. de Graſſalio.lib.1.de Fiſcalibus Frantiæ.cap.9 pag.93. & ſequent. Anton. Corſet. de poteſtate regia.1.part.quæſt.1.num.3. in fine. (vbi,& refert Ancha-

ran.conf.341.dicentem, Reges in Regnis habere vetustissimum titulum à iure quo dammodo naturali, & diuina quadam prouidentia.) author Chronicæ Generalis ætatum Mundi.6.ętate.fol.183 col.1.(hassan.consuetud.Burgund.in prohæm.rubr.1. in tex.ibi,du Sainct.empire.nu. 3. (dicens, quòd regna sunt de iure Diuino, scilicet & quę cæperunt originem à Iure Diuino.)& Domin. Soto lib. 4.de iust.& iur.quæst.4.art.1. col. 5.vers.hic autem,& art.2 col. 1. vers. est ergo,& col.2. vers.confirmatur,& art.1.col. 5. vers. aliorum præterea, & sequent. plurib. Anto.Gome. in l.40. Taur. num.3. copiosè Dominus meus Burgos de Paz (hoc multis authoritatibus Diuinæ Scripturæ suadens)in prohæm.ll. Taur. num.29.tradit copiose Auendan.cap. 1 præto. per totum. Azeuedo in l.1.tit.1.lib.4. recopil.Opus enim Diuinæ Sapientiæ est,potestates, & Reges aliosquè dominos supremos constituisse, ne confusè omnia differantur, ex Theophilato in Epistol. ad Romanos.cap. 13.fol.133.col.1.vers. non enim idem notat Alfonsus Guerrero in thesauro Christianæ Religionis cap. 54. de Regibus, & Principibus nu. 6.pag.703.dicens, quòd Reges sunt de iure Diuino idest naturali lumine, & quod procedunt à Deo, cùm sit Rex Regum. Regnorum, & omnium Imperiorum rationes non humana fœlicitate,virtute,facultate, & opera, sed Diuino Consilio, & voluntate constare,affirmat Arias Montanus in Zachariam Prophetam cap. 8. pag.779. prope finem. Vnde Beatus Gregor. lib. 1.Epistolarum,in Epistol. 36, sic ait, Gloria in Excelsis Deo,qui iuxta quod scriptum est,mutat tempora, & transfert regna, quia dominatur Excelsus in regno hominum & cui voluerit, ipse dat illud. Hinc dixit Frater Iacob. Veldia in Paraphrastica enarratione Euangeliorum in sermo.feriæ.6. Hebdomadæ.2. Quadragesimę pag. 100.post medium, hæc verba, Diuina quadam prouidentia voluit Deus suæ vineæ Israeliticæ prospicere, non tantum de religione, ac legibus, sed & de idoneis etiam ministris, qui spe,ac metu legum authoritatem conseruarent, ac religionem tuerentur(ex lib. 1. Reg. cap.1.) quàmquàm autem principio Regni Israelitici Sacrorum præfecti etiam

essent

essent ministri, vt Heli & Samuel, tamen hoc perpetuum esse noluit, sed Duces, Principes, ac Reges instituit, qui viribus, & armis externam politiam administrarent, hostes propellerent, religionem tuerentur, Idolomaniã prohiberent: ac solos Pontifices Sacerdotes Leuites, & Prophetas voluit rebus sacris operam dare. Et supra dicta suadentur ex tex. notab. in. l. 3. tit. 5. part. 2. in verbis, El que Dios honrrara, e escojera, para seruirse del. Facit singul. glo. in cap. duo sunt. verb. autho-
23 ritas. 93. dist. quæ dicit, † q̃ Imperator est Diuinitus consecutus Imperium. Similis glos. in cap. si Imperator. verb. Diuinitus. 96. dist. pro quibus est tex. in authent. de fid. instrum, §. quia igitur collat. 6. vbi dicitur, quòd Deus Imperium de Cœlo constituit. notat Chassan. Consuetud. Burgund. in tex. ibi, por la grace de Dios. Ibiquè etiam refert Bald. in cap. 1. tit. quis dicatur dux. dicentem, quòd omne Imperium à Deo est, permissiuè formalitèr, & idem Chassa. in eod prohæm. in tex. ibi, dum saint. empire. in princip. & author Chronicæ Generalis ætatum Mundi. 6. ætate. fol. 183. col. 1. Omnia enim in sapientia fecit Deus.
24 Psalm. 101. Ideò enim † Regna à Domino Deo nostro instituta sunt, vt subditi regantur, & gubernentur, & vnumquemquè in suo iure conseruentur: & hic est finis regiminis, ex Diuo Thom. lib. 3. de regim. princip. cap. 11. col. 1. quod prius dixit Diu. Paul. ad Roman. cap. 13. idem renet Alfonsus Guerrero in thesauro Christianæ Religionis cap. 54. de Regibus, & Principibus. num. 1. pag. 700. vbi & inquit, quòd Reges creati sunt ex necessitate, quia omnia indigebant capite, ex quo homines faciles sunt ad dissentiendum. Inibiquè etiam ait Guerrero num. 2. ex dicto Paulo in d. loco, quod Reges sunt dati à Deo ad vindictam malefactorum, & ad laudem bonorum, ex tex. in cap. magnum. 11. quæst. 1. & in cap. Rex debet. cap. non. frustra. cap. regum 23. quæst. 5. Vndè Seneca ait, quòd finis propter quem sunt Principes constituti est, vt scilicet, medeantur generi humano, sequitur Beatus Anto. Florent. 4. part. summæ tit. 4. cap. 9. §. 1. col. 2. versic. sextum est. Cùm & potestatem ipsam Ciuilem Deus
25 Dominus noster † per legem naturalem, (quæ suæ sempi-

ternæ participans eſt, & ad eius ſimilitudinem) dedit, ac ordinauit, ſi quidem & Deus vnus Mundi totius ſit rector, Sanctus Thom. 1. 2. quæſt. 105. art. 1. col. 2. tex. in l. inter claras. verſ. neque enim C. de ſumm. Trinit. tradit author Chronicæ Generalis ætatum Mundi. 6. ætate. fol. 183. col. 1. Ioann. Baptiſta Ficklero in Theologia iuridica. pag. 76. in fin. Alfonſus Guerrero in Theſauro Chriſtianæ Religionis cap. 54. de Regibus, & Principibus. num. 5. pag. 702. Quod ſic conſtat Deus per naturam dedit rebus ſingulis facultatem ſe conſeruandi, ſuiſque reſiſtendi contrarijs, adiecitque eis inſtinctum gregatim viuendi, vt adunati alijs ſufficerent, (vt explicat Hect. Pinto in Eſaiam cap. 19. pag. 182. in medio.) Reſpublica verò congregata, neque ſe poterat gubernare, hoſteſque propulſare, malefactorumque audaciam cohibere, niſi magiſtratus deligeret, quibus ſuam tribueret facultatem (vt diximus in præſenti quæſtio. num. 4. verſic. tertio, probatnr Exodi. c. 18. poſt medium.) nam alias tota congregatio ſine ordine & capite, neque vnum corpus repræſentaret, neque ea prouidere poſſet, quæ expedirent: ergo eadem ratione doctè Diuinituſque inſtructę reſpublicæ, aliæ annales Conſules, aliæ alias publicarum adminiſtrationū formas ſibi

26 inſtituerunt etiam ita † Reges orti ſunt de iure gentium ex l. 1. ff. de iuriſdict. omn. iudic. & multis ſimilibus traditis per Alfonſum Guerrero in d. Theſauro Chriſtianæ religionis. cap. 54. de Regibus, & Principibus, num. 1. & ſequent. Atque eodem iure naturali quęlibet Ciuitas potuit ac debuit, vbi expedire cognoſceret, totam ſuam poteſtatem, & Imperium in vnum Regem transferre ex tex. in l. 1. ff. de conſtitut. Princip. & ſimilibus nunc citatis, num. 4. & 5. Quæ omnia refert Dominicus à Soto lib. 4. de iuſt. & iur. quæſt. 4. artic. 2. col. 2. verſic. confirmatur, & prius ead. 4. quæſt. art. 1. col. 5. verſ. hæc autem, & ea probat. tex. in l. 7. vbi Lup. verb. ouieſſen. tit. 1. parti. 2. refert Petr. Iacob. in pract. tit. de ſucceſſione Regni Franciæ fol. 80. col. 3. verſ. & eſt notandum, & iterum in tit. de poſitione actoris fol. 47. col. 4. verſ. item alias Rex Franciæ, & Alfonſus Guerrero in d. cap. 54. num. 1. & ſequent. Ex quibus

bene

27 benè ſequitur, † quòd Rex repræſentat ordinationem naturæ,per quam omnis multitudo, & difformitas ad aliquod vnum gubernans reducitur, ſicut omnia mobilia ad vnum primum mobile Cælum, ex Beato Anto. Florent.4.part.ſummæ.tit.5.cap. 4.col.1.poſt princip.& col.2. poſt medium. Vndè in noſtris proprijs terminis Dominic. à Soto in. d. art. 1. col.6. verſ.ecce quemadmodum.ex ſupradictis reſoluit,quòd publica Ciuilis poteſtas eſt Dei ordinatio,& non quòd reſpublica creauerit Principes, & Reges,ſed quòd id fecerit Diuinitùs erudita,quòd ibi ſuadet ex Sapient. dicto cap. 4. dum ibi dicitur, Tua Pater prouidentia ab initio cuncta gubernas. Et vltra Dominic. a Soto facit,nam Sapientis etiam cap. 1.dicitur,Quoniam Spiritus Domini repleuit Orbem Terrarum, & hoc quod continet omnia, ſcientiam habet vocis,& Pſalm.103.ſic dicitur,Quàm magnificata ſunt opera tua Domine, omnia in ſapientia feciſti, impleta eſt terra poſſeſſione tua. Quamobrem Beatus Auguſtin.lib.3.de Trinitate,ſic inquit, Nihil fit,nequè viſibile, nec intelligibile in Mundo, quod non de Aula Summi Imperatoris (ſcilicet Dei) aut iubeatur, aut permittatur,cuius dictum probatur in cap. nec mirum 26. q.1.gloſ.in c. ſciſcitaris,verb.Diuinitus 7.q. 1.Diuus Auguſt.lib.9.de Ciuitate Dei, ſic ait Prouidentia Dei ſummi,& non fortuita temeritate regitur Mundus, etiam ait Diuus Auguſt. lib.10. de Ciuitate Dei. referens Platonem, ſic dixiſſe, Omnia etiam terrena pertingit Dei prouidentia. Soto etiam in d. loco refert ad hoc Diuum Paul. in Epiſtol. ad Roman.cap.13. vbi ſic dicit, omnis anima poteſtatibus ſublimioribus ſubdita ſit, non eſt enim poteſtas,niſi à Deo, quæ autem ſunt, à Deo ordi-
28 nata ſunt, † itaquè,qui poteſtati reſiſtit, Dei ordinationi reſiſtit,idquè Soto alijs authoritatibus Diuinæ Scripturæ comprobat,quod etiam tenet Beatus Anto.Florent.4. part. ſummæ tit.10.cap.3. §.1. ad finem,& Couarru. cap.1.pra. cticar. qq. num. 6. Alfonſus Guerrero in Theſauro Chriſtianæ Religionis cap. 54. de Regibus, & Principibus, nu. 3. vbi & adhoc refert tex. in cap.quid culpatur 23. quæſt. 1.& in cap. regum.23.quæſt. 5. Voluntas enim Dei eſt, vt

Regi homines sint subiecti,
& propter ipsum Deum Re-
ges honorificare debemus,&
reliqua, ex Beato Petro in E-
pistol. 1.cap.2.post medium,
& Paul. ad Roman.in d. cap.
13.Hinc dixit Bald.in cap. 1.
tit.quis dicatur Dux,vel Mar
29 ch.quòd habentes † Imperiũ
regnant prouidentia inscru-
tabili diuinæ Altitudinis, se-
quitur Chassan. in probæm.
Consuetud.Burgund.verb.du
sainct.empir.in princip.Om-
nis enim potestas à Deo est,
ex diuino Paul. ad Roman.d.
cap. 13. & habetur transum-
ptiuè in cap. 1. §. & cùm hu-
manæ,de elect. & in extraua-
gan.Bonifatij 8. incipiente,
vnam Sanctam. ibi, fine te,
siue iubente,& in d.cap.quid
culpatur 23. quæst. 1. & in
cap. quæsitum 23. quæst. 4.
cap.nec mirum,vers.nec ideo
26.quæst.5.cap. audactèr. 8.
quæst. 1.cap.1.& cap. ex me-
rito. 6. quæst. 1. cap. pro hu-
mani. de homicid.lib. 6. Vn-
dè in Euangelio Diuini Ioan
nis. cap.19. hæc Dominica
verba dicuntur,Non haberes
potestatem aduersus me vl-
lam, nisi tibi datum esset de-
super, notat Archidiac. in d.
c.pro humani.

Deniquè etiam dicta ex a-
lio, vt meridies manifesta
sunt.Quia naturale est homi-
30 ni, † vt sit animal sociale, &
polliticum in multitudine
viuens, magis quàm omnia
animalia, ex Beato Thom.
lib. 1. de regim. princip. cap.
1. & 2. Si ergo naturale est
homini, quòd in societate
multorum viuat, necesse est,
in hominibus esse, per quod
multitudo regatur, ex eod.
Diuo Thom.in d.cap. 1. col.
2.in princ.Quia (vt inibi ait)
multis hominibus existenti-
bus, & vnoquoquè id quod
est sibi congruum prouiden-
te, multitudo in diuersa di-
spergeretur: nisi etiam esset
aliquis,de eo quod ad bonum
multitudinis pertinet,curam
habens:sicut & corpus homi-
nis,& cuiuslibet animalis de-
flueret:nisi esset aliqua vis re-
gitiua communis in corpore,
quę ad bonum communeom
nium membrorum intende-
ret Quod ibi Sanctus Thom.
ex pluribus confirmat, maxi-
mè ex dicto Salomonis dicen
tis, quòd vbi non est guber-
nator, dissipabitur Populus.
Prouer.cap.11. vers. vbi non
est,cum similibus nunc à no-
bis traditis num. 3. Quæ &
suadentur ex sententia eiul-
dem Diui Thom.lib. 1. de re
gim.princip.cap.2. post me-
dium, dicentis, quòd requi-

ritur

ritur quædam vnio in pluribus, adhoc quòd quoquo modo regere possint, quia nec multi nauem in vnam partem traherent, nisi aliquo modo coniuncti. Quia vt inibi asserit ipse Angelicus Do-
31 ctor † omne naturale regimen ab vno est: & quia in membrorum multitudine vnum est, quod omnia mouet (scilicet) cor, & in partibus animæ vna vis principalitèr possidet, (scilicet) ratio. Quia etiam in apibus vnus est Rex cap in apibus 7. quæst. 1. l. 2. §. deindè, quia difficilè, vers. nouissimè ff. de orig. iur. cap. solitè. de maior. & obedient. cap. nostris 21. dist. Ex quo in hoc bonum publicum versatur, vt probatur in dictis iuribus, & late per Theodor. in allegat. 10. nu. 18. cum multis sequent. Omnisquè multitudo diribatur ab vno, & in toto vniuerso vnus Deus factor omnium, & rector, ex his quæ diximus in præsenti quæstione num. 1. & 10. Et ita Beatus Thom. concludit in d. loco, quòd necesse est, quòd in humana multitudine optimum sit, quòd per vnum regatur. Quia vt ipse inquit in d. cap. 2. in fine, prouintiæ, vel Ciuitates, quę non reguntur ab vno, dissentionibus laborant, & absquè pace fluctuant: & quòd è contrário Prouintiæ, & Ciuitates, quæ sub vno Rege reguntur, pace gaudent, iustitia florent & affluentia rerum lætantur: & quòd ideo Dominus Deus noster pro magno munere per Prophetas Populo suo promisit, ponere sibi caput vnum, & quòd Princeps vnus erit in medio eorum, vt dixit Dominus per Ezechiel. cap. 37. dũ sic dicit, Seruus meus Dauid Rex super eos erit, & pastor vnus erit omnium illorum. Vnde Aristot. lib. 3. Pollithico. col. 11. ait, quòd vnus omnium habebit potestatem. Oportet enim Reipublicæ per vnum Consuli. secundum Philosoph. cap. 12. Methaph. Et Cornelius Tacitus lib. 1. annalium, ait, Non alitèr constare potest ratio Reipublicæ, quàm si vni redatur, idest, non alitèr regi, aut gubernari potest Respublica, ita vt certum quid statuatur, quod firmum perseueret, si à pluribus administratio exerceatur. Similitèr Aristot. Pollithico. lib. 2. sic ait, Entia nollunt malè disponi, pluralitas Principum odiosa, vnus ergo Princeps, sequitur (& si corruptè) Iason. in l. licet Imperator. in princip. num. 3. ff.

de leg. 1. tradit plura in proposito Petr. Rebuf. in declaratione arboris feudorum. pag.70.num.26.vers. duodecima diuisio.Ioan. Leziri. de primogenitur. lib.1. quæst.7. col.2.vers.tamē hoc vltimum cum sequent. & col. 4. vers. nec satisfacit, cum sequent. Did.Castel.in l.40.Tau.verb. del hijo mayor.col.2.vers.vn dè Hieronym.Rod. Suar. in l.quoniam in prioribus in 2. dubio Comitatus Valentiæ. col.19.vers.& vt refert Iustin. & sequent.C.de inoffic.testamen. tradit plura Didac. Septimancen.lib.3. de republica.cap.3. pag. 33. & sequent. Marc. Mantua in Enchirid. rerum singularium cap. 11. col.1.& 2.& cap.289.Grego. Lup. in l. 2. verb.otorgassen. col.1.in medio.tit.1. parti.2. Ludo.à Peguera in rep.cap.3 Constitutio. Cathalo. vers. 6. num.83.Ioan. Matienzo in l. 1.glos.1.num.9.tit.7.lib.5. re copil. quod prius tenuit Beatus Thom. lib. 1. de regim. princip. cap. 1. 2. & sequent. plurib.Dominic.à Soto lib.4 de iust. & iur. quæst.4.art. 2. vers.confirmatur,idem tenet Alexan.ab Alexandro I.Consultus Neapolitanus cap. 4. dierum Genialium cap. 23. fol. 239. hisce verbis, Et tametsi democratiam, hoc est, popularem potentiam aliqui præcipuè commendarint, & alij aristocratiam,idest, optimatium regimen, tamen vnius Imperium pietate,& religione inclitum, sub quo non grauis dominatus, sed iustum, & legitimum Imperium esset, omnium consensu præfertur cæteris.

Vti eiusquæ est regna per vnum tantum Regem gubernari,docet Pinel. in l. 1. C.de bon.mat.3.part.nu.16. & 17.

Cum, & inter Poetas sunt, qui & hoc censent,præsertim Lucan. lib.1. his duobus versibus.

Nulla fides Regni sotijs, omnisquè potestas
Impaciens consortis erit.

Statius lib. 1. Theb. alijs duobus versibus sequentibus.

Non benè cum sotijs Regna Venusquè manent
Sotijsquè comes discordia regnis.

Cum, & Seneca hoc idem firmauit in tragedia. 2. Vnitas enim in Principatu desideratur, prout etiam in apibus Princeps est vnus, & grues vnam sequuntur,vt in d. cap. in apibus 7. quæst. 1.

Quarè

Quarè Beatus Paul. ad Ephe-
ſi.cap.4. ſic ait, vnum caput,
vnus Spiritus, vnus Domi-
nus. Ab ipſaquè natura nullus
in dominio, ſeu Regno deſi-
derat, habere conſortem. cap.
quod autem. 33. quæſt. 7. l. 1.
in medio. tit. 1. parti. 2. Hinc
etiam dixit Beatus Paul. in
Epiſtol. 1. ad Corinth. cap. 9.
Bonum eſt mihi, magis mori,
quàm vt gloriam meam
quis euacuet. Virtus enim
vnita fortior eſt ipſa diſper-
ſa. ex Philoſopho. quem ſequi
tur Socc. conſil. 165. col. 7.
verſic. hæc concluſio. lib. 2.
Qua propter Ieſus Chriſtus
Dominus, ac Deus noſter in
ſua vnica Eccleſia, & vniuer-
ſali, vnicum tantùm inſtituit
Paſtorem, ac eius Vicarium
(quod maximum argumen-
tum eſt) dum ſic dixit in per-
ſona Diui Petri. Tu es Petus,
& ſuper hanc Petram edifica
bo Eccleſiam meam. Matth.
cap. 16. & Pinel. in l. 1. C. de
bon. mat. 3. part. nu. 16. verſ.
ad ſummum autem, & ſequ.
32 Cùm † & monſtruum eſt,
vbi ſunt duo capita. cap. non
autem. iuncta glo. fin. 7. queſt.
1. l. non ſunt liberi, vbi gloſ.
verb. prodigioſum. ff. de ſta.
hom. l. 3. ff. de offic. Præfect.
Vigil. cap. ſicut in vnaquæquè
21. quæſt. 2. cap. quoniam. §. 1
verſ. prohibemus de offic. or-
din. in verbis, Prohibemus au
tem omninò, ne vna eadem-
què Ciuitas ſiuè Diocęſis di-
uerſos Pontifices habeat, tan-
quàm vnum corpus, diuerſa
capita tanquàm monſtruum.
Regna enim, vel Ciuitates
33 quæ non reguntur ab vno †
diſſenſionibus laborant, & abſ
què pace fluctuant: & e contra-
rio, ſi ſub vno rege regantur,
pace gaudent, iuſtitia florent,
& affluentia rerum lætantur,
traditur lib. 7. ſupplement.
Chronica. fol. 162. col. 2. & ſi-
milibus in præſenti quæſtio-
ne traditis. nu. 17. & ſequent.
Quæ eſſe vera, exempli gratia
ad oculum demonſtrantur.
Quia in illo tempore anti-
quiſſimo Natiuitatis, & Paſ-
ſionis Domini noſtri Ieſu
Chriſti, Gentilitas rectius gu
bernabatur, quàm Synagoga:
ex quo Gentilis Populus (cùm
adeò copioſus exiſteret,) ab
vno tantum capite regebatur
nempè, ab vno Imperatore.
Populus autem Hæbreus an-
guſtus, & paruus multa capi-
ta, & moderatores habebat,
vt conſtat ex ipſo contextu
Euangelij Luc. cap. 3. ibi, ſub
principibus Sacerdotum An
na, & Caipha, & hoc etiam
melius probatur Ioann. 11.
verſ. quid autem, & ſequent.

& idem constat Act. Apostol. cap.4. habetur in lib. intitulato Passio duorum cap.35. fol. 111. & cap.43. fol. 133. cap. 48. fol.153. & cap.52. fol. 161 Et quòd hoc erat inditium perditionis illius Sanctissimæ Ciuitatis Hierusalem, atquè
34 eius ruinæ † cùm subiecta sit omnis Respublica à varijs capitibus gubernata, secundum illud Luc. cap.1. Omne (inquit) regnum in se diuisum desolabitur, quod aduertit Sanctus Thom. 1.2. quæst. 105. art. 1. col. 2. post princip. Couarru. in cap. 1. practic. qq. num. 5. Thom. Truxillo in Thesauro concionatorum. lib.6. sermone Dominicæ 4. in Aduentu Domini pagin. 256. post princip. ad quod ibi refert Beatum Gregor. super Euangelio, in homil. 20. Et statim ait ibi Truxillo, quòd Respublica varijs capitibus constans, non potest rectè gubernari, nequè ipsi gubernatores diutius conseruari possunt, prout contingit in illis 30. Senatoribus, qui tyrannicè occupauerunt Rempublicam Atthenien sem, & ita perperè eam gubernabantur, vt breui ferè tota fuerit prostrata, & ipsi Gubernatores intra breue tempus fuerint per Transibulum impugnati, & omnino deuicti, atque suis hominibus spoliati, authore Iustino lib. 5. historiæ, & Paulo Orosio discipulo Beati August. lib. 2. suæ historiæ cap. 14. & sequent. Hinc dixit Paris de Puteo de sindicatu, verb. rex autem num.
35 16. fol. paruo. 9. † quòd Reges creati sunt ex necessitate, ex quo omnia indigent capite, & homines faciles sunt ad dissentiendum, & suadetur ex his quæ in præsenti capite diximus, num. 24. & sequent. Nequè Ciuitas in sedi-
36 tione † beata esse potest, nequè in discordia dominorum domus, ex Marc. Tullio lib. 5. de finibus sequitur Hect. Pinto in Esaiam cap. 19. pag. 189 ante medium. Refertque etiã ibi Hect. Pinto Platonem dicentem in dialogo de Republica. Nihil perniciosius esse in republica, quàm discordiam, nihil vtilius, quàm vnionem, & amicitiam. Similitèr, & Valer. Maximus lib. 7 historiæ cap. 2. §. de Senatu. fol. 170. col. 2. dixit, Rempublicam propter priuatas dissensiones, parum vtilitèr gubernari: quia vbi in Imperio concordia non inest, corruit gubernatio. Ioan. de Neuiza. silua nuptiali. tit. quomodo iudicandum, num. 59. Hect.

Pinto in dialogo iuſtitię cap 6 in fine. Platon in dialogo. 9 de republica, ait, nullam Ciuitatem tyrannidè preſſam, eſſe miſeriorem, nullamquè Rege gubernatam, beatiorem eſſe ſequitur Arias Pinell. in rubr. C. de reſcind. vend. 1. part. num. 25. ad finem. Inibiquè Pinel. refert etiam Diuum Ambroſium dicentem, quòd boni Principes libertatem amant, improbi verò ſeruitutem. Vnde Carolus 4. Imperator, & Rex Bohæmiæ, in ſua aurea Bulla ædita anno Domini 1356. ad vnionem electorum Imperatoris hiſce verbis incepit, Omne Regnum in ſe ipſum diuiſum deſolabitur: Nam Principes eius facti ſunt ſocij furum, ob quòd Dominus miſcuit in medio eorum ſpiritum vertiginis, vt palpent in meridie ſicut in tenebris: & candelabra eorum mouit de loco ſuo, vt ceci ſint, & duces cecorum, & qui ambulant in tenebris, offendunt: & ceci mente ſcelera perpetrant, quę in diuiſionem contingunt. Dic ſuperbia, quomodo in Lucifero regnaſſes, ſi diuiſionem auxiliatricem non habuiſſes? Dic Satam inuide, quomodo Adam de Paradiſo eieciſſes, niſi eum ab obedientia diuiſiſſes? Dic Luxuria, quomodo Troyam deſtruxiſſes, niſi Helenam à viro ſuo diuiſiſſes? Dic ira, quomodo Romanam Rempublicam deſtruxiſſes, niſi in diuiſione Pompeyum, & Iulium ſeuientibus gladijs ad inteſtina pręlia concitaſſes? Tu quidem inuidia, Chriſtianum Imperiū à Deo Fide, Spe, & Charitate, virtutibus Theologicis roboratum cuius fundamentum ſuper Chriſtianiſſimo Regno fæliliciter ſtabilitur, antiquo veneno quod velut ſerpens in palmites Imperiales, & mem bra eius propinquiora, impio ſcelere vomuiſti, vt concuſis columnis totum edificium ruinæ ſubijceres: diuiſionem inter ſeptem Electores Sacri Imperij, per quos (velut ſeptem candelabra lucentia Sacrum illuminari debet Imperium, multoties poſuiſti. Sane cùm ex officio quo Cæſarea dignitate potimur, futuris diuiſionum, & diſſenſionum periculis inter electores ipſos, de quorum numero (vt Rex Bohæmiæ) eſſe dignoſcimur, duplici ratione, tàm ex Imperio, quàm electionis iure, quo fungimur, occurrere teneamur, infraſcriptas leges ad vnitatem inter electóres fouendam, & electionem v-

nani-

nanimem inducendam, ac detestandæ diuisioni prædictæ varijsquè periculis ex ea sequentibus aditum præcludendum, quæ verba referuntur in d. Bulla aurea Imperatoris Caroli 4. quam ad literam ponit Cuiatius lib. 5. de feudis pag. 237. & sequentibus pluribus. Et vt materia nostra clarior efficiatur, allegamus in nostro proposito testimonium hoc sacræ scripturæ, legiturquè in Diuina scri-
37 ptura, † quòd cùm Iodean filius Ioas, Dux Populi Israelitici fuit mortuus, abijt Abimalech filius minimus Ieroboal in Sichem ad fratres matris suæ, & ad eos, ad omnemquè cognationem Patris, & Matris suæ sic fuit loquutus; Loquimini ad omnes viros Sichem, quid vobis est melius, vt dominetur vestri, septuaginta viri omnes filij Ieroboal, an dominetur vobis vnus vir? Ipsi enim in vnum congregati cum vniuersis familijs Vrbis Mello, ipsummet Abimelech tantùm in Principem eligerunt; etsi ipse secretè conduxerit sibi viros inopes, & facinorosos, qui eum sequuti sunt, & venerunt in domum Patris sui in Ephram, & occidit omnes septuaginta fratres suos, vt plenius hæc habentur Iudicum cap. 8. in fine, & cap. 9. Et plura singularia de seditionibus Regnorum, & Ciuitatum refert Orati. agens de bello Troyano, & Greco. lib. 1. Epistolarum, in epistol. 5. quam misit ad Lolium Romanum, incipienti. Troya in belli scriptorem, & Salustius in coniuratione Catilinæ, in princip. fol. 20. cum sequentibus, & præcedentibus.

Nequè supra dictis obstat, si dicatur, melius esse regi-
38 men polliticum † quam Regale: & sic polliticum præponi regimento Regis. Illud enim in se verum est, si tale dominium referamus ad integrum statum humanæ naturæ, qui status innocentiæ appellatur, in quo non fuisset Regale regimen necessarium sed polliticum, eo quòd tunc non fuisset dominium, quòd seruitutem haberet.) l. ex hoc iure. l. manumissiones ff. de iust. & iur.) sed præheminentiam, & subiectionem in disponendo, & gubernando multitudinem, secundum merita cuiuscunquè. Vnde apud sapientes, & homines virtuosos, vt fuerunt antiqui Romani (de quibus dicit Beatus August. de Ciuitate Dei, quòd inter omnes Reges, &

39 Principes Mundi † Romani magis fuerunt soliciti de bona gubernatione, quia Dominus Deus noster illis inspirauit, ad benè regendum, & quòd ideò dignè meruerunt Imperium, & dominium totius Orbis. Sequitur Sanctus Thom.lib.3.de regim.princ. cap.4.in princ. Et licetibi B. Thom. non referat locum Diu. Augustini, hoc tamen ipse dixit lib. 5. de Ciuitate Dei cap.12.col.1.& lib.3.eiusdem operis cap.18.col.1.Domin.Soto lib.4.de iust.& iur. quæst.4.articul.2.col.4.vers. ex istis autem,& Ioan.de Neuiza in sua silua. tit. quomodo iudicandum in dubio.nu. 74 col.4. illius num. vers. & etiam, & hoc constat ex Salustio in coniuratione Catilinæ,in princ.fol.5. & melius probatur lib. 1. Machabeo.cap.8.Et quia etiam Romani optimas leges sanxerunt. Secundum Diuum Thom.lib.3.de regim.princ. c.5.Domin. Soto in d. quest.
40 4.art.2.col.4.Romani † pleni singulariquè pietate beneuolentia, ac iustitia fueruntquè vt ex pluribus docet Sanctus Thom.& Domin.Soto in prædictis locis, quòd priùs dixit Titul. lib. 1. suæ historiæ dicens, quòd Romani Imperium suum propter clementiam, & misericordiā propagauerunt, probatur in d.cap.8.& 14. lib.1. Machabeo. Thom. Truxillo in thesauro conciouatorum lib. 6. in sermone Dominicæ. 21. post Pentecostem pag.1827. Ipsiquè Romani inter omnes
41 nationes † consequenti sunt magnam gloriam, causa perpetuæ memoriæ conseruandæ d.lib.1.Machabeo.cap.8. & Hect. Pinto in dialogo iustitiæ cap. 2. in fine fol. 111. col.2. Similiter Romani olim pugnabant pro gloria acquirenda, pro libertate consequenda,& pro Republica cōseruanda,& tunc semper vincebant, sed postquàm se ad auaritiam extenderunt, semper victi fuerunt, notat Iacob.de Voragine in sermo.1. minicæ 21. post festum Trinitatis col. 1. in fine. Romanorum quidem Imperium omnia regna sibi ferro armo
42 rum subiecit † quorum monarchia incepit à Iulio Cæsare, qui prius sibi vsurpauit Imperium, sed perfecta est sub Octauiano Augusto, sub quo natus est Christus Dominus, ac Deus noster, refert Beatus Antou.Florent.4.par. summæ tit.13.cap.4. §.1.col. 2.post medium.) Secundum

imita.

imitationem talis naturæ
41 † regimen politicum me-
melius fuit. At verò postquã
malitia hominum creuit, &
repleta est terra malitijs ho-
minum, & cuncta cogitatio
cordis intenta esset ad ma-
lum, & peruersi difficillime
corriguntur omni tempore,
& omnis quippe caro corru-
perat viam suam super ter-
ram, & stultorum infinitus
est numerus (vt dicitur per
Moysem in cap. 6. Genesis, &
idem habetur Ecclesiastes.
cap. 1. in fine.) tunc in tali na
43 tura corrupta † regimen re-
gale est fructuosius: quia o-
portet ipsam naturam huma-
nam sic dispositam, quasi ad
sui fluxum limitibus refrena-
re, hoc autem facit regale fa-
stigium. (Quia vt habetur
Prouerb. cap. 20. Rex qui se-
det in solio iuditij, dissipat
omne malum intuitu suo.
Deus Optimus Max. ideò Re
44 ges constituit, † vt faciant
iuditium, & iustitiam. lib. 3.
Reg. cap. 10. & faciunt quæ
in præsenti quæstione dixi-
mus num. 24. vers. ideò enim
regna, quod etiam expresse
tenet Andr. de Isern. in pere-
grina. super 1. part. constitut.
Neapol. tit. de cultu pacis nu.
1. & 2. fol. 14. colum. 3. &
4. Matth. de Afflict. dec. 265.
265. quoniam num. 79. in
fine. Rex quidem semper ha-
bet prouidentiam iustitiæ.
Deutero. cap. 17. notat Iose-
ph. lib. 4. de antiq. Iudai. cap.
6. col. 5. vers. si autem fuerit.
Optimus enim Ciuitas status
consistit in rege iusto. Sene-
ca de beneficijs. lib. 2. Did. Se-
ptiman. lib. 3. de republi. cap.
2. in fine pag. 32. & suadetur
ex his quæ annotauimus in
3. part. harum. qq. de Monar-
chia Regum q. 1. num. 53. &
sequentibus pluribus. Manus
enim regia destruit inimicos
& delinquẽtes, ex Diuo Paul.
ad Roman. cap. 13. cap. Rex
debet 23. quæst. 5. Vt ita à
grauioribus malis detereañ-
tur atque compescant. cap.
qui peccat. in fine. 23. quæst.
4. tradit plura Anto. Corset.
de potestate regia. 3. part.
quæst. 32. num. 59. Petr. Re-
buf. in concordata. tit. de re-
gia ad prælaturas nominatio
ne facienda. pag. 126. Vnde
ait notanter Aristot. lib. 5.
Pollithico. cap. 10. in princ.
hæc verba, Regia potestas
pro tutela præstantium viro-
rum, contra populum reper-
ta est. Beatus Isidor. lib. 3. de
summo bono. cap. 47. sic ait,
Principes, Regesquè electi
sunt, vt terrore suo populos à
malo coercerent, atq; ad rectè

viuendũ legibus ſuaderent.) & prædictam diſtinctionem,
45 † & reſolutionem (etſi non ita confirmatam) ponit ſingulariter in noſtris terminis Diuus ille Thom. lib. 2. de regimin.princ.cap.9. in medio (hoc ſuadens alijs authoritatibus Diuinæ ſcripturæ,) & idem Angelicus Doctor. 1. 2.quæſt. 105.art.1.col.2. in medio. Domin.Soto lib.4. de iuſt.& iur. quæſt.4.art.2. col. 2. verſ.ſecundo arguitur. Ioa. Boem.de moribus omnium gentium in præfact.pag.7.facit quod tradit Lup. in. l. 7. verb.Ouieſſen.tit. 1. parti. 2. & Couarru. cap. 1. pract. qq. num.5.verſ.quinta concluſio in fine. Quid enim ſunt iam
46 regna † remota iuſtitia? niſi magna latrocinia?ſecundum Diuum Auguſt.lib.4. de Ciuitate Dei.cap.4.Diuus Tho. lib. 3.de regim.princ. cap. 5. Chaſſ. Conſuetud. Burgund. rubr. 1.in princ. nu. 11.Hyppol. de Marſil. in rubr. de fideiuſſ. in fine. Ioan. de Neuiza.in ſilua.tit.quomodo iudicandum in dubio. num. 77. Beatus Anton.Florent.4. par. ſummæ.tit. 5.cap.3.§.5.col. 1 in medio,& cap.4 col. 1.verſ. & hæc Did. Septiman. lib. 3. de republ.cap.9. in fine. pag. 42.Arias Pinel.in rubr.C. de reſcind.vend. 1.par.num.25. ad finem, Iacob. Veldia. in Paraphraſtica enarratione Euangeliorum in ſermo. feriæ. 3.Hædomadæ. 3.Quadrageſimæ pag.130.& Ioan.Acoſta de guberno rectoris 1.tracta.in 7.dialogo iuſtitiæ. fol. 69.col. 1.Sine Rege,vel iuſti-
47 tia, † ac lege regna gubernari non poſſunt Plutarc.in moralibus tit. de doctrina principis, quod etiam tenet Sanctus Thom. lib. 2.de regimine principis cap. 9. Et ex hac cauſa Sanctus Thom. in d. c. 9.poſt medium,ſic ait, Virga ergo diſciplinæ quàm quilibet timet, & rigor iuſtitiæ, ſunt neceſſaria in gubernatione Mundi, quia per ea populus, & indocta multitudo melius regitur; & quòd ideò quantum adhoc excellit Regale dominium regimento pollitico, quod etiam tenet Beatus Anto.Florent. 4. part. ſummæ tit. 5.cap.3.§ 1.col. 1. & 2. Pluraquè refert in fauorem regiminis regalis,& contra populare regimen Ioan. Bodinus in republicis, lib. 6. cap. 4.

Ex quibus Lucæ clarius conſtat quàm vtile, & neceſ-
48 ſarium ſit † regna gubernari per vnum Regem perpetuum gubernatorem, & non guber

natione libera, & pollitica Consulum annalium, vel alio rum Officialium temporaliũ

Præterea nec aduersus Superiora refragatur, si dicatur, quòd immò prætensio eorũ,
49 † qui reges excludere volunt sit admittenda, & quòd dicere contrarium, est contra tex. diuinæ scripturæ lib. 1. Reg. cap. 12. vbi hæc formalia verba Prophetæ Samuelis referuntur, quæ ipse dixerat hominibus Israeliticis, tempore quo à Domino Deo nostro petierunt, Regem sibi dari. Scietis (inquit,) & vidébitis, quia grande feceritis vobis malum in conspectu Domini, petétes super vos Regé. Quia respondetur ex sequen.

Primò secundum Nicol. de Lyra. in cap. 8. eod. lib. 1. Reg. verb. vadat vnusquisquè, vbi notanter ait, quòd licet in d. cap. 12. lib. 1. Reg. dicta verba referantur, quòd tamen
50 † cum regnum gubernari per reges, sit optima pollitia cæteræ gentes à filijs Israel petendo, vel constituendo super se regem, non peccauerunt, sed magis bonũ egerũt: filij aũt Israel hoc faciẽdo pec cauerũt, vt cõstat ex verbis Sa muelis de quibus fit mentio in d. cap. 12. lib. 1. Reg. Cuius diuersitatis ratio est secundũ eundem Nicol. de Lyra in d.
51 loco. Quia † Deus Opt. Max. Populum Israel elegit sibi specialem, & peculiarem præ ceteris populis. Secundum, quod dicitur Deutero. cap. 7. Te (inquit) elegit Dominus Deus tuus, vt sis ei populus peculiaris, idem dicitur Psal. 2. & habetur apud Zachar. Prophetam cap. 2. ibi, Ecce ego saluabo populum meum de terra Orientis, & de terra Occasus Solis, Et adducam eos, & habitabunt in médio Hierusalem, & erunt mihi in populum, & ego ero eis in Deum in veritate, & in iustitia. Et Hieremias Propheta cap. 31. sic ait, ero Deus vniuersis cogitationibus Israel, & ipsi erunt mihi in populum. Et iterum ibi, Dabo legem meam in visceribus eorum, & in corde eorum scribam eam, & ero eis in Deum, & ipsi erunt mihi in populum. Quæ verba passim reperiuntur in Diuina Scriptura. Vnde Diuus Paul. in epistol. 2. ad Corinth. cap. 6. in fine. hæc verba Domini refert, Vos enim estis templum Dei viui, sicut dicit Deus, quoniã inhabitabo in illis, & inambulabo inter eos, & ero illorũ Deus, & ipsi erũt mihi populus. Et iterum ibi, & ero vobis

in

in patrem, & vos eritis mihi in filios, & filias dicit Dominus omnipotens. Et in Psal. 46. sic dicitur, elegit nobis hæreditatem suam, speciem Iacob, quam dilegit. Quare
52 Dominus Deus noster † voluit esse Rex immediatus illius sui populi, propter quod Dominus etiam dedit ei legem in Monte Sinay per se ipsum, idest per Angelum in persona illius loquentem, & non per hominem mediatorem, propter quod voluit homines gubernatores illius populi ab ipso immediatè instituti, tanquàm eius Vicarij essent, & non Reges, vel Domini, vt patet in Moyse, & Iosue, & de Iudicibus sequentibus (qui gubernauerunt Regnum Dei per spatium. 366. annorum. secundum vnam opinionem, & secundum aliam, eorum gubernatio durauit. 436. annos. Quod constat à sua computatione, quæ est hæc. Nam Moyses qui fuit primus Dux, & Iudex Populi Israelitici (Exod. cap. 3.) incepit esse Dux, & Iudex ipsius Populi Dei eius mandato prope annum Creationis Mundi. 3594. traditur lib. 3. supplement. chronic. fol. 31. col. 2. & sequent. Et Sanson, qui fuit vltimus Iudex dicti Populi Israelitici. (Iudicum cap. 14. & sequent.) mortuus fuit anno Creationis Mundi. 4058. habetur eod. lib. 3. supplemen. chronica. fol. 66. col. 1. & sequent. De his enim Iudicibus sic dicitur lib. Iudicum. cap. 2. Suscitauitquè Dominus Iudices, qui liberarent eos de vastantium manibus, refert Beatus Thom. 1. 2. q. 105. art. 1. col. 3. in princ. & Sanctus Anton. Floren. 4. par. summæ. tit. 5. cap. 4. §. 4. colu. fin. in fine, & multa alia refert in proposito Hieronym. Roman. in republicis. lib. 2. de republica Hæbrea. cap. 1. fol.
53 42. Iudei enim † suis Iudicibus fuerunt priuati, cùm Romani Imperium terrarum obtinuerunt, quibus ipsi Romani imponebant Reges, & Gubernatores. Esaiæ. cap. 3. vbi expræsse notat Hect. Pinto. pag. 56. in medio, & probatur lib. 1. Machab c. 8. 14 & c. 15. Propter quod filij Israel
54 fecerunt † contra ordinationem Domini, petendo super se Regem hominem mortalem, cùm Dominus hoc sibi retinuisset, & ad bonum populi, quia semper gubernauit eos, & optimè, & protexit eos, quandiù fuerunt boni subditi, & semper sic fecisset, si populus ille in bona subiectio-

ne ſub Domino Deo noſtro extitiſſet, & eum ſuum Regem non reprobaſſent, prout reprobauerunt. legitur lib. 1. Reg. cap. 8. Quod conſtat Eſaiæ. cap. 1. in princ. vbi ipſe Propheta contra Iudeos ſic exclamat, Audite Cæli, & auribus percipe terra, quoniam Dominus loquutus eſt, filios enutriui, ipſi autem ſpreuerunt me. Cognouit bos poſſeſſorem ſuum, & Aſinus Pręſepe Domini ſui, Iſrael autem me non cognouit, & populus meus non intellegit, & reliqua, probatur optimè Ioan. cap. 1. & in pluribus alijs locis Diuinæ ſcripturæ hoc idē traditur. Vnde Dominus per Hieremiam contra ſuum populum Iſraeliticum ſic inſurgit. cap. 2. Sanctus Iſrael Domino, primitiæ frugum eius, omnes qui deuorant eum, delinqunt, mala venient ſuper eo, dicit Dominus. Audite verbum Domini domûs Iacob, & omnes cognationes domus Iſrael. hæc dicit Dominus, Quid inuenerùnt patres veſtri in me iniquitatis, quia elongauerunt à me, & ambulauerunt poſt vanitatē, & vani facti ſunt. Et non dixerunt, vbi eſt Dominus, qui aſcendere nos fecit de Terra Ægypti, & reliquā. Et iterum ibi, & tenentes legem neſcierunt me, & paſtores præuaricati ſunt in me, & Prophetæ propehetauerunt, in Baal, & Idola ſequuti ſunt. Propterea adhuc iuditio contendant vobiſcum, ait Dominus, & cum filijs veſtris diſceptabo. Tranſite ad Inſulas Cethim, & videte, & in Cædar mittite, & conſiderate vehementèr, & videte, ſi factum eſt huiuſcemodi. Si mutauit Gens Deos ſuos, & certè ipſi non ſunt Dij, populus verò meus mutauit gloriam ſuam in Idolum. Obtupeſcite Cæli ſuper hoc, & portæ eius deſolamini vehementer, dicit Dominus. Duo enim mala fecit populus meus. Mè dereliquerunt fontem aquæ viuæ, & reliqua. Et iterum ibi, Nunquid non iſtud factum eſt tibi; quia dereliquiſti Dominum Deū tuum, eo tempore quo ducebat te per viam? Et ibi, Arguet te malitia tua, & auerſio tua increpabit te. Scito, & vide, quia malum, & amarum eſt, reliquiſſe te Dominum Deum tuum, & non eſſe timorem mei apud te: & reliqua, quod & habetur in pluribus alijs capitulis ipſius Prophetæ. Et vltra Nicol. de Lyra eandem interpretationem tradit Ioſeph. lib. 6. de atiqu.

Iudaic.cap.4.col.fin.verſ. Samuel autem, & Carol. Sigonius in hiſtoria ſacra. lib. 1. pag. 142. Et quia ipſi Iudei noluerunt Dominum in ſuũ verum Regem cognoſcere
55 † euerſum eſt Regnum Iudeorum, & ſublatum eſt ex Iudeis, & modo non habent regnum, refert Beda in epiſtol. ad Roman. fol. 14. col. 2. & probatur Oſe. 2. c. 3. & 19. Vltimuſquè Rex eorum fuit Agripp. vt referunt idem Beda, & Euſeb. quos ſequitur Gerard. de Mercatore in demonſtratione temporum. pagin. 148. Hic enim Agrippa tempore ſuæ mortis, cùm eſſet in gratia Romanorum, in ſuo teſtamento eis reliquit regnum ſuum, traditur lib. 8. ſupplemen. chronica. fol. 201 col. 1. & nos etiam circa hoc aliqua dicemus in ſequenti quæſtione huius commentarij. 5. part. num. 68. & num. 69. verſ. quid plura, & poſt generalem deſtructionem, prope finem. Incepitquè hic Rex Agrippa regnare in Iudea, & Ieruſalem anno Creationis Mundi. 5249. & anno Natiuitatis Domini noſtri Ieſu Chriſti. 50. & tantum regnauit. 25. annos, habetur lib. 8. ſupplement. chronica. fol. 182. Et ita conſtat, ſecundum prædictam computationem, quod ab anno Salutis noſtræ. 75. Iudei non habent Regem vt ex ſupradictis conſtat. Cõ-
56 tra † huiuſmodi perfidos Iudeos plura refert videnda Ioan. Liecchtenbergers in lib. pronoſticorum. Vbi inter alia in hoc propoſito contra huiuſmodi Iudeos ſic inſurgit. Et extirpabitur radix Saturnina ex Alemania, dabitiſquè fugam, vt profugi ad trãſmarina, effudit Dominus miſericordias ſuas copiosè ſupra vos miſeros poſt placationem: ſed aiſtis, hic eſt hæres, venite occidamus eum, & habebimus hæreditatem eius, & appræhenſum eum occidiſtis (habetur Luc. c. 20.) propterea diſperdit Dominus vos obduratos in vniuerſum Mundum: & iam non habetis Prophetas, Regem, Sacerdotes, altare, nequè ſacrificium, nequè vnctionem: ſed eſtis contemptibiles toti Mundo, & in deſolatione perpetua (Et vltra eum ſatis ſupradicta probantur Eſaiæ, cap. 1. & multis ſequentibus, & in Pſalm. 77. 105. 135. & 144.) Contra quos ſic inſurgit etiam Daniel. cap. 9. Vſquè ad conſumationem (inquit) tribus ſceleribus Iſrael conuertam vel transferam, &

supra quartum non conuertam eos, qui vendiderunt iustum pro argenteo, & reliqua multa habentur in d. cap. 27. de inuidis Iudeis. Suntquè Iu
57 dei † extra nos cap. infideles. 23. quæst. 4. cap. displicet. in fine. ead. cau. & quæstio. Et quia qui extra nos sunt nobiscum communicare non possunt. cap. illi qui in fine. 6. q. 1 notat Did. Septiman. lib. instiitutio. Cathol. tit. 24. de Ecclesia. num. 41. & 42. & tit. 46. de pœnis. num. 65. Quarè iustissimè Reges nostri Catholici Iudeos repellerunt ab his suis regnis.

Secundò respondetur vl-
58 tra iam dicta † Deum non solum fuisse iratum contra Israelitas Regem efflagitantes, sed fuit etiam reprobatum Israelitarum consilium, de Rege à Domino postulando, quòd Regem non vt rectè moderaretur rempublicam, peterent, aut ab eo iustitia in subditos optimè exerceretur. Sed vt ipsi prætextu Regiæ gubernationis protegerentur, vt in omnia vitia, & Idolatriam, vindictamque inimicorum prout ipsis liberet, prolaberentur. Hoc enim expressè colligitur ex verbis sacræ scripturæ (si rectè considerentur) lib. 1. Reg. cap. 9. & in d. c. 12. eod. lib. & apud Diuum Ioannem c. 11. vers. collegerunt, & idem constat Esaiæ cap. 56. in fine, ibi, Omnes in viam suam declinauerunt, vnusquisquè ad auaritiam suam à summo vsque ad nouissimum, quod & suadetur ex tradendis in quæstione sequenti huius commentarij. num. 17. vers. præterea. Itaquè Deus Opt. Max. iure optimo de ipsis conquęrebatur (vt constat in dictis authoritatibus, & Psalmis Diuinæ scripturæ) non solum quod Regem vellent eligere, sed etiam quod omissa reipublicæ vtilitate, ad sua tantùm, & priuata commoda aspirabant: cùm publica vtilitas, non sit priuata: propriũ & præceptum munus iustitiæ, quod semper præoculis debent habere rerum publicarum gubernatores, vt omissa semper propria vtilitate, posthabitoquè priuatorum commodo, vniuersorum Ciuium vtilitas præferatur, habetur Ezechiel. cap. 34. Hieremiæ cap. 23. in princ. & alibi sæpè. Melius enim est, vt vnus (nempè gubernator,) quàm omnes pereat, ex Diuo Bernardo, & habetur Ioan. cap. 11. propè finem, & cap. 18. post princ. Prędictum

què

què intellectum ponit Beatus Gregor. lib. 4. expositionum. cap. 1. lib. 4. Reg. colu. fin. ante finem. fol. 267. & Sanctus Thom. 1. 2. quæst. 105. art. 1. colum. 3. prope finem. Hect. Pinto (plura in proposito conierens) in cap. 3. Esaiæ pagin. 38. in fine, & in dialogo iustitiæ cap. 8. fol. 157. col. 1. & 2.

Et cum his hæc nostra prima quæstio finem adinuenit, ad laudem, & gloriam Domini nostri Iesu Christi, eiusquè præclarissimæ Deiparæ Virginis Mariæ, omnium aduocatæ Gloriosissimæ, ac totius Curiæ Cælestis.

SVMMARIVM PRIMAE PARTIS

Huius Quæstionis Secundæ.

1 *Regem eligere non possint Magnates nec populi regni, quando adest consanguineus sanguinis Regij, qui regnum prætendit: etsi sit in Millesimo gradu, & sequen. plurib. & nu. 26. & 27.*

2 *Regni in successione succeditur iure sanguinis, & perpetua consuetudinis, & non per electionem, & multis sequentibus.*

3 *Regnorum successio quo iure fuerit adinuenta, & sequen.*

4 *Iurisdictio actiua nulla in populis remansit, postquàm populi in regem suam potestatem trãstulerunt.*

5 *Potestas à populis in regem translata, videtur per Christum Iesum tolerata, & seq.*

6 *Imperatoris Augusti Cæsaris edictum de vniuerso Orbe describendo, fuit factum Tarrochonæ Hispaniæ Ciuitatis 16. anno Imperij ipsius Cæsaris.*

7 *Potestatem à populis in primis regibus translatis, non possunt ipsi populi reuocare, etiam vacante regno, & sibi auocare.*

8 *Populorum, ac Magnatum assistentia in assumptione Regis, solum est ratione ei præstandi obedientiam.*

9 *Primogenitus solum succedit in regno paterno, Nec fratribus debet dare legitimam in bonis Regni, num. 10.*

11 *Regnum est indiuisibile, & sequent.*

12 *Regis primogenito durante vi-*

ta eius præstatur homagium, ac iuramentum fidelitatis, & à quo tempore hoc fuerit vsitatum, inibi. Et quid in filijs Imperatorum. nu. 14.

13 *Reges possunt facere, quòd sui primogeniti quoad nomen Reges constituantur.*

15 *Homagium fidelitatis ligat futuros Ciues, & Regnicolas.*

16 *Rex vltimus durante eius vita potest renunciare Regnum in fauorem sui primogeniti, seu sequentis successoris.*

17 *Regis primogenitus durante vita patris Regis, dicitur Rex.*

18 *Rex vltimus qui filios non habet, an possit aliquem in filium adoptare, vt ei succedat in Regno.*

19 *Regi vltimo decedenti sine filijs, succedit cõsanguineus proximior, siue sit masculus, siue fœmina, & sequentibus pluribus. Etiam si talis consanguineus sanguinis Regij sit in Millesimo gradu. num. 22. Et Papa dispensat cum consanguineo Regis Monacho, & Sacerdote, si alij consanguinei vltimi Regis non extarent, vt contrahat matrimonium, & in Regno succedat. nu. 24. & 25.*

20 *Regnum est verum primogenium, & in eo seruatur ordo successionis maioratus.*

21 *Maioratu succedunt omnes consanguinei tàm fundatorum, quàm vocatorum ad eius successionem.*

23 *Feudorum Illustrium in successione succeditur in infinitum.*

27 *Regnum tunc nominat Regem, quando nullus consanguineus de sanguine Regio reperitur.*

QVAESTIO II.

Vtrum Magnates, & Populi Regni, poſſint ſibi Regem eligere, ſtante aliquo conſanguineo ſanguinis Regij, qui tale Regnum prætendat.

DIVISIO HVIVS SECVNDAE QVAESTIONIS.

POſtquàm in præcedenti Quæſtione reſoluimus, Magnates populoſquè Regni minimè poſſe prętendere ſe in futurum liberos eſſe, & non ſubiectos. Operepręcium etiam duximus, in dubium proponere? An ipſi poſſint tunc, ſibi Regem eligere, quē ipſi velint, mortuo vltimo Rege ſine filijs, vel deſcendentibus. An verò proximior conſanguineus de eodem ſanguine Regio admittatur ad dicti regni ſucceſſionem, & reſolutiuè dicimus, quòd Magnates nec populi regnorum nullum ius habent, eligendi regem: ſiuè vltimus Rex decedat cum filijs, vel deſcendentibus, vel ſine eis: ſed ordine geniturę & maioriæ ſuccedet primogenitus maſculus vltimi regis, & deficiente maſculo, ſuccedet fœmina, & ſui deſcendentes in infinitum: & non extantibus deſcendentibus, ſuccedet in regno proximior cō ſanguineus maſculus, vel fœmina, & ſui deſcendentes in perpetuum, & ſi ſint in milleſimo gradu. Quod manifeſtiſſimè conſtabit, ex ſequētibus?

Et, vt materia deciſionis huius quæſtionis clarior efficiatur, & ne longiorem tractatum contineat, operepręcium duxi materiam eius in ſequētes partes diuidere?

In prima enim parte adducemus fundamenta, & rationes, quæ faciunt pro prædicta noſtra ſententia, ſcilicet quòd in regnis ſuccedatur iure ſanguinis, & perpetuæ conſuetudinis, & non per electionem.

In ſecunda verò parte, prędictam noſtram ſententiā exēplis ſucceſſionum plurimorū regnorum Chriſtianorum in particulari ſuadebimus.

In Tertia parte ſimiliter exemplis probauimus, quòd in omnibus regnis, & potentatibus Italiæ ſemper ſucceſſum fuit iure ſanguinis, & nō per electionem.

In Quarta, alia quàmplurima exempla similium successionum regnorum infidelium describemus, easque iure sanguinis delatas fuisse, & nō per electionē, ostēdemus?

In Quinta parte etiam regni Israel Hierusalem, & Iuda infinitas similes successiones in medium enarrabimus tàm ante Aduentum Domini Nostri Iesu Christi, quàm post eius Sanctissimam Natiuitatem, & Resurrectionem?

In Sexta, resolutionem praesentis quaestionis calamo nostro breuiter scribemus, & de dominio temporali, ac morte, quàmplurimorum regum aliqua deducemus pro animę consolatione?

In Septima parte videndū erit, an aliquando in imperio successum fuerit iure sanguinis, & non per electionem?

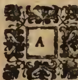
In Octaua etiam parte, nonnulla Regna, & Monarchias in particulari assignauimus, in quibus non iure sanguinis, sed electionis successum fuit.

In Nona parte, ex praedicta consuetudine generali ferè totius Orbis (quòd in regnis succedatur iure sanguinis perpetuaeque consuetudinis, & non per electionem) ex ea ad plurima inferemus, quę in practica notabilia sunt?

In Decima verò parte ostē demus, dictam consuetudinē generalem Orbis, succedendi in regnis per successionem iure sanguinis, & perpetuae consuetudinis, & non per electionem, consonam esse omni iuri, & rationi, laudabilemquè, & approbatam esse per Summos Pontifices. Ex eaquè ad alia singuraria inferemus?

In Vndecima ostendemus, quando Magnates, & Populi regnorum (in quibus fuit iure sanguinis successum) eligere possint regem.

PRIMA PARS
HVIVS QVAESTIONIS SECVNDAE.

AD Primam igitur partem accedentes, dicimus, quòd Magnates, & populi regni non possunt sibi Regem eligere, stante aliquo consanguineo sanguinis Regij, qui tale regnum praetendat, & si

sit in millesimo gradu, ex sequentibus.

2 Primo, quia † regulariter in regnis succeditur iure sanguinis, perpetuæquè consuetudinis, & non per electionē, tenet in terminis Bart. in l. etiam C. de munē. patrimo. lib. 11. copiosè Ioan. Leziri. de primogenit. lib. 2. quæst. 14. Boeri. consi. 10. viso. nu. 16. Alphonsus Guerrero in Thesauro Christianæ Religionis. cap. 54. de regibus, & principibus. num. 11. pagi. 706. & sequen. Ludouic. Velazquez de Auendaño in l. 40. Tau. glo. 2. num. 10. vbi ex Præpos. & alijs tenet, quòd genus humanum sibi rectè consuluit, in regibus constituēdis per successionē omissa electione, quod probat optimus tex. in l. 7. in fine. & in l. 8. in princip. tit. 1. parti. 2. & l. 2. tit. 15. ead. parti. Nam li-

3 cet à principio † regnorum successio fuerit adinuenta de iure Naturali, vel Gentium, secundum quod populis ius eligendi regem competebat, (vt ex pluribus docet Couarru. in cap. 1. practica. qq. num. 2. in fine, & num. 3.) tamen istud ius fuit trāslatum cum omnimoda iurisdictione in primis regibus, statim quòd primi reges fuerūt electi, & ipsum regnum acquisierūt ab ipsis populis ex tacito, vel expresso eorum consensu. l. 1. ff. de constitu. princip. cum similibus traditis in quæstio. præceden. nu. 4. cum plurib. sequentib. & num. 26. post Alphonsum Guerrero in Thesauro Christianæ Religionis cap. 54. de regibus, & principibus. num. 1. In tantū,

4 † quòd nulla iurisdictio actiua in populis remansit, nec creare possunt Iudices ordinarios ad eam exercendam: quia tota Ciuilis potestas penes ipsum regem existit. Sicut notat in populis non liberis de iure communi. Innoc. & Docto. in cap. cùm accessissent. de constit. Feli. in rub. de appella. num. 4. dicit communem Ioan. Matienzo in l. 1. glo. 21. num. 11. & sequentib. tit. 15. lib. 5. recopil. ad quod inibi refert plures leges regias. Si enim in populis nulla iurisdictio actiua remansit, nec potestas iudices, & magistratus creandi (quod est minus) igitur nec potestas eligendi reges, quod est magis. ex regul. cui licet. de regul. iu. in 6. authen. multò magis C. de Sac. Sanct. Eccel. cū similibus. Hæc enim † po-

5 testas, quę fuit translata in regem videtur quodammodo

permissa, seu tolerata per Iesũ Christum Dominum nostrũ in testamento nouo, dùm dixit, Reddite, quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei Deo. Matth. cap. 22. Marc. ca. 12. Luc. cap. 20. in medio, & habetur transsumptiuè in ca. militare 23. quæst. 1. c. quid culpatur. in medio. ead. cau. & quæstio. cap. conuenior. versi. scriptum est 23. quæst. 8. quod in terminis refert Oldrad. consil. 69. col. 2. Bal. in l. benè Azenone. in fine. C. de quadrie. præscript. post Beatum Ambrosi. lib. sermonum. cap. 7. Pet. Belluga in speculo principum. rub. 14. §. veniamus. n. 13. & sequent. author cronicæ generalis ęta tum Mundi. 6. ætate fol. 183 col. 1. Thom. Truxillo lib. 6. sermonum. sermo. 22. Dominicæ post Penthecostem pag. 185. & sequentib. Alphonsus Guerrero in Thesauro Christianæ religionis. cap. 55. de imperatore, & eius authoritate. num. 2. pag. 737. Similiter, & videtur permissa, siue tolerata certò quodammodo à Christo Iesu Monarchia regalis, & imperialis, qui promulgato Cæsaris ædicto, vt vniuersus scriberetur Orbis in Bethleem Ciuitatem Matris suæ Sanctissimæ Virginis in vtero clausus properauit vna cum Matre Sanctissima ipsius Cæsaris ædictum agnouit, habetur. Luc. cap. 2. traditur in chronica generali ætatum Mundi. in. 6. ætate. fo. 183. col. 1. hoc idẽ refert Frederic. Schenck, in interpretationibus feudorũ. ca. 1 §. de feud. March. num. 1. pagin. 3. vers. verùm, & sequentib. Alphonsus Guerrero in Thesauro Christianæ Religionis. cap. 56. de imperio, & de translatione imperij ad Germanos. num. 8. pag. 749. (Nec ab re erit, hic obi-
6 tèr aduertere † illud Cæsaris Augusti ædictum de vniuerso Orbe describendo, factum fuisse Tarrachonæ Hispaniæ Ciuitatis anno 16. sui imperij, licet effectus prædicti ædicti, & eius promulgatio non fuerit executioni demandata, vsquè ad 42. annum, & ita ante Christi nostri Natiuitatem 26. annos: cùm per hoc tempus causa, & edicti illius occasione plures Ciuitates, & plurima oppida tàm Galliæ quàm Germanię conspirauere, ad quos pacandos Tiberius, & Drusius duo fortissimi milites missi fuerunt, qui re prosperè peracta, eo tempore quo pax in vniuerso Orbe fulgebat, natus est ipsius

pacis Author, & Mundi Redemptor anno. 42. cuius rei Authores sunt Paul. Orsi. lib. 6. suæ historiæ. Episcopus Gerundensis li. 10. Paralipomenon rerum Hispaniæ. sequitur Anto. de Quesada. ca. 17. diuersarum quæstionum. nu. 15. causam verò huius ædicti miraculosam fuisse, constat ex Platina in prohæmio libri de vita Christi, ac Pontificum omnium. col. 1. in fine. per hæc verba, id quoquè mandauit, vt in Orbe Romano omnium hominum capita censu notarentur, ac si maiori principi rationem gubernati imperij aliquando redditurus esset.) Ex quibus dici potest, quòd hæc tràslatio facta fuit à populo in regem Dei voluntate, vt considerat Maranta in speculo. 3. part. num. 25. post princip. Cuius dictum suadetur ex copiosè à nobis traditis in quæst. præcedenti huius commentarij. num. 22. & sequentib. Quia, vt ibi copiosè diximus, iurisdictio regum, & eorum regna dicuntur procedere à Diuina Maiestate. Nec subditi
7 regno seu imperio † possent reuocare huiusmodi potestatem, quam in regem transtulerunt, etiam vacante imperio, & eam sibi auocare. Secundum communem sententiam Greg. Lup. in l. 2. verb. otorgassen. tit. 1. parti. 2. vbi & refert plures Doct. qui hác sententiam tenuerunt, quod & nos etiam diximus in præcedenti quæstione. num. 4. 5. & 7. Quod inibi Greg. Lup. col. 2. & à fortiori extendit, procedere, etiam in rege ex pacto à principio assumpto à multitudine populi. Populorumquè, & Magnatum assi-
8 stentia † in assumptione regis, solùm est, respectu præstandi obedientiam, & vngédi eum in regem, vt constat lib. 2. Reg. cap. 2. in verbis, licet enim mortuus sit dominus vester Saul, tamen vngit me Domus Iuda in regem sibi. Et vt omnes de populo sciant, eum esse suum regem. cap. licet. 8. quæst. 1. cap. cùm longe. in fine. cap. cleri. 63. distin. Ex quo tex. communitèr notatur, quòd plebis non est eligere, sed electioni consentire. ad idem est tex. in cap. plebs. & in cap. nosse. ead. 63. distin.

Secundò iam dicta confirmantur ex alio. Quia in tantùm fuit tràslata potestas prædicta in primis regibus, à regnicolis primam eius electionem facientibus, & in earum successoribus ius regen-

di, &

di,& gubernandi fuit in perpetuum radicatum, quòd vltimo rege decedente cum filijs, tàm masculis, quàm fœminis † in regno paterno succedit filius masculus primogenitus, & post eum sui descendentes ordine geniturae, & deficientibus descendentibus primogeniti, succedit sequens frater masculus maior ipsius primogeniti, & sui descendentes eodem ordine geniturae, & sic deinceps alij fratres masculi primogeniti cum suis descẽdẽtibus. Quibus masculis deficientibus, & etiam suis descendentibus, succedit vltimo loco filia maior talis vltimi regis, & sui descendentes in infinitũ, tàm masculi, quàm fœminae eodẽ ordine primogeniturae: & sic de similibus filiabus, & earũ descendentibus, quod in proprijs terminis successionis regni tenent Hostien. & communiter Canonistae in. cap. licèt. de voto. Guillerm. à Mõ. ferrat. de successione regum. in 1. responsione ad primum dubium. num. 38. Ioan. Leziri. de primogenitura. lib. 2. quaest. 14. col. 1. in princip. & col. 3. versi. vltimus dicitur. & plerisquè sequẽtib. Quórum sententia probatur in l. 2. tit. 15. parti. 2. & per Theod. in al-

leg. 100. vbi probat, quod primo attenditur linea, secundo gradus, tertiò sexus, quarto aetas, vnde ait Bal. in l. ex hoc iure ff. de iusti. & iu. col. 2. n. 4. vers. quartò quaeritur, quòd semper fuit, & semper erit, quòd in regnis succedat primogenitus, praeterquàm in rege Romanorum, qui tenet Monarchiam Mundi. Sequitur Greg. Lup. in l. 9. verb. de linaze. col. 2. in fine. tit. 7. par. 2. Anto. Gome. in l. 40. Tau. num. 4. versi. vnum tamen. Cuiatius. lib. 2. de feudis. tit. 11. de gradibus succedendi in feudo pag. 97. (Vbi tenet, quòd ius Gentium habet, vt in regno primogenitus succedat) & Alphonsus Guerrero in Thesauro Christianae Religionis. cap. 54. de regibus, & principibus. num. 11. versi. in regnis. & num. 25. versi. & sic successio in regnis pagi. 713. Hinc etiam dicit. Francisc. Patriti. quẽ sequitur Couarr. ca. 1. practica. qq. num. 7. in fine, quòd iam ius Naturae exigit, & Gentium consuetudo confirmat, vt maximus natu ex filijs mortuo rege succedat. idem tenet Cuiatius in d. tit. 11. de gradibus succedẽdi in feudo. pagin. 97. in medio. Quod in Hispania lege antiquissima Gothorum cau-

tum

tum fuit.cuius legis tenorem refert Ludo. de Molin.in annotationibus poſitis poſt tractatum de Hiſpanorum primogenijs. nu. 3. eiuſdem etiã Legis Gothorum meminit Pala.Rub. in rub. de donatio. int.vir.& vxo. §.69. num.26. in fine. & in tracta. de obtentione regni Nauarræ. 6. part. §.9.dominus meus Burgos de Pax in prohem.ll.Taur.num. 51.Ludo.de Molin.lib.1. cap. 2.num.13. Habuitquè originem ab ipſa lege Gothorum. d.l.2 tit.15.parti.2. Et in tantùm primogenitus ſolus in

10 regno ſuccedit, † quòd alijs ſuis fratribus nõ tenetur partem regni dare,etiam pro ſua legitima. Quia regnum eſt indiuiſibile, & duos non capit.gloſ.notab.in d. cap. licet. de voto.verb.priuandum. in fine.quæ dicit,quòd ſi Regnũ diuideretur, citò periret, aut diminueretur eandem ſenten tiam tenet, Guid Pap. quæſt. 476.Guillerm.Bened. in cap. Rainũtius de teſtamen. ver. in eodem teſtamento relinquens. in. 1.num. 158. & ſequentib.Rode.Suar. in l.quoniã in prioribus.C.de inoffic. teſtament. in 2.dubio Comitatus Valentiæ colu. 19.verſi. & in regno. Pet.Rebuf.in declaratio.feudo.pagi.83. num. 33.verſic. aliud eſt.Couarru. cap.1 practica.qq.nu.4.verſi. poſterior.Pinel.in l. 1. C. de bon.mat. 3.part.num.16.Molina. lib.1. cap.1. num.3.& c. 11.num.5.& 6.eod.lib Ludo. de Peguera in rep.cap 3.conſtitutio Cathalo.verſ.6. num. 78.& ſequen.col. 3.in fine.fol. 78. Roxas in epitome ſucceſſionum.cap.5.Ioann.Matienzo in l. 1.gloſ.1.num. 8. & 9. lib.5.recop tit.7.Ioan. Bodin. in republicis. libr. 6. cap. 5. & Didac. Spinol. de Carceres in ſpeculo teſtamentorum.tit.de maioratu. gloſ.19. nu. 73. Prohibitio enim hæc

11 diuiſionis regnorum † eſt in honorem,& fauorem Regni, & quòd tantùm in eis primogenitus ſuccedat, excluſis alijs fratribus. d. cap. licet.vbi Docto.de voto.facit tex. in. l. 1.§.quàmuis.ff.de vent.inſpicien.probat tex.in.d.l.2.titul. 15.parti.2. in verbis. acatando el bien procomunal de todos.l. 5. in princip. eod. tit. & parti.tenet expreſſè Bal.in authen.hoc amplius. C. de fideicomm.num.8. verſ.item quia.Guillerm.Bened. in.d c. Rainũtius.in d.verb.in eod. teſtamen.relinq.n. 1.fol.149. & ſequent.Rode.Suar. in.d.l. quoniam in prioribus. limit. 11.poſt legem regiam. col. 1. & 2.

& 2.Ioan. Leziri. in d. quæst. 14.col.1.& 2.Freder. Scheck. in interpræta.feudo. cap.1. §. præterea ducatus. de prohib. feud.aliena.per Federi.pagin. 1.versi.porro, & in cap.1.§.& quia vidimus pagin.4.versic. quod introductum. Francisc. Pisin.in disputatione contra fœminas num.68. Ludou.de Molin.lib.1. cap.18. num.1. & lib.2.cap.1.num.3.Ludou. de Peguera in d.versic.6. nu. 83.fol.79. Burgos de Paz Iunior in 1.par.qq.Ciuilium.n. 104. iuxta superius explicata quæst.prima num. 21. & seq. videtur diuisio Regnorum quodammodo prohibita de iure Diuino lumine naturali Ioan.Lezi. lib.1. de primogenitu.quæst.1.conclusio.3.col. 4.in fine. Quia vt habetur Luc.cap.11. omne Regnum in se diuisum desolabitur. idẽ habetur Marc. 3. & Matth.c. 12. Cum & ipse Deus Optimus Maximus fuit indignatus de diuisione Regni Iudeorum in duos Reges. lib 3. Reg.cap.12.prope finem. habetur transumptiuè in. cap. denique.versic.& indignatus. 7.quæst.1.& faciunt, quæ in terminis annotauimus in præsenti quæstione.

Tertiò in tantum in Regnis succeditur iure sanguinis, & successionis de patre

12 in filium † quòd tali filio primogenito,durante vita sui patris præstatur iuramentum, & homagium fidelitatis, tanquàm Principi, & eius vniuersali successori in Regno, vt scilicet, id quòd ex iure primogenituræ eidem competebat,deinceps omnibus sit notum, atque compertum, ita quòd mortuo Rege vltimo, in futurum super successione ipsius Regni, nulla differentia nec lis superesse possit.Ex Greg. Lup. in d.l.2.in princip verb.en España.titul. 15. parti.2. qui ad hoc refert Abulẽsem lib. 2. Paralipome. cap.1.in fide.idem tenet Ludo.de Molina.lib. 3.cap.6.nu. 19.vbi num.20.ait,hoc prius obseruatum fuisse in Rege Henrico. 3. filio Regis Ioannis.1. Hispaniarum.Quod in alijs Regnis fuit priùs obseruatum. Nam de Dauid Rege Israel legitur, quòd cum in vita Saulis ipsius Regni Regis mandato Domini Dei nostri vngit Propheta Samuel in Regem successorem post Saulem.lib.1.Reg.c.16.mortuoquè Saule, ipse Dauid fuit receptus in Regem Iuda. lib. 2. Reg. cap. 2. in princip. Et post fuit receptus in Regem super totum Israel. eod.lib.2.

c.5. Idem etiàm contingit in Salomone filio ipſius Regis Dauid, qui in vita dicti ſui patris per eum fuit electus, & conſtitutus, ac etiam receptus in Regem Iſrael, & Iuda, poſt Dauid eius patrem. lib. 3. Reg. cap. 1. poſt medium, & lib. 1. Paralipome. cap. 23. in princip. & eod. lib. cap. 29. prope finem. Quod fecit Dauid inſtinctu Spiritus Sancti. glo. in cap. Moyſes. verb. non ſanguini. 8. quæſt. 1. probatur lib. 3. Reg. cap. 1. 2. & 3. lib 2. Paralipome. cap. 1. habetur tranſumptiuè in. cap. ſicut enim. Salomon amabilis Domino de peniten. diſtin. 2. notat Pal. i. Rub. in ca, per veſtras. de donatio. inc. vir. & vxo. §. 26. num. 7. & Author ſupplemen. chronica. lib. 4. fol. 74. colum. 1. Idē etiam fuit in Daryo Rege Perſarum, qui anno ab Vrbe condita. 231. & Creationis Mundi. 3446. conſtituit in Regem ſucceſſorem Xerxem filium ſuum. Secundum Herodotum in ſua hiſtoria pag. 183. litera A. ſequitur Gerard. de Mercatore in demōſtratione temporum. pagin. 70. in fine. Et ſimiliter Rex Artaxerxes Daryum filium eius ad huc viuens, Regem conſtituit contra morem Perſarum, ex Ioann. Rauiſium in textoris officina. pagin. 1100. De Hugone Capeto. 35. Rege Franciæ legitur, quod anno Domini, 988. poſtquam fuit vnctus in Regem Franciæ, declarauit cum aſſiſtentia omnium Magnatum Regni Franciæ, Robertum eius filium in ſucceſſorem Regni, refert Papiri. Maſſonius lib. 3. annali, Reg. Franciæ, pagina 196. in fine. Simile homagium præſtitum fuit Philippo Primo, primogenito Regis Franciæ Henrici Primi, anno Domini 1060. & poſtea etiam Ludouico. VII. filio Ludouici VI. Regis Franciæ, tradit Camalloa lib. 25. compendij hiſtorialis, cap. 52. & 54. in fine. Et etiam fuit pręſtitum Ludouico VII. primogenito Philippi II. Regis Franciæ, anno ſalutis noſtræ 1179. ex Ioan. Calameo in hiſtoria Biturigum, lib. 3. pagina 105. ſequitur Gerard. de Mercato. in dicta demonſtra. tempo. pagina 292. Idque etiam obſeruatum fuit in Iayme primogenito Regis Maioricæ, & Aragoniæ: & eo profeſſo ordinem Sancti Ioannis, fuit ſimile iuramentum, & homagium pręſtitum

in fauorem, donni Alphonsi eius secundi fratris anno Domini. 1312. refert Hieronym. Corita. lib. 6. annalium Aragoniæ 1. partis cap. 28. propè finem, & cap. 32. Proinde Propheta Moyses cùm esset senex, cōstituit Iosuæ sibi successorem ad militiæ principatum. Numero. cap. 27. tradit Ioseph. lib. 4. de antiq. Iudai. cap. 5. col. fi. in princip. In imperio etiam Moscobitarum, vltimus rex eorum facit in sua vita, quòd eius primogenitus iuretur in sequentem successorem, ex Hieronymo Roman in republicis lib. fi. de republica Septentrionali cap. 13. col. fi fol. 362. Reges
13 enim possunt facere † quòd eorum vita durante, sui primogeniti quoad nomen reges constituantur, ex Archid. in cap. 1 §. obijcitur 2. quæst. 1. sequitur Anto. Corset. de potestate regia. 5. part. quæst. 87. num 41. Alphonsus Guerrero in Thesauro Christianæ Religionis cap. 54. de regibus, & principibus. num. 25. pag. 713. Cum, & de iure filij regum debent esse reges. cap. deniquè. vbi notat glo. 1 quæst. 7. Isern. in peregrina. 1. part. constitutio. Neapol. in §. incipien. in prologo ad duas. numer. 3. fol. 7. colum. 3. Alphonsus Guerrero in Thesauro Christianæ Religionis cap. 54. de regibus, & principibus, nu. 11. pagin. 707. Immò anti-
14 quitùs etiam † Imperatores solebant sibi eligere durante eorum vita filios primogenitos in successores Imperij. ex beato Thom. lib. 3. de regimine principis cap. 19. in princip. & latius deducemus in præsenti. quæst. 6. partæ. Huiusmodi enim
15 † homagium fidelitatis ligat futuros Ciues, & Regnicolas, Greg. Lup. in l. 5. verb. son viuos. tit. 15. parti. 2. Homagium dicit esse dictionem Grecam Couarru. (post alios ab eo citatos) in cap. quàmuis pactum. de pact. lib. 6. §. 1. primæ partis, num. 1. in fine.

Quartò, & quod fortius
16 est † Rex vltimus durante eius vita potest Regnorum suorum renunciationem facere in fauorem sui primogeniti, seu sequentis successoris, ex tex. in l. Sororem. & in l. post mortem. C. de fideicommiss. cum similibus traditis à Domino meo Burgos de Paz in prohæm. ll. Tauri. num. 95. Prout fecit perquàm Catholicus, ac inuictissimus Imperator,

ac dominus Hispaniarum rex Carolus Quintus in fauorem Catholici regis Philippi II. potentissimi, cui cessit, ac renunciauit anno Domini 1555. omnia regna Hispaniarum. cuius cessionis facit particularem mentionem dominus meus Burgos de Paz in l. 3. Tau. num. 912. Lauren. Surius Cartuxanus in commentario rerum gestarum in Orbe ab anno Domini. 1550 vsquè ad annum. 1568. pagi. 4 Pet. Cornejo in lib. cognomẽto, origen de la disension Ciuil de Flandes. 1. part fol. 14. Et similiter idem dominus noster Imperator Carolus Quintus Regi, ac domino nostro Catholico cessit eodẽ anno, omnes Ciuitates, & Terras Burgundiæ. refert idem Laurentius Surius in eodem commentario. pag. 617. Prætcrea, & idem inuictissimus Cæsar Imperio se abdicauit anno Domini. 1558. illud trãsferendo in fauorem sui charissimi fratris donni Ferdinãdi Regis Romanorum. ex eodem Laurentio Surio pagin. 647. Renunciationem etiam Regnorum Hispaniæ legimus similitèr fecisse Alphonsum Quartum, qui in Hispaniarum regnis regnauit anno Domini 895. in fauorem donni Ramiri eius fratris, tempore quo habitum monachalè assumpsit: etsi postea non perseuerauit in eadem religione, & post suum egressum procurauit hæc regna recuperare, & à fratre suo prædicto donno Ramiro fuit in carceribus detentus, ab eoquè fecit oculos erui, vt cõstat in chronicis antiquissimis regnorum Hispaniæ, idem refert Volateran. lib. 2. commenta. Vrbano. ca. de Sarracenorum initio, & bello. fol. 9. colum. 2. in fine. Alphonsus Venero in Enchiridion temporum. fol 48. col. 2. in fine. De Rege etiam Legionensis donno Bermudo Primo (qui fuit Nepos Regis Hispaniarum donno Alphonso Casto) qui cæpit regnare anno Domini. 787. legitur, quòd in fauorem sui Consobrini regnum Legionense renunciauit, ex eodem Alphonso Venero, in. d. eius Enchiridion. fol 52. colum. 1. Legitur etiam de Breno Rege Angliæ, quòd regnum suum cessit cuidam fratri suo. Volatera. lib. 3. cõmenta. Vrbano. cap. de populis, ac Regibus Britaniæ varijs. fol. 26. colum. 1. post medium. De Salcuco rege Capadotiæ legitur, quòd

filio suo eius vita durante Regnum illud cessit, eumquè Regem appellauit, & diademam summere iussit, & incurrili sella consedere cœpit. ex Valerio Maximo. lib. 5. historiæ. cap. de Ariobarzane. fol. 138. col. 2. Cessionem etiã similem Regni in filium à principio Mundi factam fuisse legimus à Lamech filio Mathusalem, qui fuit pater Noæ (Genesis cap. 5. in fine.) qui cùm vixisset. 777. annos, tradidit principatum Noæ filio suo, & mortuus est. refert Author Chronicæ generalis ætatum Mundi. 2. ætate. fol. 10. col. 2. in fine. Quid plùra, & de Emanuele Imperatore Constantinopolitani Imperij legitur, quòd post annũ. 1175 renunciauit Imperium in fauorem sui filij Alexij. Secundum Platinam in vita Christi, & Pontificum omnium, in vita Alexandri 3. fol. 78. col. 2. in medio. Similes renũciationes imperatorũ refert. Pet. Mexia in vitis Cæsarum. fol. 110. & 153. & in 3. parte sui libri variæ lectionis. cap. 25. ad finem. De Rachis Rege Longobardorum legitur, quòd cùm Italiam possideret, Regno Sesponte abdicãs, Monachus efficitur, relicto Imperio, ac eius Monarchia Aristolpho eius fratri. ex Volatera. lib. 7. commenta. Vrbano. cap. de rebus Longobardorum. in fine. fol. 79. col 2. Et nimirum (vltra iam dicta num. 13. & 16.) fiunt similes
17 renunciationes † cùm durãte vita vltimi Regis, eius filius dicatur Rex. glo. in d. ca. deniquè. verb. rege suo. 7. q. 1. tex. singul. in cap. Moyses. 8 quæst. 1. & in cap. ego Ludouicus. 63. distin. cum similibus traditis per Tiraquel. in l. si vnquam. C. de reuocan. donatio. in princip. num. 22:
18 Præterea † & solent multoties reges vltimi, qui filios legitimos nec alios descendentes habent, aliquos in filios adoptare, vt eis succederent in suis regnis, & Monarchias succederent. Vt legitur de imperatore Iustiniano, qui in filium suum adoptauit Iustinum, vt ei in imperio succederet (quod est fortius) habetur apud Volatera. lib. 23. commenta. Vrbano. ca. Martianus. fol. 273. col. 1. in medio. vbi & refert, quòd prædictus imperator Iustinus adoptauit Tiberium, vt ei etiam esset successor in imperio eodem. Similitèr, & Ioanna regina Siciliæ adoptauit Philippum Burgundiæ Ducem fratrem regis Frantiæ Caroli V.

vt ei successor esset in regno post eius mortem. ita Papiri Massoni.lib. 4. annaliuм regum Franciæ.pagin.464. De alia etiam Ioanna regina Siciliæ legitur,quòd post annū 1415.cùm esset sine liberis, adoptauit in filium Alphonsum regem Aragoniæ,vt post eius mortem in dicto regno Siciliæ succederet. Volatera. lib.6. commenta.Vrbano. c. de historia Siciliæ.fo.76.col. 1.post princip.Et similitèr de Ludouico rege Siciliæ legitùr,quòd post annum. 1362. ex quo non habebat descendētes, adoptauit Ludouicum Ducem Annegauensem,vt ei in regno Siciliæ succederet. Volatera.in d.cap.de historia Siciliæ.fol.75.col.2.in fine.& Author supplemēti chronicarum.lib.13.fol.378.col. 1. in princip.Proinde, et de Amalasūnta regina Hispaniæ,quæ successit filio suo Amalarico rege.13.antiquorum Gothorum in suo Regno Hispaniæ, legitur, quòd ipsa adoptauit in filium suum, ac in regem successorem etiam eius vita durante, Theudium Gothum eius consanguineum patruelem, vt habetur in chronicis antiquissimis regnorum Hispaniæ. Quod non tātùm inter reges pluries obseruatum fuit, sed etiam inter primos imperatores imperij, qui ex quo non habebant filios,quibus imperium relinquere possent,aliquos in filios adoptabant, vt eis in imperio successores essent.Secundum Volatera. lib. 23.commenta.vrbano.ca. principes Romanos fol.263.col. 1.post medium. & col.2.& in cap.Neruam.in princip. fol. 264. vbi & hic Author,inquit,quòd Hadrianus imperator adoptauit Rutium Ælium in filium, vt ei in imperio succederet, hac conditione, vt ipse Marcum Antonium filium fratris vxoris suæ Faustinæ, & Lutium verùm Ceioni filium adoptaret,& quòd hoc pacto liberorum nepotumquè successioni consuluit, cùm Sabinam vxorem sterilem habuisset. Similesquè adoptiones imperiales refert idem Volatera. eod.lib.23.fol.265.col.1.post med.& fol.272.col.2. in fine. & Illesc.1.part.historiæ Pontificalis.lib.1. cap.6. de vita Clementis Papæ.4.fo 26.col. 3. vbi ait, quòd imperator Nerua adoptauit in filium,& successorem Traianum Hispanū. Benè verùm est, quod contra prædictas adoptiones facit singul.tex.in l.fideicommissum.ff.de cond. & demō-

ſtra.in verbis, fideicommiſsũ à filijs ità relictum, ſi quis ex his ſine liberis diem ſuum obierit, adoptionis cõmento non excludi. cum ſimilibus quæ refert Tiraquel. in l. ſi vnquam. C. de reuoc. donatio. verb. ſuſceperit liberos. n. 3. & ſequentib. Licet Princeps omnia facere poſſit, vt in terminis conſtat in cap. 1. §. naturales. vbi Bald. in tit. ſi. de feud. fue. controuer. inter domi. & agna. & alijs traditis per Tiraq. in d. verb ſuſceperit liberos. num. 12. Et quia deficientibus deſcendentibus, ſeu cõſanguineis in quocunquè gradu ſint, etiàm in millesimo, Magnates, & populi regni regem ſibi eligunt. ex his quæ deducemus in præſenti quæſt. 11. part. num. 1. & ſequentib. & num. 9. Sed res hæc in particulari altiorem tractatum requirit.

Quinimò ſuperiora confir-
19 mantur † quia ſi rex vltimus poſſeſſor regni decedat ſine deſcendentibus maſculis, ſeu fæminis, tunc in regno ſuccedit conſanguineus de ſanguine regio, qui ei fuerit proximior. l. 2 prope finem. tit. 1. parti. 2. facit tex. in l. cùm ita legatur. § in fideicommiſſo. ff. de leg. 2. l. ſi cognatis. ff. de reb dub. & vtrobiquè Docto. tex. in cap. 1. de natu. ſucceſſio. feud cum ſimilibus. Et maſculo conſanguineo ſanguinis regij deficiente in eodẽ gradu, fœmina conſanguinea primogenita in eius locum ſubrogatur. Secundum Pet. de Bellaperti. in l. pater filium. §. quindecim libertis. ff. de leg. 3. Roma conſil. 98. Pala. Rub. in rub. de donatio. int. vir. & vxo. §. 69. num. 3. cum ſequẽtib. Et in proprijs terminis ſucceſſionis regni hoc idem tenet Ludo. à Peguera in cap. 3. conſtitu. Cathalo. verſi 6. n. 93. & ſequentibus. regnum
20 † enim eſt verum primogenium, & in eo ſeruatur ordo ſucceſſionis Maioratus, & leges in primogenio loquentes habent locum in regni ſucceſſione, & de vno ad aliud paſſim argumentatur, ſecundum Ludo. de Molin. lib. 1. c. 1. num. 25. & 30. & eod. lib. cap. 2. num. 10. & lib. 3. cap. 2. num. 3. Ludo. Velazquez de Auendaño in. l. 40. Tau. glo. 2. num. 14. & ſequentib. & ſuadetur ex omnibus, quæ in præſenti parte diximus, & dicemus in tota hac quæſtione.
21 Sed in primogenitura † & maioratu ſuccedunt omnes deſcendentes, ac conſanguinei tàm fundatorum, quam vocatorum, & aliorum ſuc

cessorum.ex.d.§. in fideicommisso, & probatur in d. l.40. Tau.& transumptiuè li. 5. recopil.tit.7.l.5.Igitur idem dicendum est in regnorum successione, ex supradictis. & ex tex.in l.2.& 5. tit. 15.parti.2. & similibus. Quæ omnia
22 procedunt † etiam si huiusmodi consanguineus, vel cósanguinea de sanguine regio sit in Millesimo gradu, ex singulari doctrina Bal.in cap. 1. col.fi. versi.& idem in regno. tit.de feud.March. vbi tenet, quòd si periret tota domus regia,& staret vnus de sanguine regio antiquo,& non esset alius proximior, esto, quòd esset in millesimò gradu, quòd tàmen hic talis cósanguineus succedet in regno iure sanguinis,& perpetuæ cousuetudinis: de quo dicto exclamat Martin.Lauden. quem etiam sequitur Anto.Corset. de potestate regia. 5.par.quæst.106 num.79.Iaso.in l.certum.nu. 3.versi.istud.C.vnde legi. Iacobin.de Sancto Georg. de feudis.verb.dux.col.3.Cæpol. cautela. 132.Hipol.in singul. 422.Guiller. à Monserrat. de successione regum.in responsione ad primum dubium. n. 39.Boeri..consil. 10. viso.nu. 2.& 17.Rodc.Suar. in l. quoniàm in prioribus.C.de inofficiosi testam.in lectu.l.regiæ. col. antep. num. 19. versi. & in successione.Chasse.cósuetud. Burgund.rub. 3. §. 5.in princip.num.36.Ioan.Leziri de primogenitu.lib.1. quæst. 8. col. 2. versi. sed his in fine. Frederic. Schenck. in interpræetationibus feudorum. in cap.1.§.hoc quoquè.in tit. de his qui feud.da.po.num.2. in fine.Capic. decisio. 10. num. 7.Greg.Lup.in l. 9. verb. parientes.tit.1.parti. 2.& in l.2. verb.el mas propinco pariente.in princip.& col.4.prope finem.tit.15. parti. 2. & in l. 6.verb.deceno grado. tit. 13. parti.6. Eman. Acosta in tracta.de patruo,& nepote. pag. 194.versi. quæ consideratio. Egid. Boss. in practica criminali. tit. de principe, & eius priuilegijs.num. 94. Couarr. lib. 3.varia.resolu.cap. 5. nu. 4.versi. 5. & in æpitome successionum post titul. de testamen. num. 12. Cathelia. Cotta in memorial. verb. agnati transuersales. col. 2. Ioan. Dayma in prohe. pragmaticæ sanctionis.fol. 6. col. 4.versi.consanguineis. Anto. Gomezi.in l.40.Tau.num. 5. Pet.Dueñas in regul. 106. in. 1. & 2. limitatio. Ludo. de Molina.lib. 1.cap. 3.num. 14. & cap.4. num. 10. Roxas in

æpitome successionum, cap. 32.num.25.pag. 315. Rol. à Valle consil.3.num. 10.lib.1. Melch. Meres de maioratib. 2.part.quæst.6.num. 32.& sequentib.& quæst.7.num. 18. Ludoui.à Peguera in cap. 3. constitu.Cathalo.versi. 6.nu. 78.prope finem.Ludo.Velazquez de Auendaño in l 40. Tau.glo.2.num.11.Quorum sententia (quæ communis est,& non habet contradictorem) suadetur ex pluribus, quæ refert Tiraquel.de retra. tit.de retra.lignag.§.1.glo. 9 num.23.& 33.Ludo.de Molina.lib.1.cap. 4 num. 16. &

23 42.Similiter † & in feudis Illustrium succeditur etiam in infinitum, vt resoluit Iacob. Menoch.consi.6. controuers. num.36.& nos copiosè deducemus in 3.part.huius 2.q.n. 136. & seq. Et prædicta sententia Bal.in d.cap.1.de feud. March.adeò vera est, quòd si non starent consanguinei vltimi Regis, qui succederent

24 in regno † posset tunc Papa dispensare cum consanguineo Monacho, & Sacerdote descendente ab eodem sanguine regio, vt ducat vxorem, & possit regnum gubernare. Prout contingit in Remigio Monacho,& Sacerdote, qui erat proximior cõsanguineus de sanguine regio Aragoniæ, qui propter defectum aliorũ masculorum consanguineorum masculorum de eodem sanguine Regio, successit in illo regno: & cum dispensatione Apostolica duxit vxorẽ, de qua suscepit Petronillam filiam suam, quæ successit in illo regno, ita in terminis singul. tenet Anchara. consi.339 pro maiori intelligentia. Bal. in l.rescripta col.5.versi.item dispensat. C. de precibus impera. offeren. & in l. si pater familias,§.in arrogationibus, ff.de adoptio.Iaso.in l. si arrogator.col.2.in fine,ff eod. tit. & in l.fi.num.2. cum sequentibus,C.de transa. post Pyrrũ (Doctorem antiquissimum Franciæ, & ex Gallis doctissimum.) in varijs.commentarijs.tit de lege Salica.in 9 fũdamento pro eadem lege. Chasse. consuetud. Burgund. rub. 3.§.5.in tex. ibi,excepte les religieus,num. 17. Boeri. consi. 20. vtrum Papa. num. 32.& per totum consilium. Alphonsus Veneto in Enchiridion.temporum fol.52.col. 2.(vbi ait, quò cùm hoc successisset, ipse Remigius erat Monachus professus in Regno Franciæ in Monasterio Sancti Ponze de Tomeras Ordinis Beati Benedicti, & quòd suc-

cessit in Regno Aragoniæ anno Domini 1126. & quòd statim, quòd dicta Petronilla contraxit matrimonium, dictus eius pater Remigius fuit reuersus ad dictum monasterium) idem etiam tenet ipse Alp[illegible]ius Venero in eod. Ench. [illegible] fol. 103. colum. 2. Iacob. Menochi: qui alios grauissimos Theologos, & iuristas ad idem refert lib. 2. præsumptio. præsumptione. 10. num. 35. Ioan. Matienzo in l. 1. glo. 1. num. 20. tit. 7. lib. 5. recopil. Quorum sententia suadetur ex pluribus citatis per Anto. Corset. de potestate regia. 5. part. quæst. 103. num. 65. Præterea & idem etiam contingit in Ramiro Rege Aragoniæ, qui cùm esset Monachus, & Sacerdos, ac proximior vltimi regis sui antecessoris, cum dispensatione Summi Pontificis vxorem duxit, ex quo matrimonio habuit filiam vnicam, & successoré sui Regni, nomine Vranam, quæ contraxit matrimonium cum Raymundo Berengario comite Barchinone; refert Papirius Messonius lib. 3. annalium Regum Franciæ, pag. 309. in princip. & copiosè Iacob. Menochi in d. 10. præsũptione, lib. 10. num. 35. Proinde, & Guillermus (aliàs Rogerius Secundus) Rex Siciliæ cũ anno Domini, 1179. (aliàs 1200. esset spoliatus Regno Siciliæ per Tancretũ Tyrannum, & cùm vnicam tantùm filiam haberet monialem, & professam, Deo dicatam in Cœnobio Panormitano, nomine Constantiam, cum dispensatione, & voluntate Cælestini, III. Papæ, eam tradidit in vxorem Imperatori Henrico V. filio Federici II. cui cessit ius, quod habebat ad recuperandum dictum suum regnum Siciliæ à dicto Tácreto cum hac conditione, quòd regnum illud Siciliæ esset feudale in fauorem Sanctissimæ Ecclesiæ Romanæ. Ipseque imperator Henricus recuperauit illud regnum Siciliæ à dicto Tancreto, eumque superauit, & in carceribus detinuit, & post aliquot dies eum occidere fecit publicè, à quibus nouis regibus Siciliæ natus fuit alius Guillermus, eorum legitimus successor, traditur lib. 12. supplemen. chronica. fol. 339. & sequentibus, & notanter Iacob. Menochi. in d. præsumptio. 10. lib. 2. præsumptionum, num. 35. & ait Author supplementi chronicarum in d loco, quòd dictus Papa Cælestinus Tertius tra-

didit inuestituram dicti regni Siciliæ prædicto imperatori Henrico Quinto idem etiam refert Volatera. lib. 6. commenta. Vrbano, cap. de historia Siciliæ, fo. 75. colum. 1. in medio, & lib. 22. fol. 254 colum. 2. in medio, & lib. 23. cap. post Arnulphum, fol. 278 colum. 2. in medio, & lib. 22. fol. 154. colum. 2. in medio, & Author Chronicæ Generalis ætatum Mundi in 6. ætatę fol. 206. column. 1. Idem etiam legitur, de Roberto Sacerdote qui fuit filius Hugonis Capeti 35. Regis Frantię, qui mortuo dicto eius patre successit in regno Frantiæ anno Domini 997. ex Volatera. lib 3. commenta. Vrbano, cap. de tertio genere Francorum, colum. 1. fol. 22. pagin. 1. in fine. Verùm & idem etiam contingit in donno Bermudo Rege Octauo Hispaniarum post regem Pelagium, filium Froilæ rege etiam Hispaniæ, & Nepote regis Hispaniæ Alphonso Primo, qui erat Monachus, & Diaconus, & quia decessit Mauregatus VII. Rex Hispaniæ eius prædecessor sine filijs, exijt a Monasterio in quo fuerat professus ad regnandum in Hispaniarum regnis, in quibus regnauit tribus annis, vt habetur in cronicis antiquissimis horum regnorum. Tutior tamen, & magis communis opinio est

25 quòd supradicta intelligātur, vt talis Monachus ducat vxorem, regnumquè gubernet, & administret, vsquè ad sobolis procreationē, ex prædictorum Doctorum sententia in dictis locis, quam dicit magis communem Iaso. in d. l. fi. num. 2. C. de transact. sequitur Marc. Mantua in Enchiridion rerum singulariū, cap. 49. prope finem?

Sextò, & ex alio iam dicta suadentur, & clarissimè infer

26 tur, quòd stante † aliquo cōsanguineo sanguinis regij, & si sit in Millesimo gradu, Magnates nec populi regni nòn poterunt sibi aliquem in regem eligere, nec nominare, sed quòd huiusmodi consanguineus (& inter plures cōsanguineos proximior) debet in tali regno succedere, si contingat, quòd vltimus Rex decedat absquè descendentibus. ita singulariter, & in proprijs terminis tenet Bal. in cap. cùm in magistrum de elect. sequitur Greg. Lup. in l. 2. verb. el mas propinco pariente, colum. 1. in princip. tit. 15. parti. 2. Emanuel Acosta de patruo, & nepote pagin. 195. versi. mihi autem

27 videtur. vbi tenet † quòd regnum tunc nominat Regem, quando nullus de antiquo ſanguine regio reperitur, idem tenet Anto. Corſet. de poteſtate regia. 1. part. quæſt. 2. num. 4. Ioan. Dayma in prohem. pragmaticæ ſanctionis, fol. 6. colum. 1. Anto. Gomezi. in l. 40. Tau. num. 4. & ibi Ludoui. Velazquez de Auendaño. glo. 2. num. 12. Ioan. Matienzo in l. 1. glo. 1. num. 8. & 9. tit. 7. lib. 5. recopil. Ioan. Bodin. in republicis lib. 6. cap. 5. Pro quorom ſententia eſt tex. expreſſus in l. 9. in princip. tit. 1. parti. 2. in verbis, la ſegunda, quando lo gana por auenencia de todos los del Reyno, que lo eſcogieron por ſeñor, non auiendo pariente, que deba heredar el Señorio del Rey finado por derecho, & ibi notat expreſsè Greg. Lup. verb. non auiendo. vbi etiam ad hoc refert Bald. in l. ex hoc iure. col. 2. ff. de iuſti. & iu. Pluraquè in propoſito deducemus in. 11. par. huius 2. quæſtionis. num. 1.

SVMMARIVM SECVNDAE PARTIS

Huius Quæstionis Secundæ.

1 *REgnis semper successum fuit iure sanguinis, & perpetuæ consuetudinis, non verò per electionem, & per totam hanc secundam partē.*

2 *Hispaniæ totius in regnis semper fuit successum iure sanguinis, & perpetuæ consuetudinis, & non per electionem, & sequentibus.*

3 *Hispaniarum in regnis si aliquando fuit successum per electionem, fuit ante regem Palagium, et hoc non semper nu. 4. & sequentibus.*

8 *Hispaniæ regnum habuit originem à Tubal (aliàs à Iubal) nepote Noe, qui fuit eius fundator prope annum. 143. post Diluuium.*

9 *Hispaniæ regnum incepit anno creationis Mundi, 3109. & ante aduentū Domini. 2090.*

10 *Hispaniæ primæ gentes originē habuerunt ab Orientalibus Iberis.*

11 *Hispania quas prouintias contineat. remissiuè.*

22 *Hispaniæ regna quæ nationes occupauerint.*

13 *Hispaniæ gentes agnouerunt Christi nostri sanctissimi Euāgelium ab eius primeuo publicatione facta à diuinis Apostolis.*

14 *Apostolus sanctissimus Iacobus maior est sepultus in Hispania, nempè in Ciuitate suo nomini dicata. Estquè noster patronus, ac defensor principalior ibidem.*

15 *Paulus diuinus gentiumquè Doctor, ac vas electionis an venerit in Hispaniæ regnis ad prædicandum Dei Euangelium.*

16 *Regno Frantiæ succeditur etiā iure sanguinis perpetuęque consuetudinis à sua primeua fundatione, & non per electionem.*

17 *Regnum Frantiæ habuit originem à Franco Hectoris filio, ideò franci vocantur.*

18 *Regnum Frantiæ à sua primeua fundatione incepit anno Creationis Mundi. 4081. et ante aduētum Domini. 1118 Et tunc ipsi Franci habitabāt in Franconia Orientali sub potestate capitaneorum. ibid.*

19 *Franci seu fracones Orientales*

derelicto regno Franconiæ, in præsentem Galliam se traiecerunt cum Clodio eorum secundo rege.
De *sanctitate regum Franciæ. remissiuè inibi.*
20 *Portugalliæ regno semper fuit successum iure sanguinis, & perpetuæ consuetudinis ab eius primeua erectione, & non per electionem.*
21 *Portugalliæ regnum à sua fundatione fuit Christianorum, incorporatum, & vnitum cum alijs regnis Hispaniæ, à tempore Gothorum, & etiam ante, & num.26.*
22 *Portugalliæ regnum olim fuit pars regni Galletiæ, & n.23.*
23 *Galletiæ regnum habuit nomen à Gallatia.*
24 *Gallatiæ regni fuit primus princeps, & populator Gallates filius Herculis, & Celtis.*
25 *Santius comes Castellæ (& frater regis Hispaniæ donni Ordonis) fecit diuisionem inter Galletiam, & Portugalliam, & ante eum Brutus Romanus.*
26 *Gothorum reges possiderunt tāquàm vnum corpus regnum Portugalliæ, & alia regna Hispaniarum pacificè, & supra num.21.*
27 *Rex Hispaniæ Ordonius perdomuit Gallecos vsquè ad Vlixbonam.*
28 *Portugalliæ regni Ciuitatē Vlixbonam fundauit Vlixes.*
29 *Rex Hispaniæ Ferdinandus Primus recuperauit à Mauris omnes Ciuitates Portugalliæ. Et ipse Rex Ferdinandus diuisit omnia sua regna Hispaniarū inter omnes eius filios anno Domini.* 1060. *inibi.*
30 *Hispaniarum regnorum diuisionem contradixit Rex Hispaniæ donnus Santius, primogenitus dicti donni Ferdinandi I. Quam contradictionem prædictæ diuisionis facere potuit ipse donnus Santius. nu.* 31. *Eandem contradictionem fecerunt Magnates, &* Proceres *horum regnorum Hispaniæ. eod. num.* 31.
32 *Rex Hispaniæ donnus Santius superauit Garsiam eius fratrē minorem dominum Portugalliæ, & Galletiæ, & num.* 33.
34 *Rex Hispaniæ Alphonsus. VI successit in regnis Galletiæ, & Portugalliæ anno Domini.* 1066.
35 *Rex Hispaniæ Alphonsus. VI. recuperauit à Sarracenis Ciuitatem Toleti.*
36 *Rex Hispaniæ Alphonsus VI. habuit filiam naturalem nomine Theresam. Eamquè in vxorem tradidit Comiti Henrico anno Domini.* 1073

Eisquè concessit in dotem, & feudum terras Portugalliæ cũ titulo Comitatus, & certis conditionibus.nu.37. et 38.

39 *Regni Portugalliæ fuit primus Rex Alphonsus filius dictorũ Comitum donni Henrici, & Theresæ eius coniugis. Qui recuperauit à Mauris dictã Ciuitatem Vlixbonam.n.40.*

Reges Portugalliæ, quæ arma, et insignia deferant, & qua ratione.eodem nu. 40.

41 *Portugalliæ regnum fuit vna de prouintijs Hispaniæ.*

42 *Portugalliæ reges connumerantur ab antiquo inter reges Hispaniæ.*

43 *Rex Hispaniæ Alphonsus. 10. exemit donnum Dionysium regem Portugalliæ nepotem suum ab omnimoda iurisdictione vassallagio & tributo*

44 *Ppilippus II. Hispaniarũ Rex ac Dominus noster anno Domini.1580. successit in regno Portugalliæ ex iustissimis causis.*

45 *Boemia in regno succeditur iure sanguinis, & non per electionem.*

46 *Boemiæ regnum fuit populatũ à Ezechio Croatino.*

47 *Boemiæ regnum per multa tempora à ducibus gubernatum fuit.*

48 *Boemiæ Primus Rex fuit vocatus Boemus, & ab eo fuit hoc regnum vocatum Boemia.*

49 *Boemiæ regnum, & eius gentes receperunt fidem Christi anno Domini.863.*

50 *Boemiæ primus Dux Christianus, fuit Spitigneus prope annum Domini.910.*

51 *Boemiæ regnum vocabatur flos dulcoris, cùm fides Catholica esset in augmentum in illo regno.*

52 *Vngriæ in Regno succeditur iure sanguinis, & non per electionem.*

53 *Vngriæ regnum olim vocabatur regnum Pãnoniæ. Et quare dicatur Vngria. Et tunc etiam in eo succedebatur iure sanguinis, & non per electionem, num.54.*

55 *Vngriæ regnum recepit fidem Catholicam Domini nostri Iesu Christi anno eiusdem Domini 1002.*

56 *Polloniæ in regno à sua primeua fundatione iure sanguinis succedebatur, & non per electionem. Et quid postea fuerit vsitatum ibi.*

57 *Angliæ in regno iure sanguinis semper fuit successum, & non per electionem.*

58 *Angliæ regnum quando incæpit.*

59 *Angliæ Primus Rex fuit Brutus; Consobrinus Eneæ Troyani.*

60 *Angliæ regnum antiquitus vocaba-*

cabatur Albion.

61 *Angliæ regnum fidem Christi nostri publicè recepit anno eiusdem Domini 180. Et postea multoties à fide Sanctissima deuiauerunt, num. 69.*

62 *Angliæ Primus Rex Christianus fuit Lutius, qui inibi regnabat anno eiusdem Saluatoris, 150.*

63 *Angliæ Gentis fuit olim tanta religio, quòd Gentes eiusdem regni obtulerunt quotannis soluere Ecclesiæ Catholicæ Romanæ certum tributum, & num. 65.*

64 *Papa Gregorius I. Sanctissimus fuit, qui se vocauit priùs seruus seruorum Dei.*

66 *Angliæ multi reges, ac duces multis clarwere miriaculis. Quorum inibi fit particularis mentio, & num. 68.*

70 *Angliæ rex Eduardus anno Domini 1272. superauit Gentes regni Scotiæ.*

71 *Scotiæ in regno semper fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.*

72 *Scotiæ regnum fuit à tempore. ātiquissimo pars regni Angliæ*

73 *Scotiæ regni conuersio ad fidem Euangelicam fuit miraculosa anno Domini 338. vbi, & tractus, quis fuerit primus rex Christianus huius regni Scotiæ.*

74 *Imperator Iulius Cæsar bis transiuit per hoc regnum Angliæ.*

75 *Imperator Constantinus Magnus antequam fuisset Imperator, fuit à Romanis missus ad gubernandum regnum Angliæ.*

76 *Angliæ regnum fuit tributariū Imperatorum, tanquàm feudale.*

77 *Angliæ reges qua ratione prætendant se habere ius ad regnū Hierusalem.*

78 *Regno Dinamarchę succeditur iure sanguinis, & non per electionem.*

SECVNDA PARS HVIVS SECVNDAE QVAESTIONIS.

IN Superiori Parte scripsimus nonnulla iuridica fundamenta, ad probandū, quòd in regnis succedatur iure sanguinis, perpetuæquè consuetudinis, & non per electionem. Nunc verò in præsenti parte, Deo Opt. Max. opitulante, adducemus, quàmplurima exempla particularia regnorum Christianorum, in quibus generali consuetudine prædicto iure sanguinis, & non per electionem fuit successum. Et similitèr multa vtilia, ac notatu digna circa ipsa regna dicemus. Omnia verò, quæ in præsenti parte adducemus, seruient pro septimo fundamento prædictæ nostræ principalis sententiæ.

1 Septimò, & magis in nostris terminis accedat † Quia ferè in omnibus regnis Mundi successum fuit iure sanguinis, perpetuæquè consuetudinis, & non per electionem, vt particularitèr constat in regnis sequentibus Christianorum,

2 Et in primis (vt exordium faciamus à nostra felicissima Hispania) sciendū est † quòd in omnibus regnis totius Hispaniæ succeditur iure sanguinis, & perpetuæ consuetudinis, & non per electionem. Sic enim continuò vsitatum atquè obseruatum fuit, Cuius consuetudinis generalis meminit tex. in l. 2. tit. 15. parti. 2. quæ originem habuit à lege Gothorum antiquissima. cuius iam in 1. parte huius quæstionis, nu. 9. in fine mentionem fecimus. Vndè singularitèr ait Pala. Rub. de obtentione regni Nauarræ. 6. part. §. 9. quòd à rege Pelagio vsquè ad nostra tempora, semper inuiolabilitèr obseruatū est, vt nō iure electionis succedatur in Regnis Hispaniarum, sed quòd semper regna ipsa deriuata fuerunt iure successionis à patre in filiū maiorem, quod etiam tenet idē Pal. Rub. in eodem tracta 6. part. §. 11. in princip. dicens; ità fuisse obseruatum per 88. reges Hispaniarum descendentes ab Athanarico Gothorum rege primo, absquè ali-

cuius extraneæ familiæ, aut ſtipitis interpoſitione, compu tando quemlibet regem pro vno gradu. (ait etiam ibi Pal. Rubi. quòd ſucceſſio hæc Hiſpaniarum ita ſingulariſſima eſt, ex dicta continuatione à regibus Gothorum, quòd in tota Europa, immò forſitan in toto Mundo ſimi lis non valeat reperiri, ex traditis ibi per eum, quod etiam refert Rode. Santius olim Epi ſcopus Palentinus in compē dioſa hiſtoria Hiſpanica. 1. part. cap. 16. & Author chro nicæ generalis ætatum Mundi. 6. ætate. fol. 289. colum. 2. Quod prædictus Epiſcopus Palentinus tribuit ſingulari cultui Religionis Catholicæ, quàm à tempore Gothorum, vſquè in hodiernum diem prædicti noſtri Chriſtianiſſimi reges Hiſpaniarum perſe ueranter cuſtodierũt, ac obedientiæ, & reuerentiæ ad Sā ctiſſimam Sedem Apoſtolicā Romanam.) eandem ſentētiam tenet Couarru. in. cap. 1. practica. qq. num. 1. prope finem. verſi. hanc ſanè. dicens, Hiſpaniarum regna ſubdita fuiſſe ab hinc fermè Mille annis, quibus noſtri reges è Gothorum ſanguine progeniti fæliciſſimè rempublicam iſtā bello, & pace, datis iuſtiſſimis ac ſaluberrimis legibus ſub Chriſtianiſſima Religione Catholica tutati ſunt. idem te net Volatera. lib. 2. commenta. Vrbano. cap. de Gothorum genere, & geſtis. in princip. fol. 7. Ludo. de Molina. lib. 1. ca. 2. num. 12. & ſequen. Ioan. Matienzo in. l. 1. glo. 21. nu. 4. tit. 10. lib. 5. recopil. vbi ſic ait, omnem iuriſdictionē regnorum Hiſpaniarum eſſe, apud CatholicumRegem noſtrum, vel iure proprio, vel ex translatione populorum, apud quas erat iure naturali Ciuilis poteſtās, vel ex expreſso, vel tacito totius reipublicæ conſenſu, ab initio electione, deindè obſeruantiſſima ab octingentis annis conſuetudine Gentiliciæ ſucceſſionis, ac primogenij iure legibuſquè ſupradictis ad id latis, atquè receptis tranſlatam eſſe: & quòd hic tacitus conſenſus æqualis eſt potentiæ, ac ſi eſſet expreſſus, ex authoritatibus inibi ad hoc adductis. Hinc ſingulariter dicit Alphonſus Guerrero in Theſauro Chriſtianæ Religionis, cap. 41. de bello iuſto, & iniuſto. num. 4. pagin. 553. hæc formalia verba, & altiùs hiſto riam recenſendo, veritas ſic ſe habet, primi quidem Gothorum reges Athanaricus,

vel Secundum alios Alaricus à quibus Catholicus Imperator noster indubitatam trahit originem ex grata Honorij Imperatoris concessione Hispanias viriliter aggressi sunt, & Vandalos, Sueuosquè qui eas tunc temporis tyrannicè, & contra Imperatoris voluntatem occupatas tenebant, forti animo debellando eos ab Hispanijs expullerũt, & in Affricam fugere cogerunt. Et ex tunc postquam Hispanicam Monarchiã adepti sunt, vsquè ad tempora nostra reges Gothi regnauerunt, & in sempiterna sæcula regnabunt, eo quòd iustè, & non tyrannicè initiũ ex prædicta Honorij Imperatoris concessione habuerunt. Hactenus Guerrero in d. loco. Si tamen aliquando in Hispa-
3 niarum Regnis † Reges aliqui per electionem regnauerunt, fuit ante regem Pelagiũ ferè Millè ab hinc annis, vt aduertunt Ludoui. de Molina in. d. c. 2. n. 12. vers. Sed quàuis. li. 1. Io. Matienzo in d. l. 1. glò. 21. n. 4. tit. 10. li. 5. recop. Hieron. Rom. in republicis. li. 6. de republica Septẽtrionali. c. 7. fo. 354. col. 1. Didac. Spin. de Caceres in speculo testamẽtorũ. tit. de maioratu. glo. 19. n. 73. Lud. Velazquez de Auedaño in. l. 40. Tau. glo. 2. n. 9. & 11. quod ẽt cõstat ex Chronicis antiquisfimis horũ Hispaniæ Regnorum. Immò ab initio Regnorum Hispaniarum, & eius Monarchiæ † infinitis annis hæc forma successionis iure sanguinis (& non electionis) fuit obseruata inter antiquiores reges Hispaniarum. Nam apud antiquisfimos Authores nostros legimus, quòd post Hispalum Septimum dominũ, ac regem Hispaniæ (qui in his regnis cæpit regnare anno Diluuij. 590. & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi 1720.) Hispalus eius filius in his met regnis successit: & similitèr post Gargorem 21. dominum, & regem Hispaniæ successit in eisdem Hispaniæ regnis Habidus eius Nepos, Authore Alphonso Venero in Enchiridion temporum, fo. 41. col. 2. & fol. 42. col. 2. Cum & tẽ-
5 pore quo † maior pars regnorũ Hispaniarũ fuit occupata è Vandalis, mortuo Gunderico rege eorum anno Christi nostri 434. successit eius loco quidam eius frater. refert Illesc. 1. par. hist. Pontif. lib. 2. c. 12. de vita Cælestini I. Papæ. 45. fol. 76. colum. 1. Simili-
6 ter, & inter reges Gothos qui

postea Hispaniarum regna posſiderunt, ante regem Pelagium, eodem iure ſanguinis ſucceſſum fuit. Nam in regnis Hiſpaniarum ſucceſsit Siſebutus, & eo defuncto ſucceſsit in eiſdem Regnis eius filius Requiſundus habetur. lib. 9. ſupplemen. chronica. fol. 241. colum. 2. Cum & Primus Rex Gothorum, qui hæc Regna Hiſpaniarum occupauit poſt Natiuitatem Domini Noſtri Ieſu Chriſti anno. 454. fuit Theodoricus huius nominis primus, qui fuit. 8. Rex Hiſpanorum ante prædictum Regem Pelagium. (aut Secundum Volateranum fuit Segericus, licet breui tempore à ſuis fuerit interfectus, ita Volatera. lib. 2. commenta. Vrbano. cap. de Gothorum genere, & geſtis. fol. 7. colum. 2. in fine.) cui etiam iure ſanguinis ſucceſsit in Monarchia totius Hiſpaniæ Euricus (aliàs Henricus) eius frater anno Salutis Noſtræ. 467. & fuit 9. Rex Hiſpaniarum ante Pelagium, traditur lib. 9. ſupplemen. chronica fo. 240. col. 2. in princip. Volatera. in. d. cap. de Gothorum genere, & geſtis fol. 8. colu. 2. poſt princip. Illeſc. 1. part. hiſtoriæ Pōtifical. lib. 2. cap. 17. de Gothis §. de Eurico. fol. 87. colum. 2. Hic enim Euricus, ſeu Henricus Gothorum Rex, fuit Primus, qui Gothis leges ſcriptas tradidit; quibus naturales horum Regnorum fuerunt etiam gubernati. Volatera. in dicto fol. 8. colu. 2. in medio. Illeſc. lib. 2. 1. partis Pontificalis, cap. 17. de Gothis, & eorum Gentibus. §. Eurico. fol. 87. colu. 2. Poſt mortem verò dicti Henrici ſucceſsit in eodem Imperio Hiſpanico Halaricus Secundus eius filius anno Domini. 484. & fuit. 10. Rex in ordine ante Pelagium ex Authore dicti ſupplementi, & Volate. in dictis locis. Proindè, & Leouigildus Rex Gothorum regnauit in Hiſpania anno Domini. 569. & fuit XIX. Rex Hiſpaniarum in ordine ante dictum Pelagium, cui ſucceſsit Recaredus eius filius. Qui fuit Primus Rex Chriſtianus, ac Chriſtianiſſimus: fuitquè baptizatus à Leandro Epiſcopo Hiſpalenſi. traditur lib. 9. ſupplemen. chronica. fol. 241. column. 2. Volatera. in dicto. fol. 8. colum. 2. poſt med. quod etiam conſtat in chronicis antiquiſsimis horum Regnorum. Mortuo ipſo Chriſtianiſſimo Recaredo Rege, ſucceſsit

Luyba. 2. eius filius naturalis anno Domini. 601. refert Illesc. 1. part. historię Pontificalis. lib. 4. cap. 25. de genealogia regum Gothorum. §. Luyba. 2. fol. 156. Et similiter in regnis Hispaniarum successit Sisebutus, 2. qui fuit. 22. Rex de antiquioribus Gothis horum regnorum, eoquè mortuo in eius locum successit Recaredus. 2. eius filius anno Domini. 620 Illesc. in. d. cap. 25. §. Recaredo. 2. fo. 157. col 2. Item successit in eisdem regnis Hispaniæ Cyndasuindus 28. rex Gothorũ, eoquè mortuo anno Domini. 652. successit Recensuyndus eius filius. Illesc. in. d. cap. 25. § Recensundo. fol. 158. colum. 2. Præterea, & Errugius Rex Gothorum Hispaniæ regnauit anno Domini. 682. & fuit 33. Rex in ordine ante Pelagium, qui in suum successorẽ reliquit Egicam generũ suũ (qui fuit filius Fratris Bambę regis. 32. Hispaniarum ante Pelagium) anno Domini. 702. & post eum successit in his regnis Vitila (aliàs Vitiza) eius filius: eoquè defuncto successit in his regnis Rodericus eius filius, qui fuit vltimus Rex Gothorum, ac dominus totius Monarchiæ Hispaniæ. vt passim omnia iam dicta reperiuntur in chronicis antiquissimis horum regnorum, idem refert Volate. lib. 2. commenta. Vrbano. ca. de Gothorum genere, & gestis. fol. 9. colum. 1. in princip. Illesc. in. d. cap. 25. §. Vitiza. cũ sequen fol. 160. col. 2.

Quid plura, & postquàm reges Hispaniarum permissione Diuina, regna incæperunt recuperare à Saracenis, &
7 Mauris, eodem † iure sanguinis, perpetuæquè consuetudinis successum fuit in his regnis, & non per electionem: & plures successiones fuisse in his regnis iure sanguinis delatas à tempore antiquissimo vltra Authores antiquiores rerum Hispaniarum, videre licet Volatera. in. d. lib. 2. cap. de Sarracenorum initio, & bello. fol. 9. colum. 2. & sequẽtibus post Alphonsum de Cartajena Episcopum Burgẽsem in annacephaleosi Regũ Hispaniæ per totũ. Archiep. Roderic. in chronica generali. per totam, & fratrem Roderic. de Yepes in geneologia regum Hispaniæ. per totum eius discursum. Vnum tamèn scias, quòd paulòpost annum. 890. regnabat in Hispaniarum Regnis Rex Ordonius, huius nominis Secũdus (qui fuit 14. rex in ordine

post Pelagium) qui post principium sui regni fecit decapitari quatuor comites (qui sic vocabantur, Almondar Blanco, Diego Almondarez eius filius, Nuño Fernandez, & Fernan de Ansurez) propter quod Castellani, qui tunc suberant regi Legionẽsisse reuelauerunt, factisquè inter se Magistratibus, ac iudicibus duobus (qui nominabantur Nuño Rasura, qui fuit auus comitis Fernan Gõzalez, & Layn Caluo, qui fuit quintus auus bellicosissimi Zid Ruy Diaz) vnus rebus pacis, & alter rebus bellicis administrabant, quibus desũctis reges in his regnis regnauerunt eodem iure sanguinis traditur in chronicis antiquissimis horum regnorum, quod, & refert Volatera. lib. 2. commenta. Vrbano, cap. de Sarracenorum initio, & bello. fol. 9. colum. 2. prope finẽ.

8 Regnumquè hoc Hispaniarum † habuit originem à Tubal (aliàs Iubal) nepote Noæ (de quo fit mentio Genes. cap. 10. in princip.) qui fuit fũdator huius regni prope annum. 143. post Diluuiũ, refert Alphonsus Venero in Enchiridion. temporis, fol. 55. colum. 2. & fol. 108. col. 1. & Author supplementi Chronicarum, lib. 2. fol. 16. colum. 2. & Doctor. Pet. Anton. Beltran. 1. par. hist. Hispaniæ. cap. 6. Hic enim Tubal erat ex Arameis, qui Persæ sunt, notat Beatus Isidor. lib. 9. Ethimologia, vbi inquit quòd prædictus Tubal fuit egressus ex Armenia, & primus, qui Hispaniarum regnũ obtinuit. Sequitur Author chronicarum ætatum Mundi, in 3. ætate. fol. 24. colum. 1. Volatera. lib. 2. commenta. Vrbano. cap. de gestis in Hispania vsquè àd Gothos in princip. fol. 6. colum. 1.

9 Hispaniarumquè hoc regnum † incœpit anno Creationis Mundi. 3109. & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi. 2090. traditur lib. 2. supplemen. chronica. fol. 16. colum.

10 2. Plinius verò ait Hispanos Primos originem habuisse ab Orientalibus Iberis. Sequitur Volatera. in d. cap. de gestis in Hispania vsquè ad Gothos. in princip. fol. 6. colum. 2.

11 Quas Prouincias † Hispania contineat. habetur in d. lib. 2. supplemen. chronica. fol. 16. col. 2. & Volatera. in d. lib. 2. commentario. cap. de Hispania. fol. 5. & sequentib. & alibi sæpè traditur. Si verò curiosus

12 lector scire cupiat † quæ nationes Hispaniarum regna

occupauerunt (vltra Authores antiquissimos rerum Hispaniarum) ad saturitatem videat Volatera.in d.cap.de gestis in Hispania, vsquè ad Gothos.fol.7.colum.1.& 2.

Istudquè regnum Hispa-
13 niarũ † agnouit Christi Domini nostri Sanctisſimum Euangelium ab eius primeua publicatione facta à diuinis Apostolis, à quorum tempore multi Christiani fuerũt in Hispania, vt constat in chronicis antiquisſimis horũ regnorum, & refert Illesc. 1. part. historiæ Pontifical. lib. 1.cap. 16. de vita Eleutherij Papæ.fol.35.colum.1. Nam legitur, quòd Beatus Iacobus Maior dilectisſimus discipulus Domini Nostri Iesu Christi venit ad prædicandum in has partes Hispaniarum Dei dogmata,& veritatem Euangelicam anno eiusdem Domini. 48. habetur lib. 8.supplemen.chronica.fo.189.col. 1.in fine.Illesc.in d.lib.1.cap. 32.de vita Diui Petri.§. Santiago el mayor. fol. 23. colu. 1. vbi refert Beatum Isidor.
14 hoc dixisse. Corpusquè † ipsius Beatisſimi Iacobi Maioris est sepultum in Hispania, in Ciuitate eius nomine vocata,cum magna veneratione,& quotidiè claret infinitis miraculis, visitaturquè eius SanctisſimumCorpus,ac Ecclesia ab Vniuersis Christi Nostri fidelibus per vniuersũ Orbem, vt nobis per quàm notum est. idquè plenisſime comprobatur in chronicis antiquissimis horum regnorum,& in principio chronicę Christianissimi Imperatoris Caroli Magni.& habetur lib. 8. supplemen. chronica. fol. 189. colum. 1. in fine. & in chronica generali ætatum Mundi.6.ætate.fol.104 colu. 1.in fine.& Illesc. in d.§.Santiago el mayor.fol. 23. colu. 2.&nouissimè Anto.Possouinus lib. 4. Bibliothecæ selectæ.cap.1.num.11.pagi.306. & sequentib. Ipsequè Beatus Iacobus Mayor à nostris Catholicis regibus,eiusquè subditis habetur in maximum patronum, & defensorẽ apud Diuinam Maiestatem,& miraculosè visus in eorum fauorẽ in suis bellis, & præliare contra Sarracenos aliosquè inimicos Christi nostri eiusquè Sanctissimi nominis, vt passim traditur in chronicis antiquissimis,&modernis rerum Hispaniarum. Quod inuictissimi, & Catholici reges nostri infinitis vicibus affirmãt in suis priuilegijs,omnibus notisſimis, & Illesc. in

d.§.

d.§.Santiago el mayor fol.23 colum.2. Quin & tempore primitiuæ Ecclesiæ dicitur
15 etiam † quòd ille vas electionis, Doctorquè Gentium Diuinus Paulus venerit ad prædicandum ad hæc regna Hispaniarum Dei Nostri Sanctisſimum Euangelium, traditur lib. 6. supplemen. chronica.fol. 130.colum. 1. & lib. 8.fo. 190.col.2.Sed creditur, quòd licet ipse Beatus Paulus promiserat venire in Hispaniam, ad prædicandũ (vt cõstat in epistola sua ad Roma.cap. 15. in fine. Quia vehementem amorem habebat erga Hispanos,ex beato Chrisostomo, quem sequitur Didac.Velazquez in defensione statuti Tolletani.cap. 31.pag. 73.versi.quod forte) dispositione tamen Diuina ex iustisſimis causis occupatus,implere non potuit, quod sic promisſit, vti affirmat Papa Gelasius in cap. Beatus Paulus. 22. quæst. 2. Vnde Author Chronicæ Generalis ætatum Mundi. in 6. ætate. fol. 103. col.2.in fine. affirmat, quòd Beatus Paulus in Hispaniam prædicandi gratia nauigauit, & in Narbona Ciuitate multos ad fidem Christi Nostri conuertit. Illesc. verò in 1. part.Pontificalis historiæ. lib. 1.cap.de vita Diui Petri.§.de vita Pauli.fol.22.col. 3.& Didacus Velazquez in defensione statuti Tolletani. cap. 31. referunt Diuum Hieronym. Isidor.aliosquè antiquisſimos Authores,ac grauisſimos,qui affirmãt Diuum Paul. venisſe in Hispaniam ad prædicãdum Euangeliũ Domini Nostri Iesu Christi.

Secundò principaliter prædicta consuetudo, quòd in regnis succedatur iure sanguinis, & perpetuæ consuetudinis,& non per electionẽ con-
16 stat. Nam etiam † eadẽ consuetudo semper obseruata fuit in regnis Christianisſimi Regis Franciæ, in quibus etiam succeditur de patre rege in filium maiorem, in infinitum, & de consanguineo in consanguineum proximiorem eiusdem sanguinis regij & non per electionẽ magnatum, nec populorum ipsius regni, vt constat in chronicis antiquisſimis,& modernioribus illius regni. Nostrisquè temporibus sic pluries consuetum fuisse, certò scimus. Et in proprijs terminis successionis regni Franciæ. hoc tenet Pet.Iacob.in pract. tit. de succesſi.Regni Frãtiæ.col. 5. versi. sed dicendum, & sequentibus pluribus fol. 78.

Bal.in c.1.col.fi.versi.&idem in regno. de feud. March. Guid.Pap.quęst.114.Guiller. à Monserrat. de successione regum.in responsione ad primum dubium.num.39.Guilelrm.Bened. in cap. Rainuntius.de testament. verb. duas habens filias.num. 78.Chasseneu.in consuetud. Burgund. rub.3.§.5.in princ.& in Cathalogo Gloriæ Mundi. consideratio.25.part.5.Boer.cōs. 10.Greg.Lup. in l. 2. tit. 15. verb.seyendo home para ello col.1.parti 2.Francisc. Sansouin.de guberno regni. lib. 1. fol.2.col.1.in fine.&lib.3. fo. 24.col. 2. & sequen. Lauren. Surius Cartuxanus in commentario rerum gestarum in Orbe ab anno.1500.vsquè ad annum.1568.pag.528.691. & 729. Ioan. Dayma in prohæm.pragmaticæ sanctionis. fol 5.col.3. verb. primogenitus.Gerard.de Mercatore.in demonstratione temporum. pagin.250. cum sequentibus Volateran.lib. 3. commenta. Vrbano. cap. de Francorum origine,ac successionibus, & sequentibus.cap.fol.18. & sequentib.Ioan.Bodin in republicis.lib.6.cap.5. Carol. de Grassalio de fiscalibus Franciæ.cap.17.lib.1.Author supplemen.chronica.lib.9.& 11 fol.291.& sequentibus Camalloa lib.25.compendij historialis.cap.1.5.in fine, & sequentib.capitul. pag.235.& sequentib.pluribus. Vnde ait Volateran.in.d.loco. quòd in regno Franciæ à sua institutione semper successerunt de patre in filium. De Carolo Magno Christianissimo, ac fælicissimo Rege. 23. Francorum legitur apud Authores rerum Franciæ, quòd tēpore suæ mortis in capite Ludouici Pij sui filij maioris imposuit coronam dicti sui regni, & quòd ex tunc regnauit ille Ludouicus Pius eius filius maior in isto regno Frāciæ. Hinc dixit Papirius Massonius lib.2 annalium regum Franciæ.pag. 165. quòd in omnibus penè Gentibus notum est, Gentes Francorū reges ex successione habere consueuisse. quod ibi aliquibus authoritatibus cōfirmat. Præterea & idem Papi. Massoni.eod.lib.2.pagin. 158. & sequentib. refert, quòd licet Magnates, & Proceres regni Franciæ anno Domini. 888. mortuo vltimo rege illius regni elegerint in suum regem Odonem penitus extraneum propter pueritiā Caroli Simplicis proximiorem consanguineum vltimi regis Fran-

tiæ, qui fuit filius Ludouici. 2. olim 26. regis Frantiæ; nihilominus tamen ab eo fuit regnum illud Frantiæ sublatū, ac eius administratio, & restitutum dicto Carolo Simplici proximiori consanguineo sanguinis regij Frantiæ. Idem etiam fuit in Ludouico IV. Rege Frantiæ 32. qui fuit vocatus trāsmarinus, & filius d. Caroli Simplicis, cui etiam fuit regnum illud Franciæ restitutum, & sublatum à Rodulpho extraneo, ex Rober. Gaguino lib. 5. annal. reg. Gallica. 23. fol. 74. cap. Rodolpho Ioan. Tilio in chronicon. regum Frantiæ. fol. 18. colum. 1 Mich. Riua de regno. lib. 1. de regibus Franco. fo. 10. col. 1. Papiri. Massonio. lib. 2. annal. reg. Frantiæ, pag. 185. & sequentib. Gerard. de Mercato. in demonstra. tempo. pag. 260. Camalloa. lib. 25. compendij. cap. 45. 46. & 47. pag. 248. Quin immò, & in Regno Frantiæ est lex expressa, & antiquissima, quæ hoc idē disponit, & vocatur lex Salica. sub titul. de allodijs. Cuius hæc sunt verba, nulla portio hæreditatis de terra Salica mulieri veniat, sed ad virilē sexum tota hereditas perueniat. Cuius legis tenorem refert Pyrrus Doctor antiquissimus Frantiæ in commentarijs. tit. de lege Salica. in princip. Robert. Gaguin. lib. 8. analium rerum Gallicarum. fol. 142. colum. 1. versi. cuius legis Guiller. Bened. in d. cap. Rainuncius. de testamē. verb. duas habens filias. num. 73. Ioan. Leziri de primogenitura. lib. 1. quæst. 24. Ipsiusquè legis Salicæ verba communiter omnes Doctores Gallici intelligunt, de regali dominio, & successione. ex Guill. Bened. in d. num. 73. & Rob. Gaguin. in d. fol 142. colum. 2. in fine. Couarru. in cap. 1. num. 8. in princip. practica. quæstio. Paul. Æmilius. de rebus gestis Francorum. in vita Ludouici. 10. regis Frantiæ. pag. 43 1. in medio. Carol. de Grassalio. lib. 1. de regalibus Frantiæ. cap. 17. pag. 165. in fine. Circa quam interpretationem dictæ legis Salicæ eiusquè materiæ, & intellectum aliquando Deo duce cùm tempus vacauerit, quàm plurima deducemus. Sed prædicta conclusio iure moderniori Francorum meliùs probatur. Nam Carolus Quintus cognomento sapiēs (qui fuit 51. rex Frantiæ) cū Ioannes eius Pater Rex. 50. Frātiæ esset captus apud Anglos, Frantiæquè regnaret, le-

gem generalem condidit, futura prospiciens circa ipsius regni successionem, habita publica contione in Senatu, & Parlamento Parisiensi, statim post annum. 1364. Cuius legis hæc sunt verba, vt mortuo patre rege, maximus stirpus filius continuò succederet, is què ingressus quartum decimum ætatis annum, & coronaretur, & extra tutelam foret, res què administraret. Cuius legis supradicta verba refert Paul. Æmili. in d chronica de rebus gestis Francorum. pag. 489. versi. sub quod tempus. Robert. Gaguin. in lib. 10. annalium rerum Gallicarum. fol. 163. col. 2. versi. his ita gestis. Etsi inibi alijs verbis referat tenorem ipsius legis in hunc modum. Quèque primogenitum Francorum filium, regni administrationem recipere debere, cum quatuordecim ageret annum ne per longiorem tutelã occasio incideret, malebolis res nouas excitandi Greg. Lup. in l. 3. verb. de veynte años. in fine. tit. 15. parti. 2. Quid plura, & in chronica dicti Caroli Magni regis Franciæ. lib. 2. cap. 1. ad finem. legitur, quòd Rex Franciæ Pipinus. 22. Rex statuit, quòd Reges Franciæ succederent in illo Regno de generatione in generationẽ. Inibiquè dicitur, huius stabilimenti fieri mentionem in speculo historiali. Et etiam dicitur in eadem chronica. lib. 2. cap. 2. in princip. quòd post dictum Pipinum regnauit in illo Regno Franciæ hic Carolus Magnus eius secundus filius, mortuo priùs alio suo fratre maiore.

17 Regnumquè hoc Franciæ † à Franco Hectoris filio habuit originem, ideò franci vocantur. Ioan. Dayma. (qui alias echimologias huius dictionis Franci refert) in prohæmio pragmaticæ sanctionis fol. 2. col. 1. verb. francorũ Alphonsus Venero in Enchiridiom temporum. fol. 56. & Author chronicæ generalis ætatum, Mundi. 3. ætate. fol. 37. col. 1. & etiam Author supplementi chronicarum. lib. 3. fol. 59. col. 2. & fol. 69. col. 2. Volatera. lib. 3. commenta. Vrbano. cap de francorũ origine. in princip. Carol. Grassolio lib. 1. de regalibus Franciæ. ca. 2. pag. 12. Initiũ enim
18 regni Franciæ † à sua primeua fũdatione fuit ab anno Creationis, Mundi. 4081. & ante Aduentũ Domini. 1118 & tunc ipsi Franci habitabãt in Franconia sub potestate capitaniorũ; & illa prouintia

dicitur Franconia Orientalis in Germania, vbi nūc est Sueuia, quæ est vltra Rhenū Fluuium, & prope annum Domini. 410. sibi eligerunt in regē Pharamundum descendentē legitimum à dicto Franco, filium Marcomiri dominū eorū, vt referunt Authores statim citandi. Hic enim Pharamundus decimo anno sui regni, circa successionem ipsius regni Franconiæ fecit, quòd quatuor homines sapiētes stabilirent legem generalem, quæ fuit dicta lex Salica, quia facta & promulgata fuit in Ciuitate Salechin, quę erat principalior ipsius regni, & ab eius denominatione fuit vocata Salica. traditur lib. 3. supplemen. chronica. fol. 69. col. 2. & seq. Volatera. lib. 7. comment. Vrbano. c. de diuisione, & populis citra Rhenū. col. 1. & fi. fol. 77. & sequen. & priùs lib. 3. c. de Francorū origine, & successionibus. col. 2. in princ. fol 18. Iulian del Castillo in historia Gothorū. lib. 2. discurso. 4 fol. 37. col. 3. Prędicti enim Franci (qui nunc Galli dicti sunt, & olim francones, quia habitabant in d. franconia Oriētali) quia plurimū creuerunt, & gratia mu

19 tandi melioris soli † in proximiorem Galliā cum eorū Clodio rege 2. se traiecerunt (& hac de causa Galli dicti sunt, vt nūc diximus) & manu armata illic habitantes exules fecerunt: & ipsi paulatim postea tota Gallia potiti sūt vsq; in hodiernum dùm, vbi regnum suum constituerūt. cuius antiquitatis sunt Authores. Volat. lib. 3. commen. c. de origine Frācorum, ac successionib. col. 2. fol. 18. Gerar. de Mercat. in demōstr. tem. pag. 197. trad. in princ. Inst. tut. Iustiniani. in eius vita. col. 5. in med. & li. 3 de supple. chron. fol. 70. col. 1. Camall. lib. 2 5. comp. histor. ca. 14. pag. 234. propè fin. Iul. del Castillo in hist. Goth. disc. 4. fol. 37. col. 3 Principalis Ciuitas regni Frātiæ, ac eius caput est Parisi. in Senonensi Prouintia, quę populata fuit à Paride cū Enea è Troya secēdens, quare ipsam ciuitatē ab eodē Paride nominauerunt. trad. in chron. gen. ætatū Mundi. 3. ætate, fol. 39. col. 1. & quæ Gentes, & nationes regnū hoc Franciæ occupauerint. videre licet per Papir. Massoniū. li. 1. annal. reg. Frātiæ. pag. 2. & seq. Quas prouintias contineat regnū Frātiæ. videre licet Volat. lib. 2. cap. de Francorum origine, ac successionibus in princip.

Similiter,& Tertiò,& in Regno Portugalliæ nostris temporibus fuerunt delatæ plures successiones iure sanguinis. Et nouissimè anno. 1580. in eodem regno Portugalliæ successit eodem iure sanguinis Catholicus rex noster,& dominus Philippus 2. Rex potentissimus, & inuictissimus,tāquàm proximior cōsanguineus præclarissimæ prosapiæ regalis regum Por-
20 tugalliæ. In quo regno† Portugalliæ ab eius antiquissima erectione, & creatione sẽper eodem iure sanguinis perpetuæquè cōsuetudinis,successum fuit per omnes descendentes primi Comitis Portugalliæ, vt constat ex chronicis antiquissimis regnorum Hispaniæ, & etiā regni Portugalliæ. Pluresquè similes successiones refert Volatera. lib. 2.commenta. Vrbano.ca. de regnis Nauarræ Aragoniç & Lusitaniæ.fol. 13.colum. 1. Francisc. Sansouin. in libris de gubernò regni.lib. 10. fol. 79. Quæ sententia probatur optimè in cap.grandi. de supplend.negli.prælato.in.6.vbi hic tex.loquens de regno Portugalliæ,ait hęc verba,qui eidem regi si absquè legitimo decederet filio,iure regni succedere,& ibi glo.verb. iure regni.ait, quia ei debebatur ei successione.

Regnumquè hoc Portu-
21 galliæ † à sua primeua fundatione fuit Christianorum,incorporatum,& vnitum tanquàm vnum corpus,& vnum regnum alijs Regnis Hispaniæ,à tempore Gothorum,& multo ante. ex chronicis antiquissimis Regnorū, & Portugalliæ. idem traditur lib. 2 supplemen.chronica. fol. 16. colum. 2.notat Pala.Rub.de obtentione Regni Nauarræ. 6.par.§. 10.pag. 3.versi.ab ipso, & sequentibus. Vbi, &
22 inquit † quòd olim regnum Portugalliæ fuit pars Regni Galletiæ (quæ est vna de Prouintijs regnorum Hispaniarum) & quòd caput Portugalliæ fuit regnum Galletiæ post Eram. 975. quod & constat ex Roderico Archie. Toleta.in chronica.lib. 5.ca. 13.prope finem.& Alphonso de Cartajena in annazephaleosi Regum Hispaniæ.cap. 2 versi.sed sub Galletiæ. Et iterum ibi idem Cartajena.cap. 75 ait, quòd illa pars, quæ nūc dicitur Portugallia, erat pars Galletiæ, idem firmat Florian.de Ocampo in historia generali Hispaniæ. lib. 3. cap. 43. propè finem. Paul. Orisi.lib. 1.historiæ.fo. 3.col.

2. in princip. (vbi & ait, quòd Ciuitas Brigantiæ erat pars regni Galletiæ.) & Francisc. Sansouin. lib. de guberno regni. lib. 4. fol. 33. col. 1. Carol. de Grassalio lib. 1. de regalibus Frantiæ. cap. 6. pag. 65. post medium. Cùm & Episcopus Gerundensis in Paralipomenon Historiæ. lib. 2. de aduentu Theucri, & aliorum Grecorum. fol. 24. pag. 1. vers. dicitur autem. (qui reperitur in fine chronicæ Antonij Nebrisensis) notanter aic
23 † quòd Regnum Galletiæ habuit nomen à Gallatia) (quæ est Prouintia illa, seu regnũ, quod hodiè Hispano sermone nominamus Galicia) quia omnis Portugallia ad Gallatiam expectat, vel saltẽ quidquid vltra Taxum, ac Doriũ amen est. Et Strabo de situ Orbis dixit, maximam Lusitaniæ partẽ Gallaicos appellatus. Sequitur Basc. & Abrahanus Ortelius in Theatro Orbis terrarũ. in descriptione Regni Portugalliæ. post principium.. Et in sequenti Capitulo prædictus Episcopus Gerundensis, ait vnum singulare (à me nunquàm auditum) scilicet, quòd regnum Galletiæ, alias Gallatię ideò hoc nomen, seu originẽ habuit (secundum Diodorũ
24 lib. 6. de Gallatis.) Quia Gallates filius Herculis, & Celtis fuit primus Princeps populator Regni Galletiæ, qui fuit natione Grecus, & de Prouintia, quæ in partibus Gretiæ vocatur Gallates: & quòd hac de causâ hic Gallates vocauit omnes suos subditos illius regni, & Hispaniæ regionis Gallatas: & quòd ex hoc omnis ea regio apud Hispanos Gallatia dicta est vsquè in hodiernum diem. idem refert Ioan. Boemus lib. 3. de moribus omnium Gentium. cap. 23. colum. 2. Alibi autem dicit Alphonsus Venero in Enchiridion temporum. fol. 56. colum. 1. quòd hoc regnũ Galletiæ sic appellatum fuit à Theuchio filio Ajace Greci. Et quòd incolæ primi regni Galletiæ habuerint originem à Grecis. refert etiam Marineus Siculus in chronicom memorabilium Hispaniæ. lib. 3. cap. 1. in princip. Florus Iustinus in epithome historiæ Trogi Pompei. lib. 44. pag. 2. versi. Galleti autem & in versi. sed cùm. Florian de Ocampo in Historia generali Hispaniæ. lib. 3. cap. 37. propè finem. Diuisionem
25 † inter Galletiam, & Portugalliam in chronica Archiepiscopi Roderici. lib. 5. ca. 10

legi-

legimus factam fuisse per regem donnum Santium Comitem Castellæ in hunc modum, propè Eram. 979. dictus rex Santius (qui olim grassus fuit vocatus) & fuit frater regis Hispaniæ donni Ordonis,eo defūcto Era. 963 postquàm in Ciuitate Legionensi construxit monasteriū, in quo collocauit corpus sancti Pelagij,cùm vidisset Gallecos discordes inter se, prædas,& discordias exercentes, insolentes eorum domuit,atquè coegit,vsquè ad Durium Flumen,& prope Eram.974. diuisit Galletiam, & Lusitaniam. Quin,& ante dictum Connitem Castellæ donnum Santium, domuit Lusitanos, & omnes populos Galletiæ Brutus Romanus, ex Volaterrano.lib. 2. commentario ca. de gestis in Hispania vsquè ad Gothos.fol.7.colum. 1. in n.edio.& statim num.27.alia deducemus.

Regnumquè prædictum 26 Portugalliæ † & omnia alia regna Hispaniarum táquam vnum corpus fuerunt pacificè possessa per Reges Gothorum (ex Pala.Rub.de obtentio.regni.Naua.6.part.§.4. in fine.& §. 6. 9.& 11.eiusdē partis. Hieronym. Roman in republicis.lib. fi. de republica Septentrionali.cap. 1.fol. 346 fol. 3.) vsquè ad regem donnum Rodericum (Gothorū vltimum Regem) cuius tempore dictum regnum Portugalliæ, & ferè omnes prouintiæ Hispaniarum fuerunt à Mauris,& Sarracenis occupatæ per plures annos, donec Rex Pelagius (qui vt fertur, fuit frater dicti Regis donni Roderici.ex Pal. Rub. de obten.reg.Naua.6. part. §. 7.& Hieronym.Roman. in d.republicis.lib.fi.de republi. Septé. cap. 1.fol. 346.colum. 3.) qui à dictis Regibus Gothorum descendebat, miraculosè ex montanis Asturiarum (qui secretè aufugit cum infinitis nobilibus Christianis) in quibus se munierunt à Sarracenorum potentia: incepitquè dictus Pelagius bellum incidere contra Mauros, & paulatim recuperauit plures prouintias Ciuitates, & populos horum Regnorum Hispaniarum, & post eum alij Reges domini Hispaniarum (descédentes à dictis Regibus Gothis:) idem fecerunt, præcedente Diuina voluntate, & auxilio Beatissimi Iacobi Maioris Apostoli Sanctissimi, vt animaduertunt omnes Auctores antiqui rerum Hispaniarum in suis chronicis; &

ple-

plenius Roderic. Archiep. Toleta. in historia rerum gestarum in Hispania. lib. 4. cap. 1. in princip. Alphõsus de Cartajena Episcopus Burgensis in regum Hispaniæ annazephaleosi. cap. 45. in princip. Ioan. Lup. de obten. reg. Nau. 6. part. §. 6. 7. & 9. & in rub. de donat. int. vir. & vxo. §. 69. nu. 26. in fine. Couarru. cap. 1. practi. qq. num. 1. versi. nam, & Sanctus Isidorus, & sequentibus pluribus. Tunc enim dictus Pelagius introiuit cum Mille hominibus Christianis in quadam cauea inexpugnabili (prout contingit Hæbreis contra Philisteos. lib. 1. reg. cap. 14.) quæ est in latere montis Euleuæ, rupta quasi Diuino artifitio, & cùm ibi esset, eum persuasit Episcopus Oppa (qui vt scriptum reperitur, erat frater comitis donni Iuliani, cuius causa ferè tota Hispania fuit destructa: cũ ipse iniquissimus Comes donnus Iulianus fuisset Capitaneus Ciuitatis Tanjar, quæ est in partibus Affricæ, quod vltra antiquos Authores rerum Hispaniarũ refert Volatera. lib. 2. commenta. c. de Sarracenorum initio, & bello. in princip. fol. 9. colum. 1.) vt se exhiberet voluntati Principis Taric (qui erat Princeps Arabum) cui prædictus Pelagius respondit, id nole facere, sed pro fide Christi nostri certare. Et in illo loco, & cauea prædictus rex Pelagius ita se veriliter gessit quòd interfecit magnã multitudinem Arabum: & ipse Episcopus fuit captus à Gentibus nostri Pelagij, quæ omnia copiosè habentur per Roder. Tolleta. in d. sua historia lib. 4. cap. 2. & alibi sæpè. Post dictum regem Pelagium, & alios reges suos descendentes propè Eram. 963. rex Hispaniarum donnus Ordonius (qui etiam descendebat ab eisdẽ Gothorum regibus) congre-
27 gato exercitu † Gallecos perdomuit vsquè ad Vlixbonam principaliorem Ciuitatẽ huius regni Portugalliæ (de quo est noster sermo) ex Roder. Toleta. in d. eius historia. lib. 4. cap. 9. & lib. 6. ca. 1. & Alphonso Venero in Enchiridion temporum. fol. 66. colu. 2. & Alphonso Cartajena in annazephaleosi regum Hispaniæ. cap. 75. idem traditur in chronica comitis Fernan Gonzalez. ca. 9. Et etiam perdomuit eos Silo Rex Hispaniæ, gener regis Alphonsi I. ita Volatera. lib. 2. commenta. cap. de Sarracenorum initio, & bello. fol. 9. col. 1. Prędi-

28 dicta Ciuitas Portugalliæ † Vlixbona fuit condita, & occupata ab Vlixe famosissimo Greco, ex Beato Isidoro lib. 15. Ethimologia. cap. 1. colum. 6 versi. Vlixbona. fol. 77. Volatera: lib. 2. cap. de Hispania. fol. 5. colum. 2. in principio. Solinus de memorabilib. Mūdi. cap. 35. fol. 75. colu. 1. Author supplemen. chronic. lib. 3. fol. 61. col. 1. Post hæc autē Rex Ferdinandus. I. qui fuit Rex Castellæ anno Domini. 1034. in totum recuperauit
29 à Mauris † omnes aliàs Ciuitates, & oppida Regni Portugalliæ. Et hic Ferdinandus Primus fuit, qui priùs in Portugallia habuit Regis nomen. ex Roderico Toletano, in sua historia. lib. 4. cap. 11. & post alios antiquiores Authores hoc refert indistinctè Gamalloa lib. 34. compendij. cap. 1. colum. 2. versi. la lengua que en Portugal se habla. Itaquè prædictus Ferdinandus. Primus Rex Castellæ fuit effectus verus dominus huius regni Portuggalliæ; & similitèr possedit alia regna Castellæ, Legionis, & Galletiæ indiuisa, donec tempore suæ mortis eà diuisit inter omnes eius filios hoc modo. Donno Sancio eius primogenito regnū Castellæ, & partem regni Nauarræ (quam à Mauris acquisierat) prout diuidebat Fluuium Ebro. Regnūquè Galletiæ, & Portugalliæ adiudicauit donno Garsiæ eius secūdogenito. Donno Alphonso eius filio minori assignauit regnū Legionis, cum Asturicensi prouintia. Ipsequè Ferdinandus pater fecit, quòd dicti omnes, eius filij approbarent dictam diuisionem sub iuramento, & minimè contradicturos. Quam diuisionem fecit prædictus rex Ferdinandus Primus anno Domini. 1060. Cuius diuisionis fit mentio in chronica generali Hispaniæ. & in chronica Zid. Ruy Diaz. cap. 2. colum. 2. idem refert Archiep. Roderic. in d. eius historia. lib. 6. ca. 11. in fine. & cap. 12. Ioan. Base. 1. tomo chronicorum Hispaniæ. cap. 19. in princip. Alphonsus Venero in Enchiridion temporum. fol. 55. col. 2. Hanc enim diuisionem
30 † regnorum contradixit, ac reuuit approbarè prædictus rex Hispaniæ donnus Sātius primogenitus dicti regis dōni Ferdinandi 1. quia erat masculus, ac primogenitus, cui omnia ipsa regna pertinebant iure primogeniture, & maioriæ, alijs suis fratribus exclusis, ex dispositione generali

rali Regum Gothorum, quibus erat dispositum; quòd in omnibus Regnis Hispaniæ (de quibus erat hoc regnum Portugalliæ) succederet tantùm filius primogenitus, & masculus exclusis alijs fratribus. Cuius contradictionis fit mentio in dicta chronica generali Hispaniæ: eius etiam meminit Ioan. Baseus. 1. tomi. chronicorum Hispaniæ. cap. 19. in principio, & Hieronymus de Yepes in genealogia regum Hispaniæ. in vita dicti Regis Ferdinandi Primi fol. 43. colum. 2. in principio, & in correlarijs eiusdem genealogiæ. fol. 52. Vbi & hic Author refert; quòd etiam Hispaniæ Rex Ioannes 1. voluit durante eius vita regna Hispaniæ diuidere inter eius filios, & quòd nemine discrepante in suis Curijs generalibus fuit contradictum: Po-
31 tuitquè † iure optimò dictus Rex Santius primogenitus dicti Regis Ferdinandi. 1. facere dictam contradictionẽ. ex dictis in præsenti quæstione in principio eius. nu. 9. & sequentibus. Et quia stante dicta contradictione filij primogeniti Regis, non tenet diuisio Regnorum. tenet in terminis Bal. in cap. 1. §. item Sacramenta. nume. 18. de pace iuram. firman. Ludouic. de Molina. lib. 1. cap. 2. num. 13. Rox. in epitome successionum. cap. 50. num. 30. & sequentibus, Hierony. de Yepes in genealogia Regum Hispaniæ. in vita dicti Ferdinandi Primi. Etsi contrarium teneat Ioan. Garsia de expensis, & meliorationibus cap. 16. num. 20. Eandem
32 † etiam contradictionem fecerunt Magnates, & proceres horum regnorum Hispaniarum. habetur in chronica Zid Ruy Diaz, cap. 2. post principium, & in chronica generali Hispaniæ. Mortuo dicto donno Ferdinando I. Rege Hispaniarum successit dictus eius primogenitus dõnus Santius, qui cùm mouisset bellum contra Sarracenos Cęsar Augustę anno 3. sui regni (qui fuit annus Domini. 1063.) et cũ in illo bello esset personaliter occupatus, nunciatum fuit ei, quòd donnus Garsia eius frater minor (cui vt diximus nunc num. 29. & dicta paterna diuisione competebant prouinciæ Galletiæ, & Portugalliæ) tentauerat occupare terras assignatas per eundem Ferdinandum Primum regẽ Hispaniæ suum primogenitorẽ

Eurracæ, & Eluiræ eius filiabus. Cuius facti dictus rex Santius valdè condoluit, & facta pe reũ pace super ac que stu Cęsare Augustę, in Castellam fuit reuersus. Mouitquè statim exercitum suum contra dictum donum Garsiam eius fratrem minorem (qui iam vocabatur Rex Galletiæ, & Portugalliæ) & tandem post multas belli disensiones
33 † prædictus donnus Garsia fuit superatus à dicto donno Sãtio rege, quem missit captum magna custostia in castellum oppida de Luna, vbi post aliquot annos mortuus fuit sine descendentibus anno Ere. 1117. traditur in chronica generali Hispaniæ. in vita dicti regis donni Santij. idem refert Roderic. Archiep. lib. 6. suæ histeriæ. cap. 3. 15. & sequentib. Alphonsus Cartajena in annazephaleosi regum Hispaniæ. cap. 73. Alphonsus Venero in Enchiridion temporum. fol. 53. colu. 2. idem habetur in chronica Zid Ruy Diaz. cap. 5. Captoquè dicto donno Garsia, prædictus Rex Santius tanquàm primogenitus, & descendens à dicto Hispaniarum rege Pelagio recuperauit omnia regna, & terras, quas eius pater donnus Ferdinandus. 1. diuiserat inter omnes eius filios, præter Ciuitatem Camorensem, non obstante diuisione paterna prædicta. habetur in d. chronica Zid Ruy Diaz. cap. 7. & 6. refert Archiep. Roderic. in. d. eius historia. lib. 6. cap. 19. & Alphonsus Cartajena in. d. eius historia. cap. 75. Defuncto dicto rege donno Sãtio per insidias absquè descendentibus, tempore quo erat cum suo exercitu super dictam Ciuitatem Camorensem (habetur in d. chronica generali Hispaniæ, & Roderi. Toleta. d. lib. 8. c. 19.)
34 in eius † locum succesit in dicto regno Galletiæ, & Portugalliæ, & in alijs regnis Hispaniarum donnus Alphonsus eius frater secundogenitus huius nominis. 6. qui cæpit regnare anno Domini. 1066. traditur in chronica generali Hispaniæ. in vita ipsius regis Alphonsi VI. & in chronica Zid Ruy Diaz. cap. 17. Roder. Toleta. lib. 6. suæ. historiæ. cap. 20. & sequentibus, & Alphonsus à Cartajena in dicta eius historia. cap. 75. Hic Alphonsus VI. est ille rex Hispaniarum, qui vulgo dicitur,
35 el de la mano oradada † & qui à Sarracenis nostris inimicis recuperauit Sanctam

CiuitatemTolletanam..habetur in. d. chronica generali Hiſpaniæ. in eius vita. & Archiep. Roder. lib. 6. ſuæ hiſtoriæ. cap. 23. Ioan. Baſeus. 1. tomo chronicorum Hiſpaniæ. cap. 19. & Alphonſus Cartaxena in. d. ſua hiſtoria. cap 75

Prædictus Rex Alphóſus.
36 6. fuit † pater naturalis donne Thereſæ, quam habuit ex quadam nobili concubina vocata Nimena Nuñez (alias Muñoz) de Guzman. Eamquè anno Domini. 1073. (aut 1090. vel ſecundum alios. 1100.) in vxorem tradidit comiti Hérico Alemano, qui fuit prius comes Lothiringiæ, qui legitur, quòd fuit filius, aut frater cuiuſdam imperatoris imperij Conſtantinopolitani, & ambo filij comitis Raymundi, ex Roder. Toletano lib. 6. ſuæ hiſtoriæ. ca. 20. in fine. Alphonſo Cartaxena in. d. cap. 75. refert plura in propoſito Ioan. Baſe. 1. tomo chronicorum Hiſpaniç cap. 19. & Doctor Pet. Anto. Beuter. 1. part. chronicæ generalis Hiſpaniæ. cap. 32. ad finem. Et tempore dicti ma-
37 trimonij † prçdictus Rex Alphonſus. 6. eis conceſſit omnes Ciuitates, & oppida, ac ẽt omnes terras quas habebat in d. Regno Portugalliæ (vt iam diximus in præſenti parte. n. 34.) cum titulo comitatus, & feudi nomine dotis. habetur in d. chronica generali Hiſpaniæ. in vita ipſius regis Alphonſi. 6. & in chronica Zid Ruy Diaz. c. 20. refert Alphonſus Cartaxena in. d. c. 75 Marine. Sicul. in compendio rerum memorabiliũ Hiſpanię. li. 7. c. de la ſucceſſion de los Reyes de Portugal. col. 1. Roder. Santius (olim Epiſcopus Palentinus) in compédio ſu hiſtoria Hiſpan. 4. par. c. 8. Pet. Anton. Beuter. in chronicon. Hiſp. 1. par. ca. 32. propè finem. Didac. Valera. in abreuiatione chronicorũ Hiſpan. c. 57. & 106. Volater. li. 2. cõment. c. de regnis Nauar. Aragoniæ, & Luſitan. col. 1. Ioan. Baſſeus. in. d. 1. tom. chroni. c. 19. Franciſc. Sanſo. in lib. de guberno. lib. 10. fol. 79. col. 1. Abrahan Artelius in teatro Orbis terrarum. in deſcript. regni Portugalliæ. poſt princ. Mich. Ritio in lib regn. lib. 3. de reg. Hiſpan. fol. 29. col. 2. verſ. ſuſcepit Alphonſ. Hiero. Yepes in geneal. reg. Hiſp. in vita ipſius regis Alphonſi. 6. fol. 43. col. 2. & in correlarijs eiuſdem Genealogiæ. fol. 52. col. 1. Quã donationẽ dictus Rex Alphõſ. 6. fecit eis cũ recognitione ſubiectionis, & va-

sallagij perpetui, & vt reges Portugalliæ deinceps venirēt & sui successores ad comitia Legionensia, cùm reges regni Legionensis ea celebrarent, vel cum mādato speciali per interpositam personam, cum iuramento homagij, & perpetuæ fidelitatis in Regum Legionensium fauorem, & in recognitionem vassallagij eis quolibet anno præstarēt certum tributum, & cùm opus fuerit, eis seruirēt ad sua bella cum. 300. hominibus armatis ipsorum comitum expensis, & in casum contrauentionis, amitterent omnia donata, & comitatus Portugalliæ reuerteretur ad reges Legionenses, vt ea, vel partem, quā vellent, possent ad libitū donare, quod referunt multi ex prædictis Authoribus nunc citatis, & Camalloa. lib. 34. cōpendij. cap. 4. & 8. multiquè ex regibus successoribus Portugalliæ prædicta omnia denuò confirmarunt. ex Pal. Rub. de obten. reg. Naua. 6. part. §. 10. pagin. 3. versi. ab ipso. & sequentibus Francisc. Sansouin. in d. lib. 10. fol. 79. Camalloa in d. lib. 34. cap. 8. & 13. Post mortem verò dicti Henrici. 1. comitis Portugal-
39 liæ † successit in eodem regno Portugalliæ Alphonsus 2. comes eius filius, qui prius se nominauit ducem, posteà verò sibi reges nomen assumpsit anno Domini. 1169. absquè licentia regum Hispaniç quorum vassallus, & feudatarius erat. Pal Rub. de obtētio. reg. Naua. 6. part. §. 10. pag. 3. versi. Alphonsus titulum. Volatera. lib. 2. commenta. cap. de regnis Nauarris Aragoniç & Lusitaniæ. post med. Roderi. Toletan. lib. 6. suæ historiæ. cap. 21. in fine. & lib. 7. ca. 6. Alphonsus Cartajena in historia. cap. 75. post princip. Marine. Sicul. in compendio Hispanico, lib. 7. cap. de la succession de los Reyes de Portugal. colum. 1. & 2 Ioan, Base. 1. tomo chronicorum Hispaniæ. cap. 19. versi. Henrico Abranus Hortelius. in theatro Orbis terrarum. cap. de descriptione regni Portugalliæ. propè finem. Florian. de Ocampo. lib. 3. historiæ generalis Hispaniæ. cap. 37. colu. 3. in orincip Francisc. Sansouin. de guberno regni. lib. 10 fol. 79. Camalloa lib. 34. cōpendij. cap. 5. colum. 3. versi. cosa fue notable. & cap. 10. & 13. colum. 1. post Pet. Anton Beuter. vbi supra num. 36. Multi enim ex dictis Autho-
40 ribus referunt † quòd prædictus Alphonsus Henriquez

comes Portugalliæ fuit primus, qui à Mauris recuperauit Ciuitatem Vlixbonam,& qui simul quinquè regibus vno prçlio superatis,quinquè scutorum insigniæ facti monumentum posteris reliquit, & quòd cùm hoc viderunt eius subditi, eum nominauerunt regem.Oliuerus à Marca in annalibus accuratiùs insignia huius regni depingit in hunc modũ. Inquit enim ibi,primo fuisse clypeum argenteum sine aliqua imagine, postea deuictis quinquè regibus, quinque argenteos orbiculos additos in memoriam quinquè vulnerum Domini nostri Iesu Christi, quæ illi interpæliandũ apparuere. Aut (vt alij referunt) quòd quinquè vulneribus Sanciatus Deo opitulante non accubuit,quòd etiam tradit Abranus Hortelius in. d. theatro Orbis terrarum. in descriptione regni Portugalliæ.propè finem. Plura etiam de regni Portugalliæ origine refert Ioan.Barrus.cap. 1.Decadum. Ex superioribus noto-
41 riè constat † regnũ hoc Portugalliæ fuisse vnam de prouintis regnorum Hispaniæ. quod etiã traditur lib. 2.supplemen.chronica.fol. 16. col. 2. Et eisdem constat etiam

42 † Reges Portugalliæ connumerari inter reges Hispaniæ, vt in terminis refert Barba. consil. 11. scripsit colum. 7. versi.ita videtur lib. 1. sequitur dominus meus Burgos de Paz in.l.1. Tauri.nume. 115. & Ioan.Boemus lib. 3.de moribus omnium Gentium.cap. 4.colu.fi.& cap.25.in principio.

Post hæc autem Alphonsus. X. Hispaniarum Rex(cogno
43 mento sapiens) exemit † nepotem suum donnum Dionysium Regem Portugalliæ ab omnimoda iurisdictione vassallagio fidelitate,ac tributo, ab omniquè superioritate regum Hispaniarum,vt constat in chronica generali Hispaniæ,&in alijs chronicis illius temporis. tradit Rode. Yepes in genealogia Regum Hispaniæ.in vita.d.Alphonsi. 10. fol.45. colum. 2.fuitquè adeò in mensa prædicta remissio, & concessio Alphonsina in fauorem Regum Portugalliæ, quòd reputatus fuit prodigus,& dilapidator: præbuitqua occasionem principi donno Santio eius primogenito, quòd contra eum se rebellaret eius vita durante, quem priuauit maiori parte Ciuitatum,&populorum horum regnorum Hispaniarũ.

prout

prout ipse Princeps donnus Santius testatur in Curijs generalib. quas celebrauit paulo post dictam remissionem, & separationem in antiquissima Ciuitate Palentina corā Magnatibus, & proceribus horum regnorum Hispaniarum, protestans sibi, nec regibus Hispaniarum suis successoribus minimè nocere, vt cōstat ex chronicis antiquissimis horum regnorum. Cuius contradictionis, & protestationis meminit Didac. de valera in abbreuiatione chronicorum Hispaniæ. cap. 114. Similitèr, & eandem contradictionem fecerunt Magnates, & proceres Hispaniarum regnorum in Curijs generalibus Ciuitatis Hispalensis, tanquàm factam ipsam diuisionem regnorū in enorme damnum eorum, & supremæ iurisdictionis regum Hispaniæ. Quorum contradictionis meminit Roder. Santius (olim Episcopus Palētinus) in compendiosa historia Hispanica. 4. part. cap. 3. dicens, quòd ex hac causa plures de Magnatibus horum regnorū discesserunt à dictis Curijs, non petita nec obtēpta dicti Regis Alphonsi. 10. licentia. Immò & ibi ait, quòd dicti Magnates, & plurimi alij barones vltra trium Millia se subtraxerunt à fide, ac reuerentia ipsius regis Alphonsi, & quòd ad regem Granatæ se contulerunt, & ex indè acerbissimum bellum contra eum gesserunt, quod multo tempore durauit. Eiusdem contradictionis meminit Volatera. lib. 2. commenta. cap. de Sarracenorum, & belli initio. fol. 11. colum. 1. post medium. Post prædictam verò remissionem vassallagij, & exemptionem iam relatam, dictus Rex Portugalliæ donnus Dionysius, & alij sequentes Reges Portugalliç semper fuerunt exempti à superioritate, & vassallagio nostrorum Regum Hispaniarum. Et tan-
44 dem † anno Salutis nostræ. 1580. Catholicus Rex, ac dominus noster, & regnorum Hispaniarum Philippus II. successit ex pluribus causis, & vrgentissimis (hic consultò omissis) in toto Regno Portugalliæ per mortē Christianissimi Cardinalis Henrici vltimi regis ipsius regni, tanquàm verus Dominus, & successor ipsius regni (vt perquàm notissimum est.) & iterum regnum illud fuit vnitum cum his regnis Hispaniarum, & copiosè hoc etiam refert Rode. de Yepes in ge-

nealogia Regum Hispaniæ. in vita prædicti nostri Catholici Regis Hispaniarum Philippi. II.fol.51.col.2.

45 Quartò † & in Regno Boemiæ succeditur etiam iure sanguinis de patre in filium, & de proximiore consanguineo in proximiorem, & perpetuæ consuetudinis, & non per electionem. tradit Volatera.lib.7.commenta.cap. de Boemia.in princip.fol. 81. & lib.23.fol.280. colum. 1. in medio. Author supplemen. chronica.lib.13.fol.365. col. 1.& lib.14.fol.389.colum.2. in fine. & Author chronicæ generalis ætatum Mundi.in 6.ætate.fol.216. colum. 1. & fol.220.colum.1.Licet aliqui Authores contrarium dicant Nostris tamen temporibus secundum priorem sententiã successum iure sanguinis fuit & non per electionem, vt certò scimus.

46 Hoc † enim Boemiæ Regnum populatum fuit à Ezechio Croatino. refert Alphõsus Venero in Enchiridion temporum. fol.61. colum.2. in medio. Initiumque sumpsit hoc Regnum à Sclauis, qui relicto Campo Sennaar ex Asia in Europam profecti sunt. tradit Author chronicæ generalis ætatum Mundi. 5.ætato.fol.24.pag. 1. in fine.

47 Vbi etiam dicit † quòd Regnum istud Boemorum per multa tẽpora à ducibus gubernatum fuit, & quòd deindè à temporibus Federici. I. à regibus in maxima gloria vsquè initium hæresis sub varijs regibus,& imperatoribus Floruit. idem refert Cuiatius lib. 1. de feudis. tit. 1. de his, qui feud.dare po.pag. 15.post

48 princip. Primusquè † Rex huius regni Boemiæ fuit vocatus Boemus, & ab eo fuit nominatum regnũ hoc Boemia, qui incepit regnare anno Creationis Mundi. 2772. & ante Aduentum Domini. 1246. traditur lib. 2. supplemen.chronica.fol. 18.col.2.

49 Istudquè regnum † Boemiæ eiusquè Gentes receperunt fidem Domini Nostri Iesu Christi anno eiusdem Domini.863.aliàs. 905. secundum Alphonsum Venero.in d. loco fol.61.colum.2.in medio. idem refert Author supplemen.chronica.lib.11.fo.297 Tempore enim quo regnũ hoc Boemiæ regebatur per

50 duces † Primus Dux Christianus fuit Spitigneus prope annum Domini. 910. traditur in d.chronica generali ætatũ Mundi.6.ætate.fol.177.colu. 2. (vbi & legitur de Vence-

slao Duce Boemiæ, qui fuit Christianissimus,& vsquè ad vltimum suæ vitæ virginitatem seruauit,& quòd nunquã neglegit audire officia Diuina in templis, tàm diurna, quàm nocturna, & noctis tẽpore nudis pedibus super glaciem neminem iter agentem vim frigoris minimè sensisse, Alij dicunt, quòd primus Dux Boemiæ Christianus, qui cum omnibus suis Gentibus fuit conuersus ad nostram Sanctissimam fidem Catholicam, fuit Borsibeyo, refert Illesc. 1. part. historiæ Pontif.lib.4.cap.63. de vita Stephani.7.Papę.127.fo.220 colum.4.vbi, & loquitur de his duobus ducibus Boemiæ. Alij etiam dicunt, quòd anno Domini 864. regnauit Boemiæ quidam rex, qui admonitionibus Nicolai Pontificis Maximi ad fidem Christi se conuertit cum toto eius regno, & quòd hic rex fuit magnæ sanctitatis, & per aliquot annos ante eius mortẽ Monachus effectus fuit,& regnum suum cessit filio suo primogenito, traditur lib. 11.supplemen. chronica.fol. 297. colum. 1. Olim enim

51 † cùm fides Catholica esset in augmentum in regno Boemiæ,vocabatur regnum illud Flos dulcoris, quæ olim inter Principes, atque Reges dulcissimam redolebat suauitatem,nunc verò regnum illud saporem fætidum habet, quo in eo sunt aliqui hæretici, traditur in chronica generali ætatum Mundi 6. ætate. fol. 230.col.1.in fine.

52 Quintò in Regno † etiam Vngriæ succeditur iure sanguinis perpetuæquè consuetudinis,& non per electionẽ. probat tex. expræssus in cap. licet.de voto. notat Volatera. lib.7.comment. c.de Boemia. in princip.fol.81.Mich.Ritio in libris de guberno regni. lib.1.& 2.de regibus Vngriæ fol.65.& sequentibus pluri. traditur lib. 14. supplemen. fol.390.colum.1.in medio. Qua ratione, cum anno Domini 1380. Ludouicus Rex Vngriæ moreretur sine liberis, fuit electus in regem illius regni Carolus de prosapia Regum Pullæ. traditur in. d. lib. 14. supplemen. fol. 390.colum. 1. Volater.lib.6. commenta. cap. de historia Siciliæ.fol.75.colum. 2. in fine. Quin & anno 1549.cùm essent magnæ differentiæ inter domum Ferdinandum ab Austria Christianissimum regem Romanorum,(fratrem nostri inuictissimi,& per quã

Catholici Imperatoris domini noſtri Caroli. V. partem Maieſtatis Catholici Regis noſtri Philippi II.) & Ioannem Sepucio, qui tunc poſſidebat hoc regnum Vngriæ, inter ſe pactum hoc, & pacē fecerunt, quòd ex quo ipſe Ioannes Sepucio erat multū ſenex, non duceret vxorem, ſed quòd eo mortuo, ſuccederet ipſe Rex Romanorum, & ſui deſcendentes in eodem regno Boemiæ. refert Illeſc. in 2. parte hiſtoriæ Pontif. lib. 6. in vita Pauli. 3. Pontificis. §. 12. fol. 374. col. 2. & ſequen.

53 Antiquitusquê hoc † regnum Vngriæ anno ſalutis noſtræ 450. vocabatur regnū Pannoniæ, & cum prouincia illa; ſeu regnum fuit debellatum, & ſuperatum ab Hunnis Gentibus terræ Septentrionalis, ab eorum denominatione totum illud regnum fuit vocatum Regnum Vngriæ. refert Illeſc. li. 1. hiſtoriæ Pōtif. 1. part. cap. 14. de vita Leonis. 1. Papæ. fol. 77. colum. 4. & cap. 16. de vita Simplicij Papæ. fol. 84 col. 4. Hoc enim

54 † tempore cùm hoc regnum Vngriæ vocabatur regnum Pannoniæ tunc in eo ſuccedebant Reges in eodem Regno per ſucceſſionem iure sāguinis, & non per electionem. Volate. lib. 6. commenta. cap. de hiſtoria Siciliæ. fol. 75. col. 2. in fine, & lib. 7. cap. de Boemia. in princip. fol. 81. & ſeq.

55 Regnum quidem hoc † Vngriæ recepit fidem Euangelicam Domini noſtri IeſuChriſti. 1002. ad inſtātiam Chriſtianiſſimæ Reginæ ipſius regni nomine Galæ. ex Alphōſo Venero in Enchiridion temporum. fol. 66. & ſequentib. & fol. 98. colu. 2. Alij dicūnt, quòd hoc regnum Vngriæ, & eius gentes receperūt fidem Sanctiſſimam eiuſdem Chriſti, & Saluatoris Noſtri tempore Stephani primi Regis Chriſtiani illius regni (qui regnabat āno Domini 983.) ſermonibus Aldoberti Epiſcopi Bracarenſis, & hic Stephanus fuit ornatus Sanctiſſima vita, & moribus. refert Author ſupplementi chronicarum. lib 12. fol. 307. colu. 1. Aut ſecundum alios anno. 1020. prædictus rex Stephanus Chriſti noſtri fidem ſanctiſſimam recepit publicè ad inſtantiā Chriſtianiſſimi imperatoris Henrici. I. (qui in Imperio Occidentali cæpit imperare āno Salutis noſtræ 1003.) & Runegundæ imperatricis eius coniugis, qui ipſe imperator tradidit in vxorem Sororem ſuā. refert Vo-

latera.lib. 23.commen.c.post Arnulphum fol.278.col.1.in medio,& Author chron.gen. ætatũ Mundi.6.ętate.fol.186 col.1.187.col. 2. & fol. 188. col.2.vbi & dicitur,quòd hic Stephanus floruit magnis miraculis cũ eius vxore Glisila Matrona Christianissima,Sorore dicti Imperatoris Henrici 1. Similiter, & eiusdem regni Vngriæ fuit rex sãctissimus Emericus, filius ipsius regis Stephani,de quo legitur quod tempore suę iuuentutis pre cæteris; & supra communem hominum naturam,Diuino munere fuit sublimatus & iustitia,prudẽtia, mansuetudine,misericordia, largitate,humilitate,& patientia armatus,& quòd fuit Deo amabilis,& hominibus honorabilis, & quòd post eius mortem multis claruit miraculis. traditur in.d. chronica generali ætatum Mundi. in. 6. ætate. fol.188.col. 1.

56 Sextò & in regno † Polloniæ à sua primeua fũdatione iure sanguinis succedebatur, & non per electionem. Vola. lib.7.commenta.ca.de Pollonia.fol. 82.& seque.Franciſc. Vicen. de Tornamira in cosmographia.pag.272.post authorem chronicæ generalis ætatum Mundi.6.ætate.tit.de regno Pollonię,& eius initio. post fol. 299. vbi refert hic Author plures successiones similes,quas dicit,fuisse delatas iure sanguinis,& perpetuę consuetudinis, & nõ per electionẽ. Ex post facto tamen elapsis infinitis annis, cõtrarium fuit seruatum,& in hoc regno Pollonię per electionẽ successum fuit vsquè in pręsentem diem, etiã si vltimus rex cum filijs moriatur.Quæ electio regia habuit originẽ à Sigismũdo Augusto filio Sigismũdi regis ipsius regni. ex Laurentio Surio in commentario rerum gestarum in Orbe ab anno.1550.vsquè ad annum. 1568.pag. 562. vbi testatur,quòd ante Sigismundum regem Polloniæ ordine regnarunt fratres eius natu maiores,Ioannes Albertus, & Alexander,& quòd post dictũ Sigismundum successorem, filium eius Sigismũdum Augustum eligerunt. quòd etiã refert Tornamira in. d. pagi. 272. Semperquè in tali electione regis Polloniæ consideratur persona filij vltimi regis,si fuerit sufficiẽs ad ipsius regni administrationem Franciscus Salouinus hoc aduertit in libris de guberno. lib. 9.fol.78.colum.1. Gentes enim huius Regni Polloniæ

ab

ab initio ſuæ Monarchiæ regebâtur per duces,& primus eorum dux fuit Craco, vltimuſquè Dux eorum fuit Boleslaus,& cùm ImperatorOtto videret tanti Principis, ac Ducis animi magnitudinem contulit ſe cum eo in Polloniam, quem prædictus Dux ſummis honoribus ſuſcepit, & videns Cęſar tanti Principis liberalitatem, & mentis ſublimitatem, diuiciarumq; abundantiam, animo duxit tantum clariſſimum Ducem Corona regia dignum fore, & ita eum regali ſceptro, ac dyademate exornauit, ac cęteris dignitatibus Sedem regiam requirentibus celebrauit. traditur in chronica generali ętatum Mundi poſt 6. ętatem,& poſt fol. 299.tit. de regno Polloniæ,& eius initio Quin, & regnum hoc Pollonię olim fuit tributariũ Imperatoribus, tanquàm feudale. refert Cuiatius lib. 1.de feudis.tit. 1. de his, qui feud. da.poſſ. pag. 15. poſt principium.

57 Septimo,& in Regno† Anglię ſucceditur iure ſanguinis de patre in filium, & de conſanguineo in conſanguineum proximiorem, & non per electionem (& noſtris temporibus pluries ſic obſeruatum eſſe,ſcimus)ex legibus expreſſis illius regni. refert Volatera.lib. 7.commenta.c. de Bretania.& cap.de populis ac regibus. Britaniæ varijs. fol.27. colu.1.& ſequentibus pluribus.(quibus in locis refert hic Author materiã ſucceſſionis huius regni Anglię) Author ſupplementi chronica.lib.6.fol. 121.Lauren. Surius in commenta.rerum geſtarum in Orbe ab anno Domini. 1550.vſquè adannum. 1568.pagin.76.607.& 609. Franciſc. Sanſouin. in libris de guberno. lib. 3. de republjca Angliæ. fol. 24. colum.2.

58 Hoc † regnum Angliæ incepit anno Creationis Mundi. 4882.& ante Aduentum Domini Noſtri Ieſu Chriſti. 397. refert Author ſupplementi chroni. lib. 6. in princip.fol. 121.colum.1. Aut ſecundùm alios anno Creationis Mundi.4050.ex Alphonſo Venero in Enchiridion temporum. fol. 59.colum.1. Priùs enim hæc inſula Angliæ fuit occupata à Gentibus Troyanis, qui fugerunt à Troya deſtructa, & tunc erat occupata à Gigantibus. refert Calepin. in dictionario vltimo. verbo. Anglia. (tempore Lamech filij

Adam erant Gigantes super terram, qui fuerunt viri famosissimi,& incredibilis potentiæ scientes bellum,traditur in chronica generali ætatum Mundi. 2. ætate. fol. 10. colum. 2.) vbi & refert, à quibus Gentibus etiam occupata fuerit Anglia. Alij verò dicunt, quòd Angli à principio fuerunt Saxones, qui ad hanc insulam transmigrauerunt. Papiri. Massoni. lib. 1. annal.reg.Frantiæ.pagin. 61.

59 Primusquè Rex Angliæ † fuit Brutus cõsobrinus Eneæ Troyani. habetur in d.lib.6. supplemen.chroni.fol. 121.colu. 1.& lib.3.fo.70.colum.2.vbi hic Author.in.d.fol. 121. inquit,quòd hic Brutus fuit vltimus Rex Latinorũ,& quòd ab isto Bruto fuit vocatum regnum hoc Angliæ Bretania.Quod vltra eum constat. Nam hic Brutus anno Creationis Mundi.4121. & ante Aduentum Domini. 1088. cùm hoc regnũ Angliæ fuisset possessum à dictis Giganteis,& tunc nominaretur insula Albiona,occupauit eam, & ex illo tempore hæc insula fuit vocata Bretaña maior: & postea cùm possideretur à quodam rege vocato Anglo, insula hæc fuit vocata regnũ Angliæ vsquè in hodiernum diem, ad differentiam Bretaniæ minoris (quæ est in partibus Frantiæ) & ex ista occupatione Brutus ille remansit Dominus, & rex huius regni Angliæ. refert Author Chronicæ Generalis ætatum Mundi. 3. ætate.fol.46.colu. 1.Volatera.lib. 3. commenta. fol.26.colum. 1.cap. de populis,ac regibus Bretaniæ varijs (vbi & ait, quòd hic Brutus fuit nepos Ascanij Æneæ filij ex Siluio.) Illesc. 1. part. historiæ pontifical. lib. 1. cap. 16. de vita Eleutherij. Papæ. fol. 54.colum. 1.& lib.4 cap. 1.de vita Greg. 1.Papæ.66.fo. 121.colum.4.Ioan.de Acosta de guberno rectoris.in 2.tracta.dialogo 2.fol.92.Hic Brutus diuisit hoc regnum Angliæ tempore suæ mortis inter tres eius filios. habetur. lib. 3. supplemen. chronica.

60 fol. 70.col.2. fuit † ideò hæc insula Angliæ, seu regnum priùs vocatum Albion, ab albis rupibus.quas mare abluit Calepin. in vltimo dictionario. verb. Albion. Acosta in.d. fol. 92.colu.1. Anto. de Herrera in historia regni Scotiæ. fol. 1. Estquè hæc insula Angliæ mari circundata Occeano. refert Author Chronicæ generalis ætatum Mundi.in 2 ætate.fol. 19.colum. 1. Ca-

lepin.

lepin.in d. verb. Anglia. Caputquè huius regni Angliæ, vbi eorum reges resident séper, est populus vocatus Londres (& Latino Sermone vocatur Londinum) fuitquè prius fundata hæc Ciuitas Londini à Lud, qui fuit filius maior. Hæli. refert. Volater. lib. 3. commenta. cap. de populis, ac regibus Britaniæ varijs. fol. 26. colum. 1. in fine.

61 Regnumquè hoc Angliæ fuit primum, quod in his partibus Europæ Dei nostri omnipotentis Sacratissimũ Euãgelium, ac eius religionem, & fidem publicè anno Domini. 180. recepit. tradunt Pollidorus, & Cardinalis Pollus, quos sequitur Pet. de Riuadeneyra in historia Ecclesiastici huius regni Angliæ. fo. 2. col. 2. Illesc. 1 part. historiæ Pontifical. lib. 1. cap. 16. de vita Eleutherij Papæ. fol. 34. colu. 4. & sequentibus. Quin & alij dicunt, quòd Ioseph ab Arimathea, & socij eius post Christi nostri Sanctissimam mortem veneruntin hoc regnum Angliæ, vbi eiusdem Christi Euangelium prædicauerunt, & multi fuerunt baptizati. refert Couarru. in præfactio. practica. quæstio. col. 2. in fine. Alij dicunt, quòd Normani, qui residebãt in dicto Regno Angliæ, receperunt Sanctam fidem Catholicam anno Domini. 189. (& quòd hoc contingit. 14. annis antequàm Scotij eam recepissent) & quòd Donaldus Primus Rex eorum Christianus cum suis Gentibus fecerunt plures, & magnas Ecclesias, & Monasteria, eis donando multa donna, & diuitias. refert Anto. de Herrera in d. historia regni Scotiæ, cap. 2.

62 fo. 9. Alij verò censent quòd primus Rex Christianus huius Regni Angliæ. Fuit Lutius, qui inibi regnabat anno Domini. 156. Volatera. lib. 3. commenta. in d. cap. de populis, ac regibus Britaniæ varijs fol. 26. colum. 1. in fine. Illesc. in d. cap. 16. colu. 2. Hic Lutius Rex Angliæ à Domino fuit vocatus, cùm Gentilis esset, & epistolam misit Eleutherio Max. Summo Pontifici (qui fuit. 14. Papa post diuum Petrum) qua supplicabat, vt se ac suos in Christianorum numerum reciperet, ipsequè Summo Pontifex fugatium, & Damianum viros Optimos eo missit, qui regé ipsum, & suas Gentes baptizarent. quod contingit statim post annum. 185. Natiuitatis Redemptoris nostri. Ipsequè Rex Lutius baptismo

subscepto, mox omnia immobilia pridem Gentilium templis collocata, Christi Ecclesijs ampliata contulit, pluresquè Ciuitates extra regnum subiugauit, Domino virtute, ac miraculis claruit, & in vno ex dictis populis in pace quieuit, & similiter Emerita eius Soror martirio ignis coronã æternam meruit. hæc omnia refert Damasus, & Platina in vitis Pontificum in vita dicti Summi Pontificis Eleutharij & idem habetur in breuiario nouo Romano in vita eiusdẽ Summi Pontificis, pagin. 918 quòd traditur in chronica generali ætatum Mundi in 6. ætate. fol. 115. colum. 2. latè Illesc. in eiusdem Eleutherij. fol. 34. colum. 4. sequenti. Alij verò dicunt, quòd Cælestinus. 1. Papa. 45. propè annũ Salutis nostræ. 430. misit in Angliam Germanum Episcopum Altisiodorensem, cuius prædicatione hæretici sequaces Nestorij se submisserunt Sanctissimæ Ecclesię Romanæ, & determinationi Concilij Ephesim, in quo nomine ipsius Cælestini Papæ prçerat Beatissimus Cyrillus anno. 428. Episcoporum. 200. quos ibi fecerat coadunari imperator Theodosius. 2. mandato ipsius Cælestini. refert Illesc. 1. part. historię Pontifi. lib. 2. cap. 12. de vita Cælestini. 1. Papæ. fol. 75. colum. 4. Alij etiam dicunt, quòd post annũ Domini. 548. Angli sunt amplexi pietatem religionis sanctissimæ. Secundum Papirium Massoni. lib. 1. annaliũ reg. Francię. pag. 61. Alij quidem dicunt, quòd paulò post annum 614 Gregorius Papa huius nominis primus, vir Christianissimus misit Augustinum Milletum virum Sanctissimum, & Ioannem Monachum, & alios fideles Monachos, ad prædicandum fidem Sacrosanctam Domini Nostri Iesu Christi eiusquè Diuinum Euangelium in Angliam, & totum ipsum regnũ conuersi fuerunt, & baptizati, & receperunt fidem Catholicam. Secundùm Volatera. lib. 3. commenta. cap. de populis, ac regibus Britaniæ varijs fol. 27. colum. 1. Author supplemen. chronica. lib. 3. fol. 70. colum. 2. Papiri. Massoni. lib. annal. reg. Franciæ. pagin. 62. Couarru. in præfactione practica. qq. post medium. Illesc. in d. 1. part. histo. Pontif. lib. 4. cap 1. de vita Gregorij 1. Papæ. 66. fol. 123. col. 4. in fine. cum sequent. quod etiam alij tenent, quos sequitur Pet. de Riuadeneira. in

histo.

histo. Ecclesiastici. scisme Angliæ.fol.2. colum. 1. licet prius tempore Benedicti. 1. Papæ 64.anno Domini.183. misserit Angliæ prædictum Gregorium Diaconum (qui postea fuit Papa huius nominis primus) ad conuersionẽ Gentium illius insulæ. Sed instante populo Romano, nõ transmigrauit illùc. refert Illesc.in.d.cap.1.lib.4.fol. 121. colum.4. Vndè populi & gẽtes Angliæ vocati sunt Giorgani, quia fuerunt reducti ad fidem Christi ad instantiam dicti Beatissimi Gregorij. 1. Papæ. ex Alphonso Venero in Enchiridion temporum . fol.59.colum. 1.Volatera.lib. 12.commenta.ca. de Colchis Iberia Albania. fol. 129. Author chronicæ generalis ætatum Mundi.6.ætate.fol. 149. colu.2. & etiam Author supplemen. chronica. lib. 3. fol. 70.colum.2.& lib.9.fol.238. colum.2.

Fuitquè antiquitùs tanta religio Anglorum,& deuotio ad Sanctissimam Christi nostri fidem, & etiam obedientia eorum ad Apostolicam, ac Sacrosanctam Ecclesiam Romanam,ac ad Sanctissimũ eius Summum Pontificem,&
63 Vicarium Christi † quòd interse conuenerunt quotannis offerre Ecclesiæ Romanæ ex qualibet domo ipsius regni in eius reuerẽtiam,& memoriam Dei Nostri Sanctissimi certum tributum , videlicet duorum denariorum , quod soluerunt tempore dicti sanctissimi Papæ Gregorij Primi Volatera. in. d. lib.3.cap. de populis , ac regibus Britaniæ varijs.fol.27.colum.1 in fine , & Author supplemen. chronica. lib.3.fol. 70. colu:
64 1. (Hic † enim Gregorius. 1.Papa sanctissimus fuit primus , qui se vocauit seruus seruorum Dei . traditur. in d.chronica generali ætatum Mundi.7.ætate fol 148.colu.
63 2.) Alij dicunt,† quòd tempore Leonis IV. Papæ. propè finem sui Pontificatus anno Domini.855.Aldulphus Angliæ rex venit Romæ ob eius summam religionem circa Ecclesiam Romanam , summamquè sanctitatẽ dicti Leonis. IV. Max. Summi Pontificis , & quòd tunc insulam hanc Angliæ eidem Ecclesiæ Sanctissimæ Romanæ vectigalem fecit singulis numis argẽteis in singulas personas quotannis collatis . Platina in vita Christi,& Pontificum omnium . in vita dicti Leonis IV. Papæ. in fine. fol. 52. colum. 1.Illesc.in cap.40.de

vita

vita eiusdem Leonis IV. lib. 40.in 1.part.historiæ Pontif. fol.263.colum.1. vbi, & refert, quòd prædictum tributū fuit solutum, tàm tempore prædicti regis Alidulphi, quā aliorum suorum regum súccessorum per tempus plusquā 600.annorum, donec perfidus Rex Henricus VIII. impiè, ac diabolicè obediētiam debitam Sāctissimę Ecclesiæ Romanæ, & eius summo Pōtifici, tanquàm verò Vicario Domini Nostri Iesu Christi, iussit, quòd huiusmodi tributum minimè solueretur Ecclesiæ Catholicæ Romanæ. Alij etiam dicunt, quòd Ioānes Rex Angliæ adiutus diuino auxilio, & humano, cum haberet bellum cum Ludouico. VIII. Rege Franciæ. fecit hoc suum Regnum Angliæ tributariū Ecclesiæ sanctissimæ Romanæ, & promisit, quolibet anno ei soluere nomine tributi. 100. Marcos aurei, & quòd illud ei soluit per aliquos annos. Platina in vitis Pontificum. in vita Innocentij Tertij.fol. 81.colu. 2.post medium. traditur lib. 8. supplemen. chronica. fol. 341.colum. 1. & Remigius de Gonny de caritatiuo subsidio.quæst. 5.pag. 16. versi. text.quem.

66 In hoc Regno t. Angliæ multi Reges, ac Duces clarue re miraculis. traditur lib. 3. supplemen.chronica.fol.70. colum. 2. Papirius Massoni. lib. 1.annal.Reg.Franciæ.pag. 61. traditur in chronica generali ætatum Mundi. 5.ætate.fol.46. colum. 1. in fine. Couarru.in præfactio. pract. quæstio. prope finem. Nam de Arturo rege Angliæ (qui in ea regnabat anno Domini 535.) legitur, quòd clypeum aureum præferre faciebat, in quo Dei genitricis sanctissimæ Mariæ imago depicta videbatur, vt eam semper aduocatam suam in memoriā in omni re reducere posset. Ferturquè virum Christianissimum fuisse, & fidem Catholicàm ampliasse, & quòd ad hoc plura regna sibi vendicauerit: & tandèm in prælio cum multis hostium strages dedisset, & ipse vulneratus in hanc insulam Angliæ defertur indè sublatus, nusquàm comparuit, quem & nunc vsquè Angli æ spectare dicuntur. habetur in chronica generali ætatum Mundi. 6. ætate.fol.143.colum.2. Legitur etiam de eo, quòd fuit maximus Relator religionis Christianæ, & quòd ex hac causa semper vincebat. ex Alphō-

sō Venero in Enchiridion tēporum.fol. 152.colum. 2. De Egiltrude regina Angliæ legitur,quòd propè annum salutis nostræ.650. claruit maxima sanctitate, quę tribus nupta viris virgo permansit. habetur in d.6.ætate.fol. 154 colum. 2.De Alidulpho(aliàs Adeulpho) rege Angliç.(qui in eodem regno regnauit anno Domini. 850.) legitur, quòd fuit Rex Christianissimus, ac deuotissimus Ecclesię Romanę, qui inter cętera memoratu digna,ob eius singularem religionem vniuersam insulam hanc Angliæ, Ecclesiæ Romanæ tributariā fecit, & voluit, qui singulæ personæ ipsius insulæ quolibet anno soluerent ipsi Ecclesiæ Romanę singulos argenteos,vt nunc diximus,nu.65. quod etiam traditur in d. 6. ætate.fol. 170.colu. 1. in fine. & lib. 11.supplemen. chronica.fol. 296.colum. 1. Similiter, & de Ædimondo rege Angliæ (qui in ea regnauit anno Domini 857.) legitur, quòd fuit vir religiosus,sicut eius pater prædictus Alodolphus,qui multoties pugnauit contra infideles, pro Christi nomine,& eius Sanctissima fide,& pluries eos superauit, & tandem ab eis fuit captus, & mortuus pro eius Sanctissima fide, & religione. traditur in dicta 6.ætate.fol. 170. colum. 2. & in d.lib. 11. supplemen.fol. 296.colu. 1. Proindè, & Rex Angliæ Ethgero (qui inibi regnauit anno Domini. 974) fuit Christianissimus,& quolibet anno edificabat vnum monasterium. traditur in dicta chronica generali ætatum Mundi. in 6.ætate.fol. 182.& lib. 12.supplemen. chronica. fol. 306. colum. 1. De Dumalbo rege

67 Angliæ legitur etiam, quod iussit propter eius nimiam sanctitatem, quòd fugientes ad templa salui essent iuxta diuinum,& canonicum præceptum Volatera.lib. 3.commenta. cap.de populis, ac regibus Britaniæ.varijs. fol. 26. colum. 1.post medium. De Eduardo huius nominis. 3. rege Angliæ(qui inibi regnauit anno Domini. 1048. & fuit filius Etelredi) legitur, quòd sanctitate, ac miraculis claruit,&cùm vxorem duxisset,nunquàm eam attigit, & quòd multa alia mirabilia fecit.refert Volater.lib. 3. cōmenta.cap.de populis, ac Regibus Britaniæ varijs.fol. 27. colum. 2. in fine.idem traditur in chronica generali ætatum Mundi.6.ætate.fol. 181.

colu. 1. & lib. 12. supplemen. chronica. fol. 307. colum. 1. & Ludo. Granaten. in 2. part. simboli fidei. cap. 11. §. 2 pag. 59. colum. 1. Hic rex Christianissimus Eduardus insidijs, & fallatijs suæ matris (aut suæ nouercæ) martyrium passus fuit pro Christo Iesu Domino nostro. traditur in d. 6. ætate. fol. 181. columna. 1. & lib. 12. supplement. fol. 307. column. 1. Illesc. 1. part. Historiæ Pontifi. lib. 4. cap. 75. de vita Domni. 2. Papæ. 138. fol. 229. colum. 2. Ricardus Rex Angliæ fuit ita Religiosissimus, quòd profectus fuit anno Domini. 1181. cum Philippo. Frantiæ rege alijsquè Principib. Christianissimis ad Hierosolimitanam expeditioně. Volate. in d. cap. de populis, ac regibus Britaniæ varijs. fol. 28. colu. ad finem. De Eduardo rege Angliæ huius nominis. 5. (qui inibi regnabat anno Domini 1300.) legitur, quòd propter eius summam religionem, misit in exilium omnes Iudeos dicti sui regni. ita Volatera. in dicto fol. 28. column. 2. in principio. Huius autem

68 † regni Angliæ fuerunt vndecim Mille virgines, quarũ prior fuit Beatissima Vrsula filia cuiusdam regis ipsius regni Angliç refert Volatera. lib. 3. commenta. cap. de populis, ac Regibus Britaniæ varijs. fol. 26. column. 2. in medio. & Couarruu. in præfactione practicarum quæstionum propè finem. Pro dolor Henricus verò VIII. Rex Angliæ (qui annis præteritis inibi regnauit.) legitur, quòd in principio sui Regni fuit rectus Princeps, ac defensor Sanctissimæ Ecclesiæ Romanç, postea verò fuit corruptus quadã voluptate in honesta incidit in abissũ hæresum, & inobedientiæ ad Sanctissimam Ecclesiam Romanam, & multa alia mala incredibilia fecit, quæ hic referre nõ licet propter eius improbum exemplum. contra quem plura refert videnda Pet. de Riuadeneyra frater Societatis Iesus in epistola directoria ad lectorem. in d. historia Ecclesiastica scismæ regni Angliæ. fol. 3. colum. 2. & in alijs infinitis locis eiusdem historiæ. Quem imitatus fuit Eduardus Sextus eius filius, ac successor sui Regni, quem seduxerunt eius tutores, & administratores Regni. Eosdemquè reges imitauit Isabella Soror ipsius Eduar-

di 6.& filia dicti Henrici 8. quæ multis annis iniustã Monarchiã ipsius regni Angliæ possidet, vt copiosè videre licet per Pet. de Riuadeneyra in. d. eius historia Ecclesiastica scismæ regni Angliæ. per totam. & per Anto. de Herrera in historia Regni Scotiæ. per totam. Pluriès enim Gentes regni Angliæ, ac aliqui eorum regum infideles fuerunt, ac inimici Sanctissimi nominis Iesu Christi Dei omnipotentis, & suæ Catholicæ Apostolicæquè Ecclesiæ Romanæ, & suorum sanctorum.

69 Et præsertim † à tempore quo occiderunt Beatissimum Thomam Cantuariensẽ Episcopum propè annum Domini. 1174. regnante Rege Hérico Secundo, contra quem virum sanctissimum plura mala fecerunt. traditur in chronico Generali ætatum Mundi. in 6. ætate. fol. 202. colum. 1. Cuius mors sic cõtingit. Cum prædictus Henricus Rex Angliæ coacta Synodo prouincialium Episcoporum leges ferret, vtilitati, ac dignitati Ecclesiæ repugnantes, adeò constanter ipse Thomas obstitisset Regiæ cupiditati, vt neque pollicitationibus, neque terroribus, de sententia recedẽs, in exilium pulsus sit, & cùm ab exilio summa totius regni gratulatione retrocederetur, & ipse in Monasterium fratrum Cisterciensium ingressus fuisset qui dum boni Pastoris imbi offitiũ securus exequeretur, ecce calumniatores ad dictũ Regem Henricum deferunt, eum multa contra regnum, & publicam quietem moliri, vt proptereà sæpiùs Rex ipse conquæreretur, se in suo Regno cum vno Sacerdote pacem habere non posse. Ex qua Regis voce nefarij Satellites sperantes gratum se regi facturos, si Thomam è medio tollerent, clam conuenientes Cantuariam in Templo Vespertinis horis operam dantes aggrediuntur. Qui Clericis templi aditus precludere conantibus accurrẽs, ostiũ aperuit illius vsus verbis, ad suos, non est Ecclesia Dei custodienda more castrorum, & ego pro Ecclesia Dei libẽter mortem subito. Tum ad milites dixit, vos Dei iussu cauete, ne quempiam meorum noceatis. Deindè flexis genibus Deo Beatæ Mariæ sancto Dionysio, & reliquis sanctis eius Ecclesię patronis, Ecclesiam, & se ipsum commẽdans, Sacrum caput eadẽ cõstantia (qua iniquissimi regis

legibus restiterat) impio ferro precidendum obtulit. 4. Kalend. Ianuarij anno Domini. 1171. Qui post suum sanctissimum martyrium pluribus claruit miraculis. Et ab Alexandro Tertio Max. Summo Pontifice relatus fuit in Sanctorum numerum. Quæ omnia refert Carnotēsis Episcopus, & multi alij Authores grauissimi dicti Regni Anglię, & nouissimè hoc idem traditur in eius legenda Breuiarij Romani restituti ex sacro Concilio Tridentin. pag. 203. Quibus in locis etiā dicitur, quod prędictus sanctissimus Thomas Canturbensis antequàm haberet dictū Episcopatum, preclarè se gesserat in administratione munere Cancellarię Londini. Postea verò cùm prędictus Papa Alexād. 3. anno Domini. 1179. vellet procedere contradictū Henricum regem Anglię, ex eo quòd esset fama, quòd ipse esset culpatus super morte dicti Beati Thomę Conturbensis, Henricus iurauit in manibus Cardinalium duorum legatorum à latere, ad hoc ab eodem Papa deputatorum, quod ipse Henricus, & alij reges Anglię sui successores semper erunt obedientes Summo Pontifici Romano. Et ex præstatione dicti iuramenti, & obedientia pręstanda Sanctissimę Ecclesiæ Romanę, ipse Papa Alexander eos confirmauit in reges, & successores illius regni Angliæ, & Albernię, & ipsi reges antiquissimi semper recognouerunt Summū Pontificem Romanum, & ei obedientiam debitam prę̄stiterunt (traditur lib. 12. supplemen. chronica. fo. 337. col. 1. & Volate lib. 3. cap. de populis, ac varijs regibus Britanię. fol. 28. colu. 1. ad finem.) donec prędictus Heinricus. 8. ipsorum regnorum impijssimus, & iniquissimus rex se de facto, & contra ius Diuinum aliaque iura Canonica, & Ciuilia turpiterquè se subtraxit à debita obedientia Romani Pontificis cum maiore parte Gentium suæ Monarchiæ, & post eum Eduardus, & Isabella eius filij, vt diximus nunc. num. 68.

70 Eduardus rex Angliæ huius nominis. 4. superauit gentes Regni Scotiæ anno Domini 1272. & ab illo tempore Gentes illæ fuerunt subditæ regibus Angliæ. Volatera. lib. 3. commenta. cap. de populis, ac Regibus Britaniæ varijs. fol. 28. colum. in princip. Ista insula Scotiæ olim vocaba-

tur Ibernia (aliàs Hiberniæ) in qua ſunt multæ Gentes, quæ antiquitùs vocabantur Aſturcones, ex eo quòd ex Auſturibus Hiſpaniæ veniſſent in eam inſulam. refert Volatera. lib. 3. commenta. cap. de Britania. fol. 25. colu.
71 2. in fine. In quo regno † Scotiæ ſucceſſum etiam fuit ſẽper iure ſanguinis, & perpetuæ conſuetudinis, & nõ per electionem, vt communiter traditur in chronicis dicti regni Angliæ, & etiam Regni Scotiæ. refert Illeſc. in 2. par. hiſto. Pontif. lib. 6. in vita Pauli 3. Pontificis. §. 17. fol. 391. & Anto. de Herrera in hiſtoria regni Scotiæ. cap. 3. fol. 4. colum. 1. in fine, & fo. 16. col. 1. Vbi ait, quòd in regno Scotiæ reges ſuccedunt de patre in filium maſculum, & fœminam, ſicut in regno Angliæ ſucceditur; licet Reges Scotię habeãt poteſtatem valdè annihilatam, ex quo in rebus arduis, nihil facere poſſunt ſine voluntate trium ſtatutum regni, ſcilicet, Eccleſiaſticorum Magnatum, & pleueyorum ipſius regni. Ab anno enim 940. cùm regnaret Scotiæ Malcomo rex illius regni, filij primogeniti regum ipſius regni ſe nominauerunt Principes Comberland, & Veſtmerland, tanquàm regum ſucceſſores legitimi, ex Anto. de Herrera in dicto cap. 3. fol. 11.

72 Regnumquè hoc † Scotiæ à tempore antiquiſſimo fuit pars regni Angliæ. habetur lib. 3. ſupplemen. chronic. fol. 70. colum. 2. & Illeſc. 1. part. Pontif. lib. 2. cap. 12. de vita Cæleſtini. 1. Papæ. 45. fol. 75. colum. 4. in medio. Hæc inſula Scotiæ, ſeu Alberniæ; & Angliæ eſt vna eademquè inſula Septentrionalis, & de principalioribus Maris Oceani. refert Anto. de Herrera in. d. hiſtoria. cap. 1. colum. 2. in principio.

73 Conuerſio † Gentium huius regni Scotiæ fuit miraculoſa, facta anno Domini noſtri Ieſu Chriſti 338. & Creationis Mundi. 5537. habetur lib. 9. ſupplemen. chronic. fol. 238. colum. 1. Fuitquè facta generaliter tempore Cæleſtini Papæ huius nominis. 1. vbi ad prędicandum miſit Patritium conſobrinũ beati Martini, traditur lib. 3. ſuppleme. fol. 71. colum. 1. in princip. Illeſc. in d. cap. 12. fol. 75. col. 4. in fine. Alij dicunt, quòd primus rex Scotiæ, qui fidem Sanctiſſimam recepit, fuit Donaldus huius nominis 1. (& 17. rex in ordine) qui fuit

instructus per aliquas personas religiosas missas ad id à Victorino Papa, & quòd tunc fuit baptizatus ipse Donaldus cum omnibus Baronibus sui regni anno Salutis nostræ. 202. refert Anto. de Herrera. in d. eius historia regni Scotiæ cap. 2. fol. 9. colum. 1. in medio. Fueruntquè in regno Scotiæ aliqui Reges pleni sãctitate, & Religione. Nam de Gregorio. 73. rege illius regni (qui in eodem regno regnabat anno Domini. 876.) legitur, quòd cùm religiosissimus fuisset, sua lege generali disposuit, quòd deinceps in coronatione Regum Scotiæ adhibeatur iuramentum per nouos reges eius successore s, de defendendo fidem Catholicam, ac libertatem Ecclesiæ Sãctissimę Romanæ suis personis, & viribus. refert Anto. de Herrera in d. historia regni Scotiæ cap. 2. fol. 9. vbi & ait, hoc in futurum obseruatissimum fuisse. Cùm & Rex Scotiæ Iacobus Stuarda huius nominis. 4. (qui fuit Rex. 104. regni Scotiæ) legitur, quòd propter eius magnam sanctitatem, & religionem, ac obedientiam, quam habuit ad Sanctissimam Ecclesiam Romanam, & eius eximiam excellentiam, & virtutes, fuit per Papam Iulium Secundum nominatus, & declaratus protector fidei Catholicæ. ex eodem Anto. de Herrera in dicto cap. 2. fol. 10. colum. 1. in fine. De Sanctissima, & perquàm Catholica Regina Scotiæ Maria Matre Regis Scotiæ, & eius morte, videre licet ad saturitatem prædictum Anto. de Herrera post medium dictæ suæ historiæ. Sed pro dolore, quòd iam hodiè (secũdum eundem Anto. de Herrera in eadem historia. cap. 2. fol. 10. col. 2.) reges Scotiæ sunt imbuti hæresibus Caluini, & alijs infinitis, & sunt publici inimici nominis Christiani, & eius fidelium, & quòd ideò, quantum antea Gentes ipsius regni Scotiæ erant inimici Anglorum, sunt iam facti amici, & confederati in vnum, cùm antea per longissimum tempus inter Scotios floruerit fides nostra Catholica. Et iterùm pro dolore, & valdè dolendum quidem est, de his, quæ nostris temporib. facta sunt in illis regnis Angliæ, & Scotiæ, quæ quia notoria sunt omissa hic facimus & quia longiorem tractatum requirunt. Et quia de eis agunt Pet. de Riuadeneyra, & Anton. de Herrera in dictis

suis tractatibus,& historijs.
De Iulio Cæsare imperato-
74 re † legitur, quòd bis transi-
uit per hoc regnum Angliæ.
habetur lib. 5. supplementi
chronicarum.fol.70. colū. 2.
idem refert Ioan. Acosta de
guberno rectoris in 2.tracta.
in dialogo 2.fol.91.colu.2.&
sequen.& Didac.Couarrn.in
præfactione practicarū quæ-
stionum.col.pe. De Constan-
tino Magno etiam legitur
75 † quòd fuit missus à Roma-
nis ad administrandum re-
gnum Angliæ, ducta in ma-
trimonium Helena, in quo
regnó successit idem Constā-
tinus mortuo Coel rege ip-
sius regni. cuius Constanti-
ni Magni gratia reges Angli-
ci postea imperiali diadema-
te sunt vsi, authore Volatera.
lib. 3.commenta. cap. de po-
pulis,ac regibus Britaniæ va-
rijs.fo.26.col.2.post princip.
Ipseque Cōstantinus Magnus
cùm iam esset Imperator, &
resideret in partibus Gretiæ,
ad instantiam populorū Sco-
tiæ, misit ad eos aliquos fi-
deles Sacerdotes, vt eos in fi-
de Catholica confirmarent,
quod contingit anno Domi-
ni.308.habetur lib.9. supple-
men. fol. 238.colu.2.Cum &
76 †. regnum Angliæ fuit tribu-
tarium Imperatorum tanquā
feudale. refert Culatius lib.
1.de feudis.tit. 1. de his, qui
feud.da.po pag. 15.post prin-
77 cip. Et qua ratione † Reges
Angliæ prætendant, se habe-
re ius ad regnum Hierusalē,
& hac ratione hodiè etiam
vocentur reges Hierusalem,
deducemus in præsenti quæ-
stione.in 5.part.num.88.
78 Octauò principaliter eadē
consuetudo succedendi in re-
gnis iure sanguinis perpetuæ
que consuetudinis obseruata
fuit vsque in hodiernum diē
in regno Dinamarchæ refert
Illesc. in 2. part. historiæ pon-
tif.lib.6.in vita Pauli. 4. §. 2.
fol. 446.col.3.& 4.Licet con-
trarium referat Ioan.Bodinus
in republicis.lib.6.cap.5.

SVMMARIVM TERTIAE PARTIS Huius QVAESTIONIS SECVNDAE.

1 *Regnis Italiæ generaliter succeditur iure sanguinis, perpetuæque consuetudinis de patre in filium, & non per electionem, & per totam hanc partem.*

2 *Rex Primus Italiæ fuit Iano. Et quo tempore inceæpit regnare. ibidem,*

3 *Italia quare sic nominetur.*

4 *Regna Italiæ fuerunt possessa à Regibus Latinis, inter quos successum fuit iure sanguinis, & non per electionem, & sequentibus num.*

6 *Rex Primus Latinus Italiæ fuit Eneas filius Anchises.*

7 *Reges Latini Italiæ quamobrē fuerunt vocati reges Albani. Inter quos etiam successum fuit iure sanguinis, & non per electionem. num.* 8.

9 *Regnum Latinorum Italiæ, quo tempore fuerit finitum. Et quot reges fuerunt. inibi.*

10 *Romana Ciuitas sic fuit nominata à Romulo eius Primo fundatore.*

11 *Romanorum Regnū fuit priùs vocatum regnum Latinorū à rege Latino.*

12 *Regnum Latinorum à quo tēpore inceperit.*

13 *Regnum Latinorum est in partibus Italiæ. Et hodiè qualiter nominetur. ibid.*

14 *Italiæ magnam partem posside runt Laurentini. Et eorum Primus rex fuit Pico, & olim vocabatur rex Ausoniæ. Et inter eorum reges iure sanguinis etiam successum fuit, & non per electionem. inibi.*

15 *Regnum Laurentinorum in Italia quandò habuit initium*

16 *Regnum Laurentinorum, vbi fuit fundatum. Et quamobrē nominetur regnum Laurentinorum. inibi.*

17 *Regna Italiæ quando fuerunt possessa à Gothis, etiam inter eorum reges fuit successum in eisdem regnis iure sanguinis, & non per electionem, & sequentibus pluribus.*

18 *Gothorum Primus aduentus in Italiam copiosè describitur*

19 *Gothi, qui in Italiam venerunt,*

runt, Christi nostri fidem receperunt tempore Valentis imperatoris Ipsique Gothi postea ipsum imperatorem superauerunt.inibi.

20 Gothorum Primus rex Christianus fuit Alaricus anno Domini.414.

22 Gothi, qui primiter in Italia venerunt, tantùm regnauerunt per tempus 40.annorum.

23 Gothorum rex Athaulphus, cùm Italiæ regnaret, maiorem partem regni Franciæ inuasit

24 Gothis à Francia exclusis, se contulerunt in Hispaniam anno Domini.456.

25 Gothi alij, qui alia vice venerunt in Italiam, regnauerunt etiam iure sanguinis, & non per electionem, & nu. 31.& soquentibus.

26 Gothorum secundus aduentus in Italiam describitur.nu.30.

27 Imperator Augustulus fuit superatus a Odoacer rege Herulorum, & Turingorum.

28 Gothorum rex Theodoricus venit ad debellandum Italiam cùm licentia Imperatoris Zenonis Isaurici. Et ipse Theodoricus alijquè eius successores possiderunt ex dicta licentia, & titulo prædicto totam Italiam per tēpus 70.annorum.

29 Imperatoris Romanorum nomen cessauit in prædicto Augustulo vltimo eorum imperatore, per tempus 330. annorum donec à Leone Tertio Max Summo Pontifice fuit creatus in imperatorem Romanorum Carolus Magnus rex Franciæ.

33 Rex Gothorum Totila superauit Sanctam Ciuitatem Romanam, quem postea superauit, & occidit Narses Eunuchus dux imperatoris Iustiniani. Et postea idem Narses superauit etiam Teyam sequentem regem Gothorum. num.34.

35 Regnum Gothorum in partibus Italiæ, quo tempore fuerit finitum.

36 Regnorum Italiæ in successione etiam iure sanguinis successum fuit, cùm possiderentur à Vandalis.

37 Vandalorum regnum fuit pars regni Polloniæ. Et quare Vandali nominentur hoc nomine.

38 Vandali quo tempore superauerunt Sanctam Ciuitatem Romanam.

39 Vandali fuerunt a Deo excitati in pernitiem imperij Romani.

40 Bellisarius Iustiniani dux superauit Vandalos, & quo tempore. Et de successu dicti Bellisarij traditur num.41.

41 Vandalorum regnum tantum durauit. 105. ann. in Italia. Rex Vandalorum Honricus

Facta-

Factaquè est altera Hierusalem, & facta est Ecclesia Sancta, & caput omnium Ecclesiarum. num. 67.

68 *Romana Ciuitas fuit valdè illustrata corporibus beatissimorum Petri, & Pauli Apostolorum Domini Nostri Iesu Christi.*

69 *Petrus, ac Paulus Principes Apostolorum Sãctissimi vno die, & tempore gloriosa morte, ac martyrio sub Nerone crudelissimo Imperatore fuerunt coronati. Mundumquè sua diuina prædicatione docuerunt. ibidem.*

70 *Romanam Ciuitatem, ac alias infinitas Ciuitates donauit Ecclesiæ Sanctissimæ Romanæ Imperator Constantinus Magnus in suum proprium patrimonium.*

71 *Mediolanensi in Ducatu semper fuit successum iure sanguinis, & non per electionem, et multis sequentibus.*

72 *Mediolanensis status fuit à diuersis dominis possessus, & sequentibus.*

73 *Mediolanensis Primus dominus fuit Eliprandus.*

74 *Mediolanensem Ciuitatem imperator Arrigo donauit Matheo Visconti. Quam ipse & sui descendentes possiderũt per infinitos annos. ibid.*

Frãciscus Sfortia vltimus Dux Mediolanensis in suo testamẽto anno Domini. 1535. reliquit in successorem legitimum dicti status Mediolanẽsis Carolum Quintum imperatorẽ Christianissimum regem Hispaniarum dominum nostrũ. Qui totum illum statum possedit ex iustissimis causis, eũquè cessit in fauorem perquã Catholici regis, ac Domini nostri Hispaniarum Philippi II. eius charissimi filij anno Domini. 1555. ibidem, & num. 75.

76 *Mediolanensi in Ciuitate fuit fides Catholica prædicata à beato Barnaba Apostolo, & à beato Ambrosio.*

77 *Mediolanẽsis Ciuitas fuit olim nominata Secunda Roma. Et an hac fuerit destructa tempore Federici Imperatoris, ibidem.*

78 *Mediolanensis Ciuitas fuit olim occupata à Romanis, quibus fuerunt subditi, & à quo tempore. Et etiam olim fuit ab alijs dominis occupata. ibidem.*

79 *Imperatores de more antiquissimo dyadema ferreum suscipiunt in Ciuitate Mediolana*

80 *Regnis Siciliæ, Neapolitani, Pullæ, & Calabriæ succeditur inter eorum reges iure sanguinis, & perpetua consuetudinis, & non per electionem, &*

infinitis numeris sequentibus, & vsquè ad finem huius 3. partis.

Guillermus Normanus fuit primus Comes, ac Dux Puliæ, et Calabriæ, & superauit Turcas. & post eum successerunt in eisdem statibus, & Monarchijs alij sui descendentes ordine genituræ, eodem num. 80 & 81.

81 *Robertus Normanus Dux Puliæ, & Calabriæ liberauit Nicolaum Secundum Papam oppressum à Romanis. Et ipse Papa eum confirmauit in dominum Puliæ, & Calabriæ eum titulo Ducatus. inibi. Et post eum successerunt omnes sui descendentes ordine primo genituræ. inibi.*

82 *Rogier se nominauit regem Pullæ, et Calabriæ. Et quia liberauit Innocentium Secundum contra Anacletum Antipapam, ipse Papa creauit eum in regem vtriusquè Siciliæ, & vocatus fuit Magnus Rogier post annũ* 1126. *Qui tempore suæ mortis reliquit in regem successorem. Guillermũ eius filium: inibi. Quem in regem Siciliæ Pullæ, & Calabriæ confirmauit Papa Hadrianus IV. Cui ipse promisit quotannis soluere certum censum. num.* 83.

84 *Guillermo 3. rege Pullæ, Calabriæ, & Siciliæ mortuo sine descendentibus masculis Magnates, & populi eligerunt in suum regem Tancretum, qui vocatus fuit Tyrannus. Cuius electionem cõtradixit Papa Cælestinus Tertius. Et ipse Papa fecit erui à Monasterio Panormitano Constantiã monialem professam, filiam legitimam dicti regis Guillermi. Tertij, quam tradidit in vxorem Imperatori* Henrico. *V. quibus ipse Papa cessit omne ius, quod idem Papa habebat ad recuperandum illa regna, cum hac conditione, quòd ea regna haberent nomine dotis ipsius Constantiæ, et confirmauit, quòd regnum Siciliæ fuisset feudale Ecclesiæ Romanæ. num.* 85.

86 *Tancretus Tyrannus Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ fuit superatus, ac occisus à dicto Imperatore Henrico V. Cui Papa Cælestinus statim tradidit inuestituram dictorum regnorum. inibi.*

87 *Federicus II. Imperator rex Siciliæ Pullæ, & Calabriæ filius dicti Imperatoris Henrici. V. fuit priuatus ab Honorio. Tertio, & Innocentio IV. Summis Pontificibus regnis Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ propter eius in obedientiam.*

Con-

88 *Conradus non obstante priuatione imperatoris Federici secundi sui patris se nominauit regem Siciliæ regni, & etiam regni Neapolitani, sed tandē veneno fuit occisus mandato Manfredi sui fratris. Quo sic defuncto succesit in eisdem regnis ipse Manfredus eius frater anno* Domini. 1254. *contra quem aliqui Summi Pontifices* Romani *processerūt quia fuit eis inobediens, sed tamen cùm ad arma venisset victor extitit.inibi.*

Manfredum priuauit regnis Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ Papa *Clemens IV. & creauit in nouum regem ipsorum regnorum Carolum Ducem Andegauensium fratrem Diui Ludouici regis Franciæ, qui superauit dictum Manfredum, & eum occidit, cùm ad arma venißent.inibi, & nu.* 89.

90 *Carolum ducem Andegauensiū regem Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ (huius nominis primum) Papa Clemens Quartus pronunciauit in regem Hierusalem, & Siciliæ sub conditione & iuramento, quòd Ecclesiæ* Romanæ *quolibet anno solueret certum tributum nomine feudi.*

91 *Carolo Secundo filio dicti Caroli primi regis Siciliæ post eius mortem fecit Papa Martinus Quartus restitui dictum regnum Siciliæ, quia illud occupauerat Petrus rex Aragoniæ. Idquè confirmauerunt alij Summi Pontifices* Romani.*inibi.*

Carolo Secūdo rege Siciliæ mortuo successit in eodem regno Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ Robertus *eius filius minor, ex expreßa dispositione ipsius Caroli 2. Quem declarauit in regno illorum regnorum, atquè confirmauit Papa Clemens V. à quo insignias regales recepit.*

93 *Andreas rex Vngriæ successit in regnis Siciliæ, Pullæ, et Calabriæ ex expreßa dispositione dicti Roberti vltimi regis Siciliæ sui consanguinei proximioris. Qui Andreas fuit maritus Ioannæ neptis ex fratre dicti Roberti, eodem num.* 39. *Ipsaquè Ioanna fecit occidere dictum Andream regem Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ eius maritum.inibi.*

94 *Ioanna (mortuo rege Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ Andrea eius marito) successit in eisdē regnis tanquàm proximior consanguinea prædicti regis Roberti. Et etiam successit in regno Neapolitano. eodem. num.* 94.

95 *Ioanna prædicta Regina Siciliæ Neapolitani Regnorum*

Pullæ, & Calabriæ, quia non habebat filios, adoptauit in filium, & successorem suorum regnorum Ludouicum Ducē Andegauiæ filium Caroli regis Franciæ.

96 *Ioanna prædicta regina fuit ultimo supplitio tradita, quia dictum suum maritum Andream regem Vngriæ, Siciliæ, & Pullæ occiderat.*

97 *Ludouicus filius principis Tarenti mortua dicta regina Ioanna obtinuit ducatū Pullę & Calabriæ, tanquam proximior dicti Roberti regis Sicilię consanguineus. Eumquè confirmauit in regem Papa Greg. 12. num. 99.*

98 *Carolus Tertius descendens à Carolo I. rege Siciliæ, mortua dicta Ioanna successit in regno Neapolitano. Qui superauit dictum Ludouicum ducem Pullæ, & Calabriæ.*

99 *Lancilasgus filius dicti Caroli Tertij, eo mortuo, successit in regnis Neapolitani, Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ anno Domini. 1384. aut. 1386. Quē ipsis regnis priuauit Gregorius 12. Papa (quia ipse Papa absente occupauerat sanctam Ciuitatem Romanam) cum consensu illustrissimorū Cardinalium. Sed postea Papa Vrbanus VI. sequens eum declarauit in regem Ipsorum regnorum. num. 102.*

100 *Lancislagum prædictum occidit quędam filia Medici Neapolitani.*

103 *Lancelago rege prędicto regnorum Neapolitani, Siciliæ, Pullę, & Calabrię mortuo sine descendentibus, successit in eisdem regnis Ioanna eius Soror anno Domini. 1415.*

104 *Ioanna (regina regnorum Neapolitani, Siciliæ, Pullæ, & Calabrię (quia non habebat filios, nec descendentes, adoptauit in filium, et successorem suum dictorum regnorum Alphonsum regem Aragonię. Licet ipsam adoptionē postea reuocauit, & nouiter in filium, & successorem suorum regnorum adoptauit Ludouicum filium Ludouici ducis Andegauię, ipsamquè adoptionem, & institutionem aliqui Summi Pontifices Romani approbauerunt. in eod. num. 104. & 105. Ea tamē omnia contradixit prædictus Alphonsus rex Aragonię. nu. 106. Sed mortuo dicto Ludouico, ipsa Regina Ioanna adoptauit in suum locum Renatum fratrem dicti Ludouici Ducis Andegauensis, cumquo ipsa sex annis regnauit in eisdem. eod. nu. 106. Sed postea Renatus ipse fuit superatus à dicto Alphonso rege*

Aragoniæ, qui tẽpore suæ mortis reliquit titulum, & ius dicti regni Neapolitani Carolo 8. regi Franciæ eius proximiori consanguineo.eod.nu. 106.*&* 107.

108 *Ioanna prædicta regina regnorum Neapolitani, Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ reuocauit adoptionem, quam fecerat in fauorem* Renati, *& nouiter adoptauit in filium, & successorem suorum regnorũ prædictum Alphons. regẽ Aragoniæ*

109 *Ioanna prædicta regina mortua, successit in omnibus regnis Neapolitani, Siciliæ, Pullæ, et Calabriæ prædictus Alphonsus rex Aragoniæ. Qui tempore suæ mortis (quia filios legitimos non habebat) reliquit in successorem suorum regnorum Ferdinandum suum filium bastardum, & realiter in eisdem regnis successit, & fuit vocatus* Ferdinandus *huius nominis primus eod.num.* 109. *Licet Papa Calixtus* 3. *prætendebat illa regna consolidata fuisse in fauorem Ecclesiæ* Romanæ.*inibi.*

110 Ferdinandus 1. *rex regnorum Neapolitani, Siciliæ, Pullæ, et Calabriæ ex eo, quod obtinuit confirmationem à Pio* 2. *Papa, dictorum regnorũ promisit* Ecclesię *Romanæ soluere certum tributum quolibet ãno*

111 Ferdinandum *Primum prædictũ declarauit in successorem legitimum dictorum regnorũ Neapolitani, Siciliæ, Pullæ, et Calabrię Papa Eugenius* viuẽte *d. Alphons. rege Aragoniæ*

112 Ferdinando 1. *rege ipsorum regnorum mortuo, ei successit in eisdem regnis, Alphonsus dux Calabriæ eius primogenitus. Qui omnes suas differentias cõposuit cũ Papa Sixto* 4.*inibi*

113 *Alphonsus* 2. *rex regnorum Neapolitani, Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ renunciauit suũ regnum Neapolitanum in fauorem* Ferdinandi *sui primogeniti (huius nominis* 2.*) Quẽ à dicta successione prætendebat excludere Carolus* 8. *rex* Franciæ *inibi.*

114 Ferdinando 2. *rege prædictorũ regnorum mortuo, ei successit in eisdem regnis* Federicus *eius patruus ex expressa eius dispositione facta in suo testamento Contra quem acies militum mouit Lud.* 12. *rex* Frãtiæ.*ib.*

115 Federico *rege prædicto mortuo sine descendentibus, successit in eius regnis Neapolitani, Siciliæ, Pullę, & Calabriæ. Rex* Hispaniarum Ferdinãdus *Catholicus dominus noster tanquàm proximior consanguineus ipsius regis* Federici. *Et ipse rex Catholicus, et omnes reges* Hispan. *ab eo descendentes sunt*

vel i domini, et possessores omnium ipsorum regnorũ exclusis Gallicanis regibus, præstitit tamen tributum, seu censum Sanctiss. Eccl. Rom. prout usquè in hodiernum diem præstiterunt ratione feudi debiti ipsi Eccl. Rom. ius ad saturitatem & num. 116.

116 Rex Hisp. Catholicus Ferd. ac dominus noster fuit declaratus pro vero, et legitimo successore regn. Neap. Pull. et Calabriæ.

117 Reges Hisp. tanquã reges regnorum Siciliæ, & Neapol. sunt reges Hierusalem remissiuè.

118 Neapolitana Ciuitas est caput regni Neapolitani, & qualiter antiquitus vocabatur.

119 Reges fuerunt multò ante in regno Neapol. quàm Ciuitas Romana edificaretur.

120 Sicilia fuit cum tota eius prouintia propter magnum, terre motum separata ab Italia.

121 Sicilia quare sic nominetur.

122 Regna Neapol. Siciliæ, Pullæ, et Calabriæ fuerunt pluries occupata à diuersis dominis. Et Sicilia à Romanis. num. 123

124 Robertus cognomento Giscardus expulsis Grecis cepit Siciliam, Pullam, & Calabriam.

125 Regnum Neapolitanum olim Romanis se concessit.

126 Sarraceni Ægypti debellauerunt etiam Sicil. Pull. et Calabriam anno Domini. 680.

127 Longobardi olim etiam superauerunt ciues, ac dominos Pullæ, & Calabr. anno Domini. 584.

128 Reynaldus debellauit et Sicil. tempore Ottonis imperatoris.

129 Eustachius fuit etiam dominus Calabriæ.

130 Totila rex Gothorum suo regno Italiæ subiecit regnũ Neapolitanum. & Siciliæ.

131 Theodoricus rex Gothorũ cũ possideret regn. Ital debellauit regn. Sicil. anno Domini. 496.

132 Imperatoris duo Constantinop. debellauerunt regnum Neapol. Pull. & Calabr. Quibus resisterunt Pap. Ioan. 10. et Albertus dux Toscaniæ. & n. 133.

134 Sarraceni occupauerunt regn. Sicil. tempore Pap. Greg. 4. et imperatoris Ludouici Pij.

135 Carolus de prosapia regũ Frãciæ, ex iussu Pap. Vrb. 6. debellauit regn. Neap. et reginã Ioann. vltimo supplitio tradidit.

136 Regnum Neapolitanum, & regnum Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ fuit proprium patrimonium Ecclesiæ Romanæ. Suntquè feudalia Ecclesiæ Romanæ. num. 137. In quibus succeditur in infinitum inter omnes descendentes rêgum possessorum, & inter eorum consanguineos proximiores ordine genituræ. num. 138.

TER-

TERTIA PARS

Huius

QVAESTIONIS SECVNDAE.

Onò principaliter (vt ad tertiã partẽ huius Secundæ quæstionis accedamus)
1 dicimus † quòd generaliter in omnibus regnis, & potentatibus Italiæ succeditur iure sanguinis perpetuæquè consuetudinis, & non per electionem. tenet Anto. Corlet. de potestate regia. 5. part. quæst. 106. num. 79. (vbi ait, ita cõmuniter obseruari, & de hoc esse consuetudinem generalẽ in omnibus regnis, & Monarchijs Italiæ) quod etiam tenet Volatera. lib. 3. & sequentibus suorum commentariorum Vrbanorum, & Vuolegango Latio lib. 12 de migrationibus Gentium per totum Idquè pro comperto nobis est. Et statim in particulari hoc manifestum faciemus.
2 Primusquè † rex Italiæ fuit Iano, vocatus ab antiquis pater, & Deus Deorum. Hic incæpit regnare in Italia anno Creationis Mundi. 3692. & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi. 1507. Qui fuit nepos Noæ, filius Iaphet filij Noæ (& fuit eius tertius filius. Genesis. ca. 10. in princip.) Quæ omnia refert Author supplemen. chronica. li. 3. fol. 37. colum. 1. vbi col. 2.
3 in princip. refert † quare Italia vocetur hoc nomine, & quarè priùs fuerit vocata Hisperia. & tandem dicit, quò i fuit vocata Italia ab Italo rege Siciliæ, & postea fuit dicta Lombardia, quia Longobardi in ea regnauerunt multis annis (vt in præsenti parte deducemus. num. 48. versi. similiter, & quandò, & sequentib.) Olim verò cum Italia à populis Grecis fuit occupata, magna Gretia est nuncupata, & postea ab Italo, habetur in chronica generali ætatũ Mũdi. in 2. ætate. fol. 14. colum. 1 & fol 45. colum. 1. vbi & inquit, quòd Italia est regio Europæ, & omnium totius Orbis celeberrima. Et quot Prouintias Italia compræhendat. refert Volatera. lib. 4. commentario cap. de Italia. fol. 29

colum.2.in fine. Author supplemen.chronica.lib.3.fol.37 Vbi affirmant, quòd Italia continet 18.prouintias excellentissimas, quæ cõtinet.264 Ciuitates Illustrissimas, vltra alias Ciuitates infinitas non ita populosas nec ita diuites, & Volatera. in d. loco refert Ælium dicentem, quòd nulla terra est magis frequentata quàm Italia, ob terræ fecunditatem, aquarum affluentiã, Maris commoditatem, portuumquè dispositionem, hominum mansuetudinem, ciuiumquè humanitatem, & quòd cæteras regiones antecellit. idem refert Solinus de memorabilibus Mundi. cap. 7.fol.23.colum.2.

Et quia Regna Italiæ à plerisquè nationibus diuersis temporibus fuerunt possessa, & occupata, considerandum

4 est, etiam † quòd inter omnes ipsas nationes fuit semper successum iure sanguinis, & perpetuæ cõsuetudinis in regnis Italiæ, & non per electionem. Quod ex sequentibus ordine antiquitatis sic constat.

5 Et in primis dicimus † quòd quando regna Italiæ fuerunt possessa à Gentibus Latinorũ (quod fuit per plures annos antequàm edificaretur Ciuitas Romana, nec esset Romanorum Imperium, vt statim deducemus.) etiam tunc in eisdem regnis Italiæ iure sanguinis successum fuit de patre in filium, & alios consanguineos, & non per electioné. Quod sic constat. Nam rex

6 † Primus Latinorũ fuit Eneas, filius Anchises. Secundum Ioannem Bocatium in historia Cayda de Principes.lib. 2. cap.21.in fine, & Authorem supplemen.chronica.lib.3.fo. 64.colum.1. Post dictũ Eneã Regem Latinorum successit in dictis regnis Italiæ eius filius Ascanius, notat Author supplemen.in d.lib.3.fol. 67. colum.1. & Author chronicę generalis ætatum Mundi. 3. ætate.fol.43.colum.1.in fine. Et post eos regnauerunt alij filij, & descendentes ipsius Ascanij. habetur in chronica generali ætatum Mundi. in 4.ætate.fol.49. colu. 1.& fol. 52.colum.1.& lib. 3. supplemen.fol.68.colum.2.72. col. 1.& 73.colum.1.& lib.4. fol. 75. colum. 1. & sequentibus pluribus, vsquè ad fol.83.col. 2.& fol.85.colu.1. post Ioan. Bocati. in d. loco. Sextusquè rex Latinorum possessor regnorum Italiæ fuit Alba Siluius, qui fuit etiam de descẽdentibus dicti Eneæ primi regis eorum. habetur in d.

lib.4.

lib.4.supplemen.fol.75.colu. 1.Hic enim Alba Siluius edificauit illam famosam Ciuitatem vulgo dictam Alba in
7 partibus Italiæ † ex quo deinceps fuerunt reges eius successores vocati reges Albani. traditur lib.3.supplemen.fol. 63.colum.2.& lib.4. fol. 75. colum. 1.in fine. Inter hos,
8 etiam reges Italiæ † qui reges Albani vocabãtur (quod etiã fuit antequàm ædificaretur Ciuitas Romana) successum etiamfuit eodem iure sanguinis de patre in filium, & non per electionem,quod expressè tenet And.Pallodio in memorabilibus Romæ. fol. 63. cap. de la edificaçion de Roma.in princip.& Ioan.Rauisi. in textoris officin.pag.1121. versi.Procha rex.vbi & dicũt, quòd prædictum regnum Albanorum obtinuit magnum imperium et principatũ ante fundationem Ciuitatis Romanæ. Duodecimusquè rex Latinorũ fuit Aremulus Siluius filius Agrippæ. 11. regis Latinorum. Hic enim Aremulus incepit regnare in eorum regno anno Creationis Mundi.4326. & ante aduentum DominiNostri Iesu Christi anno. 873. & cùm hic in suo Regno fuisset pacificus, fortificauit nimis Regnũ Albanorum in montibus, vbi postea fuit edificata prædicta CiuitasRomana.habetur lib. 4.supplemen.fol. 81. colum. 2.Vltimusquè Rex Latinorũ ante Romulum,& Remulum fuit Munitor filius Prochæ, fuitquè patruus dicti Romuli,& Remuli.habetur in chronica generali ætatum Mundi in 4.ætate.fol.53.colum.1. & Author supplemen.lib.4. fol. 87.colum.1.in fine,vbi & affirmat, quòd Romulus occidit eius Auum scilicet, dictũ Munitorem, eoquè mortuo
9 Romulus, & Remulus occupauerunt dictum regnũ Latinorum,& ab illo tempore defecit nomen regum Latinorum, ac Albanorum (qui fuerunt 20. & regnauerunt per tempus 323. annorum) eoquè mortuo Romulus, & Remulus edificauerunt vnã Ciuitatem, vbi hodiè est sita
10 Romana Ciuitas † & postea edificauerunt ipsam Ciuitatem Romanam, eam à Romulo nominando.traditur in Chronica Generali ætatum Mundi. in 4. ætate. fol. 56. colu.1.post medium.& lib.4. supplemen.fol.87.col.1.& 2. idem tenet Volatera. lib. 6. commenta.cã.de Latinis. fol.
11 59. vbi & inquit † quòd regnum Romanorũ fuit priùs

etiam vocatum regnum Latinorum a rege Latino. Hoc enim Regnum Latinorum
12 † incepit Anno Creationis Mundi.4038. & ante aduentum Domini nostri IesuChristi Anno. 1161. traditur lib. 3. supplemen. fol.62.colum.
13 2.Latinorum † què dictum regnum fuit in partibus Italiæ (vt nunc diximus) & est vna de 18.prouintijs maioribus Italiæ, & hodiè vocatur Campania, ex chronica generali ætatum Mundi in 3. ætate.fol.45.colum. 1.& in d.lib. 3.supplemen.fol.63.colum. 2 De hoc regno Campaniæ plura refert Volater. lib. 6.commenta.cap.de Campania.fol. 68.colum.2. & sequentibus. De regibus prædictis Latinis ac Albanis aliqua dicemus. in 7.parte,huius quæst.2.nu. 2.Alij etiam dicunt,quòd vltimus rex Albanorum fuit Metius Suffetius, qui propter eius traditionem fuit incarceratus,& mortuus, cum suis Gentibus à Tullio Hostilio rege Romanorum, & quòd propter eius mortem defecit regnum Albanorum, & fuit vnitum,& incorporatum in regno Romanorum. refert plura Ioan.Bocatio.in lib.suo Cayda de Principes. lib. 2. cap.21.

Præterea, & quando Laurentini † possiderunt magnã partem Italiæ, in eodem regno successum etiam fuit iure sanguinis de patre in filiũ, & non per electionem, eorũquè primus rex fuit Pico, & olim vocabatur rex Ausoniæ traditur lib.3.supplem.chronica. fol. 49. colum.2. & fol. 53.colum.2. & 56. colum. 2.
15 Laurentinorum † Regnum hoc incepit anno Creationis Mundi.3885.& ante aduentum Saluatoris Nostri.1314. habetur lib.3.supplemen.fol. 49.colum.2.in fine.Antiquitus verò regnum Laurenti-
16 norum† erat fundatum iuxta Ciuitatẽ Romanã, propè.30. Millia, vbi hodiè est fundata Ciuitas vocata Sabina, antiquitùsquè vocabatur Ciuitas Laurento, ex eo quòd dictus rex Pico inuenit ibi arborem nominatam Laurum, ipsaquè Ciuitas Laurento fuit caput sui regni,antea etiam vocabatur Ciuitas Necaba. traditur lib.3.supplemen.fol.49.col.2 in fine.

Proinde, & quando reges
17 † Gothorum,& eorum Gentes possiderunt regna Italiæ, ac ipsam Ciuitatem Romanã tunc etiam in eorum regno, & Monarchia succedebatur iure sanguinis de patre in fi-

lium,& de consanguineo in consanguineum proximioré, & non per electionem. Quod verificari potest in pluribus similibus successionibus, quorum meminit Volate. lib. 2. commenta.ca. de Gothorum genere,& gestis.fol.8.colum. 1.post princip.& Author supplemen.lib.9.fol.240.& seq. Papirius Massonius lib. 1. annal.reg.Franciæ.pag. 9. & 10.

18 Gothorum aduentus † in Italiam fuit in hũc modum. Imperator Theodosius 2. filius Theodosij. 1. Imperatoris (natione Hispanus) multotiens superauit Gothos, cũ quibus iniuit pacem, eisquè assignauit terras Missiæ, & durante vita dicti Imperatoris Theodosij. 2. ipsi Gothi fuerunt subiecti imperio Romano, & in finæ suæ vitæ eorum rex Athanaricus venit in Ciuitatem Constantinopolitanam, visurus Theodosium imperatorem infirmum, & simul etiam idem Athanaricus decessit in eadem Ciuitate, & ita Gothi remanserunt sine Rege, & Duce. Et cùm Stelicon, & Rufinus tutores Archadij, & Honorij filiorũ dicti imperatoris Theodosij. 2. (qui iam simul erant imperatores) secretè prætenderent vsurpare imperiũ, vnus sibi,& alter suo filio, qua propter suæ perfidæ prætensioni conueniebat, quòd Mundus bellis perturbaretur, vt sic nõ detegeretur eorum praua intentio, & ad eius executionẽ in eorum mentẽ venit, quòd, Gothi bella illa mouere possent, quia erãt proprij ad bellum, quod cùm eis fuerit nũciatum, id facere decreuerũt, & vt meliùs id adimplere possent, inter se ipsos eligerũt in suum regem ferocem Alaricum (de nobili familia Baltorum. Volate. lib.2.commenta.cap.de Gothorum genere,& gestis fol.7.colum. 2. in fine. Papiri. Massoni.lib. 1. annal.reg.Franciæ.pag. 2.& 6 Illesc. 1.part.histo.pontif. lib. 2.cap.de vita Simplicij.papæ 49.fol:86.colum.1.in fi. cum sequen.) Et cùm ipse Alaricus se prapararet, Redagassus homo principalis Gothorum iniuit cum eo societatẽ, adducens secum. 300. Mille Gothos Gẽtes bellicosissimas, qui simul suis domibus Missiæ relictis iter suum fecerũt, & transeuntes per Macedoniam Thesaliam,& Hetruriã (idest Sclauoniam) omnia ferro,& igne deuastabant. Et quia terrę illæ non erãt aptæ ad eorum vitam, & substentationem, decreuerunt cum

infinitis Gentibus diuisim, ac separatim in duas acies ire per terras Italiæ, eas debellãdo ferro, & igne, quod contingit anno Domini. 410. tempore Innocentij 1. Maximi Summi Pontificis, & Honorij imperatoris. Et vnius exercitus fuit dux prædictus Radagassus. alterius verò fuit Dux Alaricus. Redagassus verò fuit statim superatus, & mortuus à Stilicon Romano. Alaricus rex etiam per partẽ qua Italiam inuasit, fuit postea ab eodem Stilicon pluries aliquantulum superatus, talitèr, quòd fuit astrictus ab eo pacem exigere, & conuentionem fecit ipse Alaricus cum dicto imperatore Honorio, vt eum dimitteret ire cum suis Gentibus in partibus Frãciæ, & cùm iam iter suũ ageret in Franciam, & esset securus à Romanis inimicis, contingit, quòd quidam Iudeus Capitaneus, seu Dux (cognomento Saul) ad instantiam prædicti Stilicõ, fortiter exercitum ipsius regis Halarici inuasit, cuius facti Alaricus nimis iratus fortissimè suis gentibus pugnauit contra prædictum Ducem Iudeum, cuius, & suarum Gentium Alaricus victor exittit, & derelicto suo itinere Franciæ, iterùm Italiam inuasit, omnia ferro, & igne debellando, ac euastando, & intra breue tempus ipsam sanctissimam Ciuitatem Romanam etiam inuasit, & castramentauit; & in breui tempore eam in suã potestatem habuit, miserosquè Romanos spoliauit, contra eos seuiens magnis crudelitatibus. & mortibus, quod contingit. 1. die mensis Aprilis anno Domini. 412. & ab Vrbe condita anno. 1164. & anno creationis Mũdi. 5537 (Et cùm Diuus Augustinus videret tot bella, & calamitates, ac crudelitates Alarici regis suarumquè Gentiũ, sumpsit occasionem scribendi illum diuinum librum intitulatum de Ciuitate Dei, & prçcepit suo intimo amico, & discipulo Paulo Orosio nostro Hispano, vt scriberet septem libros historiæ Romanæ.) quæ omnia refert idem Beatus Augustin. in princip. dicti sui libri de Ciuitate Dei, quod passim Authores Latini referunt, & Volatera. lib. 2. commenta. ca. de Gothorum genere, & gestis. in princ. fol. 7. colum. 2. & sequen. Alziat. lib. 2. distinctionum. cap. 22. colum. 1. in princip. traditur in vita Iustiniani imperatoris. col. 3. & Author supplem.

chronica lib.9.fo.240.Illesc. 1.part.histo.pontif.lib.2. cap. 9.de vita Innocentij 1.Papæ. 42.fol.71.colum.2. & lib. 3. cap. 17. de Gentibus Gothorum.fol.86.col.2.

19 Hic enim Alaricus† rex cum suis Gentibus tempore Valentis imperatoris fidem Domini Nostri Iesu Christi recepit, quibus ipse imperator Valens dedit Episcopos Arrianos, vt eos baptizarent, & docerent, quæ religionis erant. refert Illesc.d.cap.17. de gentibus Gothorum. fol 85.colu.4.in fine.& 86.colu. 2.vbi & ait, quòd postea ijdē Gothi venientes ad bellū cōtra d ctum imperatorem Volantem, eum superauerunt, atquè occiderūt. Primus† què Rex Gothorum Christianus postquàm receperunt Sanctissimam fidem, ac religionem Christi Nostri, fuit prædictus Alaricus (qui decessit anno Domini 414.) vt & nūc diximus, & tenet Illesc. in eod.cap.17.fol.86.col. 2.post medium.

Mortuoquè prædicto Ala
21 rico† successit in Gothorum regno Italiæ Athaulphus eius consanguineus suffragio omnium Gothorum. Illesc. in d. cap.17.de gentibus Gothorū. §.de Athaulpho.fol.86.colu. 2.vbi & hic Author, inquit, quòd hic Athaulphus accepit in vxorem Plicidiam sororem Imperatoris Honorij, cuius respectu ipse Athaulphus post aliquas exuuias Romanæ Ciuitatis, dimissit liberam, ac liberè ipsam Ciuitatē Romanam eidem imperatori Honori suo affini, & fratri dictæ suæ coniugis. ita Illesc. in d.§.de Athaulpho. fol. 86. colum. 1. Regnauerunt què
22 † Gothi, ac prima vice in Italia per tempus.40.annorum. Volatera.lib.2.commenta. c. de Gothorum genere, & gestis.fol.8.colum.1. in medio. Quib. elapsis prædictus Athaulphus. 2. rex Gothorum in Franciam, seu Galliam se cōtulit cum suis gentibus, vbi Burgundiones, & Frāci erant iam nimis potentes, qui illas prouintias destruebant, & Gothorum aduentu cessarūt ab insultis, & crudelitatibus
23 † & ipse Athaulphus cū suis gentibus inuasit maiorem partem regni ipsius Franciæ, & constituit sibi regiam Ciuitatem, ac caput regni Tholosam, ex Volatera.lib.2.com menta.cap.de Gothorum genere, & gestis fol.7.col.2. in fine.cum sequen. Papiri. Massoni.lib.1.annal.reg.Franciæ. in princip. pag. 2. & 3.Illesc.

1.par.

1.par.histo.pontifi.lib.3. cap. 17.de gentibus Gothorum.§ de Athaulpho.fol.86.colum. 2.& sequentibus, & idem Volate.lib.3.cap.de Narbonensi fol.15.in princip.& lib. 23.c. Martianus.fol.273.colum.1. in medio,& lib.3. cap. de Pipini & Carolum genere. in fine.colum.1.(vbi & ait, Volatera.&in d.fo.7.) quòd Gothi possiderunt regnũ Franciç per spatium.300.annorũ) idem etiã tenet Rob.Gaguin. lib.1.annal rerum Gallicarũ. fol.8.col.1.versi.per idem,& in lib.9.supplemen. fol. 240. colum.1. Exclusisquè Gothis
24 à Francia † se contulerunt in Hispauiam nostram cum rege suo Theodorico 2. anno Domini. 456. vbi Hispanos superauerunt,& vsquè in hodiernum diem Hispaniam possiderunt,& semper fælicitet eamquè possidebunt, vt referunt prædicti Authores, & Illesc.in d cap. 17. de gentibus Gothorum §. Theodorico 2.fol. 87. colum. 1. Alij dicunt, quòd aduentus eorũ in Hispaniam fuit anno Domini.343.& Pet. Anton. Beuter.2.part.Hisp.in linea de la succession des de Adam hasta el diluuio. in principio sui operis.

Verum & cùm Gothi alia posteriori vice in Italiã venerunt, & totius Italiæ Monarchiam nouiter possiderũt
25 † etiam tunc inter ipsos reges Italiæ Gothos successum fuit in eodem regno iure sãguinis,& nõ per electionem. Quod ex sequenti historia secundi aduentus Gothorũ in Italiam sic constat.

26 Veneruntquè † iterũ Gothi in Italiam.Nam cum Augustulus vltimus imperator Romanorum(filius Orestes) sciret,quòd in Italiam veniebat cum magno exercitu, & potentia Odoacer rex Herulorum,& Turingorum,& inter ipsum,& Orestem patrem dicti imperatoris Augustuli fuerint magna bella,se preparauit ad bellum contra dictũ
27 Odoacer † & cùm ad manus venissent. Orestes, ac eius filius Agustulus imperator fuerunt superati à dicto Odoacer,taliter quòd Orestes mortuus inuentus fuit, & exercitus Augustuli imperatoris valdè annihilatus,& in totum dispersus sine viribus,& potẽtia aliqua,& ipse Augustulus remansit sine spe se conseruandi in imperio.Quamobrẽ Augustulus ipse spontè derelinquit imperium Romanorũ post annum tantum sui imperij, electa vita particulari,

quod

quod contingit anno Do-
mini 486. in vita Simpli-
cij Papæ. 49. Quibus pera-
ctis prædictus Odoazer re-
manſit in totum dominus
totius Italiæ ; & vocatus fu-
it Rex Italiæ per tempus 14
28 annorum † donec Theo-
doricus rex Gothorum (aliàs
Oſtrogothorum, quod eſt
idem) venit in Italiam,
cum facultate, & licentia
imperatoris Zenonis Iſauri-
ci, & ſuperauit in bello ip-
ſum Odoacer, atque eum
occidit. Et ita Theodori-
cus remanſit dominus, ac
Rex abſolutus Romanæ Ci-
uitatis, & etiam omnium
terrarum totius Italiæ. Et
ipſe Theodoricus alijque eius
ſucceſſores poſsiderunt Ita-
liam per ſpatium. 70. an-
29 norum. Et ita † in Augu-
ſtulo Imperatore prædi-
cto ceſſauit nomen impe-
ratoris Romanorum per plus
tempuus, quam 330. an-
norum, quouſque Carolus
Magnus Chriſtianiſſimus rex
Franciæ coronatus fuit im-
perator Romanorum per Ma
ximum Summum Pontifi-
cem Leonem Tertium, qui
fuit fideliſſimus defenſor Sã-
ctiſſimæ Eccleſiæ Romanæ
eiuſque Summi Pontificis,
& Paſtoris Vniuerſalis (vt
dicit tex. in cap. venerabi-
lem. verſi. verum illis. de
electio. vbi glo. 5.) Quæ
omnia refert poſt antiquio-
res Authores, Illeſc. 1. par.
Hiſtoriæ Pontifi. lib. 2. cap.
16. de vita Simplicij Pa-
pæ. 49. fol. 84. column.
2. & 3. Alphonſus Guerre-
ro in Theſauro Chriſtianæ
Religionis. cap. 56. nu-
mer. 4. pagin. 746. Ad-
30 uentus † enim Theodorici
Regis Gothorom, in Ita-
liam fuit in hunc modum.
Tempore Leonis Primi, qui
erat imperator imperij Con-
ſtantinopolitàni, erat Rex
Oſtrogothorum Theodomir,
qui poſt initam pacem inter
eum, & dictum imperato-
rem Leonem deceſſit in vi-
ta imperatoris Zenonis, ipſe-
què Theodomir reliquit ſuũ
Regnum Gothorum ſuo fi-
lio prædicto Theodorico, &
cùm hoc ſciret imperator Ze
non, miſſit ſuos Nuntios,
& Legatos ad dictum Theo-
doricum, ei mittens gratu
lationem nouæ ſucceſſionis
dicti regni paterni, rogans
eum ; vt eum videret in
Ciuitate Conſtantinopolita-
na, vt pleniùs agere poſ-
ſent de ſua amicitia, &
pace. Quibus verbis au-
ditis per Theodoricum val-

dè lætatus fuit, & continuò in Ciuitatem Constantinopolitanam se contulit, visurus dictum imperatorem Zenonem, à quo fuit benignè susceptus, & hospitatus multis seruitijs, & gaudijs. Gothi enim subditi ipsius Theodorici ei supplicauerunt, ne vitam, ita voluptuosè ageret, sed quòd occasionem aliquam quæreret, vt valorem, & nobilitatem suam, ita antiquissimam in Mundo ostenderet, qui voluntati eorum complacens, ab ipsoquè imperatore petijt, vt ei concederet acquæstum Italiæ, quia Odoacer Rex Herulorum iniustè eam vsurpatam possidebat, & in totum deuastauerat Imperium Romanorum. Ipseque imperator cum voluntate totius Senatus Ciuitatis Constantinopolitanæ, liberè cōcessit prædicto Theodorico Italiam, cum aliquibus conditionibus, quam concessionem ei fecit anno Domini 496. Et continuò Theodoricus Rex se præparauit ad iter prosperum & ad acquæstum Italiæ, vbi veniens habuit cum Odoacer, & eius Gentibus plures conflictus: & cùm esset bellicosissimus, & benè fortunatus tyrannum Edoacer superauit, ac occidit, & ipse solus Theodoricus supræmus dominus Italiæ, & Romanæ Ciuitatis remansit, & etiam omnium terrarum imperij Occidentalis Romanorum, quæ ab alis Barbaris nationibus, non erant occupatæ, quæ prædictum imperium Occidentale annihilauerunt, & statim se Regem Italiæ vocauit, & pacificè Regna illa Italiæ per plures annos pacificè possedit magna fælicitate, & tantùm abest, quòd si non teneret hæreses Arrianas (sicut alij Gothi sequuti fuerunt) fuisset de melioribus Principibus Mundi, nam in modo, & forma gubernationis omnibus Principibus præfulgit, & Italiam, Romam, Rauenam, & alias infinitas Ciuitates nobilitauit, & licet fuerit Arrianus, fuit ita mansuetus, ac liberalis, quòd omnes Catholici, & suæ Ecclesiæ in eo habebant eundem fauorem, quem habere solebant in quo libet Imperatore, & Principe Catholico. Matrimoniumquè contraxit ipse Theodoricus,

cùm.

cum vna filia Magni Clodouei regis. 5. Franciæ Christianissimi, quæ vocabatur Andefrida. Et etiam ipse Theodoricus filiam suam secundã collocauit in matrimonium cum Halarico. 2. rege Hispaniæ. Quæ omnia vltra Authores Latinos refert Illesc. 1. par. historiæ pontif. lib. 3. cap. 1. de vita fælicis. 3 Papæ. 50. fo. 89. colum. 2. & sequentibus
31 Postquàm enim † tota Italia, & Ciuitas Romana possidebatur ab istis vltimis regibus Gothorum ex dicta noua cõcessione Imperatoris Zenonis, etiam tunc inter eos iure sanguinis successum fuit in regno Italiæ, & non per electionem. Quod sic constat. Primus rex Gothorum (vt ex supradictis constat) qui totã Italiam Romanamquè Ciuitatem quietè possedit, & prædicta Zenonis imperatoris cõcessione, fuit prædictus Theodoricus rex Gothorum per tempus. 38. annorum, qui tẽpore suæ mortis reliquit in regem successorem Athalaricum nepotem suum, filium Christianissimæ Amalasiuntæ eius filiæ, & Eucherij viri nobilissimi, quod cõtingit anno Salutis nostræ. 529. refert Illesc. 1. par. histo. pontif. lib. 3. cap. 6. de vita Ioannis. 1. Papæ. 55. fol. 96. colum. 2. & eod. lib. cap. 17. de regibus Gothorum. §. de Theudio. fol. 117. colu. 1. Mortuoquè prædicto Athalarico rege Italiæ
32 † propè annum 533. successit in eodẽ regno Italiæ Theodatus eius cõsanguineus proximior. refert Illesc. in d. lib. 3. cap. 8. de vita Bonifatij. 2. Papæ. 57. fol. 97. col. 3. in medio, & sequen. & in d. cap. 17. de regibus Gothorũ §. Theudio. fol. 117. col. 1. Etsi in dictis locis dicat Illesc. quòd statim post successionem dicti Theodati, Gothi eligerũt in suum regẽ Italiæ Vitigem, & hic Vitigis cũ sciuit, quòd Bellisarius nobilissimus Dux imperatoris Iustiniani. 1. erat iam in Romana Ciuitate, eũ ibi castramentatus est, vbi eũ nimis oppressum habuit, prosperè tamen Bellisario successit, nam Vitigem vicit, ac superauit, eumquè in vinculis detinuit. refert Illesc. in d. lib. 3. cap. 12. de vita Vigilij. 1. Papæ. 61. fol. 106. colum. 1. Post hunc Vitigem regẽ fuerunt alij duo reges Italiæ de genere Gothorum, scilicet, Gidouado, & Araricus, & ex quo non erant bellicosi, gentes Gothorum eligerunt in suum regem Totilam ex nobilibus Gothis † qui in prin- 33

cipio sui regni oppressit sanctissimam Ciuitatem Romanam, & post aliquod tempus eam superauit, eaquè potitus fuit. refert Illesc.in d. ca.12. fol.106.colum.1.& 107.col. 1.in fine,vbi & col.3.ait,quòd hic Totila rex Gothorũ, propè annum.544.superauit dictum Bellisarium ducem dicti imperatoris Iustiniani. 1. & quod debellatus fuit ferè totam Ciuitatem Romanam, & muros eius cumCapitolio, & remansit desolata, ác sola absquè vllis ciuibus, & quòd Senatores, ac nobiles Romanos secum duxit Totila in Rauenam Ciuitatem. idem tradditur in vita dicti Imperatoris iustiniani 1.in principio institutionu.col.3. post med. & lib.9.supplemen.chronica. fol.255. col. 2.& 3.Etdũ rex Totila erat in Ciuitate Rauenæ, prædictus Bellisarius occupauit Ciuitatem Romanã, & possidens eam,incepit eam edificare,& reparare, & intra 27.dies reedificauit maiorem partem murorũ eius,& iussit vocari omnes Ciues Romanos, qui erant per diuersas partes dispersi: & cum hoc sciret dictus Totila rex Italię iterùm venit super dictam Sanctam Ciuitatem Romanam, volens eam debellare, & cùm intra duos dies id facere non potuit, contulit se Tibuli. Quod videns Antonina Bellisarij vxor, missit per suas epistolas supplicare Iustiniano imperatori, quod desineret Bellisarium in Cõstantinopolitanam Ciuitatẽ, ac patriam reuerti, quia iam erat senes,quod ipse Iustinianus permissit. Et ita cũ Bellisarius se contulisset in suam patriam,prædictus rex Totila cum suis Gentibus Gothis iterum venit contra Romanam Ciuitatem,& absquè cõtentione ea potitus fuit, etsi contra Romanos ciues non fecerit tot mala,& crudelitates,sicut alijs vicibus fecerat, & similiter ferè obtinuit totam Italiam, cùm ei nullus nomine dicti imperatoris Iustiniani resisteret,donec mãdato ipsius Imperatoris Iustiniani in partibus Italiæ profectus fuit eius Dux Narses Enunchus (nimis fortis in bellis,& Catholicus) ad cuius instantiam dum ipse Romæ pergeret Longobardi ad manus venerunt cum Totila Gothorum rege,ac Italiæ,eũquè superauerunt, & occiderunt propè oppidum Brexillo.
34 Quo facto † Narses ingressus fuit nomine dicti imperatoris Iustiniani 1.Roma-

nam Ciuitatem, & continuò
quæsiuit magno exercitu Te-
yam nouum regem Gothorũ
quem ipsi Gothi eligerēt lo-
co Totilæ, & cùm inter se pu-
gnassent, Narsis superauit Te
yam Gothori nouum regem,
ac omnes suas gentes, & in
ipsa pugna occisus fuit ipse
rex Teya, & ferè omnes alij
35 Gothi † taliter, quòd ex tunc
fuit infinitum regnum Go-
thorum in partibus Italiæ
(quod durauerat per tempus
68 annorũ a tempore Theo-
dorici 1. Regis Gothorũ, qui
Italiam possederat ex conces-
sione dicti imperatoris Zeno
nis) & Romana Ciuitas, ac
tota Italia remansit subiecta
imperio Constantinopolita-
no. Hæc omnia contingerũt
anno Domini. 557. tradit Il-
lesc. 1. part. historiæ pontifi.
lib. 3. cap. 12. de vita Vigilij.
1. Papæ. 61. fol. 108. colum. 1.
& 2. idem traditur in chroni-
ca generali ætatum Mũdi. in
6. ætate. fol. 135. colum. 2. vbi
& ait, fuisse tunc tantã multi-
tudinem captiuorum Gotho-
rum, vt in vilissimarum pe-
cudum modum singulis au-
reis passim greges hominum
Gothorum venderentur. Et
hæc de Gothis, qui Italiam
possiderunt, dixisse sufficiat,
vt ad institutum nostrum de
ueniamus. Prædictus Rex
Gothorum Totila fuit voca-
tus flagellum Dei, refert Pla-
tina in vita Pelagij Papæ. fol.
30. col. 1. propè finem.

Præterea, & cum ferè to-
ta Italia possidebatur antiqui
36 tus † à Vandalis, etiam tunc
succedebatur in regnis, & po-
tentatibus Italiæ de patre in
filium, & de consanguineo in
consanguineum proximioris
& sic iure sanguinis, & nõ per
electionem. Volatera. lib. 7.
commenta. cap. de rebus Vã-
dalorum. fol. 83. & sequentib.
idem habetur lib. 9. supplem.
chronica. fol. 239. colum. 2. in
medio, & 254. colu. 2. & 260
colum. 1. in fine. Regnumquè
37 hoc† Vandalorum priùs fuit
pars regni Poloniæ, & sic fuit
denominatum ex denomina-
tione cuiusdam Fluuij nomi-
ne Vandalo, quod est in illo
regno Poloniæ, & incepit ini-
bi anno Domini 338. & erat
tunc annus Creationis Mun-
di. 5537. refert Author sup-
plemen. lib. 9. fol. 238. colu. 2.
in fine, & 239. col. 2. in fine.
vbi & ait, quòd primus Rex
Vandalorum fuit Arriarico.
38 Hi enim Vandali† superaue-
runt postea Romanam Ciui-
tatem anno Domini 456. &
magna crudelitate per 14.
dies eam destruxerũt, & ma-

iorem partem templorum,& Ecclesiarum, ac etiam edificiorum publicorum tempore Leonis 1. papæ. Et hæc fuit secunda captiuitas, quæ prædicta Sãctissima Ciuitas Romana fuit passa.43.ánis,postquàm Gothorum gentes prima vice Romanæ Ciuitatis dominauerunt,& etiam maioris partis Hispaniæ, & Frãciæ,cùm esset eorum rex Gésericus. Volatera.in d. cap. de rebus Vandalorum. fol. 83. colum.1.& Author supplem. d.lib.9.fol.239.colum.1 & 2 & 255.col.2.& sequen.Illesc. 1.par.histo.pontif.lib. 1. cap. 14. de vita Leonis 1. Papæ. fol.80.colum.1.& 2.De Vandalis
39 dalis enim dicitur † quòd Vandali fuerunt à Deo excitati in pernitiem, ac dedecus imperij Romani,ex Papirio Massonio.lib.1.annal.reg. Franciæ.pag.7.Fueruut Vandali prima vice superati à gentibus Tiberij Cæsaris, & exclusi à tota Italia. habetur lib.8.supplemen.fol.182.col.
40 1.in fine. De Vandalis † etiã triumphauit Bellisarius tempore Papæ fælicis.4. & imperatoris Iustiniani. 1. (cuius dux fuit ipse Bellisarius;) anno Domini. 534. (Et hac de causa ipse Iustinianus imperator vocatur Vandalicus, vt constat in summa prohæmij institutionum, ibi, Vandalicus,vbi notat glo. verb. Alemanicus probat tex.in l. 1. C. de offi.præfect. Affri) eorũq; gentes traiecit in Affricam, postquàm fuerũt domini Italiæ per tempus 96.annorum tradditur lib. 9. supplemen. fol.255.colum.2. & in vita imperatoris Iustiniani. col.2. in fine,cum sequen. Iaso. in l. 1.in 2.lectu.num.10. C. de summa Trini.Papiri.Massoni lib.1.annal.reg Franciæ. pag. 9.Illesc. 1. part.histo. pontif. lib.3.cap.8.de vita Bonifatij. 2.Papæ.57.fol.97. colum. 3. Et cùm Bellisarius Romam reuersus fuit, in memoriam tàm insignis victoriæ, crucẽ aureàm librarum. 100. præciosis gemmis ornatam in honorem Basilicæ Beati Petri dicauit. tradditur in vita dicti imperatoris Iustiniani.col. 2.& 4. Platina in vitis pontificum.in vita Felicis 4.Papir. Massoni.d.lib.1.pag. 7. Bellisarius prædictus fuit natione Grecus, militaris disciplinæ peritissimus. ex Platina in d. loco, vbi colum. 2.ait, quòd
41 † Vandalorum imperium in Italia tantùm durauit per tẽpus 105.annorum. De prædicto Bellisario legitur in vita d. imperatoris Iustiniani. col.4.

colum 4. post princip. quòd iussu ipsius imperatoris, seu Trebaciani eius Cancellarij (cuius prima apud ipsũ Cæsarem erat authoritas) odio, & inuidia excecatus fuit, eidemq; crudeliter occuli exépti,& quòd oppressus tàm varia fortuna,victum quærebat à prætereuntibus his verbis, date stipem Bellisario,quem rerum prosperè gestarũ magnitudo extulit, inimicorum inuidia excecauit. pluraquè de isto Bellisario refert Volatera. lib. 23. commenta. cap. Marcianus.fol.273.colum.1. in medio. Sed iusto iuditio Omnipotentis Dei prædictus Bellisarius passus fuit hâc penam,siquidem,cùm ipse Bellisarius esset à Gothis,& corũ regẽ Vitigis circundatus Romæ,iniustè in exilium misit beatissimum Siluerium Summum Pontificem anno Domini 539.& fecit eum deponi vestibus Pontificalibus, & fecit, quòd faceret etiam renunciationem dignitatis Sũmi Pontificatus,& alia infinita mala ipsè Bellisarius perpetrauit,& etiam Antonina eius vxor, vt refert Illesc. 1. part.histo.pontif.lib.3.ca.11. de vita Siluerij.Papæ. 60.fol. 104.colum.4. cum sequẽtib. Quid plura, & post dictã expulsionem Vandalorum ab Italia, reuersi fuerunt in Africam,quorum rex tunc fuit Honricus,de quo fertur,quòd Christi Nostri Sanctissimam recepit,licet communiter dicatur ab omnibus Authorib. quòd eum annathematizauit Gelasius.1.Papa,quia Affricæ Christianos persequebatur, Sanctamquè Ecclesiam Romanam, ex Illesc. in d.lib. 3. part.1.cap.2. de vita Gelasij. 1.Papæ.51.fol.90. colum. 2.
42 in fine. Et cùm † Vandali in partibus Affricæ regnarent post eorum expulsionem ab Italia) etiam inter eorum reges iure sanguinis succedebatur. Nam propè annum 568 decessit in Affrica prædictus eorum rex crudelis Hóricus, cui succelsit filius eius Trasamundus. refert Illesc.in d. 1. part.histo.pontif.lib.3.cap. 3. de vita Anasthasij 2.Papæ.52 fol.91.colu.4.Mortuo Trasamundo (qui etiam fuit impijssimus Rex, & inimicus Christianorum) succeßit in eius Vandalorum Imperio Hildericus eius filius,qui fuit Princeps Catholicus, & religiosissimus, sequens vestigia materna, quæ fuit filia imperatoris Valátiniani. 3.&Christianisβima regina. refert Illesc.in d.lib.3.cap.5.de vita

Hor-

Hormildæ.1.Papę.54.fol.94. col.3.

Rursus, & quandò Hunni regnauerũt ferè in omnibus
43 regnis Italiæ † tunc iure sanguinis succedebatur in eorũ imperio, & Monarchia, de patre in filium; & de consanguineo in consanguineũ proximiorem, deficientibus, filijs, vel descendentibus vltimi regis eorum. Volatera. lib. 7. commenta. cap. de Sarmatia. fol. 255. colum. 2. & sequ.
44 Hoc enim † regnum Hunnorum incepit in prouintia Sclitiæ anno Saluatoris nostri. 447. fuerunt gentes ferecissimæ, & crudeles, & ferro igne, & sanguine debellauerunt postea ferè totam Italiã. traditur in chronica generali ætatum Mundi in 6. ætate. fol. 172. colum. 1. Illesc. lib. 2. part. 1. histo. pontif. cap. 14. de vita Leonis 1. Papæ. 47. fol. 78. colum. 4. & sequentib. plurib. Legitur de Attila eo-
45 rum rege † quòd penitus destruxit, ac desolauit absquè vllis ciuibus Ciuitatem Aquilkyam, & quòd plures ciues eius maximè ditiores fugerunt indè, & edificauerunt Ciuitatem Venetiarum; & quòd similiter debellauit ferè omnes Ciuitates Italiæ. refert plura in proposito Illesc. in d. cap. 14. de vita Leonis 1 Papæ. fol. 78. colum. 3. & 4. Persuasionibusq; ipsius Leonis. 1. Papæ Max. Summi Põtificis, rex ipse Attila non destruxit Sanctam Ciuitatem Romanam. refert Illesc. in d. fol. 78. colum. 4. & sequen. idẽ habetur lib. 6. Supplemen Chronica fol. 255. col. 2. & sequen. Et dicit Illesc. in d. loco, quod hæc fuit prima captiuitas quæ passa fuit Sancta Ciuitas Romana. Licet in vita imperatoris Iustiniani. col. 3. post medium. dicatur, quòd ipse rex Attila penitus destruxit prædictam Ciuitatem Romanam, & quòd eam dosolauit absq, ciuibus, & fuit multis diebus in solitudine. & quòd idem etiam fuit in Ciuitate Florentiæ. Primusquè
46 rex † Hunnorum Christianus Gorda cum suis gentibus & agnouerunt fidem Christi nostri, & receperunt eius sanctissimum Baptismum anno. Domini. 532. tempore fælicis. 4. Papæ, & etiam Iustiniani imperatoris. refert Illesc. in 1. part. histo pontif. lib. 3. cap. 7. de vita Felicis. 4. Papæ. 56. fol. 97. colum. 1. Hunnorum-
47 què † regnum in partibus Italiæ tantùm durauit per tempus. 70. annorum. habetur lib. 9. supplemen. chroni. fol. 255.

col. 2.

colu.2.& sequen. Donec Belisarius dux imperatoris Iustiniani superauit dictum regē Attilam,& eorum gentes, & eas exclusit à tota Italia. traditur in vita dicti imperatoris Iustiniani col 3.in fine. cū sequen.Papiri. Massoni. lib. 1. annal.reg.Franciæ pag.9.

Similiter & quādo ferè tota Italia fuit possessa à regib. Longobardis, tempore Benedicti. 1.Papæ,& in fine imperij Iustiniani 2. imperatoris āno Domini nostri IesuChristi 582. & sequentibus (ex Illesc. 1. part.historiæ pontif. lib. 3.cap. 15. de vita Benedicti 1.Papæ fol. 113.colu.3.& 4) excepta Sancta Ciuitate

48 Romana † etiam tunc reges illi Longobardi succedebant in eodem regno Italiæ iure sanguinis de patre in filium, & inter consanguineos proximiores eiusdem sanguinis regij,quibus defficientibus, gētes Longobardorum eligebāt sibi regem. Volatera. lib. 7. commenta.cap. de rebus Lōgobardorum.per totum (vbi refert plures similes successiones regum Longobardorum) & Author supplemen. lib.10.fol.269. col.2. & 3. & 270. & seq. & Author chronicæ generalis ætatum Munsii 6.ætate fol.147. colu. 1.& 155. colum. 1. Illesc. 1.part. pontif.histo.lib.4.cap. 5. de vita Bonifatij.5. fol. 132. vbi ait, quòd anno Domini 68. successit Odoagdus in regno Longobardorum morte Agilulphi regis eorum sui patris.

49 Longobardorum† enim primus rex fuit Ayon (aliàs Alboyno) qui inter Longobardos cùm possidebat regnum Pannoniæ (quod postea fuit vocatum regnum Vngriæ.) incepit regnare in Italia(eam nimis perturbando)anno Domini 567. annoque Creationis Mūdi 5766.trad.in chro. gen.ætat.Mūdi 6.ętat.fo. 147 col. 1.& lib. 10.suppl.fol. 269 & sequen. Illesc. 1. part. histo. pont.lib. 3.c. 15.de vita Benedicti 1.Pap.fol. 113.col.3.&4 & c, 16.de vita Pelagij 2.pap. 65.fol. 115.col.3.& lib.4.c.24 de vita Zach.pap.93.fol.168. col. 2.in fi.Longob. venerunt

50 † in Italiam ad instantiā illius famosissimi Narsis eunuchi ducis, seu capitanei Imperat. Iustin.2.ex quo dicebat,se nimis iniuriatū àSophia Imper. Augusta eiusdē Iustiniani 2. qui iam erat diffressus à seruitio ipsius Cæsaris,& anno Domini.578.residebat in Ciuit. Neap.ex qua certiorem fecit dictum Albuinum Regem Longobardorum existentem

R in

in dicto regno Pannoniæ, inquiens in suis literis secretis, quòd Italia erat penitùs deserta, & absquè spe auxilij, & fauoris, & quòd si in Italiã statim veniret magno exercitu, ita opportunè erit, quòd absquè vlla resistentia, & defensione esset dominus totius Italiæ, quæ erat prouintia fertilissima atquè ditissima, & de melioribus totius Orbis. Cũ enim rex Albuinus nuntium hoc recepit, valdè lætatus fuit & se præparauit animo venturus ad Italiam expugnandam, regnumquè suum Pannoniæ dereliquit Hũnis suis amicis. Per Longobardorum enim aduentum in Italiam, tota ipsa Italia fuit debellata, & superata à dicto Albuino rege Longobardorum, quam ipse, ac sui successores reges Italiæ possiderũt pacificè per tempus 204. annorum. Quæ omnia copiosè refert Volate. lib. 7. commenta. cap. de reb. Longobardorum, & Illesc. 1. part. histo. pontif. lib. 3. cap. 14 de vita Ioannis 3. Papæ 63. fol. 112. colum. 4. & sequent. & cap. 15. de vita Benedicti 1 Papæ. 64. fol. 113 col. 3. & sequentib. Et cùm Arithpertus Catholicus rex Longobardorum in Italia regnasset, fuit à quibusdam peruersis hominibus occisus, relictis Perterito, & Gundiberto filijs, qui inter se ad pugnam venerunt super successione ipsius regni Italiæ, contra quos se immiscuit Grimoaldus dux Venauenti (qui status est in eisdem partibus Italiæ) eosquè superauit, & sibi debellauit regnum Italiæ Longobardorũ. Quod contingit anno Domini. 657. cùm præsideret in Dei Ecclesia Romana Eugenius 1. Papa. 77. & imperante in imperio Constantinopolitano iniquissimo Constante 2. filio. imperatoris Constantini 3. & nepote Heraclij imperatoris. Illesc. in d. lib. 4. cap. 11. de vita Eugenij 1. papæ, fol. 143. colum. 1. Etiam
51 inter sequentes † reges Longobardorum post prædictum Grimoaldum regem eorum (ducem Venauentanum) iure sanguinis successum fuit inter descendentes regũ antiquorum ipsorũ Longobardorum. Nam mortuo ipso rege Grimoaldo gentes Longobardæ nationis sibi in regem receperunt prædictum Perteritum filium maiorem Arritperti sui vltimi regis, quem vicerat in pugna prædictus Grimoaldus in partibus Italiæ, anno Domini 678. refert Illesc. in d. lib. 4. c. 14. de vita

Domini

Domini Papæ 80. fol. 145. colum. 2. in fine. Vltimusquè
52 † rex Longobardorum fuit Desyderius, qui fuit superatus ab imperatore Carolo Magno anno Domini 776. qui venit in Italiam ad instãtiam Hadriani 1. Papæ. 97. qui expullit à tota Italia Longobardas gentes, præter ipsũ Desyderium, quem missit ad quandam insulam in exilium perpetuum, vbi miserè decessit, vt inquit tex. in cap. Hadrianus in 2. 63. distin. Et gē-
53 tibus Longobardis † ipse imperator Christianissimus Carolus Magnus concessit in continuam habitationem terram suam ab Alpibus vsquè ad Fluuiũ Po, & voluit, quod deinceps terra illa vocaretur ab eorũ denominatione Lombardia, & Romanis concessit terras, quæ sũt in regno Neapolitano, vsquè ad dictum Fluuium Po, & ipsis terris
54 † imposuit nomen hoc Romania, vt coprosè refert Illesc. in d. lib. 4. ca. 35. de vita Leonis 3. Papæ fol. 186. colum. 2. Multiquè ex principalioribus Longobardis Romæ venerũt iussu Hadriani 1. Papæ, & in eius præsentia fecit scindi capillos, ac barbas longissimas, & vestes eorum etiam longas refert Illesc. in d. lib. 4. cap. 32 de vita Hadriani. 1. Papæ. fol. 180. colum. 1. Et tantum inter Longobardos fuerunt 22. reges (aut secundum alios
55 34.) durauitquè eorum imperium per 204. annos continuos. ex Sabelico Authore Latino, & Volatera. in d. lib. 7 de rebus Longobardorũ. fol. 79. & sequentibus traditur in chronica generali ætatum Mundi. fol. 166. colum. 2. & 3 & lib. 10. supplem. 288. colu. 1. Illesc. in d. cap. 32. fol. 180. col. 3. & 4. Longobardi etiam
56 † aliquando duces pro regibus habuerunt. Papiri. Massoni. lib. 1. annal. reg. Franciæ. pag. 55. in princip. Illesc. in d. lib. 4. cap. 26 de vita Greg. 2. Papæ. 91. fol. 165. col. 2. vbi ait, hoc cõtigisse anno Domini. 729. gentes Longobardo-
57 rum † tempore Greg. 1. Papę 66. propè annum Salutis nostræ 599. (etsi antea fuerant Christiani, erant tamen tacti Idolatria, & ritibus gentilitatis) ad instãtiam tamen ipsius Sanctiss. Pap. Greg. & Theodelindæ reginæ coniugis Agilulphi regis Longobard. rex ipse Agilulphus, & omnes eius gētes cõuersi fuerunt in totũ ad Sanctiss. fidem Euang. Domini N. Iesu Christi, seclusa secta gētilica Illesc. in d. lib. 4. hist. ponti. 1. par. c. 1. de vita Greg.

1. Papæ. 56. fol. 24 colum. 4. in princip. Longobardorum
58 † gentes fuerunt naturales insulæ Escandianæ. habetur lib. 10. supplemen. chronica, fol. 269. colum. 2. vbi & refert Pauli Orosi. discipulum beati Augustini lib. 5. suæ historiæ.
59 dicentem † quòd ideò Longobardi hoc nomine vocabantur, quia habebant barbas multum longas, & etiam capillos, & vestes, & alia similia, quod etiam tenet Volate. lib. 7. cap. de rebus Longobardorum fol. 79. colum. 1. idem traditur in chronica generali ætatum Mundi. 6. ætate fol. 147. colum. 1. Illesc. 1. part. histo. pontif. lib. 4. cap. 32. de vita Hadriani 1. Papæ. 97. fol. 78. colum. 1.

Quid plura, & sciendũ est
60 etiam † quòd à principio regni Romanorum primi reges successerunt in eo iure sanguinis, & non per electionem, vt legitur de Numa Pompilio secundo rege Romanorum. refert Gerard. de Mercatore in demonstratione têporum pagin. 58. ad finem. Sed re vera, hoc videtur falsũ & contra facti veritatem. Nã hic Numa Pompilius nõ fuit filius Romuli Primi Regis Romanorum, sed potiùs fuit filius Pompeij, & per electionem Romanorũ fuit electus in suum regem, anno Creationis Mundi 4485. & ante Aduentum Domini Nostri Iesu Christi 714. traditur lib. 4. supplemen. chronicæ fol. 90. colum. 1. Quintus verò rex Romanorum fuit Tarquinus Priscus, qui propter suã maximam potentiam fuit in regem creatus à Romanis contra voluntatem filiorum Anchi Marcij 4. regis Romanorum sui antecessoris, à quibus postea fuit occisus. habetur in d. lib. 4. supplemen. fo. 95. col. 1. in princip. Aliquando etiã Romani considerabant in electione regum personam proximorum vltimi regis, prout contingit in Tarquino Superbo 7. & vltimo rege Romanorum, qui fuit filius Tarquini Prisci. 5. regis Romanorũ sui antecessoris: necnon quẽ etiam gener Tullij Seruij. 6. regis Romanorum sui vltimi antecessoris. habetur in chronica generali ætatum Mundi 5. ætate fol. 65. colum. 1. & lib. 5 supplemen. fol. 101. colum. 2. Quin & prædictus Anchus Martius 4. rex Romanorum fuit nepos ex filia Numæ Põpilij 2. regis Romanorum. traditur in d. cronica generali ætatum Mundi. 4. ætate fol. 55. colum. 2. Et tantùm fue-

rufie septem reges Romanorum, à Romulo (primo fundatore Sanctissimæ Ciuitatis Romanæ) vsque ad Tarquinium Superbum. Quorum
65 imperium durauit tantù per spatium 240. annorum, vt passim Authores Latini referunt, & traditur in d. chronica ætatum Mundi. 5. ætate. fol 65. colum. 2 in fine, & lib. 5. supplemen. fol. 104. colum. 2. vbi etiam traditur, quòd quando per Romanos fuit expulsus Tarquinus Superbus 7. rex Romanorum, quia violauerat Lucretiam matronam Romanam (vt ait tex. in cap. proposito post mediû 32. quæst. 5. plenè Ioan. Bocatio lib. 2. de la cayda de Principes cap 4.) per decretum publicum Senatorum Romanæ Ciuitatis fuit creatus Brutus patruus dictæ Lucretię in regem perpetuum Romanorum cum tota eius progenie
62 Hic † enim Brutus expulit reges à populo Romano, Vrbemque ab imperio eorum liberauit, Sequitur Calepin. in dictionario vltimo. verb. Brutus, & alia in proposito refert Plutarc. de viris illustrib. in vita Publicolæ. fol. 198. colum. 2. & Ioan Bocatio. lib. 2. de la cayda de Principes. c. 4. Et qualiter ipsa Romana Ciuitas fuerit à suo principio fûdata, & populata, videre licet Paul. Orosi. lib. 1. suæ historiæ, & Authorem supplem. lib. 4. fol. 87. colum. 2. & sequẽtibus. Tornamiram in principio suæ Cosmographiæ. Volate. lib. 6. commenta. cap. de Latinis. per totum fol. 59. & sequentibus pluribus. Solinû de memorabilibus Mundi c.
63 1. Regnumque hoc Romanorum incępit ab anno Creationis Mundi 5217. & post Diluuium 751. ex Tornamira in d. Cosmographia pagin. 250. post Paul. Orosi. lib. 1. suæ historiæ. Aut secundum alios incępit anno Creationis Mundi 4448. & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi. 751. sub Romulo. 1. rege Romanorum, ex traditis lib. 4. supplemen. chronica fol. 87. colum. 2. Et qui priùs leges Romanis constituit fuit Romulus fundator ipsius ciuitatis, ita Plutarc. in vita Romuli fol. 84. colum. 1. Ciuitas
64 Romana † antiquitus fuit vocata à gentibus Latinis Valẽtia, & a Gręcis fuit vocata Roma. traditur lib. 4. suppleme. fol. 79. colum 1. Et ab Authoribus antiquissimis plura sût scripta, quarę Roma sic fuerit nominata. refert Plutarch. de viris Illustribus in vita Ro

muli.fol.6. colum. 2. in fine. cum sequent. & Paul. Orosi. in princip. suæ historiæ, Calep.in dictionario vltimo verbo Roma. in 2. Olim etiam
65 † Romana Ciuitas fuit vocata rerum domina, & caput Italiæ. traditur in principio Institutionum Iustiniani imperatoris colum. 3.in fine, & Barthol.tracta.de Fluminibus in princip. idem habetur in chronica generali ætatū Mūdi.4.ætate fol.57.column. 1. Immo, & appellata est caput totius Mundi, quia de omnibus nationibus totius Orbis triumphauit, quam sic vocare solebat Totila Gothorum rex,ac regnorum Italiæ, traditur in d. chronica generali. in 6.ætate fol.102. colum. 2. refert etiam Platina in vitis Pontificum. in vita Diui Petri fol.2.colum.2. in fine, & Illesc. in vita eiusdē Diui Petri cap.3.lib.1.partis. fol. 20. colum. 3. post princip. & lib. 3.cap. 13. de vita Pelagij. 1. Papæ, 62. fol. 110.colum.2. Calepin.in 2.dictionar.verb. Roma.in 1.Et beatus Leo Papa.in sermo. 1. festiuitatis diui Petri,& Pauli in 4. lectio-
66 ne ait, quòd olim † Ciuitas Romana fuit magistra erroris,& quòd postea facta est discipula veritatis. Propè hanc Sanctissimam Ciuitatem Romanam vidit Dominus diuū Petrum ex ea exeuntem, & persecutionem fugientē, iussitquè ei Dominus tacitè redire,dum Petro interroganti Domine quo vadis? respondit,vado Romam iterùm crucifigi.habetur in cap. per venerabilem §.sanè qui fil. sint legiti.vbi dicitur, volens Petrū Dominus ad locum, quē elegerat,reuocare, respondit, iterùm venio Romam crucifigi,vt dixi,non quia ipse Dominus vellet, iterùm crucifigi,sed vt Petrus, redderet in Vrbē, & ibi pro Christo crucifigeretur, refert Abdias lib. 1.Histo.Apostol. fol. 14.col. 1 & refert plura in proposito Alphonsus Guerrero in Thesauro Christianæ religionis, cap.1.de Ecclesiastica Diuina potestate.num. 40. vbi num. 41.citans Hostien.in d.§.sanè
67 sic ait † Vrbs Romana effusione sanguinis Petri,qui fuit Vicarius primus, facta est altera Hierusalem, adeò quòd per talem effusionem voluntas Dei fuit, vt ille locus firmaretur, & cōsecraretur pro Ecclesia Sancta, quæ esset caput, & domina omnium Ecclesiarum,ex tex. in cap. fundamenta.de elect.in 6.& alijs ibi per eū cit. refertquè etiā,

ibi Guerrero Bal.in authética quas actiones.C.de Sac. Sāct. Eccle.dicentem,quòd Ecclesia Romana dicitur omnium mater,& regina,& quòd ideò Romæ potius quàm alibi voluit Dominus Ecclesiæ suæ caput stabilire,vt vbi erat caput superstitionis, ibi caput quiesceret sanctitatis, & vbi Gentilium Principes habitabant, illic Ecclesiarum Principes morerentur, ex tex. in cap.beati 2.quæst.7.& in cap. fi. 89. distin. Vndè ille Magnus Cōstantinus imperator tempore quo beato Siluestro Max.Summo Pontifici donauit ipsam Sanctissimam Ciuitatem Romanam,vt statim dicemus,suo edicto concessit quòd deincepsſuum imperiū transferatur, & constituatur Constantinopolitanæ Ciuitati, quam ipse nomini suo dicauit,ac edificauit,licet à principio constitutum fuerit in ipsa Ciuitate Romana,quoniā vbi Principatus Sacerdotum, & Christianæ religionis caput ab imperatore Cælesti constitutum est,iustum non est, vt illic imperator terrenus habeat potestatem, nec habitet, vt habetur in ædicto generali ipsius imperatoris Constantini Magni,quod habetur transumptiuè in cap. Constantinus 96.distin. eiusdem tenorem, refert Ioan. Baptistā Ficklerum in Theologia iuridica. pagin. 142.& pag.155. tradit plura in proposito Paul.Orosi.in princip. suæ historiæ,& author supplemen.lib.4.fol.87.colum.2.& 3.Arias Montanus in Micheā Prophetam,cap.2. pag. 341.

68 Romana enim † hæc Ciuitas fuit valdè illustrata corporibus Sanctissimorum Dei nostri Apostolorum Petri, & Pauli cap. Sacro Sancta Romana. 22. distin. & copiosè videre licet per beatum Ioānem Chrisosto. in homilia vltima.ad Roma.qui per hæc verba formalia loquitur; si Paulus cùm hic esset, vsquè adeò dilegit homines,vt cùm dissolui ex animi proposito, & cùm Christo esse cuperet (vt ipse affirmat ad Roma,c.) elegerit hic esse;multò magis illic feruentiorem amorem ostendet. Ego & Romam propterea diligo,tamensi, & aliundè queam eā laudare,nēpè à magnificētia,ab antiquitate,à pulchritudine,à multitudine,à potentatu,à diuitijs, à rebus in bello fortiter gestis,sed relictis illis omnibus, ob id illam beatam deprædico, quòd erga eos Paulus dū viueret,adeò fuit beneuolus,

adeò illos amauit, coram disseruit, & postremò vitã apud eos finiuit. Vndè & Ciuitas ista hinc facta est insignis, plusquam à reliquis omnibus. Et quemadmodum corpus magnum, ac validũ duos habet occulos illustres, sanctorũ videlicet illorũ corpora. Hinc rapietur Paulus, hinc Petrus. Considerate, & horrete quale spectaculum visura sit Roma. Paulum videlicet ex thecà illa repente resurgentem in occursum Domini sursum ferri. Qualem rosam Christo mittet Roma? Qualibus coronis duabus ornatur Vrbs ista? Qualibus cathenis aureis cincta est? Quales habet fontes? Propterea celebro hanc Vrbẽ non propter auri copiam, nõ propter columnas, neque aliã fantasiam: sed propter columnas illas Ecclesiæ. Quis mihi nunc dabit circunfundi, corpori Pauli, affixi sepulchro, videre puluerem corporis illius, quæ adhuc in Christo deerant adimplentis, stigmata illius gestantis, prædicationem Euangelij vbiquè seminantis. Hactenus beatus Ioãnes Chrisosthomus dicto loco. cuius verba etiam refert frater Thom. Beuxamis Carmelita Parisiensis. de cultu sanctorum. fol. 69. pagin. 2. & sequen. Et suadentur hæc verba alijs verbis Tertuliani (qui floruit anno Domini 210.) Affert, inquit, fælix Romana Ecclesia; cui totam doctrinã Apostoli cum sanguine profuderunt, vbi Petrus passioni Dominicæ adæquatur. Vbi Paulus Ioannis exitu coronatur. Vbi Apostolus Ioannes postea quàm in oleum igneũ demersus, nibil passus est, in insulam relegatur. cuius verba sequitur idem Thom. Carmelita. in eodem libro de cultu sanctorum fol. 38. pagi. 2. Cùm autem imperator Constantius Augustus propè annũ 530. scriberet beato Gregorio Papæ, quòd ad eũ transmitteret caput Sancti Pauli, aut aliud quid de corpore ipsius, ad reponendum in Ecclesia, quam in Ciuitate Constãtinopolitana edificabat in eius honorem, ipse sanctissimus Papa eius petitionib. sic rescripsit. Sed hæc facere non possum, nec audeo, nam corpora Sanctorum Petri, & Pauli Apostolorum tantis in suis Ecclesijs corruscant miraculis, atquè terroribus, vt neque ad orandum, sine magno illuc timore possit accedi. quæ verba Diui Gregorij, refert etiam Thom. Beuxamis Carmelita inibi fol. 103.

103. pagin. 1. in medio. Plura singularia, quæ contingerunt tempore martyrij Diui Pauli, refert idem Carmelita in eodem lib. fol. 107. pagin. 1. in fine cum sequentibus. Di-
69 uinus enim Petrus, & Diuus Paulus Romæ sub Cæsare Nerone, vno tempore vnâquè die gloriosa morte, & martyrio fuerunt coronati (& non diuerso tempore nec die, vt hæretici garriunt) & Ecclesiam supradictam Romanam Sanctissimam Christo Domino consecrauerunt, eamquè omnibus in Vniuerso Mundo sua præsentia atquè venerando triumpho prætulerũt. Est ergo prima Apostoli Petri Sedes Romana Ecclesia, non habens maculam, nequè rugam, nec aliquid eiusmodi. verba sunt Pelagij Papæ, quæ habentur transumptiuè in c. quamuis vniuersæ 21. distin. fuerũt etiam Anacleti Papæ, in cap. Sacro Sancta Romana 22. dist. 1. eadem etiã verba fuerunt Beati Ambrosij, & habentur transumptiuè in cap. Beati Petrus, & Paulus 2. q. 7. Couarru. lib. 4. varia. resolu. cap. 17. Beatissimi enim Apostoli Petrus, & Paulus sua prædicatione Mundum illuminauerunt. traditur in Cõcilio Ludugnensi, & trãsumptiuè in c. 1. de cõsecr. distin. 3. quæ etiã fuerũt verba Beati Ambrosij, & habetur transũptiuè in d. cap. Beati Petrus, & Paulus 2. quæst. 7. Fuitquè Diuinus Petrus præco veritatis, ad confirmandam fidem hominum. refert Abdias lib. 1. Historiæ Apostolicæ fol. 9. column. 2. Omnia, quæ habuerunt in Mundo, pauperibus dederunt, & sequuti fuerunt Christum Dominum. Math. cap. 4. & transumptiuè in cap. Pastor Ecclesiæ 1. quæst. 2. Prædicauit etiam Diuinus Paulus Euangelium Dei Romæ habetur Act. Apostol. c. 28. & in omnibus epistolis quas scripsit ad ipsos Romanos. In ipsaquè Sanctissima Ciuitate Romana Diuus Petrus prædicauit Christi nostri Sanctissimi Euangeliũ, & etiã in ea constituit suum Sum. Pontificatũ tanquàm eiusdem Domini vicarius: quia iustum erat, quòd Sedes Apost. Summusquè spiritualis principatus adesset in eadẽ Ciuitate, vbi Principes Mundi constituerant, habere summum sceptrum tẽporale: vt referunt Platina in vit. Põtif. in vita diui Petri. fo. 2. col. 2. ad fin. & etiam Illesc. in eadem vita c. 3. lib. 1. par. 1. hist. pontif. fol. 20. col. 3. Cũ enim

Diuinus Petrus esset in d. Ciuitate Romana, & in ea Dei Sanctissimi Euãgelium prædicaret propè annum Domini nostri Iesu Christi 57. suis sanctissimis prædicationibus infinitæ gentes receperunt fidem Catholicam, & Christi Domini Euangelium, à quo baptizati fuerunt. vt copiosè refert Illesc. in d. cap. 3. fol. 2 1 colum. 1. in fine, cum sequen. Et etiam beatus Policarpo discipulus beati Ioannis Apostoli côuersis Romæ pluribus ad fidem Christi, ibi martyrium passus est anno Domini. 1 34. tempore imperatoris Marci Antonij, habetur lib. 8. supplemen. fol. 2 1 1. colum. 1. Per hanc Sanctam Ciuitatem Romanam transit Fluuius Tiber quod sic vocatus fuit, quia Tiberinus Silbius, 10. rex Latinorum cecidit in hoc fluuio vbi fuit soffocatus, habetur chronica ætatum Mundi. 3. ætate fol 34. (vbi ait, qui tûc vocabatur Albula.) & lib. 4. supplemen. fol. 79. colum. 1. & latè Calepin in diction. vltimo verbo Tyber. colum. 1. & 2. post Bart. in tract. de fluminibus in principio. Hanc
70 enim † Ciuitatem Sanctissimam Romanam, & cum alijs infinitis Ciuitatibus, & locis donauit Côstantinus Magnus Imperator Christianissimus beato Siluestro Max. Summo Pontifici in patrimoniû Sanctissimæ Ecclesiæ Romanæ.

Deniquè & sciendum est etiam, quod inter alia regna, & Monarchias Italiæ in quibus iure sãguinis succeditur, sunt Mediolanensis Ducatus, & regna Siciliæ, Neapolis, Pullæ, & Calabriæ. Vt ex sequentibus constabit.

Et in primis sciendum est
71 † quòd in Ducatu Mediolanensi succeditur iure sanguinis de patre in filium, & de consanguineo in consanguineum proximiorem, & non per electionem. Cuius status plures successiones dicto iure sanguinis delatas refert Volatera. lib. 4. commenta. cap. de rebus Mediolanensiû. fol. 34. & sequêtibus Author supplemen. chroni. lib. 12. fol. 318. colum. 1. & fol. 352. col. 2. & sequentibus, & lib. 13. fo. 369. colum. 2. 378. colum. 1. & lib. 14. fol. 391. 396. colu. 2 406. colum. 2. Carol. de Grassalio lib. 6 de regalibus Franciæ, cap. 5. & alibi passim Authores Latini tradunt. Et quia
72 † status iste Mediolanensis à diuersis dominis temporibus fuit possessum, ideò decreui omnes eius successiones hic referre, vt omnibus notum sit

eas iure sanguinis delatas fuiſſe. Et ſunt ſequentes.

Primus dominus huius ſtatus Mediolanenſis fuit (ex ãtiquioribus poſſeſſorib. eius)
73 Heliprandus † filius comitis, ſeu marchionis Angleriæ cognomento facio (olim enim fuit ſita quædam ciuitas vocata Angleria 40. millis propè Ciuitatem Mediolanenſẽ, quæ fuit deſtructa, aut ſaltem deſerta (quod eſt credibilius,) & tantùm inibi remanſit quodam fortalitium antiquiſſimum eiuſdem nominis) Hic enim Heliprandus anno Domini noſtri Ieſu Chriſti 1023. fuit in ducem (aut saltem in comitem) Mediolanenſem electus communi ſuffragio omnium ciuiũ Ciuitatis Mediolanenſis, quo potitus fuit ſpatio 30. annorum, & propter eius egregias virtutes, & excellentias, fuit vocatus pater reipublicæ, ac patriæ, & planctus communis ſuæ mortis durauit per annum integrum. Volater. lib. 4. commenta. cap. de rebus Mediolanenſium. fol. 35. colum. 1. in medio, & Author ſupplementi chronicarum lib. 12. fol. 314. colum. 2. cum ſequentibus. vbi hic Author refert ãtiquiſſimam deſcendentiam adeò nobiliſſimã huius Heliprandi. Mortuo Heliprando ſucceſſit in eodem Statu Mediolanenſi Otton eius vnicus filius anno Domini 1055. refert Author ſupplemen. dicto lib. 12. fol. 318. colum. 1. in fine. cum ſequentibus. Defuncto Ottone anno Domini 1010. ſucceſſit in eius locum, & in prædicto ſtatu Mediolanenſi Andreas eius vnicus filius, quem habuit in Lucretia eius vxore, traditur lib. 12. ſupplemen. fol. 325. colum. 2. verſi. Andreas. Vbi hic Author refert, quòd hic Andreas obtinuit confirmationem dominij dicti Status Mediolanenſis, cum titulo Ducatus, ab Imperatore Henrico IV. Mortuo Duce Andrea Anno Domini 1155. ſucceſſit in dicto eius Ducatu Mediolanenſe eius filius Galuam, quem habuit de vxore ſua filia Ducis Sabaudiæ. Hic enim Galuam poſt multa bella, variosquè ſucceſſus deceſſit ſine liberis, & deſcendentibus anno Domini 1182. refert Author ſupplemen. lib. 12. fol. 33. column. 1. verſi. Galuam. & 335. col. 1. verſi. milan. Guidad.

Volate.in d cap.de rebus Mediolanensium fol.54.col.1.

Post mortem verò dicti Galuam vltimi ducis Mediolanensis sine descendentibus, Ciuitas illa Mediolanensis se gubernauit per Senatores per spatium 52. annorum modo antiquissimo Romanorum, vt constat ex dictis Authoribus nunc proximè citatis. Anno tamen Salutis nostræ 1309. cùm venisset imperator Arrigo in Italiam, ad obtinẽdum à Summo Pontifice Benedicto 11. confirmationem suæ dignitatis imperialis, & transiret per dictam Ciuitatem Mediolanensem, & sciret discordias, & differentias, quæ erant inter Matheum de Visconti, & Guidonem Torreguiano, nobiles ciues ipsius ciuitatis, quorum vnus erat Guelphus, & alter Guibellinus. Contingit, quòd dictus Matheus de Visconti tradidit dominium ipsius Ciuitatis Mediolanensis (volens ei seruire) dicto imperatori, quod quidem imperatori pergratũ fuit. Et ipse imperator volens prædictos nobiles pacificare, concessit dicto Guidoni de Torreguiano (qui absens erat à dicta Ciuitate Mediolanen-
74 se) Ciuitatem Vercelli † & dicto Matheo Visconti tradidit dictam Ciuitatem Mediolanensem, quem milites dicti imperatores defenderũt in possessione ipsius Ciuitatis, & status, traditur lib. 13. supplemen. fol. 364. Volater. lib.4.comment. cap.de rebus Mediolanensium fol. 34.col. 1.in medio. Platina in vitis Pontificum. in vita Clementis.5.fol.95.colum.2. in fine, & sequen. Et licet imperator Ludouicus Bauariæ priuauerit dictum Matheum de Visconti statu Mediolanense, tamen post aliquot annos idẽ imperator illum restituit Galeazo de Visconti, filio dicti Ducis Mathei anno Domini 1322. quod refert Author supplemen. lib.13.fol.367. colu. 2. cum sequen. & 368. colu. 2. & Platina in vita Clementis 5. Papæ. fol.96. colum.1. in principio. Prædicto Galeazo mortuo successit in eius dominio, & ducato Mediolanensi Azo eius frater de volũtate, & licentia dicti imperatoris Ludouici, qui eum, ac eius successores confirmauit in ipso ducatu, ac statu Mediolanensi. traditur lib. 13. supplemen. fol.370. colum.2. Volate. lib.4. commenta. cap. de rebus Mediolanensiũ. fol. 34. colum. 1. post medium. Azo mortuo sine filijs, & de-

ſcendentibus anno Domini. 1341.ſucceſſit in ducatu Mediolanenſe Luchinus de Viſcontis,eius patruus,filius dicti Mathei deViſcontis ſimul cum Ioanne Galeazo eius fratre Archiepiſcopo Mediolanenſi,traditur lib. 3.ſupplem. fol. 376. colum. 1. Platina in vita Clementis 6.fol. 100.col. 2.in principio. Quibus mortuis ſine deſcendentibus legitimis, ſucceſſerunt in eodem ſtatu,& ducatu Mediolanenſi duo eorum conſobrini filij Stephani Galeazi iam defuncti,qui vocabantur Bernabus & Galeazus de Viſcõtis.Mortuò vltimò dicto Galeazo ſucceſſit in eodem ducatu Ioannes Galeazus eius filius,quem habuit de Blanca eius vxore, filia ducis Sabaudiæ. traditur lib. 13. ſupplemen. fol. 381. colum. 2.& ſequen. Volatera. in d fol. 34. colum. 1.in fine. cum ſequenti.Platina in vita Innocentij 6. Papæ fol. 100. colum. 2.propè finem. cum ſequen. & in vita Vrbani 6. Papæ.fol. 103. colum. 2. Hic enim Ioannes Galeazus durante maiori parte ſuæ vitæ, tãtùm vocabatur comes Mediolanenſis, qui anno Domini 1395.obtinuit ab imperatore Venzislao dominiũ totius ducatus Mediolanenſis, & titulum ducatus cum omnibus ſuis inſignis conſuetis, & legitur, quòd ab eius prima vxore Iſabella filia regis Boemiæ vnicam tantùm filiã vocatam Valentinam. traditur in chronica generali ætatum Mundi 6. ætate fol. 235. colum. 1. idem habetur lib. 14.ſupplemen.chron.fol.390 colum.2,& ſequen. Volate.in d.fol.34.colum.2. Platina in vita Bonifatij.9.fol. 105. col. 2.& in vita Innocentij 7. Papæ in princip.fol. 107. Mortuo iſto Ioenne Galeazo. 1. duce Mediolanenſi, ſucceſſit in eodem ducatu Ioannes de Viſconti 2. dux filius ipſius IoannisGaleazi vltimi poſſeſſoris dicti ducatus, quem habuit de Cathalina eius coniuge, qui à ſuis fuit publicè occiſus. traditur lib. 14.ſupplemen.fol. 396. colum. 2.Volatera.d.lib.4.commen. cap. de rebus Mediolanenſium. fol. 34.colum.2.in fine. Platina in vita Vrbani 6. Papæ. fol. 104.colum.2.& in vita Ioannis.23.Papæ fol. 110. colum. 1.in princip.Poſt aliquot autem annos à morte dicti Ioãnis Galeazi vltimi ducis Mediolanenſis, eius filius Philippus Maria,recuperauit dictũ ſtatum Mediolanenſem, ab intruſis in eo, & fuit tertius

Ciuitatis in suum dominum, ac Ducem receptus, & declaratus, quod contingit anno Domini. 1477. aut sequenti. traditur lib. 15. supplemen. fol. 435. colum. 2. Volatera. in d. fol. 35. colum. 2. propè finem. Defuncto prædicto Duce Ioanne Maria successit in d. Ducatu Mediolanensi eius filius Franciscus Sforzia, qui post suam longam senectutẽ anno Domini 1535. suo testamento, ac vltimo elogio reliquit in successorem legitimũ totius Ducatus Mediolanensis per quàm Catholicum, & inuictissimum imperatorem Carolum Quintum Regem Hispaniarum, ac dominum nostrum (patrem nostri Catholici regis, ac Domini nostri Philippi 2. regis inuictissimi totius Hispaniæ (vt per quàm notorium est, & refert Illesc. in 2. part. histo. Pontifical. lib. 6. in vità Pauli 3. Pontificis Maximi §. 3. fol. 352. colum. 2. & sequen. & fol. 354 colum. 1. Quo in loco hic Author ait, quòd cum prædicto titulo sunt iam verè iustificati alij tituli, quos reges Hispaniæ habent ad Ducatum Mediolanum.

75 Prædictus dominus noster Imperator Carolus Quintus, Hispaniarum rex mortuo dicto Francisco Sforcia vltimo Duce Mediolanensis Ducatus, successit in toto eodem Ducatu, ac statu Mediolani, tanquàm eius successor vniuersalis virtute testamenti, ac vltimæ eius voluntatis (cuius possessor legitimus fuit tota eius vita durante) confectæ à dicto Francisco Sforcia anno Salutis nostræ 1535. & ex alijs etiam iustissimis causis ad dictum nostrum Carolum Imperatorem, & regem Hispaniarum pertinuit, quas ipse inuictissimus Imperator eodem anno 1535. proposuit Romæ coram dicto Maximo Summo Pontifice Paulo III. prout latissimè, & copiosè refert Illesc. in loco proximè citato. Postquàm verò prædictus Christianissimus imperator Carolus Quintus anno Domini 1555. renunciauit omnia sua Regna, & Monarchias in fauorem nostri Philippi 2. eius dilectissimi filij (vt annotauimus in 1. part. huius 2. quæstionis num. 16. versi. quartò, & quod) ipse per quàm Catholicus rex noster totius Hispaniæ possidet hunc Ducàtum Mediolanensem, tanquàm verus Dux eius, & possidebunt omnes sui primogeniti in perpetuum, iuxta tex. in cap. 1. §. præterea Ducatus

catus. de prohibi. feud. alie. per Federi. & doctrinam Bal. in cap. 1. colum. fi. versi. & idē in regno de feud. march. cum similibus à nobis iam allegatis in 1. part. huius 2. quæstionis num. 22. & sequentibus pluribus.

76 In hac † Ciuitate Mediolanensi fuit Catholica fides Domini nostri Christi prędicata à Beato Barnaba Apostolo (qui priùs ibi tenuit chatedralem locum) & per Beatū Ambrosium Episcopum Mediolanæ prædictæ Ciuitatis, in qua quàm plurimi fideles Christi receperunt martyriū pro eius sanctissimo nomine traditur in chronica generali ætatum Mundi 6. ætate fol. 105. colum. 1. & lib. 6. supplemen. chronica. fol. 122. col. 2. Prædictusquè Ambrosius Diuinus decessit, animam suam Creatori reddiens, pridiæ nonas Aprilis anni eiusdem Domini nostri 380. vt habetur in eius nouiori legenda, & ex Paulino in 2. historia Ecclesiastica Rufini cap. 11. lect. 6.

77 Olim enim † Ciuitas Mediolanensis fuit vocata secunda Roma, & à diuersis regibus possessa ante aduentum Christi nostri Sanctissimi ferè duo millia annorum, multotiesq; fuit destructa, & reedificata, traditur lib. 6. supplemen. fol. 122. colu. 2. & lib. 9. fol. 266. colum. 2. & lib. 12. fol. 325. colum 2. Et præsens Ciuitas Milan non est illa, quæ olim tempore Federici Barba Rosę imperatoris fuit penitus dēstructa eius mandato. & semi nata salę, anno Domini 1140. Sed quæ nunc vocatur Milan est circa alteram destructam propè decem millia passuum refert Alberic. in l. fi. vsusfructus ff. qui. b. mod. vsusf. amitt. Licet cōtrarium referat Author supplemen. lib. 12. fol. 333. colum. 1. in medio, & fol. 335. colum. 1. Volate. lib. 22. commenta. fol. 254. colu. 1. propè finem, & lib. 23. fol. 279. colum. 2. in medio, & priùs idem Volate. lib. 4. cap. de rebus Mediolanensiū. fol. 34. colum. 1. in princ. Quod inibi ipsi Authores dicunt contigisse tempore imperatoris Federici 1. paulò post an-

78 num 1155. Ciuitas ista † Mediolanensis fuit occupata à Romanis (quibus fuērūt subditi) anno Domini 23 cum esset eorum Dux Marcellus, cuius ratione Romæ triumphum obtinuit, traditur lib. 7 supplemen. fol. 145. colum. 2. versi. esiendo estos tres, Volate. lib. 4. de rebus Mediolanēsium fol. 35. colum. 2. in fine.

cum

cum ſequen. A Romaniſquè fuerunt poſſeſſi per plures annos à tempore Trayani Imperatoris, vſquè ad Imperatorem Valentinianum, cuius tẽpore fuit hæc Ciuitas Mediolanẽſis occupata ab Attila Rege Hunnorum, à quibus fuit occupata per aliquot annos, donec eos ſuperauerunt Gentes, ac milites Imperatoris Iuſtiniani 1. & poſtea etiã gentes, & ciues huius Ciuitatis Mediolanenſis fuerunt ſuperate à Longobardis, vſquè quo Longobardi fuerunt excluſi à tota Italia, vt in præſẽti 3. part. diximus num. 52. & ſequentibus. Poſt quorum exclusionem ciues Mediolanæ Ciuitatis fuerunt ſubditi Imperatoribus, tanquàm Ciuitas libera per tempus 360. annorũ donec Imperator Federicus Ænobarbo anno Domini 1165. deſtruxit ipſam Ciuitatem Mediolanenſem, (vt aliqui dicũt, quos nunc citauimus num. 77.) & territorium eius conceſſit conuicinis aliorum populorum ad laborerium (vt vtar verbis Bart. in l. cum de in rem verſo ff. de vſur.) & elapſis 6. annis dum ipſe Federicus Imperator eſſet occupatus bellis contra Gallos Franciæ, Mediolanenſes ciues ſimul cum alijs populis circũuicinis intra triennium reedificauerũt ipſam Ciuitatem Mediolanẽſem, & per ſpatium 150. annorum ſemper ipſa noua Ciuitas fuit in magnum augmentum. Donec nobiles de Viſconti fuerunt domini ipſius Ciuitatis Mediolanenſis, excluſis Torregianis, vt in præſenti 3. part. adduximus. num. 74. & paſſim Authores Latini referunt. Imperatores

79 † de more antiquiſſimo dyadema ferreum ſuſcipiunt in hac Ciuitate Mediolanẽſi. refert Volate. lib. 23. commẽta. Vrbano. fol. 179. colum. 2. poſt medium. Platina in vitis Pontificum, in vita Clementis 5. fol. 96. colum. 1. in princip. & in vita Clementis 6. fol. 100. colu. 2. poſt principium, & Alphonſus Guerrero in Theſauro Chriſtianæ religionis cap. 56. de imperio, & de translatione imperij ad Germanos num. 3 pag. 746. ex glo. ibi allegata in clem. Romani Princip. verb. veſtigijs de iur. iurando.

80 † Præterea, & in Regno Siciliæ, & in regno Neapolitano Ducatuque Pullæ, & Calabriæ ſucceſſum etiam ſemper fuit iure ſanguinis de patre in filium, & de conſanguineo in conſanguineum

proximiorem, & non per electionem ; ab eorum primeua fundatione. tenet in terminis Volat. lib. 6. commenta. cap. de historia Siciliæ. fol. 74. colum. 2. & sequentibus, vsquè ad fol. 76. colu. 1. (vbi refert plures successiones horum regnorum delatas iure sanguinis) & Author supplemen. chronica. lib. 3. fol. 43. col. 2. & fol. 44. col. 2. & lib. 7. fol. 138. col. 1. & lib. 12. fol 328. colu. 1. & 333. colu. 1. & seq. & 336. colu. 1. & lib. 13. fol. 355. colum. 2. & 365. col. 1. & Author chronicæ generalis ętatum Mundi 6. ętate. fol. 218. colum. 1. in principio And. de Isern. in peregrina. 1. parte constitu. Neapol. in prologo. incipiente in prologo ad duas. colu. 1. in medio. fol. 7. & probatur optimè in clem. pastoralis. de re iud. & in clemen. Romani Principes. de iur. iuran. & in cap. veritatis eodem tit. & de regno Sicilię refert etiam Ioan. Bocatius lib. 4. de la cayda de Principes cap. 5. Quarum successiones nonnullas in particulari mihi vissum fuit referre. Quia successerunt diuersis temporibus, & etiam tempore diuersorum regum, vt ex sequ. liquidissimè cōstabit.

Cùm enim terræ Pullæ, & Calabriæ essent occupatæ à Turcis (inimicis nominis Sanctissimi Iesu. Cuius nomen gloriosissimum, dulce, delectabile, & confortans est, & nomen cæleste, & super omne nomen. Quod vocatũ est ab Angelo priusquàm in vtero conciperetur habetur Luc. ca. 2.) Guillermus Normanus obtinuit eorum dominium, & ipsos Turcas superauit anno eiusdē Saluatoris nostri gloriosissimi 1004 Et ita hic Guillermus fuit primus comes, vt aliqui Authores dicunt, aut Dux Pullę, & Calabriæ, refert Author supple. chron. lib. 12. fol. 313. col. 1. cum sequ. versi. Guillermo Normando. Mortuo isto Guillermo anno Domini 1006 successit in eius locũ in prædicto Ducatu Pullæ, & Calabriæ eius filius (aut frater secundũ aliquos Authores) Brogo. Quo etiã mortuo sine descendentibus anno Domini 1016. Gotifredus frater dicti Guillermi successit in eodem Ducatu. trad. lib. 12. suppl. fol. 313. fol. 2. versi. Brogo. Post aliquot annos mortuo Gotifredo, successit ei Tancretus eius filius. Quo etiã mortuo anno Domini 1050. successit in Ducatu Pullæ eius filius Gotifredus. Eoquè similiter

defuncto successit illi in eodem Ducatu Begelardus eius filius. Quas vltimas successiones refert Author supplemẽ. lib. 12. fol. 318. colum. 1. Platina in vitis Pontificum. in vita Nicolai 2. Papæ. fol. 64. colum. 2. Defuncto sine filijs dicto Begelardo successit in Ducatu Pullæ, & Calabriæ eius Patruus Robertus Normanus (qui Authores aliqui dicunt, fuit frater dicti Gotifredi vltimi Ducis (aut aliàs fuit vocatus Guiscardo. Hic enim Robertus liberauit Papam Nicolaum Secundum à multis Romanis, qui contra eum insurgerãt, qua propter
81 † ipse Summus Pontifex ei concessit, & confirmauit dominium Pullæ, & Calabriæ, cum titulo Ducatus (etsi ipse Robertus per plures annos, & etiam vsquè ad suam mortẽ, se nominauit regem Pullæ, & Calabriæ) & similiter etiam liberauit Papam Gregorium Septimum ab exercitu Henrici imperatoris, & aliorum inimicorum, quẽ ipse Greg. Papa confirmauit etiam in Ducatu Pullæ. traditur lib. 12. supplemen. fol. 319. colu. 2. versi. Roberto Normando. & fol. 324. colum. 2. versi. Giberto Antipapa. Volatera. lib. 6. commenta. cap. de Siciliæ historia posteriori fol. 74. col. 2. in fine, vbi, & ait, quod hic Robertus anno Domini 1080 aquisiuit regnum Neapolitanum. Platina in vita Nicolai 2. fol. 64. colum. 2. in princip. & Papirius Massonius lib. 3. annalium Regum Franciæ pag. 256. in fine. Mortuo isto Roberto Duce Pullæ, anno Domini 1095. successit in eodem Ducatu Pullę, & Calabriæ Rogier eius filius secundogenitus, eiusquè possessionem habuit, nominando se Regem Pullæ, & Calabriæ, licet tempore mortis dicti Roberti erat absens Boemundus eius primogenitus (cui verè successio ipsa pertinebat, ex quo erat eius primogenitus) qui post 25. annos reuersus fuit ad terras Pullæ, & Calabriæ, prætendens earum successionem, & restitutionem fieri sibi, & inter eos magnæ contentiones, & differentiæ fuerũt ortæ, sed iussu Summi Pontificis omnes illæ Ciuitates, & reliqua oppida ipsius Ducatus inter eos fuerũt pro equalibus partibus diuisæ. refert Author supplemen. lib. 12. fol. 322. colum. 1. Platina in vita Victoris 3. Papæ fol. 67. colum. 2. in fine, & in vita Vrbani 2. fol. 68. colu. 1. Volate. in d. fol. 74. col. 2. in fine.

Defuncto dicto Rogier Duce Pullæ, & Calabriæ anno Domini 1126. successit in eisdē dignitatibus Guillermus eius filius, qui post 16. annos suæ successionis fuit priuatus dicto Ducatu Pullæ,& Calabriç per alium Rogerium filium legitimum dicti Boemundi primogeniti (cuius nunc particularem mentionem fecimus) & ipse Guillermus aufugit ad Principem Salerni, vbi decessit sine filijs, & alijs descendentibus. Et hoc modo fuit finita descendentia, ac generatio masculina præ dicti Guillermi vltimi Ducis Pullæ, & Calabriæ. traditur lib. 12. supplemen. fol. 327. colum. 1. & 328. colum. 1. Platina in vita Sergij 1. Papæ 131. fol. 61. colum. 2. & in vita Calixti 2. papæ fol. 73. col. 2. in medio. Volatera. lib. 6. commenta. cap. de Siciliæ historia posteriori fol. 75. colu. 1. in princip.

Postquam enim Rogier superauit dictum Guillermum vltimum ducem Pullæ,& Calabriæ suum antecessorem (vt nunc diximus) se vocabit regem Pullæ, & Calabriæ, Et cùm hic Rogier præstaret opē ac auxilium Papæ Innocētio. Secundo contra Anacletum Antipapam, & eum liberauit à suis inimicis, Papa ipse Innocencius 82 † propter tantum beneficium, & liberationem, creauit Rogerium hunc in Regem vtriusque Siciliæ, & propter suas excellentias, & insignes virtutes vocatus fuit Magnus Rogier post annum 1126. Post varios tamen casus bellorum iste Rogier Rex Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ decessit in Ciuitate Palermi anno Domini 1156. & filium suum Guillermum reliquit successorem suorum regnorū & vocatus fuit Guillermus Secundus Rex Siciliæ Pullæ, & Calabriæ. traditur lib. 12. supplemen. fol. 328. colum. 1. Platina in vita Innocentij 2. fol. 74. colum. 2. & 3. & in vita Lutij 2. Papæ. fol. 75. colu. 2. post princip. & in vita Eugenij 3. fol. 75. colum. 2. in fine cum sequen. Hunc enim

83 † Guillermum supradictum confirmauit in regem Siciliç Pullæ, & Calabriæ Papa Hadrianus Quartus. Et ipse Guillermus eidem Summo Pontifici promisit, quòd daret Ecclesiæ Romanæ quodlibet anno certum censum. traditur lib. 12. suppleme. fol. 333. colum. 1. in fine, cum sequen. Volater. lib. 6. commēt. cap. de Siciliæ historia posteriori. fol. 75. colum. 1. & lib.

22.fol.254.colu. 1. post medium.& lib.23.fol.278.colu. 2.in fine. Platina in vita Hadriani 4.Papæ.fol.76.colum. 2.probatur in cap. veritatis, vbi glo.de iur. iuran. Defuncto prædicto Guillermo Secundo Rege Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ anno Domini. 1166. reliquit in suum successorem regnorũ Guillermũ suum filium huius nominis tertium,qui tẽpore suę mortis nullum filium, nec descẽdentem legitimum reliquit masculum, sed tantùm vnicam filiam cognomento constantiam. habetur lib.12 supplemen.fol.336.columi.1. Volate.lib.6.de Siciliæ historia posteriori fol.75.col.1. in medio.

Mortuo prædicto Guillermo Tertio Rege, Secundo Siciliæ,Pullæ, & Calabriæ sine descendentibus masculis
84 † auxilio Magnatum, & aliquorum nobilium,& amicorum fuit creatus in regem Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ Tancretus (alias vocatus tyrannus,ex eo inquã, quia illa regna ad eũ non pertinebãt, quia erat viua Constantia suprad dicta filia legitima dicti Guillermi 3. vltimi regis dictorum regnorum,cui pertinebant de iure. refert etiam Archiep.Roderi.lib. 6. chronicæ,& Papiri.Massoni.lib. 3. annal.reg.Franciæ. pag. 216. in fine. Et quia ipse Tancretus erat filius non legitimus dicti Guillermi II. primi regis Siciliæ) Contra quem Tancretum indixit bellum Papa Clemens Tertius, vt illud regnum dimitteret prædictæ Constantiæ filiæ legitimæ dicti Guillermi Secũdi. Sed mortuo prædicto pontifice Clemente Tertio ei successit in põtificatu anno Domini 1179. Cælestinus Tertius,qui etiam decreuit excludere dictum Tancretum ab eisdem regnis, & vt hoc me-
85 lius facere posset † ipse papa Cælestinus fecit erui dictam Constantiam dicti vltimi regis à cœnobio Panormitano, vbi erat monialis professa Deoque dicata, quam tradidit in vxorem Henrico V. Imperatori (aliàs vocato Arrigo) filio Imperatoris Federici Secundi (aliàs vocato Barba Rosa,qui fuit paterCõradi 1.Imperatoris) cui ipse papa cessit omne ius, quod habebat, ad recuperandum dictum Regnum Sicilię,Pullæ,& Calabriæ,cum hac conditione,quòd illa regna haberet in dotem ipsius Constantiæ,& confirmauit, quòd re-

gnum

gnum Siciliæ fuisset feudale Ecclesiæ Romanæ. Quo peracto † ipse imperator Henricus V. superato in bello, ac
86
occiso dicto Tancreto, recuperauit illa regna Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ. A quibus nouis regibus Siciliæ natus fuit alius Guillermus huius nominis Quartus, (qui postea vocatus fuit Federicus Secundus) Et ipse papa Cœlestinus statim tradidit inuestituram ipsius regni prædicto Henrico V. imperatori. Quod contingit anno Domini 1182. prout hęc omnia referũt Authores, quos iam citauimus in 1. part. huius quęstionis 2. num. 24. versi. proindè, & Guillermus. Mortuis dictis regibus Siciliæ, Puliæ, & Calabriæ (nẽpè dicto Imperatore Henrico V. & Constantia eius Augusta) successit in eisdem regnis Federicus Secundus (qui postea fuit Imperator) Et
87 quia hic imperator † Federicus fuit inobediens Ecclesię Romanę eiusquè sanctissimo Summo Pontifici, fuit priuatus Imperio, & regnis Siciliæ, Pullę, & Calabriæ ab Honorio 3. & Innocentio 4. Summi Pontificibus. habetur. lib. 19. supplemen. chronica. fol. 348. & sequen. col. 1. & alibi passim traditur.

Durante vita dicti Federici Secundi, & eius exclusione, & priuatione regnorũ
88 Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ insurrexit Conradus filius dicti Imperatoris Federici 2. regis Siciliæ (qui fuit nepos dicti Imperatoris Henrici V. ac dictæ Constantiæ regum Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ) & manu regia magnoque exercitu debellauit non solum regna prædicta Siciliæ, sed etiam regnũ Neapolitanum anno Domini 1253. & non obstante priuatione paterna, se nominauit regem Siciliæ, & regni Neapolitani. Qui post aliquod tempus secretè fuit veneno, occisus mandato, vt fertur, Manfredi sui fratris. habetur supra dicta lib. 13. supplemẽ. fol. 349. colum. 1. in fine. notat Volatera. lib. 6. commenta. cap. de Siciliæ historia posteriori fol. 75. colu. 1. post medium, & lib. 23. fol. 279. colu. 1. in medio. Quo defuncto successit in dicto regno Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ prædictus Manfredus frater eiusdẽ Conradi anno Domini 1254 (qui etiam fuit filius ipsius Imperatoris Federici 2. regis prædicti Siciliæ) contra quẽ (quia rebellis, & inobediens mandatis Ecclesiæ Romanæ) processit Papa Alexander 4.

& post eum Papa Clemens Quartus similiter processit, & ad arma venerunt,& ipse Manfredus victor existit, & quàm plures Ciuitates Ecclesiæ Romanæ debellauit, & alia infinita mala peregit. Quare ipse Papa Clemens IV eum priuauit prędictc regno Siciliæ,Pullæ,& Calabriæ. Et exequendo suam priuationē, & sententiam misit pro Carolo Duce Andegauensium fratre beatissimi Ludouici re-
89 gis Franciæ † quem declarauit,ac creauit in nouum regē Siciliæ,Pullæ,& Calabriæ (& fuit vocatus Carolus rex Siciliæ,huius nominis 1.) Et ipse Carolus anno Domini 1267 manu armata superauit dictū Manfredum, eumquè in bello occidit. Quæ omnia refert Author supplemen. lib. 13.fol.349.colum.1.& 352. colum.1.Volater.lib.6.commenta.in d.fol.75. colum. 1. post medium, & lib. 22. fol. 255.colum.1.prope finem,& Platina in vita Vrbani 4. Papæ fol.87.colum. 1. Ex qua creatione regis,ei competunt omnia iura regalia etiam reseruata Papæ, quia solent cōpetere regibus. Bal in cap. 1. in fine. Quæ sint regalia, sequitur Alziat.in cap.quod sedem num. 77. versi. nec obstant. de offi. ordina.

Postquam enim dictus Carolus superauit dictum Manfredum, & etiam eum detrūcauit in conflictu belli dicto anno Domini 1267.verè obtinuit dictum regnum Siciliæ,Pullæ, & Calabriæ de voluntate,& licentia Clementis 4. Papæ. Et similiter superauit Corradinum filium dicti Imperatoris Conrradi,qui venerat in fauorem Manfredi prędicti,& Gibellinorum, fecitquè eum decapitari. Post hæc autē Carolus prædictus anno Domini 1268.contulit se Romæ visurus dictum Sūmum Pontificem, & ipse Pa-
90 pa † eum declarauit, ac pronunciauit regem Hierusalē, & Siciliæ,sub hac conditione & iuramento, quòd deinceps singulis annis solueret Ecclesiæ Romanæ certum tributū. Prout hæc omnia habentur lib.13. supplemen. fol. 352. colu.1.& 2.versi.Carolo hermano de Sant Luys,& in versi.Corradino,& fol.355.colu. 1.in fine.Volatera.in d.lib. 6. commenta.cap.de Siciliæ historia posteriori.fol.75. colu. 1.in fine. idem Volatera. lib. 25.fol.279. colum. 1.in medio, & copiosè Platina in vita Clementis 4. fol. 87.& sequen.quod, & nos etiam an-

nota-

notabimus in 5. parte huius 2. quæstionis. num. 9. & sequẽtibus. Mortuo prædicto Carolo. 1. rege Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ, successit in eisdem regnis anno Domini. 1284. Carolus Secundus eius filius
91 vnicus, cui † Papa Martinus Quartus fecit restitui dictum regnum Siciliæ, quia illud occupauerat Petrus rex Aragoniæ, quem excommunicauit, & declarauit intrusum in eodem Regno Siciliæ, priuauitquè eodem regno Siciliæ dictum regẽ Aragoniæ, quia ei noluit obedire, nequè ad eũ pertinebat dictum regnum Siciliæ. Postea vero idem rex Aragoniæ Petrus fuit superatus in conflictu belli à dicto Carolo 2. rege Siciliæ. traditur lib. 13. supplemen. fol. 355. colum. 2. versi. Martin deste nombre 4. & versi. Carlo 2. Volate. in d. cap. de Siciliæ historia posteriori lib. 6. commenta. fol. 75. colum. 2. in princip. Platina in vita Martini 4. fol. 91. colum. 1. in medio. Quæ omnia postea confirmauit Papa Honorius Quartus habetur in d. lib. 3. supplemen. fol. 357. colum. 1. versi. Honorio deste nombre. 4. Volate. in d. fol. 75. colum. 2. in princip. Platina in vita Martini 4. Papæ. fol. 89. colu. 2. & sequen. & in vita Honorij 4. Papę fol. 91. colum. 3. in medio. Etsi postea idem Petrus Aragoniæ rex prætendebat etiam regnum Siciliæ nomine Constantiæ suæ vxoris, quę fuit filia dicti Manfredi regis Siciliæ, & Corradini sui nepotis, filij sui, & dictę Constantiæ. refert Platina in vita Nicolai. 3. Papæ. fol. 89. colum. 2. & in vita Martini 4. Papæ. fol. 90. colum. 2. in medio. & sequen. Nam prius ipse rex Aragoniæ pręrendebat regnum hoc Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ (post dictam inuestituram, quam Papa fecerat in fauorem dicti Caroli primi fratris Diui Ludouici regis Franciæ de eodem regno Siciliæ, Pullæ, & Calabrię) quia regnicolæ Siciliæ se submisserũt dicto regi Aragoniæ. Nam Galli faciebant in terris Siciliæ multos insultus, & crimina, & tunc ferè omnes Gallos occiderunt. habetur lib. 3. supplemen. fol. 352. colu. 1. & 2. & 355. col. 1 in fine. Volate. in d. lib. 6. cap. de Siciliæ historia posteriori. fol. 75. colum. 1. in fine. Platina in vita Clementis 4. fol. 87 & sequen. Mortuo prædicto rege Siciliæ Carolo 2. successit in eodem regno Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ Robertus

vnus ex filijs minoribus ipſius Caroli 2. regis ex expræſſa diſpoſitione ſua anno Domini. 1308. aut ſequenti. traditur lib. 3. ſupplem fol. 355. colum. 2. in fine. verſi. Carlo Segundo. Volatera. d. cap. de Siciliæ hiſtoria poſteriori. fol. 75. colum. 2. Platina in vita Clemētis 5. Papæ. fol. 95. col.
92 2. in medio. Hic † enim Robertus rex Siciliæ fuit declaratus rex, & confirmatus per Clementem Quintum Papā, à quo recepit inſignias regales, non obſtante quòd imperator Henricus priuauit eum illo regno, vt conſtat in clem. paſtoralis. de re iud. cum ſimilibus paſſim traditis. Mortuo iſto Roberto rege Siciliæ anno Domini 1343. ſine filijs, ſucceſſit in eodem regno Siciliæ, & Pullæ, atquè Cala-
93 briæ † Andreas Rex Vngriæ cōſobrinus ipſius Roberti ex expręſſa diſpoſitione teſtamētaria ipſius Roberti, licet Ioāna ſoror ipſius Roberti prætendebat ſemper ipſa regna adminiſtrare. habetur lib. 5. ſupplemen. fol. 395. colum. 1. Volatera. in d. lib. 6. commēt. fol. 75. colum. 2. poſt princip. & lib. 23. fol. 279. colu. 2. poſt princip. Platina in vita dicti Clementis 5. fol. 96. col. 1. poſt medium Thom. Grama. deciſ. 1. num. 21. Hic enim Andreas rex Vngriæ, & Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ tempore dictæ ſucceſſionis regni Siciliæ habebat in vxorem Ioannam neptem ex fratre dicti Roberti regis Siciliæ, quæ cū vidiſſet dictum Andream ſuū maritum puſillanimum eſſe, (qui erat frater patruelis eiuſdem regine Ioannæ) ſecretè fecit eum ſuffocari in Mari anno Domini 1343. Et ſtatim ipſa Ioanna accepit in maritum Ludouicum Principem Taranti, qui etiam erat eius frater patruelis. Cuius matrimonij ratione multa bella in Italia fuerunt orta per ſeptēnium. refert Author ſupplemen. lib. 13. fol. 377. colum. 2. verſi. Andrea. Volate. d. fol. 75. colum. 2. in medio. Platina in vita Clementis 6. fol. 99. colum. 2. & ſeque. Thom. Grama. d. deciſ. 1. num. 22.
94 Tunc iſta † Ioanna, quæ erat proximior conſanguinea ipſius Roberti regis Sicilię, Pullæ, & Calabriæ, ſucceſſit in eodem regno Siciliæ, Pullæ, Calabriæ, ac etiam in regno Neapolitano, quia erat proximior conſanguinea dicti Andreæ regis Vngriæ, qui etiam deceſſit ſine deſcendentibus legitimis. Quæ omnia regna ipſa Ioanna per plus tempus,

quàm 40. annorum possedit.
Et quia regina ipsa nõ habe-
95 bat filios legitimos † adopta-
uit in filium, & successorem
suum in d. Regnis Ludouicũ
ducem Andegauiæ, aliàs An-
gioia (qui fuit filius Caroli
Regis Frãciæ) tradit Author
suppl. lib. 13. fol. 377. col. 2. cũ
sequ. Platina in vita Clemen-
tis 6. fol. 99. col. 2. in fine. Vo-
latera. in d. fol. 75. colu. 2. in
med. Permissit tamen Deus
96 † quòd d. regina Ioanna fuit
vltimo supplitio tradita, quia
dictum suum maritum occi-
derat ex latè traditis p Tho.
Grama. decis. 1. num. 22. & se-
quen. habetur lib. 14. supple.
fol. 390. Alij verò dicũt, quòd
97 mortua † ista regina Ioanna
anno Domini 1352. obtinuit
Ducatum Pullæ Ludouicus
filius Principis Taranti (qui
fuerat maritus secundus d. re-
ginæ Ioannę, & cõsobrinus d.
regis Roberti contra volun-
tatem Ludouici regis Vngrię
eius fratris patruelis. trad. lib.
13. suppl. fol. 389. col. 2. Alij
98 dicunt † quòd mortua dicta
regina Ioanna anno Domini
1351. successit in d. regno
Neapolitano Carolus descen-
dens ab alio Carolo 1. Regis
Siciliæ (cuius iam nos mẽtio-
nem in præsentiarũ fecimus.
num. 92.) qui occidit d. Mã-
fredum regẽ Siciliæ, vt dixi-
mus in d. nu. 92. trad. lib. 14.
suppl. fol. 390. cum seq. col. 1.
Volat. lib. 6. comm. c. de Sici-
liæ hist. posteriori. fol. 75. col.
2. in med. Platina in vita Vr-
bani 6. Papæ. fol. 104. colu. 2.
Hunc verò Ludouicum Du-
cem Angioia superauit in bel
lo Carolus prædictus Rex Pul
læ anno Domini 1382. trad.
lib. 14. suppl. fol. 390. colu. 2.
Volat. in d. fol. 75. col. 2. in fi.
Mortuo isto Carolo rege Pul-
99 læ, & Calabriæ successit † in
eisdẽ regnis Lãcislagus (aliàs
Ladislaus) eius filius ann. Do-
mini 1384. aut 1386. Et quia
hic Lãcislagus (absente à Ro-
mana Ciuitate Greg. 12. Pa-
pa) manu armata, & militari
occupauit eandem S. Ciuita-
tem, ipse Papa cum consilio
omnium Illustriss. Cardina-
lium priuauit eum d. Regno
Neapolitano, Pullæ, & Cala-
briæ, illudquè concessit Lu-
douico filio Ludouici Angio.
100 Et post † paucos dies ipse
Lancislagus decessit in Ciui-
tate Neapolitana (quem occi-
derat quædam filia cuiusdam
medici famosi, quæ eũ inter-
fecit veneno tempore, quo
cum ea habebat copulam, po-
nens in vulua sua quemdam
paniculum. trad. lib. 14. suppl.
fol. 392. colum. 2. Volatera.

in d.c.

in d. cap. de Siciliæ historia posteriori fol. 76. colum. 1.) Et ipse Papa Gregorius 12. cùm esset in Concilio Pisano
101 †confirmauit ipsum Ludouicum in regem Neapolitanum, Pullæ, & Calabriæ anno Domini 1410. traditur lib. 14. supplemen. fol. 401. colu. 2. in medio. Volate. in d. fol. 76. colum. 1. in princip. Platina in vita Alexandri 5. Papæ. fol. 109. colum. 1. in fine. Et Volate. in d. fol. 76. colum. 1. post princip. ait, quòd etiam Alexander 5. Papa priuauit dictũ Ladislaũ regno Siciliæ, propter eius inobidientiam.

Alij verò dicũt, quòd post dictum Greg. 12. Papam, fuit electus in Summum Pontificem Bonifatius Nonus, & quòd hic Bonifatius (aliàs Vrbanus 6.) cùm videret multas differentias esse inter prędictos Principes super dicto regno Neapolitano, Pullæ,
102 Calabriæ, & Siciliæ † declarauit in regem eorum regnorum anno Domini 1410. prędictum Lancelaum filium dicti Caroli 3. & quòd fecit ei statim restitui omnia ea regna, cumquè coronari iussit, etiam si nimis puer fuisset, qui vsque ad suam mortem se cõseruauit in dictis regnis. Quæ omnia refert. Volate. in d. fol. 76. colum. 1. & lib. 22. commen. cap. Pontificum Romanorum. fol. 257. colum. 2. in medio. Platina in vita d. Bonifatij 9. Papæ. fol. 106. col. 1. in medio, & Author supple. lib. 14. fol. 389. col. 1. Mortuo dicto Tancelago rege vltimo dictorum regnorũ, quia de-
103 cessit sine descendẽtib. † tũc cessit ei in dictis regnis Ioanna eius soror anno Domini. 1415. (huius nominis secunda) refert Platina in vita Ioannis. 23. Papæ. fol. 111. col. 1. post princ. Hæc enim Ioãna. secunda regina horum regnorum Neapolitani, Pullę, Calabrię, & Siciliæ accepit in maritum Didacum comitẽ Marchiæ (qui erat Princeps Frãtiæ famosissimus) & cũ hæc Ioanna videret, quòd d. Didacus eius maritus disponebàt omnia ad suam voluntatẽ, & sine eius cõsilio, hac tantũ occasione ab eo recessit satis irata, qua propter regna illa se in plures diuiserunt partes. Quia aliquib. placebat administratio mariti, alijs gubernatio d. Ioannæ reginę, alij verò regnicolæ volebant in regem Ludouicum de Angou alij etiã regnicolæ volebant in regem recipere Alphonsum potẽtissimum regem Aragoniæ (qui fuit filius Ferdinandi Regis

Aragoniæ, ac nepos Ioannis regis Aragoniæ, & fuit auus regis Ferdinãdi Catholici Hispaniarum, & Aragoniæ, proaui, perquàm Catholici regis Hispaniarum, ac domini nostri Philippi 2.) Et
104 tandem † ipsa regina Ioanna adoptauit in suum filium, & successorem suorum regnorum Neapolitani, Pullæ, Calabriæ, & Siciliæ prædictũ Alphonsum regem Aragoniæ. Licet intra breue tempus ipse rex Alphonsus fuit ingratus (si sic dici potest) dictæ Ioannæ reginæ, quia eam expullit à Ciuita Neapolitana, quam recepit Philippus Maria Dux Mediolanensis, & fecit eam reuerti in dictam Ciuitatem Neapolitanam. Quæ cùm esset in eadem Ciuitate contra dixit prædictam adoptionem, quam fecerat in fauorem dicti Alphonsi regis Aragoniæ, & nouiter adoptauit in suum filium, & successorem suorum regnorum Ludouicum filium Ludouici Ducis Andegauiæ, quem ex tunc instituit in suum hæredem, & successorem vniuersalem. Quam institutionem,
105 † ac adoptionem Papa Alexander Quintus, & post eum Papa Ioannes 23. & finaliter Papa Martinus Quintus approbauerunt. Platina in vita Martini 5. Papæ fol. 113. colum. 2. post principium idẽ traditur lib. 14. supplemen. chronica. fol. 405. colum. 2. Volate. lib. 6. commenta. cap. de Siciliæ historia posteriori. fol. 76. colum. 1. in medio.
106 Quę omnia † contradixit dictus Alphonsus rex Aragoniæ. Et hoc tempore decessit prædictus Ludouicus Andegauensis, qui fuerat adoptatus per dictam reginam Ioãnam, quę in locum ipsius Ludouici subrogauit Renatum (aliàs Rinaldum) fratrem dicti Ludouici Ducis Andegauensis, qui erat de prosapia, & descendentia regum Franciæ, quæ cum ipso Renato regnauerunt in ipsis regnis 6. annis continuis. Omnia supra dicta refert Volate. in d. fol. 76 colum. 1. in medio. Platina in vita dicti Martinis 5. Papæ fol. 113. col. 2. Ipsumquè Renatum superauit in bello prædictus Alphõsus rex Aragoniæ, eumquè spoliauit à possessione dictorum regnorum Neapolis, Pullæ, Calabriæ, & Siciliç. Cuius facti cùm molestus esset Renatus
107 ab humanis decessit † & tẽpore suç mortis in suo testamento reliquit titulum, & ius dicti regni Neapolitani Carolo

rolo 8. regi Franciç eius proximiori consanguineo refert copiosè Volatera.in d.fol. 76. colum. 1. in medio. Contingit tamen, quòd hac occasio-
108 ne † prędicta regina Ioanna penituit fecisse adoptionē, & institutionem, quam fecerat in fauorem dicti Renati, & iterùm adoptauit in filium & successorem vniuersalem eundem Alphonsum regem Aragoniç, cuius fauore ipsa Ioanna exclusit à Ciuitate Neapolitana d. Ludouicum Ducem Andegauiç. Et ita
109 mortua † dicta regina Ioanna dictus Alphonsus rex Aragoniç remansit dominus prędictorum regnorum Neapolis, Pullę, & Calabriæ, ac Siciliç. traditur copiosè lib. 15. supplemen. fol. 416. colu. 2. & 418. quod alij Authores affirmant. Qui potitus fuit supradictis regnis 22. annis continuis, & obijt anno Domini 1443. (aut ann. 1456.) sine descendētibus legitimis, & tantùm reliquit Ferdinandum suum filium bastardum, quem habuit in quadam eius concubina, quem reliquit d. Rex Alphonsus in suum successorem vniuersalem suorū regnorum Neapolis, Pullę, Calabriç, & Siciliç, & fuit vocatus Ferdinandus eius Rex 1. traditur lib. 15. supplemen. fol. 418. colu. 2. Et licet tempore mortis dicti Alphonsi regis Aragoniç Calixtus 3. Papa prætendebat, quòd ex quo ipso Rex Alphonsus decesserat sine filijs legitimis, illa regna reuersa, & consolidata fuerunt in fauorem Sedis Apostolicæ, & feudum expirauerat, & quòd in eisdem regnis non poterat succedere prædictus Ferdinandus eius filius, quia erat bastardus. ex Platina in vita Calixti 3. Papæ. fol. 124 colum. 1. Morte tamen dicti Summi Pontificis hæc sua prætensio cessauit, vt ex eodem Authore cō-
110 stat. Vltra hoc † quòd hæc intelligens dictus Rex Ferdinandus, suas res composuit cum Papa Pio 2. successore ipsius Calixti, cui promisit soluere certum censum, & sāctæ Ecclesiæ Romanæ quolibet anno, à quo obtinuit confirmationem dictorū regnorum, ac etiam suæ successionis, quem ipse Papa coronauit in regem legitimum illorum regnorum, quorum fuit verus rex absquè vlla contradictione, & in totum exclusit suos inimicos (qui ea prætēdebant) fauore ipsius Pij 2. Pape. Volate. lib. 6. comment. cap. de Siciliæ historia poste-

riori

riori. fol. 77. col. 1. Et quamuis, post mortem dicti Pij 2. Papa, Paulus 2. prætendebat idem, quod Calixtus 3. Papa, tamen prædictus rex Ferdinandus ex iustissimis causis se defendebat, ex Platina in vita eiusdem Pauli 2. Papæ.
111 fol. 130. colum. 2. Quin † & Papa Eugenius ante mortem dicti Alphonsi regis Aragoniæ declarauit, in sequentem successorem illorum regnorum dictum Ferdinandum eius filium bastardum. Platina in vita Pij 2. Papæ. fol. 126 colum. 1. in fine, & 127. col. 1 Mortuo dicto Ferdinando 1. rege supradicto, ei successit in eisdem regnis Alphonsus eius primogenitus Dux Ca-
112 labriæ † qui in principio sui regni composuit omnes suas differentias cum Papa Sixto 4. tradit Author supplemen. lib. 15. fol. 440. colum. 1
113 Prædictus Rex Alphōsus vltimus anno Domini 1486. renunciauit suum regnum Neapolitanum, in fauorē sui primogeniti Ferdinandi, qui statim successit in eisdem regnis (qui fuit vocatus Ferdinandus 2.) cōtra quem acies militum mouit Carolus 8. Rex Franciæ (qui in regno Neapolitano ingressus fuit 21 Februarij 1495.) cū magno exercitu, petens ab eo dicta regna, sed post 8. menses contulit se Franciæ cum suis gētibus, & deinde reuersus dictus Rex Ferdinandus recuperauit Ciuitatem Neapolitanam, expulsis Gallis, & deinde totum regnum Neapolitanum. Volate. lib. 6. commenta. cap. de Siciliæ historia posteriori fol 77. colum. 1. & sequen. Mathe. de Affl. decis. 50 num. 1. & 6. in fine, & decisio. 150. num. 1. & decis. 392. nu. 2. vbi num. 28. & sequen. ait, quòd hæc victoria in fauorem dicti Regis Ferdinandi non fuit in veritate præcogitata, sed quòd potiùs misterio Diuino contingit. Fuitquè tunc dictus Rex Ferdinandus cum magno gaudio à nobilibus, & plebeys Neapolitanis 7. die Aprilis 1595. anni Domini. Math. de Affl. decis. 50. num. 1. & decis. 57. in principio. Defuncto prædicto rege Ferdinando 2. sine descendentibus, successit in omnibus suis regnis Neapolitano, Pulla, & Calabria, ac etiam Sicilia Federicus eius patruus (qui fuit frater dicti regis Alphōsi vltimi, & filius dicti Ferdinan-
114 di 1.) cui prædictus † Rex Ferdinandus vltimus ipsorū regnorum, ea regna in suo testamento reliquit dicto Fede-

rico Volatera lib. 6. commẽta. in d. fol. 77. colum. 1. & 78. in fine. colum. 1. cum sequen. Contra hunc Federicum aduenit Ludouicus 12. rex Fráciæ cum magno exercitu. Sed Rex Federicus recessit à Ciuitate Neapolitana cũ multis gentibus, & familia sua in insulam Ænariam, aliàs in Ciuitatem Isclæ, quæ est locus tutissimus, & inexpugnabilis. Et exercitus ipsius regis Fráciæ Ludouici 12. habuit possessionem Ciuitatis Neapolitanæ, & maioris partis regni. Math. de Affl. in d. decis. 150. num. 1. & decis. 392. num. 3. Volatera. in d. fol. 77. col. 1. & sequen.

115 Deniquè est etiam cõsiderandum quòd successio regnorum Neapolitani, Pullæ, Calabriæ, & Siciliæ post dictum Federicum secundum, vltimum regem eorum, ad reges nostros Hispániarum, per quá Catholicos iure optimo peruenit, quibus regna illa pertinét, ac Dei Opt. Max. fauore semper pertinebunt, tanquàm proximioribus cõsanguineis sanguinis præclarissimi regum antiquorum Aragoniæ, & ex alijs iustissimis causis. Nam cùm ipse Federicus esset in prædicto regno Neapolitano anxius de dicto successu belli, & amissionis Ciuitatis Neapolitani, Ferdinandus Catholicus Rex Hispaniæ, & Aragoniæ (qui matrimoniũ contraxerat anno Domini 1471. cum Catholica regina Hispaniç donna Elisabeth domina nostra) vidisset, quòd Rex Fráciç Ludouicus 12. ademit à dicto Federico rege prædictá Neapolitanam Ciuitatem, & maiorem partem ipsius regni Neapolitani, & ipse Catholicus Rex Ferdinandus tanquá proximior cõsanguineus ipsius Regis Federici præparauerit se ad præstandum auxilium dicto regi Federico, hác conuentionem fecit cùm dicto Ludouico 12. Christianissimo rege Franciæ anno Domini 1502. videlicet, quòd prædictus rex Catholicus Ferdinandus sibi haberet regna Pullæ, & Calabriæ cum omnimoda iurisdictione eorum, & reliquum esset Christianissimi regis Fráciæ. refert Math. de Affl. decis. 405. num. 2. & 3 & pleniùs Volate. lib. 3. commenta. cap. de tertio genere Frácorum fol. 25. & lib. 6. cap. de Siciliæ historia posteriori. fol. 77. col. 2. in princip. & lib. 2. ca. de Sarracenorum initio fol. 12. colum. 1. & sequen. Thom. Grama. decis.

59.num. 10. in medio, & sequentibus.Cùm autem ex interuallo essent magnæ differentiæ inter ambos reges Hispaniæ,& Franciæ,super diuisione terminorum, venerunt ad arma, & tandem gẽtes regis nostri Catholici Ferdinãdi victoriam obtinuerunt.gẽtesquè Gallicas superauerũt, & occiderunt viceregẽ Franciæ regis. Et ex tunc Catholicus Ferdinandus rex Hispaniarum, ac Aragoniæ victor extitit, & acquisiuit Ciuitatẽ Neapolitanã, ac omnes alias Ciuitates,& Terras Regnorũ Neapolitani,Siciliæ, Pullę, & Calabriæ, verusquè dominus eorum effectus fuit, exclusis ab eis penitùs Gallis,& finaliter recuperata Ciuitate Gaetæ,& suo portu, & reliquum ipsorum regnorũ dictus Rex Ferdinandus Catholicus remãsit absolutus dominus ipsorum regnorum,excluso dicto Ludouico 12. rege Franciæ,& omnibus suis gẽtibus. Quibus peractis in continenti Ferdinãdus Catholicus rex ac dominus noster misit Sũmo Pontifici tributum suum ei debitum ratione feudi dictorum regnorum, scilicet vnum equm aluum, in quo tantùm Papa Alexãder 6.moderauit tributum,quod antea reges Neapolitani regni, & Siciliæ præstabant Sedi Apostolicæ omne aliud plùs remittendo. Quæ omnia refert Volatera. lib. 2. commẽta.cap. de Sarracenorum initio.fol. 12.col. 1.cum sequen. & pleniùs lib. 3. de tertio genere Francorum fol 24.col. 1 post princip.& fol. 25. col. 1. in princ. vsque ad finem capituli. & lib. 6.cap.de Siciliæ historia posteriori.fol.77.col. 2.in princip.Mich. Ritio.lib. 3.de regibus Francorum.fol. 21.col. 1.versi.apulit.& versi. in ipso genere.Math. de Affl. decis.403.num.2. & 3. habetur lib.15.suppleme.fol. 425. & 434. colum. 2. cum sequen. & fol. 445.col.1. & sequentibus, & in historia particulari acquestus regni Neapolitani. per totam. Ex supradictis enim causis, & alijs multis vrgentissimis Maie-
116 stas nostri † Catholici regis Ferdinãdi fuit declaratus pro vero, & legitimo successore totius regni Neapolitani (in quo est incorporatus Ducatus Pullæ,& Calabriæ) & etiã regni Siciliæ. refert Thom. Grama.decis.59.num. 10.in medio. Post hæc autem prædictus rex Federicus in Galliam confugit ad Fraciæ regẽ Ludouicum, misericordiam

petens, à quo fuit ſuſceptus pro regis dignitate, & quadriennio poſt ab humanis exceſſit Volate.lib.3.comment. cap. de tertio genere Francorum.fol.25.col.1. in princip. & in fine illius capituli,& lib. 6. cap. de Siciliç hiſtoria poſteriori.fol.77.col.1.cum ſequent. Vbi hic Author in d. fol.77.ait, quòd in hoc Federico defecerunt reges Aragoniç, qui fuerunt reges regnorum Neapolis, & Siciliç, & ipſa regna peruenerũt ad perquàm Catholicos reges noſtros Hiſpaniarũ, tanquàm conſanguineos proximiores regum antiquorum ipſorum regnorum Neapolis & Siciliæ, & deſcendentes à regibus Aragoniæ. Mortuo Catholico rege Hiſpaniarum (qui in ordine regum Neapolitani, & Siciliæ huius nominis fuit) ſucceſſit in eiſdem regnis, & in Ducatu Pullæ, & Calabriæ donna Ioanna domina noſtra regina Hiſpaniæ, & Aragoniæ filia vnica legitima d. Ferdinandi regis Catholici. Et ea defuncta ſucceſſit in eiſdem regnis perquàm Catholicus,ac inuictiſſimus imperator, & Rex Hiſpaniarũ dominus noſter Carolus Quintus eius primogenitus. Qui anno Domini. 1555.regna omnia ſua ceſſit, & renunciauit in fauorẽ per quam Catholico regi, ac domino noſtro potẽtiſſimo Philippo II.eius filio dilectiſſimo Ex eiſdemquè cauſis etiã ſe-

117 quitur † quòd iuſtiſſimè,ac meritò noſtri reges Catholici Hiſpaniarum,tanquàm reges regnorum Neapolis, & Siciliæ, ſunt etiam reges Hieruſalem, vt in præſenti quęſtione deducemus,in eius 5.part.n. 90.& ſeq.verſi. ſolũ enim pertinet,& ſequent.

Ciuitas enim Neapolita-

118 na † eſt caput regni Neapolitani,& antiquitùs vocabatur Parthenope,& eſt in Campania vna de principalioribus Prouintijs Italiæ,eiuſquè fundator fuit Diomedes, fuitquè nimis populoſa anno Creationis Mundi 4034. & ante aduentum Domini noſtri Ieſu Chriſti 1162. habetur in chronica generali ætatũ Mũdi 3.ætate fol.42.pagin. 2.& lib.3.ſupplemen.chronic. fol. 65.colum. 1. Et multò antequàm Sancta Ciuitas Roma-

119 na † edificaretur, fuerunt reges in hoc regno Neapolitano, nam antiquitùs ante ædificationem dictæ Ciuitatis Romanæ fuit rex Ciuitatis Neapolitanæ Æneas Troyanus, ex And. de Iſernia in

prohæm.Constitutio Neapol. 1.part.colum.2. in principio versi. deindè si quis respexe-
120 rit. Et similiter † regnum Siciliæ, fuit antiquitùs vna de prouincijs principaliori-bus Italiæ, sed propter magnum terremotum fuit diuisa à regnis Italiæ cum vna magna parte Maris, & est vltra Italian., & ab ea separata 1500.passus, qui faciunt vnã millam, & mediam. Quod successit anno Domini 1227. quod referunt Authores statim citandi. Antiquitusquè Sicilia vocabatur horrea, ex eo, quòd abundaret tritico, & alijs fructibus necessarijs ad humanam vitam, ex Plinio. quem sequitur Author supplemen.fol.45.colum. 2. lib. 3.& lib. 13.fol.355 colum.1. Volate.lib.6. cap.de Sicilia fol.72. colum. 2. Solinus in memorabilibus Mundi cap. 10.fol.34.col. 2. (vbi & ait, quòd ex isto regno Siciliæ fuit naturalis Cæres magistra seminaddi triticum, & ordeũ quod & refert Author chronicæ generalis ætatum Mundi 3.ætate fol.25 pag. 1.in fine.) Et idem Author 6.ætate fol.20 post princip. Sicilia
121 fuit sic vocata † à Siculo (filio Neptuni, aut Corinthio fratre Dardã) qui fuit Siciliæ primus rex antiquissimus, qui inibi regnabat anno Creationis Mundi. 3757. & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi 1442. traditur lib. 3. supplemen.fol.43.col.2. Solinus in d.cap.10.fol.33.col.2. Et ante dictum regem Siculũ & destructionem regni Troyani Sicilia vocabatur Sicania, à rege Sicano, ex Solino in d.fol.33.colum.2. traditur in d.chroni. general. ætatum Mundi 2 ætate fol. 19. colu. 2.& in 3.ætate fol.38.colu.2. Et inter antiquissimos dominos Siciliç, qui erant comites cùm Sicilia erat comitatus, successum etiã fuit iure sãguinis de patre in filiũ, & de proximiore consanguineo in sequentem successorem consanguineum. Volatera. lib.6. comment. cap. de historia Sicil. fol. 74. colum. 2. & sequentibus pluribus. & Auth. supplem. lib. 12. fol. 328. colum.1. In regno Siciliç primò adinuentæ fuerunt Comediæ. refert. Author. chronica gen. ætatum Mundi 2. ætat.fol.19.col.2.
122 Regnũ Neapolitanũ † et etiã regnũ Siciliæ, Pullç, & Calabriç fuit pluries à diuersis dominis, ac nationib. occupatũ. Nã Bellisarius dux singularissimus Imperat.Iustinian.1.an-

no Domini 534. acquisiuit Ciuitatem Neapolitanam, & eam,& eius Ciues debellauit. Illesc.1. part. historiæ pontif. lib.3.cap.8. de vita Bonifatij. 2.Papæ 57.fol.97. colu. 3. in fine. cum sequen. Et iterum etiam eá acquisiuit anno Domini 538. nomine dicti imperatoris Iustiniani Illesc. d. lib.3.cap.11.fol.104. colum. 3.in fine. Et similiter idem Belisarius nomine ipsius imperatoris acquisiuit regnum Siciliæ, cùm venisset à Ciuitate Constantinopolitana cótra Theodatum regem Italię. idem Illesc.d lib.3.d.cap.11. de vita Siluerij Papæ.60. fol. 104.colum.3.in medio.Præ-
123 terea † & regnum Siciliæ fuit olim occupatum per Romanos,& tunc gubernabatur per prætores. Volate.lib.6.cómenta:cap.de Siciliæ historia posteriori fol.74 colum. 2.in princip. Et postea fuit in potestate Romanorum,vsquè ad tépus Caroli Magni,tunc igitur partito Orbe inter vtrúq; imperium,omnis Sicilia cum Calabria, & Pulla Constantinopolitano cessit,cui sine cótradictione paruit, vsquè ad imperatorem Nicephorum (cognomento Thomã) quo tempore Sarraceni Apullam, & alia loca occupauerunt anno Domini 914.donec(secúdum aliquos Authores) Ro-
124 bertus cognomento † Guiscardus expulsis Grecis simul & Sarradenis in suam potestatem redegit,aut (secúdum alios) Tancredus Normandus, cũ magno exercitu Normandorum Siciliam,Pullam, & Calabriam cæpit, ipsequè Tancredus moriens imperiũ reliquis fratribus ex successione diuisit, qui comites Siciliæ dicti sunt per tépus 43. annorum. Quæ omnia refert Volatera.lib.6.commenta.cap.de historia Siciliæ col.
125 1.Olim etiam† regnũ Neapolitanum Romanis se concessit,vt inquit tex. in l. 2. ff. de offi. quæsto. & in authenti. vt præpo.nomi. imperato. §.si quis enim colum.5.refert Isern.in d.prohæm. constitu. Neapol.1.part. colu. 2. versi. deindè si quis, vbi optimè probatur.traditur libro chronicæ generalis ætatum Mundi 3 ætate fol.42.col.1. Sarra-
126 ceni † etiam Egipti debellauerunt regnum Siciliæ,Pullæ,& Calabriæ anno Domini 680. tépore imperatoris Cóstantini 4.Volate.lib. 23.cómenta.c.Martianus fol 273. colum.2.in fine. Alia etiam vice Sarraceni anno Domini 671.acquisierunt regnum Si-

ciliæ. Illesc. in d. 1. part. lib. 4.
cap. 13. de Deodato Papa. 79.
fol. 144. colum. 4. Longobar-
127 di † etiam superauerunt ci-
ues, ac dominos Pullæ, & Ca-
labriæ anno Salutis nostræ.
584. tēpore imperatoris Ti-
berij 2. & Pelagij 2. Papæ. Il
lesc. lib. 3. dictę 1. part. cap. 16
de vita Pelagij 2. Pap. 65. fol.
114. col. 4. & sequen. Tempo-
128 re Ottonis imperatoris † &
cùm possideret ipse impera-
tor regnum Siciliç, illud de-
bellauit Reynaldus anno Do-
mini 960. Volate. lib. 23. cō-
nienta. fol. 279. colum. 1. post
principium. Ducatus Cala-
129 briæ † erat in potestate Eu-
stachij ann. Domini 961. qui
erat subiectus imperatori Ni-
cephoro 2. cui annuatim sol-
uebat certum tributum ipsi
imperatori. Volate. in d. lib.
23. cap. Marcianus fol. 275.
colum. 1. post medium. Hic
imperator Nicephorus iussit
prędicto Eustachio Duci su-
pra dicto, quòd vt Sarraceni
delererent Ducatum Pullæ,
& Calabriæ ipsi Eustachio li-
berè, solueret eis tributū de-
bitum ipsi imperatori, quod
Eustachius composuit, & Sar-
raceni derelinquerunt ei li-
berè terras, & Ciuitates illarū
prouinciarum. Volate. d. fol.
130 275. colum. 1. Totila † Rex
Gothorum ferro, & igne re-
gnum Neapolitanū suæ Mo-
narchiæ Italię subiecit, & etiā
regnum Siciliç. Platina in vi-
ta Pelagij 1. Papæ. fol. 30. col.
1. propè finem. Theodoricus
131 etiam Gothorum rex † cum
possideret regnum Italię, de-
bellauit regnum Siciliæ. an
no Domini 496. Platina in
vita Pelagij 1. fol. 26. colu. 2.
Similiter anno Salutis nostrę
916. aut 2. sequentibus impe-
ratores Constantinopolitani
Cōstantinus, & Romanus vo-
luerunt Sanctam Ciuitatem
Romanam destruere, quia eis
noluerūt obedire, & ad arma
venerunt cōtra vnum ex suis
Ducibus, & adduxerunt in
suum fauorē Sarracenos Af-
132 fricæ, qui † debellarūt Nea-
politanum regnum, Pullam,
& Calabriam, & alias multas
Prouintias, & Terras propè
ipsam Ciuitatem Romanam
133 † quos resisterunt Papa Ioā-
nes 10. & Albertus Dux To-
scaniæ, & se recolligerunt ad
montem Garganum, in par-
tibus Pullæ, & Calabriæ, vbi
fecerunt aliqua fortalicia, in
quibus se munierunt, & exin-
dè Christianos, ac Terras eo-
rum debellabant. Illesc. lib. 4.
part. 1. pontif. cap. 6 1. de vita
Ioannis 10. Pap. 128. fol. 218
colum. 1. & 2. Postea tamen

idem Ioãnes 10. Papa iterum superauit eosdem Sarracenos & recuperauit dictum regnũ Neapolitanum Pullã, & Calabriam, eaquè omnia cõcesserunt in feudum certis baronibus sub certo tributo annuo in fauorem Ecclesię Romanæ. refert Illesc. in d. fol. 218. colum. 4. & sequen. Verùm, & imperator Nicephorus 2. cùm in partibus Italiæ aduenit anno Salutis nostræ. 961. (vocatus Phocas) acquestus fuit Siciliam, & Calabriã Volate. lib. 23. commenta. ca. Martianus fol. 275. colum. 1. post medium. Tempore etiã Gregorij 4. Papæ. & Impera-
134 toris Ludouici Pij † regnũ Siciliæ fuit à Sarracenis possessum, & Christiani eos repelerunt ab eodẽ regno. Platina in vita Greg. 4. Pap. 103. fol. 50. colum. 1. in medio. Papa Clemens 5. anno Domini 1306. recuperauit à Sarracenis insulam Cerdeñę, quam statim concessit regi Siciliæ Federico, vt potinùs ex ea excluderet dictos Sarracenos. Platina in vita dicti Clementis 5. Papæ fol. 95. colu. 1. Anno etiam salutis nostræ 1381. Carolus de prosapia præclarissima regum Franciæ iussu
135 † Papæ Vrbani 6. (qui egrè tulit, reginam Ioannam occidisse Andream maritum suũ regem Vngriæ, & horum regnorum sine causa) ex hac causa, & alijs iustissimis, debellauit regnum Neapolitanum, ac comprehendit omnes Principes Neapolitanos, & etiam ipsam reginam, & eam vltimo supplicio tradi fecit. traditur lib. 14. supplem. fol. 390. Thom. Grama. decisio. 1. num. 22. & sequentibus cuius, & nos iam mentionem fecimus in præsenti par. n. 96

136 † Regnum Neapolitanum, & regnum Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ fuit propriũ patrimonium Ecclesiæ Romanæ, vt inquit glo. in clem. Romani Principes verb. Siciliæ. de iu. iuran. Tum ex donatione, & concessione expressa, quam de eisdem regnis fecit imperator Ludouicus Pius, post annum 824. Domini nostri. Tum etiam (vt nunc diximus in hac 3. part. nu. 124. & sequentibus) summi Pontifices Romani regna hæc à Sarracenis, & alijs inimicis recuperauerunt, eaquè dominio Sãctissimæ Ecclesiæ Romanæ submiserunt, & addiderũt, vt particulariter refert (vltra Authores Latinos) Illesc. 1. part. historiæ pontifical. lib. 4. cap. 62. de vita Ioannis 10. Papæ. 128. fol. 218. & seq.

Tum item, quia ex quo omnia ista regna, & status sūt de patrimonio Ecclesiæ Romanæ, ac de eius dominio directo, Summi Pontifices Romani ea regibus Christianis cōcesserunt in feudum, & tributum, & eodem titulo perquá Catholicus rex noster Hispaniarum, ac dominus noster Philippus 4. ea possidet. Ex
137 quibus † concessionibus, & donationibus probatur regna illa feudalia esse in fauorem Sanctissimæ Sedis Apostolicæ Romanæ. clemen. pastoralis. de re iud cap. ad Apostolicę. eod. tit. lib. 6. notat Math. de Affl. decis. 282. orta. num. 11. Gram-ti. decis. 1. num. 30. in fine. Vnde ait Cuiatius lib. 1. de feud. tit. de his, qui feud. da. po. pagin. 15. post princip. quod regnum Siciliç pendet à Summo Pontifice, ex quo illud in feudum concessit. Cū
138 enim † regnum Neapolitanum, & regnum Siciliç cum Pulla, & Calabria sint regna feudalia, in eis etiam succeditur in infinitum inter omnes consangnineos, & descendentes regum, qui eá in feudum tenuerint iure sanguinis, & perpetuç consuetudinis, vt & nos etiam iam annotabimus in 1. part. huius secundç quçstionis. num. 2. & sequentibus & num. 23.

SVM-

SVMMARIVM QVARTAE PARTIS Huius

QVAESTIONIS SECVNDAE.

1 *Regno Ægypti olim successum fuit iure sanguinis, non per electionem,& num. 6.& 8.& num.* 10.

2 *Aegypti prouintia fuit prius habitata à Mensram nepote Noæ filio Cam.*

3 *Agypti regnum quare sic vocatum sit,& num.* 16.*Et ibi dicitur, quòd primus populator huius regni fuit Mesran filius Can filij Noa.*

4 *Aegypti fuit primus rex Sores.*

5 *Aegypti reges fuerunt vocati Pharaon. Et post Tholomeum regem Aegypti alij eodem nomine vsi fuerunt num.* 15.

7 *Alexander Magnus diuisit tēpore sua mortis omnia sua regna inter omnes suos Principes, & cui legauerit regnum Aegypti.*

9 *Tholomeus Philadelphus rex Aegypti fecit in* Hierusalem *vnam bibliothecam septuagin ta millia librorum.*

11 *Cleopatra filia* Tholomei *Dionysij regis Aegypti, fuit vltimus rex Aegypti.*

12 *Regnum Aegipti quando fuerit finitum.*

13 *Regnum Aegypti fuit primum in Monarchijs.*

14 *Regnum Aegypti incepit anno* 131.*post Diluuium.*

17 *Alexander Magnus tempore quo occupauit regnum Aegypti, ædificat* Alexandriam *Ciuitatem, eam appellando à suo nomine.*

18 Aegypti *in regno prædicauit Euangelium Christi Domini nostri beatus Simon* Apostolus.

19 *Regno* Babiloniæ *successum fuit iure sanguinis,& non per electionem,& num.*20.

21 Babilonia *Ciuitas, fuit fundata à Nembroht* Gigante *ann.* 130 *post Diluuium.*

22 *Regnum* Babiloniæ *fuit primū regnum Mundi,& est caput Caldeorum hæc Ciuitas* Babilonia,*& propter eius excellētiam denominatur* Assyria, *& Messopotania* Babilonia.

23 Regno *Persarum succedebatur iure sanguinis,& non per ele-*

ctionem

ctionem num. 25 & 29.

24 *Regnum Persarū est antiquissimum, & incepit in Dario, et Cyro.*

25 *Regnum Persarum fuit captum ab Alexandro Magno.*

26 *Regnum Persarum, à quo sic fuerit denominatum.*

27 *Persarum in regno prædicauit Christi Domini nostri Euangelium beatus Thomas Apostolus.*

28 *Regnum Persarum translatum est ad Sarracenos, et Turcas. Eorumquè primus rex fuit Mahoma num. 29.*

30 *Regno Assyriorum succedebatur iure sanguinis, & non per electionem.*

31 *Ninus rex Assyriorum fundauit Ciuitatem Niniue.*

32 *Ninus rex Assyriorum fuit primus rex Mundi, qui vicit reges suos conuicinos.*

33 *Regnum Assyriorum fuit primum in Monarchijs, & incepit sub Saruch proauo Abrahæ. Et incepit anno 130. post Diluuium num. 35.*

34 *Assyriorum vltimus rex fuit Sardanapalus.*

36 *Idolatria primū incepit in regno Assyriorum.*

37 *Regnum Assyriorum est vna de Prouintijs principalibus Asiæ.*

38 *Regnum Assyriorum vnde sic vocetur.*

39 *Regno Syriæ succedebatur olim iure sanguinis.*

40 *Syriæ vltimus rex fuit Philippus; eiusquè regnum deuenit ad Romanos.*

41 *Regno Parthorum succedebatur iure sanguinis, & non per electionem.*

42 Rex *Primus Parthorum fuit Arsace, à quo sequentes reges eodem nomine fuerunt vocati.*

43 Regno *Parthorū beatissimi Apostoli Thomas, & Philippus prædicauerunt Christi nostri Euangelium.*

44 Regno *Scytharum iure sanguinis succedebatur, & non per electionem.*

45 Regnum *Scytharum est in terris Septentrionalibus, eiusquè gentes habuerunt originem à Maggog nepote Noæ.*

46 Regno *Scytharum beatissimus* Andreas *Apostolus prædicauit Christi Domini Nostri* Euangelium.

47 Regnum *hoc Scytharum post alios reges peruenit ad* Amazonas.

48 *Amazonæ quare sic fuerunt appellatæ. Vbi & agitur de earum qnadam consuetudine.*

49 *Amazonæ fuerūt fortissimè mulieres, & intra 100. annos debellauerunt magnam partem Asiæ, & aliorum regnorum Europe, & num. 56.*

50 Amazone *ædificauerunt illam*

Ciui-

Ciuitatem magnam vulgo dictam Ephesó.

51 *Euãgelium Diuinum fuit prædicatum in Ciuitate Ephesi tempore beati Pauli, in qua Ciuitate fuerunt multi sancti ac fideles.*

52 *Amazone inciperunt regnare ante aduentum Domini nostri Iesu Christi 1246. annis Et quis fuerit earum primus Dux, & vndè traxerint originem num. 54 & 55.*

53 *Gentes Scytharum sunt vetustiores omnibus gentibus Mũdi, etiam Ægiptijs, & fuerunt Græci appellati. num. 54.*

57 *Amazonæ quandò fuerunt superatæ, & victæ.*

58 *Regno Lazedemonum fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.*

59 *Regnum Lazedemonum, quo tempore incæpit. Et ibi, quis fuerit eorum primus Dux.*

60 *Regnum Lazedemonum quarè sic fuerit vocatum.*

61 *Regnum Lazedemonum fuit postea Spartanis subiectum.*

62 *Lacedemonij expellerunt à sua Ciuitate omnes libros, continentes parum verecundam lectionem.*

63 *Regno Mazedonum iure sanguinis fuit successum.*

64 *Mazedonum vltimus rex fuit Perseus, qui fuit superatus à Paulo Æmilio Romano.*

65 *Regnum Macedonum quando incæpit.*

66 *Regnum Mazedoniæ sic fuit vocatum à Mazedo filio Osirides.*

67 *Regnum Mazedoniæ fuit superatum ab Alexandro Magno.*

68 *Regnum Mazedoniæ quanto tempore durauit.*

69 *Regno Macedoniæ prædicauit Euangelium Dei nostri diuinus Paulus.*

70 *Regno Sicionum successum fuit iure sanguinis. & non per electionem.*

71 *Regni Sicionũ fuit primus rex Egilaus: Eorumquè vltimus rex fuit Zeusipo num. 72*

73 *Regnum Sicionum sic fuit denominatum à Sicione 18. rege eorum.*

74 *Regnum Sicionum est situm in* Achaya *propè Samariam.*

75 *Regno Argiborum fuit successum iure sanguinis, & non per electionem, & num. 76.*

76 *Regnum* Argiborum *est hodiè regnum Grecorum. Et quandò incepit. inibi.*

77 *Phoroneus fuit secundum rex* Argiborum. *Qui leges dedit Græcis, & modum defendendi causas coram iudicibus: à quo dicitur forum. inibi.*

78 *Regnum Argiborum quandò fuit finitum.*

79 *Regno* Athenienſium *fuit suc-*

cessum iure sanguinis, & non per electionem.

80 Regnum Athenienſium quandò fuit finitum.

81 Regno Athenienſium prædicauit Christi Euangelium diuinus Paulus.

82 Regno Troyano fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.

83 Regnum Troyanum quarè sic fuerit vocatum.

84 Regnum Troyanū quando inceptu, & quando fuerit finitū.

85 Regno Candiæ successum fuit iure sanguinis, & non per electionem.

86 Regno Cypri fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.

87 Regno Lydorum fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.

88 Regno Ithacæ fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.

89 Regno Armeniæ fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.

60 Armeniæ prædicauit Euangeliū Dei beatus Bartholomeus, vbi glorioso martyrio fuit coronatus.

91 Armenij publico decreto receperunt Christi Dei Euangeliū tempore imperatoris Iustiniani 2.

92 Regno Phrygiæ fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.

93 Regnum Phrygiæ quarè sic fuerit denominatum.

94 Regno Phrygiæ prædicauit Dei Euangelium diuinus Paulus

95 Regno Phenitiæ fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.

96 Regno Mizenæ fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.

97 Regno Corinthiorum fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.

98 Regni Corinthiorum quis fuerit primus rex, ac etiam vltimus.

99 Regnum Corinthiorum quando incæpit fuit finitum. n. 100.

101 Regni Corinthiorum fuit caput Ciuitas Corinthio. Et inibi, quis eam fundauit.

102 Regno Corinthiorum prædicauit Euangelium diuinus Paulus.

103 Regno Cyreneorum fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.

104 Regno Samariæ olim reges iure sanguinis succedebant, & non per electionem.

105 Regno Samariæ prædicauit Euangelium Diuus Iacobus Maior Apostolus, qui in eo infinitas Gentes conuersit ad fidē Domini nostri Iesu Christi. Immo, & ipse Christus

Saluator noster prædicauit. eod.num. 105.

106 *Regno filiorum Ammon successum fuit iure sanguinis, & non per electionem.*

107 *Regno Tyri successum fuit iure sanguinis, & non per electionem.*

108 *Regno Rusiæ fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.*

109 *Regno Numidiæ fuit successum iure sanguinis, & nō per electionem.*

110 *Regno Caryæ successum fuit iure sanguinis, & nsn per electionem.*

111 *Regno Athali, seu Pergami succeditur iure sanguinis, & non per electionem.*

112 *Regno Antiochiæ succeditur iure sanguinis, & non per electionem.*

113 *Regno Antiochiæ fuerunt primi Christiani. Et in eo regno fidelibus nomen Christianorum fuit impositum.*

114 *Antiochiæ Episcopus fuit primus Diuinus Petrus per 7. annos, & post eum fuit Episcopus diuinus Lucas Euangelista. Et ibi, quando Ciuitas Antiochiæ fuit superata à Soldano Babiloniæ.*

115 *Regno Vulgarorum olim succedebatur iure sanguinis, & non per electionem.*

116 *Regno Moscobitarum succedebatur iure sanguinis, et non per electionem.*

117 *Regno Mohabitarum fuit successum iure sanguinis, & non per electionem.*

118 *Regno Saba reges iure sanguinis succedebant, & non per electionem.*

119 *Regnum Saba quarè sic nominetur.*

120 *Saba regina, quæ venit audire sapientiam Salomonis, fuit regina regni Saba.*

121 *Saba regina tanquam Sibila nunciauit regi Salomoni lignum Sanctissimæ Crucis, in quo postea Christus Dominus noster passus fuit.*

122 *Regno Medorum olim reges iure sanguinis succedebant, & non iure electionis.*

123 *Regnum Medorum quarè sic vocatum fuerit.*

124 *Regnum Medorum quando incæpit.*

125 *Regno Medorum prædicauit Euangelium Dei beatus Thomas Apostolus.*

Medi fuerunt crudeles, & superb. eod.num. 125.

126 *Regno Sicymorum successum fuit iure sanguinis, & non per electionem.*

127 *Regno Cretæ successum fuit iure sanguinis, & non per electionem.*

128 *Regno Tartarorum succeditur iure sangu. & non per elect.*

129 *Regnum Tartarorum antequam fuißet Taborlanis, habuit initium in Dauid Persiano ab anno Domini* 1230

130 Regno *Tremecensi succeditur iure sanguinis,& non per electionem.*

131 *Regno Tuneci succeditur iure sanguinis, & non per electionem.*

132 *Regno Coromandel succeditur iure sanguinis,& non per electionem.*

133 *Imperio Turcarum succeditur iure sanguinis,& non per electionem.*

134 *Imperium* Turcarum *incæpit anno Domini* 758.

135 *Turcæ à quibus sic denominentur,& num.*136.

137 *Indiarum* Orientaliũ *regnis olim iure sanguinis succedebatur,& non per electionem,*

138 *India quarè sic fuit denominata.*

139 *Indiæ Hispaniarum detectæ primiter fuerunt à* Gentibus *Græcis ante aduentum Domini nostri Iesu* Christi 392. *annis.*

140 *Regno Chinæ succeditur etiam hodiè iure sanguinis de patre in filium primogenitum, & non per electionem.*

QVAR-

QVARTA PARS

Huius

QVAESTIONIS SECVNDAE.

Ecimò principaliter (& hæc erit quarta pars principalis, huius ſecundæ quæſtionis, & in regno
1 † antiquiſſimo Ægypti iure ſanguinis ſucceſſum fuit de patre in filium, & non per electionem. notat Pet. Comeſtor in hiſtoria Scholaſtica tit. de hiſtoria Heſter. cap. 8. fol. 171 Gerard. de Mercatore in demonſtratione temporũ pagi. 40. 42. 59 & 70. refert plures ſucceſſiones iure ſãguinis delatas huius regni Aegypti Author ſupplemen. chronica fo. 34. col. 2. in fine. lib. 3 & etiam lib. 4. fol. 81. colum. 1. & lib. 7. fol. 137. colum. 2. 159. 161. colum. 1. & fol. 163. colum. 2.
2 Fuitquè hæc † prouintia primùm habitata à Meſran nepote Noæ, filio Cam (qui fuit filius ſecundus Noæ Geneſis cap. 4.) traditur lib. 12. ſupplemen. fol. 12. colum. 1. & fol. 15. colum. 2. Aegypti re-
3 gnũ † habuit huiuſmodi nomen ab Aegypo filio Danai, & primus eius populator fuit Meſran filius Can filij Noæ, habetur lib. 2. ſupplemen. fol. 15. colum. 2. & dicemus in præſenti parte num. 16. Pri-
4 mus † rex huius regni Aegypti ante Alexandrum Magnũ & ante alios antiquiſſimos reges Aegyptios, fuit Sores. Authore Euſebio, quem ſequitur Alphonſus Venero in Enchiridion temporum. fol. 61. colum. 1. habetur in chronica generali ætatum Mundi in 2. ætate fol. 18. pag. 2. & lib. 2. ſupplemen. fol. 15. colu. 2. Vbi, & dicitur, quòd hic Sores regnauit in Aegypto propè annum Creationis Mundi 2773. & ante aduentum Domini 2246. Inter primos reges Aegiptij, fuit Chenero Pharaon, & 11. in ordine, qui in Aegypto regnauit Anno Creationis Mundi 3668. & ante aduentum Domini. 1531 fuitquè hic Pharaon filius, & ſucceſſor Accori. 10. Regis Aegypti lib. 3. ſupplemen. fol. 34. colum. 2. & ſequentibus. Quibus in locis etiam dicitur

quòd hic Pharaon. 11. Rex Aegypti fuit, qui persecutus fuit in Aegypto gentes populi Dei, propter quod meruit suffocari in Mari Rubeo (de quo habetur Exodi.cap.14.& sequentibus,& in Psal.77.79. & 104.& Act. Apostol.cap.7 in medio) & cum eo fuerũt suffocati 600.currus equorũ, & viginti Millia armati, & quinquaginta mille equi, vt habetur in dictis locis. Et vbi antea fecerat Pharaon suum Sepulchrum. refert Petrus Scouar Cabeca de Vaca in Lucero terræ Sanctæ. Canto 5.fol.35.& sequentibus. Post
5 hunc Pharaonem† omnes reges Aegypti fuerunt vocati eodem nomine Pharaonis, quod nomen non erat proprium regum,sed nomen dignitatis regalis. tradit Author chronicæ generalis ætatum Mundi 3. ætate fol. 27. colum.1.& Author supplem. chronica.lib.3.fol.34.colum. 2.in fine. Et non tantùm iure sanguinis succedebatur in
6 regno Aegypti† inter primos reges illius regni, & eorum descendentes,qui in eodẽ regno successerunt à dicto Sores primo rege Aegyptii, vsq; ad tempus Alexandri Magni (qui etiam fuit rex illius regni, & in eo regnauit propè annũ Creationis Mũdi.4887 & ante aduẽtum Domini nostri 317.aliàs 335.secundum Couarru.lib. 4. varia.resolu. cap.18. num. 6.) Hic enim Alexander Magnus tempore suæ mortis,ex quo decessit si-
7 ne liberis† diuisit quàm plurima regna sua inter suos Principes amantissimos, regnum què illud Aegypti legauit in suo vltimo elogio Tholomeo filio Lagij. Tholomeus enim hic fuit Primus Rex regni Aegypti post mortem dicti regis Alexandri Magni, qui in illo regno regnauit anno Creationis Mũdi 4888. Quæ omnia habentur in chronica generali ætatum Mundi. 5. ætate fol.76.colum. 1. & 77. colum.2.& lib.7. supplemen. fol.137.Volate.lib. 12. commenta cap.Aegyptus fol.137
8 col. 1. Sed etiam † post mortem huius Tholomei I. regis Aegypti) mortuo dicto Alexandro Magno omnes reges Aegypti successerunt iure sãguinis. Nam post dictũ Tholomeum regnauit etiam in Aegypto Tholomeus Philadelphus eius filius.lib. 7. supplemen.fol.137.colum. 2. & 141.colum.2.Vbi & dicitur, quòd hic Tholomeus primus rex Aegypti in eius morte constituit in regem successo-

rem eius filium Tholomeum Philadelphum. De isto Tholomeo Philadelpho Secundo rege Aegypti post Alexan-
9 drum Magnum legitur † quòd fecit in Hierusalem vnam bibliothecam septuaginta Millia librorum. habetur d lib. 7.supplemen.fol.141.colum. 2. Volatera.d.lib.12.commẽta.cap.Aegyptus fol. 137.col. 1. Post Tholomeum Philadelphum 2. regem Aegypti successit in eodem regno Tholomeus Euergetes eius filius. Volatera.d.fol.137.colum. 1. post medium. habetur idem lib.7.supplemen.fol.145.col. 1. De hoc Tholomeo Euergete legitur, quòd in suo testamento iussit, quòd Cleopatra eius vxor dedisset regnũ hoc Aegypti filio, quem de suis eligeret, quæ eius virtute elegit filium suum minorem, quia ei erat magis dilectus. Quod regnum contradixit, ex eo inquam, quòd filium suum maiorem natum non elegerit, ab ipsoquè regno cõ pulsa fuit maioré natu postea nominare, & antequàm eum eligeret, fecit, quòd regnum Aegypti mitteret in exilium præd ctum suum filium ma ii rem ex aliquibus causis in partibus regni Cypri, & cùm sic esset missus in exilium, vocauit Cleopatra ad se filium suũ minorem nomine Tholomeum Alexãdri, quẽ priùs in regem elegerat, cum quo simul regnauit in ipso regno Aegypti per plures annos. Qui Tholomeus Alexander metu dicti sui fratris maioris aufugit de eodẽ regno Aegypti, & cùm à sua matre esset vocatus, vt regimem sui regni continuaret, & ipse veniret, statim occidit dictã Cleopatram eius matrem, & in exilium misit duas eius filias & maritos earum occidi fecit, & cùm alias magnas crudelitates faceret, ab ipso regno fuit priuatus sua admi nistratione, & illum in exiliũ missit, & ad eius gubernationem vocauit prædictũ suum fratrem minorem cognomẽto Tholomeum Sotero, quæ omnia refert Author supplemen.chronica.lib.7.fol. 161. colum. 1.& 163.colum. 2. in
10 fine. Verùm † & in alijs regibus, huius regni Aegypti descendentibus à dictis vltimis regibus (qui in illo regno successerunt suis parentibus post dictum Alexandrũ Magnum) eodem iure sanguinis etiam successum fuit. refert Volatera.lib. 12. comment.fol. 137.colum. 1. & sequentibus, & Author supple-

men.

men. lib. 7. fol. 148. & 152. colum. 2. & 157. colum. 2. & 159. colu. 1. in fine. 161. col. 1. & 165. colum. 2. in fine. Vl-
11 timusquè † rex Aegypti fuit alia: Cleopatra filia Tholomei Dionysij, & ambo fuerunt descendētes dicti Tholomei Lagij (qui vt diximus in præsētiarum. num. 7. fuit primus rex Aegypti post Alexandrū Magnum.) Hāc enim Cleopatram reginam Egypti (cùm imperator Marcus Antonius Asiam peteret) matrimonio sibi iungit, repudiata Octauia
12 †. mortuaq; dicta Cleopatra, finitum fuit dictum regnum Aegypti, quòd antea durauerat inter descendentes dicti Tholomei filij Lagij 106. annis, & ab Alexandro Magno tantùm fuerunt 13. reges. habetur in chronica generali ætatum Mundi 5. ætate. fol. 89. colum. 2. & lib. 7. supplemen. fol. 168. Alphonsus Venero in enchiridion temporū fol. 63. colum. 1. & Volatera. d. lib. 12. c. Aegyptus fol. 137. colum. 2. Quæ omnia in materia nostra vtilissima sunt, &
13 magnæ considerationis † ex quo regnū hoc Aegypti fuit primum in Monarchijs, vt diximus in præcedenti quæstione num. ... & vltra Authores ibi citatos, idem tenet Volaterā. in d. cap. Aegyptus.
14 fol. 136. col. 1. Eiusquè † imperiū incepit anno post Diluuium 131. ex Tornamira in Cosmographia pagin. 245 Et secūdum alios incepit regnū hoc Aegypti anno Creationis Mundi 2773: & ante aduentum Domini 2246, traditur lib 2. supplemen. fol. 15 colu. 2. Et ante Alexandrum Magnum aliosquè reges eorum successores in dicto regni Aegypti, hoc regnū fuit finitum, & trāslatum, ac iunctum cum regno Persarum, tempore quo Cambises filius Cyri (secundi regis Persarū) erat Persarum rex. habetur lib. 5. supplemen. fol. 102. col. 2. propè finem. Pod dictum
15 † Tholomeum primum regem Aegypti omnes reges illius regni fuerūt vocati Tholomei, propter excellentias, & magnas virtutes ipsius primi Tholomei. habetur lib. 7. supplemen. fol. 137. colu. 2. Hoc
16 † regnum Aegypti sic vocatur ab Aegypto Danay fratre postea ibi regnante, antea verò vocabatūr Essea. traditur in chronica generali ætatum Mundi 2. ætale fol. 13. colu. 4. & diximus supra num. 7. Tē-
17 pore quo † Alexander Magnus occupauit regnū Aegipti, fundauit Ciuitatem Alexan-

xandriam (quæ est vna de principalibus ciuitatibus regni Aegypti) immo principaliter Ciuitas eius eam appellando à suo nomine, traditur in chronica generali ætatum Mundi 5. ætate fol. 77. colum. 2. in principio, & Calepin. (qui refert Solin.) in Dictionario vrbiũ verb. Alexandria. vbi & ait, quòd hæc Ciuitas Alexandria est caput Aegypti, & condita prope ostium Nili. idem refert Anto. Nebrisen. in Dictionario vltimo. verb. Alexandria, & Pet. de Escobar Cabeza de Vaca in Lucero Terræ Sanctæ. Canto 2. fol. 13. Dicitquè ibi Nebrisensis, quod Alexandria Ciuitas vulgo dicitur à Turcis Scãderia. Prodolor? quòd in vna die in hoc regno Aegypti fuit combusta bibliotheca quadraginta mille librorum. traditur in d. 5. ætate.

18 fol. 92. col. 2. In hoc † regno Aegypti prædicauit Euangelium Christi Simon Apostolus Sanctissimus, qui fuit Episcopus huius regni. refert Illesc. 1. part. historiæ pôtif. lib. 1. cap. 3. de vita Diui Petri, & aliorum Apostolorum §. Simon fol. 24. col. 3. Hic Beatissimus Simon fuit vocatus Niger. Act. Apostol. cap. 13. in princip. Fuitquè Chananeus. habetur Math. c. 10. in principio. Principalis Ciuitas fuit regni huius, quę vocatur Cayro, refert Pet. Scouar Caueza de Vaca in Lucero Terrę Sãctæ Canto 3. fol. 20. & Cant. 14 fol. 109.

Vndecimò principaliter (vt hanc nostram partem, huius 2. quæstionis prosequamur) etiam dicimus. Quòd in

19 † regno Babylonum similiter successum fuit. iure sanguinis de patre in filium, & de consanguineo rege in proximiorem cõsanguineum, & non per electionem, vt constat in pluribus locis Diuinæ Scripturæ. Et hoc refert Ioseph lib. 10. de antiq. Iudaic. c. 13. colum. 1. versi. post mortem. Pet. Comestor in historia Scholastica. dum agit de historia Genesis cap. 38. in fine fol. 16. & in historia Danielis in princip. Author chronicæ generalis ætatum Mundi 5. ætate fol. 65. & Author supplemen. lib. 5. fol. 190. col. 1. & sequentibus, & 102. colu. 1. Alphons. Venero in Enchiridion temporum fol. 54. col. 1. (vbi & ait, quòd post Nembroth primum regem fundatorẽ Babiloniæ successit Bello eius filius.) & Gerardus de Mercatore in demonstratione temporum pag. 68. 91.

& sequentibus. Vnde dicit Pet. Comestor. in d. cap. 38. Genesis in fine fol. 16. quòd
20 † regnum Babyloniæ habuerunt, qui de semine Nembroth fuerũt, vsquè ad quartam Ciliadem, & vltimum Cusmidem. idẽ tenet Hect. Pinto in Esaiam cap. 39. pag. 322. in medio. Vbi expresse tenet, quòd imperium durauit, vsquè ad Babylonios per tempus 70. annorum, donec Cyrus, & Darius eos superauerunt; & vrbem illam penitus destruxerũt glo. in cap. si Paulus verb. descend. 32. quæst.
21 5. Babyloniæ hęc † Ciuitas fuit fundata à dicto Nembroth Gigante: habetur Genesis cap. 10. & 11. notat Paul. Orosi. lib. 2. historiæ tit. de regno Persarum in medio; & Ioannes Bocatius lib. 1. de la Cayda de Principes cap. 4. Cùm enim hic Nembroth iret aduersus Persas, reliquit hoc regnum Babyloniæ Belo eius filio. habetur in chronica generali ætatum Mundi 2. ætate fol. 17. pag. 2. Alij dicunt, quòd Merodach fuit primus Rex Babyloniæ, qui priùs fuit Rex Assyriorum. habetur in dicta chronica ætatum Mundi 4. ætate fol. 62. colum. 2. Post Diluuium verò generale hæc Ciuitas Babyloniæ fuit fundata anno 130. ex Euseb. lib. 9. de præparatione Euangelij cap. 4. Alphonso Venero in d. Enchiridion temporum fol. 4. & 54. colum. 1. Vbi
22 &, inquit, † quòd hoc regnum Babiloniæ fuit primũ regnum Mundi. Babilonica Ciuitas fuit caput populorum Caldeorum (gl. in cap. si Paulus verb. Chaldeorum 32. quæst. 5.) & propter eius excellentiam, & nobilitatem Assyria, & Mesopotamia denominatur Babylonia; & cuius magnitudinis sit Ciuitas hæc Babylonica, refert Solinus de memorabilibus Mundi cap. 69. in principio fol. 131. colum. 2. & Author chronicæ generalis ætatum Mundi in 2. ætate fol. 13. colum. 3. Plini. in Dictionario vltimo. verb. Babylon. Anto. Nebrissensis in vltimo Dictionario. verb. Babylon. quibus in locis ij vltimi Authores plura referunt de hac Ciuitate Babiloniæ. Nabuchodonosor Rex Babyloniæ, & Caldeorum, cum infinito exercitu occupauit Sanctam Ciuitatem Hierusalem, & oppressit

Sedechiam vltimum regem Hierusalem, occiditque omnes Iudeos cuiuslibet ætatis, & sexus, exceptis aliquibus, & per 70. annos fuerunt Iudei capti in Babylonia: habetur in locis Diuinæ Scripturæ, citandis in 5. part. huius 2. quæstionis. n. 51. versi. Ioachim rege Iuda, & num. 52. versi. omnes isti reges, & dicemus in sequen. part. num. 14. De Babyloniæ Gentibus legitur, quòd medicis non vtuntur. notat Ioan. Rauisi. in textoris officina. pag. 293.

Duodecimò principaliter,
23 & † in antiquissimo rege Persarum, & in eorum imperio successum etiam fuit iure sanguinis de patre in filium, & in consanguineum proximiorem, & non per electionem, ex Platone lib. 5. tit. de natura hominis pagin. 25. colum. 2. versi. postquàm verò. Ioseph. lib. 11. de antiq. Iudaic. cap. 6. in princip. Paul. Orosi. lib. 2. historiæ cap. 8. in fine. cum cap. sequen. Pet. Comestor. in historia Scholastica. tit. de historia Danielis. cap. 20. de Cambisse. & in tit. de historia Iudith. cap. 4. de Xerxe Ioan. Boem. lib. 2. de moribus omnium Gentium cap. 7. colum. 2. in princip. Volate. lib. 12. commenta. cap. de Persia. fol. 127. col. 1. & 2. & 128. col. 1. Ioan. Rauisi. in textoris officina pag. 330. Gerard. de Mercato in demonstra. temp. pag. 56. in fi. 70. 92. 95. & 216. traditur in chronica generali ætatum Mundi 5. ætate. fol. 69. & lib. 5. supplemen. fol. 102. colum. 2. & sequen. 107. col. 1. 111. col. 1. & 117. col. 2. in princip. Couarru. lib. 4. varia. resolu. cap. 14. §. ex Metasthene per totum num. 6. & pleniùs ibi Couarru. §. ex Græcis historicis per totum. post Ioan. Bocatium lib. 3. de la Cayda de Principes. cap. 6. in princip. vbi ait, quòd mortuo Daryo rege Persarum ei successit eius filius Xerxes potentissimus rex illius regni, vbi etiam cum cap. 7. sequenti. copiosè refert de infortunijs, & morte dicti regis Xerxes. Quin immo, & Persæ Gentes habent legem expressam regni, vt in ipso regno filius succedat patri regi, ex Hærodoto lib. 7. historiæ, in princip. sequitur Gerard. de Mercato in demonstra. temp. pag. 75. Idquè fuit à principio illius regni, ex Volate. in d. cap. de Persia. fol. 126. colum. 2. in fine. Hinc dicit Illesc. in 2. part. historiæ pontif. lib. 6. in vita Pauli 3. Papæ §. 2. in princip. fol. 350. quòd in regnis

Sophi,& præsertim in regno
principali Persiæ succeditur
iure sanguinis,& non per ele-
ctionem. Licet frater Hie-
ronym. Roman in republicis.
lib.4.de republica Gentilica.
cap.1.fol.2.colum.3.& fol.4.
colum.1. dicat, quòd à prin-
cipio Persæ eligebant reges.
Vndè de Artaxerxe rege Per-
sarum potentissimo legitur,
in Diuina Scriptura, lib. 3.
Esdræ. cap. 8. colum. 2. post
medium,quod iubens augeri
rex templi Domini dicebat,
ne fortè exurgat ira Dei in
regno regis, & filij, & filiorũ
eius. quem locum Diuinæ
Scripturæ, ad hoc refert Ge-
rard.de Mercato. de demon-
strá.tempo.pag.78.De morte
huius regis Artaxerxes refert
Ioan.Bocatius in d.lib.3. cap.
24 19. Istudquè et regnum Persa-
rum, & Medorum fuit anti-
quissimum, & eius Monar-
chia incepit in Dario, & Cy-
ro nepote eius, anno Creatio-
nis Mundi 4640. & ante ad-
uentum Domini 559. post-
quàm occiderunt regem Bal-
thasar capta Babilone, & du-
rauit,vsquè ad Daryum Vrsi-
ni,huius nominis 4.deuictum
ab Alexandro Magno per suc
cessionem 14. regum Medo-
rum,& Persarum,qui in Per-
sia regnauerunt per tempus
254.annorum, vt copiosè re-
fert Couarru.in d. cap. 14. §.
ex Græcis historicis per totũ.
25 Quod finitum fuit, & captũ
ab Alexandro Magno anno
Creationis Mundi 4880. &
ante aduentum Domini no-
stri Iesu Christi 315. teste di-
uo Augusti.lib.12.de Ciuita-
te Dei, & beato Antonio Flo-
rentino 4. part. summæ,tit.
13.cap.4.§.1.colum.1.in fine
Volate.lib.12.commentá.ca.
de Persia.fol. 128. colum. 1.
Gerard.de Mercato.in demõ-
stra.tempo.pag.59. Couarru.
lib.4.varia.resolu. cap. 14. §.
ex Metasthene.num.6.per to-
tum,&ibi §. ex Græcis histo-
ricis.num.6.in fine versi. Da-
ryus Arsini. Tornamira in
Cosmographia.pag.242.tra-
ditur in chronica generali
ætatum Mundi 5. ætate.fol.
68.colum.2.& 69.colum. 1.
& fol.75.& lib.5. supplemen.
fol. 119. colum. 2. Alphons.
Venero in Enchiridion tem-
porum.fol.60.colum.2. (vbi
ait,quòd Cambises Secundus
rex Persarum successit in lo-
cum Cyri eius patris.) idem
traditur lib.5. supplemen.fol.
101.colum.1.102.colum. 2.
110.colum.2.& 118.colum.2
& Alphonsus Guerrero in
Thesauro Christianæ religio-
nis cap. 16.num.10.pag. 112.

Dariusquè prædictus rex Per-
sarum fuit nepos Magni re-
gis Asueri mariti reginæ He-
ster. ex Alphonso Venero in
d. Enchiridion temporum.
fol. 150. colum. 2. versi. Ale-
xandro Magno. Regnumquè
hoc Persarum est vna de pro-
26 uincijs Asiæ maioris † nomi-
natúque fuit sic à Persio Acri
sio rege Persarum nobilissi-
mo Græco, qui anno Creatio-
nis Mundi 3823. occupauit
prouintias, huius regni, ipse-
què inter alias singulares Ci-
uitates, huius regni ædificauit
Ciuitatem Persipuli, quam
constituit caput illius regni.
habetur lib. 3. supplemen. fol.
47. & lib. 5. fol. 101. colum. 1.
27 in fine. In hoc † Persarum
regno prædicauit Sanctum
Dei Euangeliũ beatus Thom.
Apostolus Sanctissimus, &
beatus Simon, ac Iudas Tha-
deus, eius frater, qui ambo
fuerunt Apostoli Christi Do-
mini nostri, & ambo fratres
fuerunt in Persia martyrio
coronati. Illesc. in 1. part. histo.
pontif. lib. 1. cap. 3. de vita Di-
ui Petri, & aliorum Aposto-
lorum §. Thomas. fol. 23. col.
3. in fine. & §. Simon. fol. 24.
28 colum. 3. Deniquè † & hoc
regnum Persarum trãslatum
& ad Mauros & Sarracenos.
& Turcas, vsquè in hodiernũ
diem. Volate. lib. 12. com-
menta. cap. de Persia fol. 128.
colum. 2. & eod. lib. cap. de
Arabia fol. 131. colum. 2. &
29 sequen. Primus rex † Sarra
cenorũ fuit maledictus Ma-
homa, qui propè annum Do-
mini 630. (cuius impiissimã
vitam, & mortem nouissimè
refert Doctor Lorca Grana-
tensis de secta Mahometana.
fol. 3. & sequentibus plurib.)
qui eodem anno in totum su-
perauit Syroem regem Persa-
rum, & post eum Adeser eius
filium, & Hormisdam vltimũ
regem Persarum, qui in totũ
fundit illud regnum poten-
tissimum Persarum, & iure
hæreditario, & successionis il-
lud suis successoribus dein-
ceps reliquit: refert Couarru.
lib. 4. variarum resolutionum
cap. 18. num. 7. per totum, &
Illesc. 1. part. histo. pontif. lib.
4. cap. 6. de vita Honorij 1.
Papæ 71. §. relacion de las co-
sas de Mahoma fol. 136. col.
2. & eodem lib. 4. cap. 12. de
vita Vitaliani Papæ 78. fol.
143. colum. 3. Et vndè dican-
tur Sarraceni refert Couarr.
lib. 4. varia. resolu. cap. 9. per
totum post Roderi. Tolleta.
lib. 3. suæ historiæ cap. 17.
Decimò tertiò principali-
30 ter † & in regno Assyriorum
iure sanguinis succesum fuit

de

de patre in filium, & non per electionem. Quorũ primus rex fuit Belo Nembroth, & post eum successit eius filius Nino, pluresquè similes successiones refert Author supplemen.lib.2. fol.16. colum. 1.& lib.3. fol. 19. colu.1.29. colum.2.32.colum.2.34.col. 2.45.colum.1.52. colum. 2. & lib.4.fol.67.colum. 2. 75. colum. 2. & fol. 91.colum.1. Vndè Iustinus historicus in Trogi Pompei historia lib.1. fol.2.in princip.ait,quòd primus omnium Ninus rex Assyriorum fuit tempore Abrahæ Patriarchæ, & post eum eius filij, & descendentes regnauerunt in eodem imperio per tempus 1300.annorũ donec eorum imperium, & regnum fuit translatum ad Medos. quod prius dixit beatus Augustin.lib.4.aut 18. de Ciuitate Dei. cap. 12. Beatus Tho.lib.3. de regimine principis cap.12.colum.1. in medio. Pet. Comestor. in histo. Scholasti. tit. de historia Danielis.cap.5.in principio. Alphonsus Guerrero in Thesauro Christianę religionis cap. 56.num. 10.pag.11. traditur lib.2.supplemen.fol.16.colu. 1.& lib.4.fol.83.colum. 2 & in chronica generali ætatum Mundi 2.ætate fol.17.pag.2. vbi fol.20. colum. 2. dicitur

31 † quòd hic Ninus fuit, qui fundauit Ciuitatem Niniuẽ magnam valdè, nomini suo dedicans, & Calepin. in Dictionario vltimo. verb. Niniuæ. Vbi & ait, quòd hæc Ciuitas Niniuæ est illa, quæ audiuit prædicationẽ Ionæ Prophetæ (de qua fit mentio Ionæ cap.3. Math c.12. & apud diuum Lucam cap. 11.) & quòd nunc est in totum debastata, ex Haitono. lib. de Tartaris cap.11. Lucan.lib.1. Erat enim hæc Ciuitas Niniue ita magna valdè, quòd Ionæ d.cap.3.in principio dicitur, quòd erat itinere trium dierum. Et etiam in cap. 4. in fine. dicitur,quòd erant in ea plus, quàm centum Millia hominum tempore, quo Ionas in ea penitentiam prædi-

32 cauit. Hic † rex Ninus fuit primus rex Mundi,qui reges suos vicinos vicit, eis bella mouens, ex beato Isidor. lib. 18. Ethimologia cap. 1. in principio traditur in chronica generali ætatum Mundi 2. ætate fol.17.colum. 1. & fol. 20.colum.1. Regnumquè hoc

33 † Assyriorum fuit primum in Monarchijs, & secundum alios Authores incepit sub Saruch proauo Abrahæ, vel forsè à Nembroth, aut saltem à

Nino,

Nino, qui regnauit in Niniue (de quo nunc mentionem fecimus) & durauit vsquè ad Balthasar, qui sedem tenebat in Babilone, vbi interfectus fuit, vt constat Daniel. cap. 5. quod firmat beatus Anto. Florenti. 4. part. summę tit. 13. cap. 4. §. 1. colum. 1. & Paul. Orosi. lib. 1. historiæ. fol. 4. in fine, & fol. 7. cap. de regno Assyriorum. traditur in chronica generali ætatum Mundi 2. ætate fol. 17. colum.
34 2. Vltimus rex † Assyriorum fuit Sardanapalus, qui incepit regnare anno Creationis Mundi 4262. & ante aduentum Domini 843. fuitquè impijssimus, & malus Rex, refert copiosè Ioan. Bocati. lib. 2. Cayda de Principes. ca. 11. & 12. traditur lib. 4. supplemen. fol. 82. Alphonsus Guerrero in d. cap. 16. num. 10. pag. 11 1. Aut vltimus rex Assyriorum fuit Assaradone. lib. 4. supplemen. fol. 91. colu. 1. Nembroth secundum alios fuit fundator dicti regni Assyriorum. Tornamira in Cosmographia. pag. 241. vbi
35 & ait † quòd regnum istud Assyriorum eiusquè Monarchia incæpit anno 130. post Diluuium generale. Vel secundum Authorem supplementi lib. 2. fol. 16. colum. 2. regnum hoc Assyriorum incæpit anno Creationis Mundi 2980. & ante aduentum Domini nostri 2269. In re-
36 gno † isto Assyriorum habuit originem grauissimum illud crimen Idolatriæ in hûc modum, cùm enim Ninus prædictus Assyriorum rex valdè mestus esset de morte Belj sui patris regis Assyriorum, fecit in memoriam eius fieri quãdam statuam, ad eius imaginem, quam publicè adorauit, & iussit, quòd qualiscunquè delinquens ad eam confugeret, statim liberationem consequeretur: quarè gentes Assyriorum inciperunt, eidem statuæ plura donna offerre, idemquè fecerunt aliæ gentes in fauorem suorum parẽtum per diuersas nationes, & terras. habetur Daniel. cap. 6. & lib. 2. supplemen. fol. 16. colu. 1. & 17. colum. 1. in fine. traditur in chronica generali ætatum Mundi 2. ætate. fol. 17. pag. 2. & fol. 20. colum. 2.
37 in fine. Regnum † què hoc Assyriorum est vna de prouincijs principalibus Asię. habetur in d. 2. ætate fol. 13. colum. 3. Vocatumquè fuit
38 hoc † regnum Assyriorum à Assur secundo filio Sem nepote Noæ. traditur eadem 2. ætate fol. 15. pag. 2. Vbi & ait,

quòd

quòd ab eo fuit fundata Ciuitas Niniue, cùm egrederetur de terra Sannaar, quod & refert Calepin. in Dictionario vltimo verb. Niniue in principio.

Decimo quarto principa-
39 liter in regno etiam † Syriæ successum etiam fuit iure sanguinis de patre in filium, & de consanguineo in consanguineum proximiorem, & nō per electionem. habetur lib. 4. Reg. cap. 13. in fine, vbi dicitur, quòd illius regni Syriæ fuit rex Hazael, eoquè mortuo regnauit pro eo Benadad eius filius. Et in proprijs terminis, quòd in regno Syriæ succedatur iure sanguinis. refert Pet. Comestor in histo: Scholasti. tit de historia Hester. c. 10. de Saleuco fol. 171 & cap. sequentib. Gerard. de Mercatore. de demonstra. tempo. pag. 9. & sequentibus 62. & 63. quibus in locis refert plures similes successiones delatas fuisse super hoc regno iure sanguinis. idem traditur lib. 7. supplemen. fol. 141. colum. 2. 145. colum 1. 147. colum. 1. & fol. 152. col. 2. 154. colum. 1. 156. colum. 2. & fol. 158. colum. 1. & in chronica generali ætatum Mundi 5. ætate fol. 78 col. 2. Quæ omnia procedunt, non solùm antequàm Alexander Magnus fuisset etiam rex Syriæ, sed postquàm fuit ipse Alexāder dominus regni Syriæ (qui tàm regnum Syriæ, quàm omnia alia sua regna diuisit tempore suæ mortis inter suos dilectissimos Principes.) Nam primus rex Syriæ post imperatorem Alexādrum Magnum, fuit Nicanor (aliàs Seleucus) cui successit in eodem regno Anthiocus, eius filius, ex Alphonso Venero in Enchiridion temporum fol. 61. colum. 2. Vltimusquè
40 † rex Syriæ fuit Philippus, qui fuit superatus à Gabino Consule Romano, cuius regnum tunc deuenit ad Romanos, & eorum potestatem, & finitum tunc fuit regnum illud, quod priùs durauerat per tempus 220. annorum. traditur in chronica generali ætatum Mundi. 5. ætate. fol. 87. colum. 2. in fine, & lib. 7. supplemen. fol. 163. colum. 2. Regnūquè hoc Syriæ est vna de prouincijs Asiæ d. lib. 7. supplemen. fol. 137. colum. 2. Quas contineat prouincias. habetur in d. chronica generali ætatum Mundi 2. ætate fol. 13. colum. 3.

Verùm & decimo quinto
41 principaliter in regno etiam Parthorū succedebatur iure

san-

sanguinis de patre in filium, & non per electionem. Quod verificari potest in pluribus successionibus, quarum meminit Author supplementi chronica. lib. 7. fol. 144. colu. 2. & 162. colum. 2. & lib. 15. fol. 436. colum. 1. in princip. & Ioan. Bocatio lib. 6. de la Cayda de Principes cap. 7.

42 Primusquè † rex Parthorum fuit Arsace, à quo omnes reges Parthorum eodem nomine fuerunt vocati. habetur in d. lib. 7. supplemen. fol. 144. colum. 2. Parthorumquè regio est vna de prouintijs Asiç traditur in d. chronica generali ætatum Mundi 2. ætate

43 fol. 13. colum. 2. In hoc † regno Parthorum Beati Thomas, & Philippus Sanctissimi Apostoli prædicauerunt Dei Euangelium. tradit Illesc. 1. parte histo. pontif. lib. 1. cap. 3 de vita Diui Petri, & aliorum Apostolorum §. Thomas fol. 23. colum. 3. & §. Philipp. fol. 24. colum. 1. Postea verò prope annum 664. Salutis nostrę Cæsaria regina Parthorum, cum eius marito, & cum infinitis suis Gentibus conuersi fuerunt ad fidem Sanctissimā Domini nostri Iesu Christi, & receperunt Sanctissimū Baptismum in Ciuitate Constantinopolitana tempore Vitaliani Papæ 78. & Constantini iniquissimi imperatoris illius imperij. latè hoc refert Illescas. 1. part. historiæ pontif. lib. 4. cap. 12. de vita Vitaliani Papæ fol. 143. colum. 3. & sequenti.

Proindè & decimo sexto

44 principaliter † in regno Scytharum iure sanguinis de patre in filium succedebatur, ex Herodoto in historia. pag. 42 sequitur Gerard. de Mercatore in demonstratione temporum pag. 70. Ioan. de Acosta de guberno rectoris in 2. tracta. & in 2. dialogo fol. 94. colum. 2. Regnumquè hoc

45 † Scytharum est in terris Septentrionalibus, eiusquè gentes habuerūt originem à Magog nepote Noæ, ex beato August. lib. 18. de Ciuitat. Dei cap. 3. sequitur Author suppl. lib. 2. fol. 15. colum. 2. Volate. lib. 14. commenta. cap. de Scytia. fol. 130. colum. 2. Author chron. gener. ætat. Mundi 2. ætate fol. 17. pag. 2. vbi & ait, hoc regnum Scytharum esse antiquissimum, quod etiam,

46 ibi dixit fol. 18. In illo † regno Scytharum beatissimus Andreas Apostol. prędicauit Euā gelicā veritatē Domini nostri Iesu Christi. Illesc. 1. par. histo. pontif. lib. 1. ca. 3. de vita diui Petri, & aliorum Apostolo-

rum §. Andreas hermano: fol. 22. colum. 4. in fine. Post alios reges illius regni Scytharum
47 † peruenit hoc regnum ad reginas vulgo dictas Amazonas, à quibus per plures annos fuit possessum. Alphonsus Venero in Enchiridion temporum. fol. 61. colum. 1. & 2. & Author chronicæ generalis ætatum Mundi 2. ætate fol. 18. colum. 2. Quibus in locis ij Authores dicũt, quòd fuit consuetudo vetustissima harum Amazonarum, quòd si parturiebant filium, necabant eum, si verò erat fœmina, scindebant eius mamillã dexteram, vt meliùs possent præliare, & quòd hac de cau
48 sa † fuerunt Amazonæ appellatæ, à dictione à, quæ significat, idest, sine, & mazone, quę in nostro vulgari sermone significat. Teta. Volat. lib. 7. commenta. cap. de Sarmatia. fol. 84. colum. 2. idem habetur in d. 2. ætate fol. 18. colu. 2. & lib. 2. supplemen. fol. 15. colum. 2. Ioan. de Acosta in d. 2. dialogo. fol. 194. colum. 1. Inter Amazonas sẽper duæ solebant esse reginæ, quarum vna procedens cum exercitu contra hostes dimicabat, altera interim rempublicam gubernabat. traditur in d. 2. ætate fol. 19. colum. 3. Ioan. de Acosta in d. 2. dialogo fol. 94. colum. 1. Fueruntquè
49 Amazonæ † effectæ tam fortes, & bellatrices breui tempore, quòd magnam partem Asiæ ferè 100. annis dominio suo subiecerunt; & quòd inter ipsas nullum penitùs masculum viuere, vel morari aliqua ratione permisserunt, & quòd ex finitimis Gentibus maritos sobolis gratia elegerunt, ad quos statutis temporibus prolem concipiebant, & quòd completo tempore ad conceptionis officium constitutum, maritos à se excludebant, & reliqua verba, quæ refert Author, dicta chronicæ generalis ætatum Mundi 2. ætate fol. 19. colum. 3. & in 3. ætate, fol. 28. colum. 2. & Ioan. Acosta in d. cto fol. 94. colum. 2. Vbi & ait hic
50 Acosta † quòd hæ mulieres Amazonæ ędificauerunt in Asiam illam magnam, atquè celeberrimam Ciuitatem vulgo dictam Epheso, quod scribit Strabo Iustinus, lib. 1. & Plinius lib. 1. historiæ, & cõpiosè Calepin. in Dictionario vltimo verbo, Ephesus in 1. & 2. Tempo-
51 re † enim Diuini Pauli in hac Ciuitate Ephesi fuit Euãgelium Dei Nostri Omnipo-

tentis diuulgatum, ac receptum,& in ea erant tũc multi Sancti,ac fideles in Chriſto Ieſu Domino noſtro, ad quos plures epiſtolas ſcripſit idem, Diuinus Paulus,vt conſtat in ſuis epiſtolis ad Epheſos, & Act.Apoſtol. cap. 20. Prædi-
52 ctaquè † Amazonæ ceperũt regnare ante aduentum Domini noſtri Ieſu Chriſti 2246 annis habetur lib.2.ſupplem. fol.15.colum. 1. Similiter &
53 prædictum regnum † Scytharum, eiuſquè Gentes Scythas ſunt vetuſtiores omnibus populis Mundi, etiam Egiptianis,ex Throgo lib.2.hiſtoriæ. Volate.lib.12.commenta.ca. de Scythia fol.130. colum.1. in fine. Vbi & dicit, quòd
54 olim Gêtes † illius regni fuerunt Græci appellati,& quòd quàm plurimos reges cũ ſuis inſignis exercitib. multoties ſuperauerũt,& quòd primus, qui contra Amazonas bellũ intullit,fuit Veſores rex Aegypti, & quòd primum originẽ habuerunt à Raxe fluuio Armeniæ ex paruis initijs, & quod Scytha fuit Primus Dux earum fortiſſimus. Vbi & nominat plurima nomina earũ. tradit etiam Author ætatum Mundi 2.ætate fol 18 colum. 1. & 2. & Author ſupplemen. lib.3.fol.60.colum. 1. Ibiquè affirmat, quòd Pantaſilea regina Amazonarum fuit, quæ priùs vſa fuit,quòd naues Grecorum concremaretur. Fue-
55 runtquèt hæc Amazonæ naturales Inſulæ Schandianæ in Mari Germaniæ ſub Septentrione,aut ſecundum alios in mari Anglico, vt copioſè refert Ioa.de Acoſta in d.2.dialogo fol.91. col. 2 poſt med. & fol.92. colum. 2. in fine.
56 Fuitquè tanta potẽtia † Amazonarum fœminarum, quòd magno exercitu venerunt in partibus Bohemiæ, regnandi cupiditate, & inibi habuerũt per plures annos dominium multarum terrarum.traditur in chronica generali ætatum Mundi 6.ætate fol.229.colu. 2.Immò & maiorem partem Europæ debellauerunt.refert dominus meus Burgos de Paz in prohemio ll. Tau. nu. 51.& Ioan.de Acoſta in d. ſecundo dialogo fol.94.colum. 1.in principio. Vbi hic Acoſta fol.93.col.2. refert, vndè habuerunt originẽ hæc Amazones. Vbi etiam fol.94.col.
57 2. in fine refert † quòd omnes Amazonæ fuerunt victæ,& ſuperatæ tempore quo Troyana Ciuitas fuit deſtructa.

Itẽ & decimo ſeptimo Prin-
58 cipalitèr in regno † Laze-

ssima fuit, vt in eo iure sãguinis succedebatur. refert Ioseph. lib. 11. de antiqu. Iudaic. cap. 7. colum. fi. versi. per idẽ tempus, quod optimè probatur lib. 1. Machabeo cap. 10. versi. quoniam reggressus, & sequen. Vbi referuntur hæc verba Magni Alexandri regis Mazedoniæ, in quadam epistola per eũ missa ad Tholomeum regem Aegyptiorũ. Quoniam (inquit) regressus sum in regnum meum, & sedi in sedem patruum meorũ, quod notat Paul. Orosi. lib. 3. suæ historiæ cap. 14. in princip. & sequen. Et plures successiones similes regum Mazedonum refert Solin. de memorabilibus Mundi cap. 13. fol. 44. colum. 2. Ioan. Bocacio lib. 4. de la Cayda de Principes cap. 12. & Author chronicæ generalis ætatum Mundi 4. ætate fol. 54. colum. 1. in fine, & Author supplemen. chronica lib. 4. fol. 84. colum. 1. in fine, & lib. 5. fol. 114. col. 2. & lib. 7. fol. 138. & sequentibus, & 145. colum. 2. & sequentibus, & 148. colum. 2. 153. colum. 2. in fine, vbi & dicitur, quòd vltimus rex Mazedonum fuit Perseus, qui Philippo suo patri successit
64 in eodem regno † & quòd hic Perseus fuit superatus à Paulo Aemilio Romano, qui eum secum duxit Romæ, & quòd ex illo tempore cessauit regnum illud Mazedonum, & fuit subiectum Romanis. refert plura in proposito Ioannes Bocatius in d. lib. 4. de la Cayda de Principes cap. 12. & Volatera. lib. 8. commenta. cap. de Macedonia fol 94. Philippus enim sequẽs intrusus rex Macedonum effectus etiam fuit imperator, quo imperio obtento, regem se terrarum omnium, ac Mũdi appellari iussit. traditur in d. chronica ætatum Mundi 5. ætate fol. 74. pag. 2. in fine, & Philippus fuit Mazedonum
65 † regnum incæpit ann. Creationis Mundi 4387. & ante aduentum Domini nostri Ie-
66 su Christi 812. Et † vocatum fuit Mazedonia à Macedo primo rege Mazedoniæ, qui fuit filius Osirides. habetur in d. chronica ætatum Mundi 4 ætate fol. 54. colum. 1. & in lib. 4 supplemen. fol. 84. colu. 1. Alphonsus Venero in Enchiridion temporum fol. 59. colum. 2. Et hic Macedo fuit nepos Deuchalionis, prius verò dicebatur Aemathia. traditur in chronica generali ætatum Mundi in 2. ætate. fol. 14. colum. 1. Hoc regnum Mace-
67 donæ † fuit maximè amplia-

tum tempore Alexandri Magni, qui fuit rex eiusdem regni,& quàm plura alia regna tàm conuicinia,quàm remotissima debellauit,& acquisiuit proprio Marte,& fuit primus rex,qui regnauit in Grętia. habetur lib. 1.Machabeo. cap. 1. traditur copiosè in d. chronica ætatum Mundi 5.
68 ætate.fol.75.Durauitquètregnũ hoc Mazedoniæ per spatium 344.annorum,& ipsius regni fuerunt.39. reges,quos in particolari refert Author supplemen.lib.7.fol.156.col. 1.Alphons. Guerrero in Thesauro Christianæ religionis. cap.16.num.10. Beatissimus
69 † Paulus prædicauit Euangeliũ Domini nostri Iesu Christi in hoc regno Mazedoniæ. Act.Apostol.cap.16. quod & affirmat idem deuotissimus Paul.atquè diuinus in epistola.2.ad Corinthios cap. 9. Et etiam in eodem regno prædicauit Euangelium Domini Dei Nostri Beatus Mathias Apostolus ex Illesc. 1.part.historiæ pontif.lib. 1.cap.3.de vita Diui Petri, & aliorum Apostolorum §. Mathias fol. 24.col.4.

Decimo nono principali-
70 ter. Et in † regno Sicionum olim succedebatur iure sanguinis de patre in filium, & non per electionem. Cuius regni,quàm plurimas successiones refert Author supplemen. lib. 2.fol.16.19.colum. 2.& lib.3.fol.21.29.colum.1 47.colum.1.51.colum. 1. & priùs fol.36.colum.2.Primus
71 rex † Sicionum fuit Egilaus, qui in eodem regno cæpit regnare anno Creationis Mundi 3109.in quo regno fuerũt tantum 25.aut 26. reges, & regnauerunt plusquàm 900. annis.traditur in d.lib. 2.supplemen. fol. 16. colum. 2. & lib. 3.fol.71.colum. 1.vbi hic Author particulariter refert nomina dictorum regũ. Vlti-
72 mustquè rex eorum fuit Zeusipo, & ex quo decessit sine liberis, fuit hoc regnum finitum, ex Beato Augustin. lib. 18.de Ciuitate Dei cap. 20. sequitur Author supplemen. in d.lib.3.fol.67.colum. 2. & 71.colu. 1. Regnumquè hoc
73 † Sicionum sic fuit nominatum à Sicione 18. rege eorũ, nam antea vocabatur regnũ Egilai, à dicto Egilao primo rege eorum. habetur lib. 3. supplemen.fol. 48. colum.2.
74 Fuitquè regnum † istud Sicionum sitũ in Achaya, prope Samariam. habetur lib.2. supplemen.fol.16. colum. 1. in fine,& lib.4.fol.78.colu.2. post med.

Vige-

Vigesimo principaliter in
75 regno † Argiborum succes-
sum etiam fuit iure sanguinis
de patre in filium, & non per
electionem. refert Diuus Au-
gustin. lib. 18. de Ciuitate Dei
cap. 6. in princip. Gerard. de
Mercatore in demonstr. tem
po. pag. 31. habetur lib. 3. sup
plemen. fol. 23. 25. 28. 33. 39.
40. & 48. quibus in locis re-
feruntur plures successiones
iure sanguinis delatas fuisse
de patre in filium. Etsi con-
trarium referat Hieronym.
Romam. in republicis lib. 4.
de republica Gentilica cap. 1.
fol. 3. colum. 4. Regnumquè
76 hoc † Argiborum dicitur ho-
diè regnum Græcorũ, ex Al-
phonso Venero in Enchiri-
dion temporum fol. 58. colu.
1. Incæpitquè hoc regnum
Argiborum anno Creationis
Mundi 3355. & ante aduen-
tum Domini 1813 & dura-
uit per tempus 544. annorum
lib. 3. supplemen. fol. 23. & 50
colum. 2. Vbi & dicitur, quòd
primus rex Argiborum fuit
Inachus. Et post Inachum re-
gem successit in eodem re-
gno Phoroneus eius filius. eo-
dem lib. 3. supplemen. in d.
fol. 23. colum. 2. Vbi & refert
Diuum Augusti. lib. 18 de
Ciuitate Dei cap. 3. dicentem
77 quòd hic Phoroneus † fuit
primus, qui leges dedit Græ-
cis, & modum defendẽdi cau-
sas coram iudicibus. Inibiquè
etiam Author supplemẽti re-
fert, quòd ab isto Phoroneo
dicitur forum, locus in quo
causæ ventilantur. Quæ om-
nia refert Author chronicæ
ætatum Mundi 3. ætate fol.
29. colum. 1. Finitumquè fuit
78 † hoc regnum Argiborum
sub Acrisio vltimo rege eorũ.
nam post eum fuit hoc regnũ
Argiborum translatum anno
ante aduentum Domini 1313
ad Mizenates, vbi fuit Aga-
menon rex Græcorum, ex di-
uo Augustino lib. 18. de Ciui-
tate Dei, quem sequitur Au-
thor supplemen. lib. 3. fol. 50.
col. 2. in med.

Vigesimo primo in anti-
79 quissimo † regno Athenien-
sium eadem viget consuetu-
do, quòd in eorum regno iu-
re sanguinis antiquitùs succe
debatur de patre in filium, &
non per electionem, ex Gerar
do de Mercatore. in demon-
stra tempo. pag. 34. & sequen-
tibus. Tornamira in Cosmo-
graphia pag. 264. in princip.
traditur lib. 3. supplemen. fol.
44. 47. 51. 54. & 68. Vbi hu-
ius regni refert plures succes-
siones iure sanguinis delatas.
Hujus regni Atheniensium
fuit primus rex Cecropa, qui

inibi incæpit regnare Anno Creationis Mundi 3636. & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi 1560. habetur lib. 3. supplemen. fol. 33. colum. 1. Vbi refert, quid significat hoc verbum Athenas, & quare sic appelletur. Athenas regnum fuit sic denominatum à Atho filia Granai. Secundi regis Atheniẽsium. habetur in d. lib. 3. supplemen. fol 37. col. 1. Huius regni Atheniensium fuit rex Alcibiades preclarissimus, qui inter alias nationes superauit Lazedemonios. refert copiosè Ioan. Bocacius lib. 3. de la Cayda de los Principes cap. 13. Vltimus rex Atheniensium fuit Codro, & quia decessit

80 sine descendentibus † fuit hoc regnum finitum anno Creationis Mundi 4124. & ante aduentũm Domini 1766. & tantum fuerunt 17. reges, qui in hoc regno regnauerũt per tempus 487. annorum, vsquè ad mortem dicti Codri vltimi regis Atheniensium, qui fuit mortuus à Peleponensibus eius inimicis sine descendentibus, quo tempore Athenienses eligerunt sibi in suũ ducem, & dominum Solonẽ hominem sapientissimũ. habetur lib. 3. supplemen. fol. 72 colum. 2. & sequentibus. In

81 hoc † autem regno Atheniẽsium Diuinus Paulus prædicauit Christi nostri Sanctissimum Euangelium. habetur Act. Apostol. cap. 17. Ciuitas hæc Atheniensis erat estans anno Domini 664. quia tunc nondùm erat destructa. refert Illesc. 1. part. historiæ pontif. lib. 4. cap. 12. de vita Vitaliani Papæ 78. fol. 143. colum. 4 in medio. Ciuitas hæc fuit olim fons, & mater Philosophorum, & Poetarum habuit què reges præclarissimos. refert Ioan Bocati. lib. 3. Cayda de Principes cap. 10.

Vigesimo secundo principaliter prædicta consuetudo,

82 † quòd in regnis succedatur iure sanguinis de patre in filium, & non per electionem, obseruata etiam fuit in regno Troyano. Cuius regni plures successiones, refert Author supplemen. lib. 3. fol. 47. 51. 54. & 62. Primusquè rex Tro

83 yæ † vocatus fuit Tros (aliàs Troyo) & ipse fuit, qui priùs edificauit Ciuitatem Troyanam, a quo dicta fuit Troya; quæ sita fuit, & edificata in Dardania, quæ est vna de Prouintijs Asiæ minoris, fuit què hæc Ciuitas dignior Mũdi, licet de eius situ in quo fuerit edificata ignoretur. tradìtur in chronica ætatũ Mũ-

di 2.ætate fol.13.colum.4. & 3.ætate fol.36.lib.3.ſupplem. fol.47.colum. 2.in fine. Vbi
84 & ait † quòd hoc regnum Troyanũ incepit anno Creationis Mundi 3830. & ante aduentum Domini noſtri Ieſu Chriſti 1359.Fuitquè prędicta Ciuitas Troyana penitùs deſtructa anno Creationis Mundi 4033. & ante aduentum Domini 1166.& ante ædificationẽ Sanctiſſimæ Ciuitatis Romanæ 430.& Græci in illo tempore inciperunt enumerare anno primo captiuitatis Troyanæ.traditur lib. 3.ſupplemen. fol. 61.& ſequ. Et plura de deſtructione dictæ Ciuitatis.refert Ioan. de Acoſta in libris de guberno rectoris in 2. tracta. & 2.dialogo fol. 84. colum. 2. & ſequentib. pluribus,& fol.117. Huius Ciuitatis fuit rex.Priamus, de cuius antiquiſſimo genere, & nobilitate refert plura Ioan.Bocaci.lib.1. Cayda de Principes cap.13.

Vigeſimo tertiò principa-
85 liter in † regno, ac inſula Candiæ olim ſucceſſum fuit iure ſanguinis de patre in filium,& non per electionem. habetur lib.3.ſupplemen. fol. 18.21.29.& ſequentib.& 46. Eiuſquè primus rex fuit vocatus Demogorgono, cuius primus filius, & ſucceſſor illius regni fuit Creſus, à quo totum hoc regnum eiuſquè inſula Cãdia fuit vocata Creta,quod vulgariter ſignificat Candia. habetur in d. lib. 3. ſupplemen.fol.21. colu. 2. Illeſc.1.part. hiſtoriæ pontific. lib.4.c.36. de vita Eugenij 2. Papæ 101. Inſula enim hæc Candiæ fuit caput regni Græcorum. Quod incæpit anno Creationis Mundi 3313.& ante aduentum Domini noſtri Ieſu Chriſti 1886. refert Author.ſupplem.lib.3 fol.21. col.2.

Vigeſimo quarto princi-
86 paliter in regno † Cypri obſeruatiſſimum fuit à tempore antiquiſſimo, quòd in eo ſuccedebatur iure ſanguinis de patre in filium, & non per electionem, vt dixit Nicodes rex illius regni,cuius nomine hoc dixit Socrates in ſua oratione poſt principium. Licet à tempore antiquiſſimo gentes regni Cypri ſolebant reges eligere, ex Hieronymo Roman in republicis. lib. 4.de republica gentilica.cap.1.fol. 4. Pluresquè ſucceſſiones illius regni delatas poſtea fuiſſe iure ſanguinis de patre in filium. refert Author ſupplemen.lib.12.fol.340.colum.2 Vbi & ait, quòd hoc regnum

Cypri fuit possessum à Guidone Lusinano,& eius descendentibus per tempus 275.annorum,quod & affirmat, idē Author lib.15.fol. 408. colu. 1.Regnumquè hoc Cypri ab arbore, quæ est in eodem regno nomen accepit. traditur in chronica generali ætatum Mundi. 2.ætate. fol. 19. colu. 1.Olim dicta fuit Macaria. Calepin. in 2. Diction. verb. Cypri. Et à quibus gentibus, hoc regnum Cypri fuerit possessum. refert idem Author 3.ætate fol.38.colum.2.& sequentib. In hoc regno Cypri beatus Paulus,ac Diuus Barnabas Apostoli Dei prædicauerunt Christi nostri Sanctissimi Euangelium. habetur act. Apostol.cap. 10. in principio.

Vigesimo quinto princi-
87 paliter in † regno Lydorum per 505. annos successū fuit iure sanguinis,& non per electionem. traditur lib. 5.supplemen.fol. 100. colu. 2. Gerard de Mercatore in demōstra. tempo. pagin. 36. post Ioan.Bocatium lib.2.Cayda de Principes cap. 19. Primus rex Lydorum fuit Ardisio,& vltimus vocabatur Creso; regnumquè eorum fuit finitū, & translatum ad Persas, eorumquè regnum tantùm durauit per tempus 230. annorum. traditur lib. 5. supplem. fol.101.colum. 2. Regnūquè hoc Lydorum sic fuit vocatum à Lydin nepote Noæ filio Chus quarti filij Noæ.traditur chronica ætatum Mundi 2.ætate fol.14.pag.2.Priùs verò vocabatur Meonia, & nunc appellatur Morea.Fuitquè regnum hoc multum insigne,& est vna de prouincijs Asiæ minoris, & vna de ciuitatibus principalioribus eius est ciuitas,quæ vocatur Ephesus, fuitquè postea hoc regnū à Persis subuersum. traditur in chronica ætatum Mundi. 4.ætate fol.54. colum. 2. In proposito huius regni refert plura in proposito Calepinus in Dictionario vltimo. verb. Lydia,& sequentibus.Ciuitas prædicta Ephesus fuit fundata à Amazonis,vt in præsenti parte diximus num.50.

Vigesimo sexto principa-
88 liter in regno † seu insula Ithacæ (quæ est in partibus Gretiæ) succedebatur olim iure sanguinis,& non per electionem. Nam in lib. 3.supplemen.fol.61. colum. 2. legitur, quòd anno Creationis Mundi. 4012. & ante Aduentum Domini 1186. successit in illo regno mortuo Laerte Rege illius Regni

Vlixes eius filius. Hæc enim Insula Ithacæ, ideò fuit sic nominata à dicto Vlixes, qui priùs nominabatur Ithaco. habetur in d.fol.61.colum.1. dicti lib.3.supplemen. Vbi & ait quòd hic Vlixes fuit, qui vicit Troyanos. Circa quam insulam Ithacam refert plura Plinius in vltimo Dictionario.verb. Ithaca, & sequentibus.

Proindè, & vigesimo septi-
89 mo in regno † Armeniæ antiquitus successum fuit iure sanguinis de patre in filium, & non per electionem. traditur lib. 15. supplemen. fol. 436. Vbi & dicitur, quòd hoc regnum Armeniæ est in partibus Mesopotaniæ. refert plura Plin. in Dictionario vltimo verbo Armenia. Regnum hoc Armeniæ est multis ab hinc annis occupatum per Turcas vt per quàm notorium est. Et in Ciuitate Albana, quæ est
90 maioris Armeniæ † Beatus Bartholomeus glorioso martyrio fuit coronatus, & antequàm martyrium passus esset prædicans Dei Euangelium Polenium (aliàs Palemoniũ) ipsius vrbis regem, & reginam cum duodecim Ciuitatibus ad Christum Dominũ nostrum conuertit. traditur in chronica generali ætatum Mundi 6. ætate fol. 105. colu. e. Illesc. 1. part. histo. pontif. lib. 1. cap. 3. de vita Diui Petri, & aliorum Apostolorum. §. Sant Bartholome. fol 24. colum. 2. Præterea cùm in Dei Ecclesia Romana præsideret Ioannes 3. Papa anno Domini 571. & sequentibus, & tempore Iustiniani 2. impe-
91 ratoris † publico decreto Armenij receperunt fidem Sanctissimam Domini nostri Iesu Christi, antea verò erant Idolatræ, & subditi dominio Cosdroes regis potentissimi Persarum. refert Illesc. in dicta 1. part. pontif. lib. 3. ca. 14. de vita Ioannis 3. Papæ 63. fol. 112. colum. 2.

Vigesimo octauo principa-
92 liter etiam † in regno Phrygiæ succedebatur olim iure sanguinis de patre in filium, & non per electionem. Pluresquè similes successiones, refert Author supplemeñ. lib. 3. fol. 50. & 52. Regnumquè
93 hoc † Phrygiæ sic nominatũ fuit à Phrygia Europis filia tradit Author chronicæ ætatum Mundi 2. ætate fol. 13. colu. 4. refert plura in proposito Calepinus in Dictionario vltimo verbo Phrigia, & sequentibus. De regno hoc Phrygiæ, legitur quòd anno Domini 1238. fuit in ipso

regno magnus terremotus repentè, quòd penè totum fuit submersũm à maritimis fluctibus, in quo centum Millia hominum fuerunt demersa. traditur in d. chronica ætatũ. in 6. ætate. fol. 209. colum. 1.
94 in fine. In hoc enim † Phrygiæ regno prædicator ille veritatis Diuinus Paulus prædicauit Euangeliũ Christi Domini nostri. Act. Apostol. cap. 18. Etsi antea per frigiam per transiens permissu Diuino nõ prædicauit verbum Dei. habetur Act. Apostol. c. 16. Similiter etiam Diuus Philippus prædicauit fidem Catholicã in hoc regno Phrygiæ. refert Illesc. in d. cap. 3. de vita Diui Petri, & aliorum Apostolorũ. §. Philippo fol. 24. colum. 1. in fine. Midas rex Phrygiæ omnes reges sui temporis pecunia antecessit, refert Plin. in vltimo. Dictionario. verbo Midas.
95 Vigesimo nono † in regno etiam Phynitiæ eodem iure sanguinis fuit successum de patre in filium, & non per electionem. traditur lib. 3. suppl. fol. 72.

Trigesimo & principaliter
96 in regno † Mizenæ fuit etiam successum iure sanguinis de patre in filium, & non per electionem. traditur in d. lib. 3. supplemen. fol. 51. & 59. Regnumquè hoc Mizenæ ideò sic vocatur à Mizena ninfa. habetur eodem l.b. 3. supplemen. fol. 50. in fine. Huius regni fuit Rex Agamenon. de quo plura refert Ioan. Bocatius lib. 1. de la Cayda de Principes cap. 15.

Primo & trigesimo Prin-
97 cipaliter † in regno Corinthiorum iure sanguinis fuit successum de patre in filium, & non per electionem. traditur lib. 4. supplemen. fol. 85. colum. 2. Francisc. de Tornamira in Cosmographia. pag.
98 264. Primus † rex huius regni fuit Alectes Græcus (famosissimus luctatur) ex Alphonso Venero in Enchiridion temporum fol. 61. colu. 1. tradit Author chronicæ generalis ætatum Mundi 3. ætate fol. 34. colum. 1. & fol. 40. colum. 1. Aut secundum alios Authores, fuit primus rex Corinthiorum Sisiphus latro. Volatera. lib. 9. commenta. cap. de Penepoleso. fol. 102. colu. 2. refert plura in proposito Calepino in vltimo Dictionario. verb. Corinthus, & sequ. Vltimusquè rex Corinthiorũ fuit Anthomene, filius Thelefte. 12. regis Corinthiorum. traditur lib. 4. supplemen. fol.
99 85. colum. 2. Hoc enim † re-

gnum

gnum Corinthiorum incepit anno Creationis Mūdi 4120 & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi 1088. habetur lib. 3.supplemen.fol.72 colum. 1. Alectesque primus rex huius regni,& eius descēdentes regnauerunt vsquè ad quintam generationem, & vltimus eorum fuit expulsus à Bachide, qui in eodem regno regnauerunt per totidē successiones,ex Volatera. in d. cap. de Peloponeso. lib. 9. fol. 102. Et post dictum Anthoneme vltimum regē Corinthiorum, regnū illud fuit gubernatum per magistratus

100 † durauitquè hoc regnum Corinthiorum per tempus. 323.annorum.traditur lib. 3. supplemen.fol. 85. colum.2. Principalisquè Ciuitas, huius

101 regni † & multum dignissima fuit Corinthio, in partibus Acayæ, quam populauit prædictus Sisiphus latro filius Eoli anno Creationis Mundi 3682.&ante aduentum Domini nostri Iesu Christi 1514 Secundum Eusebium. tradit Author chronicæ generalis ætatum Mundi 3. ætate. fol. 34.colum.1.& Author suppl. fol.35 colum.1.lib. 3. Vbi & hic Author ait, quòd hæc Ciuitas fuit destructa,& reedificata à Corintho filio Orestis vocās eam suo nomine, quod etiam refert Calepin. in Dictionario vltimo verb.Corin-

102 thus.Regnum hoc † Corinthiorum recepit Domini nostri Iesu Christi Euangelium eiusquè Sanctissimum Euangelium ex Diuini Pauli prædicationibus, vt constat Act. Apostol.cap. 18. & in epistol. 1.& 2.ipsius Sanctissimi Apostoli, quas missit ad eosdém Corinthios, & refert etiam Author supplemen.lib. 3. fol. 35.colum. 1. & Author ætatū Mundi 3. ætate fol 34.colum. 1.Vbi & ait, quòd hodiè hoc regnum Corinthiorum adiectum est imperio Turcarum.

103 Trigesimo secundo † in regno Cyreneorum succeditur etiam iure sanguinis de patre in filium; & non per electionem,& vltimus eorum Rex, qui fuit Tholomeus (aut secundum alios fuit Alexāder) regnum hoc in suo testamento reliquit Romanis. traditur lib.7.supplemen.fol.161. col. 1.Et quamobrem sic vocetur regnum, ac Ciuitas Cyrenæ, & alia plura in proposito refert Calepin. in Dictionario vltimo. verb. Cyrenæ, & sequentibus.

Trigesimo tertio principa-

104 liter in regno † Samariæ olim reges iure sanguinis re-

gnauerunt,& non per electio nem.habetur lib.4. Reg. cap. 10.& 15. notat Ioseph. lib. 9. de antiq.Iudaic. cap. 6. traditur lib.4. supplemen. fol. 85. colum.2. Hoc enim regnum Samariæ est Palestina, & eius principalis Ciuitas, vocatur Samaria, vbi communiter reges Israel tenuerunt sedem regni, & est vna de principalioribus Prouintijs Iudeæ, & est sita inter Iudeam, & Galileam. tradit Author chronicę ætatum Mundi in 2. ætate. fol. 13. colum. 3. Calepin. in Dictionario vltimo verb. Samaria in 1. & 2. vbi ad hoc refert Plin. lib. 5. cap. 13. In
105 hoc † regno Samariæ beatissimus Iacobus Maior Apostolus Christi dilectissimus prædicauit ipsius Euangeliũ Sanctissimum,& infinitas gẽtes ad eius Sanctissimam fidem conuersit.refert Illesc. 1. part.historiæ pontif. lib. 1. ca. 3. de vita Petri, & aliorum Apostolorum §. Iacobo hijo del Zebedeo.fol.23.colum.1. in medio. Et etiam in eodem regno Samariæ prædicauit fidem nostræ Sanctissimæ Religionis Beatus Philippus. habetur Act. Apostol. cap. 8. in principio. Quin immò, & ipse Saluator Dominus noster Iesus Christus prædicauit suũ Sanctissimum Euangelium in dicta Ciuitate Samariæ habetur Ioan. cap. 4.

Præterea & trigesimo quar
106 to in regno † filiorum Ammon legimus etiam, quòd in eo succedebatur de patre in filium iure sanguinis,& non per electionem. habetur lib. 2. Reg. cap. 10. in principio. nam ibi dicitur, quòd post Naam eorum regem, regnauit, Hannus filius eius. Prædictus Ammon fuit filius Manasses regis Hierusalem, & nepos Sãctissimi Ezechiæ regis Hierusalem. habetur Math. cap. 1.& lib. 2. Paralipo. ca. 33 in fine,& lib. 4. Reg. cap. 20. in fine.

Trigesimo quinto princi-
107 paliter in regno † Tyri iure sanguinis successum fuit de patre in filium, & nõ per electionem, ex Gerardo de Mercatore in demonstra. tempo. pagin. 42. Hoc enim regnum Tyri est in Syria,& eius principalis Ciuitas vocatur Tyron quæ secũdum Eusebium fuit vocata antequàm templum Salomonis plusquàm 240. annis. traditur lib. 3. supplemen. fol. 51. colum. 2. in fine. Nam Salomon templum Domini edificare fecit anno 4. sui regni lib. 3. Reg. cap. 6. & lib. 2. Paralipo. cap. 3. & sequentib.

Cæpit-

Cæpitquè Salomon regnare anno Creationis Mũdi. 4164 & ante aduentum Domini noſtri Ieſu Chriſti 1135. traditur lib. 4. ſupplemen. fol. 74 colum. 2. Ex quibus deducẽdo quatuor annos, conſtat liquidiſſimè, quòd Salomon cæpit edificare templum Domini anno Creationis Mundi 4168. & ante aduentum Domini noſtri Ieſu Chriſti. 1139. Prædictaquè Ciuitas Tyron hodiè vocatur Sandalium. refert Volat. lib. 11. cõmenta. cap. de Syria. fol. 121. colum. 2. poſt principium.

108 Trigeſimo ſexto † in regno Ruſiæ etiam ſucceſſum fuit olim iure ſanguinis, & ſucceſſionis, & non per electionem. Lauren. Surius in commentario rerum geſtarum in Orbe ab anno 1550. vſquè ad annum 1568. pagin. 35. Hæc gentes Ruſiæ tantùm habent ducem in ſuperiorẽ, ex Ioan. Boemo de moribus omnium Gentium cap. 6. col. 3.

109 Trigeſimo ſeptimo † in regno Numidiæ ſucceſſum fuit iure ſanguinis de patre in filium, & non per electionem. traditur lib. 7. ſupplemen. fol. 159. Et quid Numidia ſignificet refert Calepin. in Dictionario vltimo verb. Numidia.

110 Trigeſimo octauo † in regno Caryæ fuit etiam ſucceſſum iure ſanguinis de patre in filium, & non per electionem. traditur lib. 5. ſupplemen. fol. 114. colum. 1. Vbi & ait, quòd hoc regnum Caryę eſt vna de prouintijs Aſię minoris, ſic nominata à Caryo, ex Plinio lib. 7. de naturali hiſtoria.

111 Trigeſimo nono † in regno etiam Attali, ſeu Pergami (quæ eſt in Aſia) Calep. dictionario vltimo verb. Atali, ſucceſſum etiam fuit iure ſanguinis de patre in filium, & non per electionem. refert Author ſupplemen. lib. 7. fol. 158. col 2.

Quadrageſimo principali-
112 ter † filius in regno Antiochiæ ſuccedit patri, & non per electionem. Iuſtinus in Trogi Pompei hiſtoria lib.
113 27. in principio. In hoc † verò regno Antiochiæ fuerunt primi Chriſtiani, & illis primum nomen Chriſtianorum exortum eſt. habetur Act. Apoſtol. cap. 11. in fine, & cap. 15. in fine cap. Sacroſancta Romana. in medio 22. diſtin. In regno hoc Antiochiæ legem Domini docuerunt Beatiſſimus Paulus, & beatus Barnabas, vt in cap. 13: & in d. cap. 15. propè finem, & c. 18. Act. Apoſtol. Illeſc. 1. part. pontif.

lib. 1.

lib.1.cap.3.de vita Diui Petri fol.20.colum.2.in fine. Diuinus Petrus Vicarius Domini nostri Iesu Christi, ac Prin-
114 ceps Apostolorum† fuit primus Episcopus Antiochiæ per tempus 7.annorum, in qua semper habitus fuit pro Summo Pontifice (cap. mutationes 7.quæst.1.c.Sacrosancta Romana 22.distin.notat Volate.lib.22.comment.fol.248 colum.2.post medium.Illesc. 1.part.histo.pontif. lib.1.cap. 3.de vita Diui Petri,& aliorũ Apostolorum fol.20. colu. 2. in fine)& post eum fuit septimus Episcopus ipsius Ciuitatis Antiochiæ Beatus Lucas Euãgelista, in qua scripsit librum actuum Apostolorum, in qua fuit celebratum vnum de primis Concilijs Christianorum.habetur lib.6. supplemen.fol.136.colum.1.in fine & lib.12.fol. 323. colum. 2. Quibus in locis etiam dicitur quòd hæc Ciuitas Antiochiæ fuit capta per Soldanum Babiloniæ anno Salutis nostræ. 1267. qui missit omnes eius naturales in exilium perpetuum, eamquè suis gentibus populauit, & quòd illa Ciuitas fuit gubernata per Christianos per spatium mille annorum. Mazedones fuerunt fundatores huius Ciuitatis, & ab Authoribus antiquis qualiter fuerit vocata. refert Couarru.lib.4.varia.resolu. cap. 7.per totum.

Quadragesimo primo in
115 regno † Vulgarorum(quod est in partibus Orientalibus propè terras imperij Constãtinopolitani) olim succedebatur iure sanguinis,de patre in filium, & non per electionem, vt legitur de rege, qui in illo regno regnabat propè annum Domini 860. nam hic rex ad instantiam Innocentij 1. Papæ Sanctissimi, qui tunc præsidebat in Ecclesia Romana,licet antea fuerat Christianus,quia aliquas opiniones hæreticas tenebat, eis verè relictis, cõuersus fuit ad veram Dei nostri Iesu Christi fidem,& religionem,& statim relicto regno suo filio maiori, in cuius fauorem illud renunciauit, effectus fuit Monachus.refert Illesc.1.par. histo.pontif.lib.4.cap.43.de vita Innocentij 1. Papæ 107. fol.206. colum. 2. post med. cum sequ.

116 Quadragesimo secũdo † in imperio etiam Moscobitarũ successum fuit iure sanguinis de patre in filium, & non per electionem. Lauren.Suri. in commentario rerum gestarũ in Orbe ab anno 1550.vsquè

ad annum 1568. pagi. 34. Hieronym. Roman in republicis lib. ſi. de republica Septentrionali cap. 15. colu. 2. fol. 362. Vnde idem Lauren. Suri. in eod. commenta. pagi. 36. ait, quòd Baſilius primus rex Moſcobitarum vſurpauit ſibi titulum regium Moſcobitarum, cùm alij ante eum magni Duces dicti ſint: etſi pater eius totius Roſię ſe ſcripſerit dominum. Moſcobitarum regnum eſt propè regnũ Poloniæ, & gẽtes huius regni vocantur Moſcobitæ, ex nomine Fluuij Moſcobij. Volatera. lib. 7. commenta. cap. de rebus Vandalorum fol. 83. col. 1. Antiquitùs enim, quando hæc prouintia regebatur regibus, ipſi reges vocabãtur reges Roxalanorum. Volate. lib. 23. commenta. cap. Martianus in finalibus verbis fol. 277. col. 1.

117 Quadrageſimo tertio † in regno Mohabitarum hoc idẽ diſpoſitum eſt, & quòd in eo ſuccedatur iure ſanguinis, & nõ per electionem. refert Ioſeph. lib. 9. de antiq. Iudaic. cap. 3. colum. 2. verſi. nam ad quandam, & lib. 7. cap. 6. in princip. Mohabitarum gentes deſcendunt à Moab nepote Loth. traditur lib. 3. ſupplemen. fol. 20. colum. 2. Calepin. in Dictionario vltimo. verb. Moab.

118 Quadrageſimo quarto † in regno Saba reges ex ſucceſſione habentur. Ioannes Boemus lib. 1. de moribus omniũ gentium cap. 1. col. pe. Regnũ hoc Saba eſt regio Æthiopię, quod poſtea Cambiſſes res à ſororis ſuæ nomine Meroem nominauit, ex Ioſeph. quem ſequitur Calepin. in Dictionario vltimo verb. Saba. di-
119 cens etiam † quòd hoc verbum Saba Arabum lingua myſterium ſignificat, & quòd beatus Hieronym. autumat, conuerſionem ſonare. vbi hic Author verb. Saba in 2. aſſignat aliã huius vocabuli Saba ſignificationem. Huius re-
120 gni fuit regina Saba † quæ venit audire ſapientiam Salomonis, iuxta diuinas literas. lib. 3. Reg. cap. 10. Nam hæc regina Saba fuit regina regni Aegypti, & Aethiopæ, & Saba, ac etiam domina inſulæ Meroæ propè regnum Aethiopæ, aut Arabiæ: & olim hæc regina vocabatur Nicaula, fuitquè ſapientiſſima Prophetiſſa, & Sibilla,
121 † & nunciauit multa futura Regi Salomoni; & inter alia, dicitur de ea, quòd oſtendit Salomoni lignum Sanctiſſimæ Cru-

cis, in quo postea Christus Dominus noster passus fuit, quod copiosè refert Pet. Comestor in historia Scholastica, quod etiam tradit Author chronicæ generalis ætatum Mundi 4. ætate fol. 46. col. 2. & Author supplemen. chronica. fol. 76. colum. 1. lib. 4. quod etiam tenent alij Authores, quos sequitur latissimè Ioan. Pineda. in 1. part. Monarchiæ Ecclesiasticæ. Regnumque hoc Saba olim vocabatur Arabia, quæ est in partibus Asiæ. traditur in chronica ætatum Mundi 2. ætate fol. 13. col. 3.

122 Quadragesimo quinto† in regno etiam Medorum eodē iure sanguinis succeditur de patre in filium, & nō per electionem. habetur lib. 15. supplemen. fol. 436. col. 1. Couar. lib. 4. varia. resolu. cap. 14. §. ex Græcis, post Ioan. Boccaciū lib. 2. de Cayda de Principes. cap. 16. Regnumque hoc Medorum pluries fuit à diuersis regibus Mundi superatum, vt habetur lib. 3. supplemen. fol. 54. colu. 2. Vbi & inquit eius Author, quòd hoc regnum Medorum est in Asia mino-

123 ri † & fuit nūcupatum Media à Medo, qui ædificauit in terris eiusdem regni Ciuitatem nomine Mede, à qua totum regnum fuit vocatum Media, à qua Medi populi dicti sunt, ex Solino, & Iosepho, idem traditur in chronica generali ætatum Mundi 2. ætate fol. 13. colum. 3. Calepin. in Dictionario vltim. verb. Media. Estque hoc regnum Me-

124 dorum † antiquissimum, nam incępit esse regnum anno Creationis Mundi 3970. & ante aduentum Domini. 1225. habetur lib. 3. supplemen fol. 54. colum. 2. In hoc

125 † regno Medorum beatus Thom. Apostolus prædicauit Christi Domini nostri Euangelium Sanctissimum. refert Illesc. in 1. part. histo. pontif. lib. 1. cap. 3. de vita Diui Petri & aliorum Apostolorum §. Thomas fol. 23. colum. 3. in fine. Mesii fuerunt superbi, & crudeles permissione Diuina. habetur Esaiæ cap. 13. in fine, ibi, Ecce ego suscitabo super eos Medos, qui argentum non quærant, nec aurum velint, sed sagittis paruulos interficient, & lactētibus vteri, nō miserebuntur, & super filios nō parcet oculus eorum idem etiā constat Ierem. c. 51

126 Quadragesimo sexto† in regno etiā Sychimorū iure sanguinis fuit successū. traditur in chron. gen. ætat. Mundi 3. ætate fol. 26. col. 1.

Quadra-

127 Quadrageſimo ſeptimo† in regno Cretæ iure ſanguinis fuit ſucceſſum. traditur in d. 3. ætate fol. 34. colum. 1. Regnum hoc Cretæ eſt quædã inſula ſita in medio Ponto centum vrbium fama clara, & vnde Creta dicatur. refert plura videnda Calepin. in vltimo Dictionario verb. Creta per totum. Vbi hic Author ait colu. 2. quòd nullum animal noxium eſt in Creta.

128 Quadrageſimo octauo† in regno etiam Tartarorum eodem iure ſanguinis ſuccedi-tur de patre in filium, & non per electionem. Nam poſt magnum Taburlam primũ regem eorum, ſucceſſerunt in dicto eius regno duo eius filij, ex expreſſa eiuſdem Taburlanis diſpoſitione. habetur in d. chronica ætatũ Mundi 6. ætate fol. 237. colum. 1. & lib. 14. ſupplemen. fol. 397. colum. 2. Et quid hodiè ſerue tur, videre licet, quæ adducemus in præſenti quæſtione 8. part. num. 20. verſi. 7. in imperio etiam Tartarorum. Re-

129 gnum enim † hoc Tartarorum antequàm fuiſſet Taborlanis, habuit initiũ in Dauid Perſiano ab anno Salutis noſtræ. 1230. traditur in d. 6. ætate fol. 207. colum. 2. & lib. 13. ſupplemen. fol. 342. col. 2.

130 Quadrageſimo nono † in regno Tremecẽſi ſucceditur iure ſanguinis, & non per electionem. refert Ludoui. Marmol. in 2. part. chronicarum Affricæ lib. 5. fol. 178. cap. de las conquiſtas, que vbo en diferentes tiempos, e nel Reyno de Tremezen.

131 Quinquageſimo† in regno etiam Tuneſi ſucceditur iure ſanguinis de patre in filium, & non per electionem. Lauren. Surius lib. de guberno regni lib. 7. fol. 51. colum. 1. Illeſc. in 2. part. hiſto. pontif. lib. 6. in vita Pauli 3. §. 1. fol. 347. colum. 2. Ludouic. Marmol. in d. 2. part. hiſtoriæ Affricæ lib. 6. cap. 17. fol 247. & ſequentibus. Hoc enim regnum Tuneſi olim vocabatur regnum Carthaginenſiũ, cuius rex primus fuit regina Dido, quæ fuit filia Beli regis Tyri, vt conſtat ex chronicis antiquiſſimis, & refert Alphonſus Venero in Enchiridion temporum. fol. 62. colum. 1. & Author chronicæ ætatum Mundi 3. ætate fol. 40. colum. 2. Alij dicunt, quòd Coſdroes Rex Perſarum, qui fuit Gentilis, & paganus deſtrueret Ciuitatem Carthaginenſem Anno Domini. 619. ciues illius ciuitatis fugerunt in Aſiam, & am-

pliauerũt populum adeò minimum, qui nunc vocatur Tunez, in eoquè constituerunt suam regiam habitationem. Illesc. 1. part. histo. pontif. lib. 4. cap. 5. de vita Bonifatij 5. Papæ fol. 132. colum. 4. Alij dicunt, quòd Ciuitas Tuneti abest à Carthagine duodecim millia fermè passuum. Calepin. in Dictionario vltimo verbo Tunetum. in fine.

132 Quinquagesimo primo t in regno etiã Coromandel (quod est propè regnum Preste Ioannis) iure sanguinis succeditur de patre in filium, & non per electionem, ex Ioanne de Mendoza post historiã regni Chinæ. in itinerario noui Orbis. In hoc enim Regno, fuit martyrizatus Beatus Thom. Apostolus Domini nostri Iesu Christi, quod refert frater Ioannes Gonzalez de Mendoza ordinis Diui Augustini in d. itinerario regni Chinæ, vltima parte fol. 233. cap. 24.

133 Quinquagesimo secũdo t in imperio Turcarũ à suo principio semper fuit successum iure sanguinis de patre in filium, & non per electionem. ita passim Authores moderni tradunt, & Volate. lib. 7. commenta. cap. de rebus Turcarũ. fol. 87. traditur in chronica ætatum Mundi 6. ætate. fol. 228. colum. 1. & 256. colum. 2. & in lib. 13. supplemen. chronica. fol. 373. & lib. 15. fol. 438. & sequentib. Multumquè in hoc consideratur gratia, & voluntas Ianizetorum, vt in præsenti quæstione deducemus 8. part. num. 22. versi. vbi idem Hierony-

134 mus. Eorumtquè imperiũ & regnum incæpit anno Domini nostri Iesu Christi 758. traditur in d. 6. ætate fol. 165. colum. 1. Volate. in dicto fol. 85. & Author supplemen. lib. 10. fol. 287. colum. 2. Illesc. in 1. part. historiæ pontif. lib. 4. cap. 29. de vita Stephani 2. Papæ fol. 172. colum. 2. Tur-

135 ci t denominantur secundum aliquos, à Turco filio Troyli filij regis Pryami. Alij verò dicunt, eorum originem fuisse ex Scythia, vt habetur in chronica generali ætatum Mundi 3. ætate fol. 37. colum. 1. in fine, & in 6. ætate fol. 165. colum. 1. Calepin. in vltimo Dictionario verb. Turcæ. Proindè & Turcæ Ottomani multa regna cum suis regibus superauerunt post annũ Domini nostri Iesu Chri-

136 sti 1342. & sunt vocati t Ottomani, ab Ottomano eorum primo Principe. de quo, &

suis descendentibus plura refert Author chronicę ætatum Mundi 6. ætate fol. 228. colu. 1. Et propè annum Domini 754. receperunt sectam maledicti Mahomæ. refert Illesc. 1. part. histo. pontif. lib. 4. cap. 29. de vita Stephani 2. Papæ. 94. fol. 172. colum. 3. in principio.

137 Quinquagesimo tertiò † in Indijs Orientalibus succeditur etiam iure sanguinis de patre in filium, & non per electionem, quod constat ex chronicis illarum Indiarum nostrique temporis, & tenet expræsse Ioan. Boem. lib. 2. de moribus omnium Gentium. cap. 8. colum. 3. in fine. Idquè maximè obseruatum fuit in regno Mexicano, vt constat in dictis chronicis, & refert Hieronym. Roman in republicis. in republica Indiarum cap. 1. 2. & 3. Obseruatum idẽ etiam fuit in omnibus regnis Indiarum del Peru, vt materno, ac vulgari sermone vtar) in quibus etiam antiquitùs iure sanguinis succedebatur de patre in filium, & non per electionem, vt traditur in di-

138 ctis chronicis. India † ex eo dicta est ab Indo fluuio, ex Plinio lib. 6 cap. 40. & Calep. in Dictionario vltimo verbo indus. Indiæ Hispaniarum

139 † detectæ fuerunt primiter ante aduentum Domini nostri Iesu Christi 393. annis à Gentibus Gręcis Carthaginẽsibus, & quæ tũc successerint. tradit Florian de Ocãpo. lib. 3. suæ historiæ cap. 20.

Quinquagesimo quarto, & Orientales illi, qui adhuc incogniti nobis erant, qui degunt in remotissima illa regione vulgo nuncupata la China, qui licet Idolatræ sint, nihilominus tamen in multis ratione vtuntur. Maximè

140 † cùm primogenitus regis illius Prouintiæ succedit in eodem regno iure sanguinis inueteratissima, & immemoriali consuetudine, & primogenito defficiẽte, absquè prole, succedit in regno illo proximior ex sanguine regio, quod affirmat Bernard. de Escalante in discursu nauigationis, quam nostri Lusitani faciunt ad regiones Orientales (& maximè ibi differit de rebus magni regni Chinæ) cap. 12. in principio fol. 65. & Ioan. de Mendoza lib. 1. historiæ regni Chinæ. cap. 5. in principio. fol. 8 colum. 2. & lib. 3. cap. 1. fol. 45. & sequ. Quibus in locis hic Author ait, quòd à primo rege illius regni, vsquè ad præsentem Regem successerunt in illo

regno 243. rege iure sanguinis per tempus 2258. annorum, & quod primi fundatores illius regni fuerunt nepotes Noæ.

SVMMARIVM QVINTAE PARTIS

Huius

QVAESTIONIS SECVNDAE.

1 *Regno Hierusalem, & Iuda successum fuit iure sanguinis, & non per electionem, inter primos reges Hierusalem, & multis sequentibus.*

2 *Saul fuit electus in primum regem Hierusalem.*

3 *Dauid fuit unctus in regem Hierusalem mādato Dei nostri, & num. 5.*

4 Dauid, *quo tempore incæpit regnare.*

6 *Dauid descendentes successerunt in regno Hierusalem, & Iuda iure sanguinis, et perpetua consuetudinis, & non per electionem, & seq.*

7 *Salomon filius Dauid successit in regno Hierusalem mortuo Dauid.*

8 *Salomon, quo tempore incæpit regnare in Hierusalem.*

9 *Salomon, quo tempore incæpit edificare templum Domini.*

10 *Roboam successit in regno Hierusalē mortuo Salomone eius patre.*

11 Roboam, *quo tempore capit regnare.*

12 *Regnum Israel fuit scissum in duo regna tempore* Roboam *regis Hierusalem, & nu. 13.*

13 *Ieroboam permissione Diuina occupauit regnum Israel.*

14 *Regnum Israel quando fuit finitum.*

15 Abia *successit in regno Iuda, mortuo Roboam filio Salomonis eius patre.*

16 *Abia quo tempore incepit regnare in regno Iuda.*

17 *Asa successit in regno Iuda mortuo Abia rege eius patre.*

18 *Asa quo tempore successit in regno Iuda.*

19 *Iosaphad successit in regno Iuda mortuo Asa eius patre.*

20 *Iosaphad, quo tempore incæpit regnare in regno Iuda.*
21 *Ioram (alias Ocozias) regnauit in Iuda mortuo Iosaphad eius patre.*
22 *Ioram, quo tempore incæpit regnare in regno Iuda.*
23 *Ochozias regnauit in regno Iuda mortuo Ioram eius patre.*
24 *Ochozias quandò incæpit regnare in regno Iuda.*
25 Regnum *Iuda fuit consequutũ per Iehu, quo defuncto regnauit pro eo Ioachaz filius eius.*
26 *Ioachaz quo tempore incæpit regnare in regno Iuda.*
27 *Ioas regnauit in Iuda.*
28 *Ioas quo tempore incæpit regnare in Iuda.*
29 *Amasias successit in regno Iuda, mortuo Ioas eius patre.*
30 *Amasias quo tempore incæpit regnare in Iuda.*
31 *Azarias successit in regno Iuda mortuo Amasia rege Iuda eius patre.*
32 *Azarias quo tempore incæpit regnare in regno Iuda.*
33 *Ioatham successit in regno Iuda mortuo Azarias eius patre, et etiam eius vita durante, propter Lepra impedimentum.*
34 *Achaz successit in regno Iuda, mortuo Ioatham eius patre.*
35 *Achaz quo tempore incæpit regnare.*
36 *Ezechias mortuo Achaz eius patre successit in regno Iuda.*
37 *Ezechias quo tempore incæpit regnare in Iuda.*
38 *Manasses defuncto Ezechias eius patre successit in regno Iuda.*
36 *Manasses quandò incæpit regnare.*
40 *Ammon successit in regno Iuda mortuo Manasses eius patre.*
41 *Ammon quandò incæpit regnare.*
42 *Iosias successit in regno Iuda mortuo Ammon eius patre.*
43 *Iosias quandò incæpit regnare.*
44 *Ioachaz successit in regno Iuda mortuo Iosia eius patre.*
45 *Ioachaz quãdò incæpit regnare*
46 *Eliachus regnauit in Iuda capto rege Iuda Ioachaz eius fratre in Ægyptum.*
47 *Eliachus quandò incępit regnare in Iuda.*
48 *Ioachim successit in Iuda capto Eliachus eius patre in Babilonem.*
49 *Sedechias successit in regno Iuda capto in Babilonem* Ioachim *eius fratre.*
50 *Sedechias quandò incępit regna re in Iuda.*
51 *Sedechias fuit vltimus rex Iuda et Hierusalem, & propter eius captiuitatem in Babiloniam, fuit in eo finitum regnũ Iuda.*
52 Reges *Hierusalem, et Iuda ante Natiuitatem Domini no-*

stri

stri Christi quot fuerunt, & per quot annos regnauerunt.

53 *Ethimologiam prædictorum regum Hierusalem, & Iuda. remisiuè.*

54 *Ieroboam filius Nabat succesit in regno Israel, & in* 10. *tribus eius, quandò Dei mandato regnum Iuda fuit scissum.*

55 *Ieroboam quandò incæpit regnare in Israel.*

56 Nadab *successit in regno Israel mortuo Ieroboam eius patre.*

57 *Nadab quandò incæpit regnare in regno Israel.*

58 *Baasa occupauit regnum Israel in vita Nadab. Eoquè mortuo successit in eodem regno Ela eius filius.*

59 *Zambri occupauit regnū Israel Et post septem dies fuit occisus, & omnis Israel constituit sibi in regem Amri num.* 60.

41 *Achab succesit in regno Israel mortuo* Amri *eius patre.*

62 *Ieroboam occupauit regnum Israel, eoquè mortuo succesit in eodem regno Zacharias eius filius.*

63 *Pontifices Iudeorum succedebāt in sua dignitate Pontificali iure sanguinis, & non per electionem.*

64 *Pontificalis dignitas antiqua Iudeorum fuit redacta ad regiam dignitatem. Et ibi, quæ personæ succeßerint in illa regia dignitate.*

65 *Hierusalem Ciuitas fuit capta à Romanis, cum eorum Dux fuisset Pompeus.*

66 *Imperator Octauianus fecit regem Hierusalem Hærodem* Ascalonitam. Herodes *hic fuit alienigena, & non Iudeus num.*67.

68 *Iudeis fuit regnum sublatum paulo ante Natiuitatem Domini nostri Iesu Christi. Et tunc fuit adimpleta Prophetia* Iacob.*n.*69.

70 Archelaus *succesit in* Regno *Hierusalem mortuo Hæroda Ascalonita eius patre, et n.*75

71 *Hærodes Antipa succesit in regno Hierusalem remoto Archelao eius fratre per imperatorem Octauianum.*

72 *Agrippa Magnus succesit in Hierusalem remoto Hærode Antipa per imperatorem Gayum, & num.*73.

74 *Agrippa fuit vltimus rex Hierusalem, qui* Romanis *in suo testamento reliquit illud regnum.*

76 Regno *Hierusalem possesso iam per reges Christianos succesiū fuit iure sanguinis, & nō per electionem, & sequentib. pluribus.*

77 *Hierusalem quandò fuerit occupata per Christianos. Et tūc eligerunt in suum primum regem Catholicum* Gotifredū, *& seq.*

Bal-

79 *Balduinus Primus fueceſſit in regno Hieruſalem mortuo Gotifredo eius fratre.*

80 *Balduinus Secundus ſuccesſit in regno Hieruſalem mortuo Balduino Primo eius frater patruelis.*

81 *Folchus ſucceſſit in regno Hieruſalem tanquàm gener Balduini 2. regis Hieruſalem, mortuo dicto 2. Balduino.*

82 *Balduinus 3. ſuccesſit in regno Hieruſalem, mortuo Folcho eius patre.*

83 *Almericus ſuccesſit in regno Hieruſalem, mortuo Balduino 3. eius fratre.*

84 *Balduinus 4. ſuccesſit in regno Hieruſalem, mortuo Almerico eius patre.*

85 *Sibilla ſuccesſit in regno Hieruſalem, mortuo Balduino 4. eius frater ex eius expreſſa diſpoſitione. Et dicta Sibilla contraxit matrimonium cum Guillermo Longaeſpada marchione Monferrat.*

86 *Guido Luſignano ſucceſſit in regno Hieruſalem ex perſona Iſabellæ Sororis Balduini 4. olim regis Hieruſalem: Qui fuerunt vltimi reges Hieruſalem, & ſuperati à Saladino rege Aegypti anno Domini 1188 num. 87.*

88 *Guido Luſignano vltimus rex Hieruſalem poſtquā fuit victus à Saladino renunciauit regnum* Hieruſalem *in fauorem Ricaredi regis Angliæ, & ſequentibus.*

90 Regni *Hieruſalem acquæſtus verè pertinet ad noſtros Catholicos Hiſpaniarum reges, tanquam ad reges Siciliæ, & num. ſeq. plurib.*

91 *Regni acquæſtus conſeruatur, ex eo, quòd quis ſe vocat rex illius regni.*

92 *Papa concedere poteſt regi Catholico acquæſtum regni exiſtentis apud infideles, & nu. ſequenti.*

93 Regnum *Hieruſalem an pertinebat ad comitem Vienæ Ioānem de Bregna.*

94 *Hieruſalem Ciuitatem multi reges Chriſtiani procurauerūt recuperare ab infidelibus.*

95 *Hieruſalem antequàm deſtrueretur, fuit derelicta à Chriſtianis*

96 *Hieruſalem Ciuitas quamobrē ſit ſic nominata. Et plura in eius laudem.*

97 *Hieruſalem Ciuitas quandò fuerit fundata.*

98 Hieruſalem *Ciues, quandò fecerunt pacem cum* Romanis.

QVINTA PARS Huius

QVAESTIONIS SECVNDAE.

D quintam verò partem deueniēdo, dici
1 mus, † quòd etiam in populo Israelitico, & Iuda, seu Hierusalem, fuit semper successum iure sanguinis de patre in filium, & in consanguiueum proximiorem vltimi regis, sine filijs decedentis; & non per electionem. Quod sic constat.

Postquàm enim Propheta
2 Samuel † mandato Domini Dei nostri vngit Saulem in primum regem filiorū Israel ad ipsorum supplicationem (lib. 1. Reg. cap. 8. & 10. & Act. Apostol. cap. 13. in medio. Quod contingit anno Creationis Mundi 4098. & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi 1101. traditur lib. 3. supplemen. chroni. fol. 71. colum. 2.) Et quia ipse Saul fuit inobediēs, & opere non impleuit mandata Domini (vt eodem lib. 1. reg. cap 9. & sequ. 15. & 28. notat beatus Anto. Florenti. 4. part. summæ tit. 3. §. 3. in fine. Beda in epistol. ad Rom. fol. 14. col. 2. habetur lib. 3. supplemen. fol. 91. colum. 2. in fine, cum
3 sequen.) Dauid fuit † vnctus in regem per eundem Prophetam mandato Dei, vt post mortem eius ipse Dauid regnaret in Iuda, & Israel, prout regnauit eo mortuo, & in regem fuit receptus per totum Israel. lib. 2. Reg. cap. 2. 5. & 7. & lib. 1. Paralipome. cap. 11. in princip. Act. Apostol. cap. 13. post medium notat Ioseph lib. 6. de antiq. Iudai. cap. 9. Author supp. lib. 4. fol. 73. col. 2. & sequen. Hieronym. Roman in repoblicis lib. 2. de re publica Hæbrea cap 1. col. 3.
4 fol. 42. Hic † enim Serenissimus rex Dauid incæpit regnare an. Creationis Mūdi 4130 & ante aduentū Domini nostri Iesu Christi 1067. trad. d. lib. 4. supplemen. fol. 74. col. 1
5 Et postquàm † Dauid fuit receptus in regem, regnum, & domus Saulis semper venit in diminutionem, & regnum

Dauid

Dauid in augmentum(lib. 2.
reg.cap.3.traditur in chronica generali ætatum Mundi 4
ætate fol.47.col.1 post Ioannem Cocati.lib.2. Cayda de
Principes c.1.) semper enim
6 † in dicto regno Israelitico,
& Iuda, seu Hierusalem post
Dauid regem, omnes eius descendentes iure sanguinis, &
perpetuæ consuetudinis successerunt de patre in filium,
& sic deinceps. Ex sequentibus probatur.
7 Post Dauid Regem† sedit
super thronum eius Salomon
eius filius,& firmatum est regnum eius nimis lib. 3. reg.
cap.1. post med. cap. 3. & sequen. eod. lib.& lib. 1.Paralipome. cap. 23. in princip. &
29.in fine. Ioseph.lib. 7. de
antiq. Iudai. per totum. Alphonsus Venero in Enchiridion tempo. fol 139. colum.
2. Author supplemen. lib. 4.
8 fol.74.Incepitq; et regnare
Salomon anno Creationis Mūdi 4142. & ante aduentum
Domini nostri Iesu Christi.
1135.lib.4. supplemen. in d.
9 fol.74.colum.1.Hic rex † Salomon 4. anno sui regni, &
anno 480. egressionis filiorū
Israel à terra Aegypti cæpit
ædificare templū Domini.li.
3.reg.c.6.notat Gerar.de Mercat. in demon. temp.pag.43.

Mortuo Salomone regna-
10 uit † pro eo filius eius Roboā
in regno Israel.lib.3.reg.cap.
11.lib.2.Paralip. c.9.in fine.
Ioseph.lib.8. de antiq. Iudai.
c.7.in fin.& 8.in princ. trad.
lib.4.supplem.fol.76.Hic rex
11 Roboam † incæpit regnare
anno Creationis Mūdi 4180
& ante aduentum Domini.
1034.habetur in d.lib.4.supplemen.fol.76.col.1. Alphōs.
Venero in Enchiridion temporum fol.59.col.col.1. in fi.
Durante vita ipsius Roboam
propter eius multa,& grauis-
12 sima peccata regnum Israel
fuit scissum in duo regna.scilicet,in regnum Iuda, & in
regnū Israel, & apud Roboā
remanserunt duo tribus,scilicet,Iuda,& Beniamin.ref.doctissimus Abulēs.super Math.
c.1.q.9.vers.Salomon non legitur,& c.14.q.2. post princ.
Carol.Sigonius in hist. lib.1.
pag.172.& seq.Alphons. Venero in Enchir.temp.fol.140
col.1.habetur etiam in d.lib.4
sup. fol.78. col.1.in fi.cū seq.
& copiosè Io.Boc.lib.2.Cayda
de Princ.c. 4. per tot.Permis-
13 sioneq; Diuina Ieroboā filius
Nabat per vim occupauit regnum Israel,& tātū Roboā,&
eius descēdētes possiderūt regnū Iuda.li.3.reg. c.12.lib.2.
Para.c.10.Ioseph.li.8.ant.Iud.

cap 8.in princip. notat Hect. Pinto in Ezechiel.cap.23.fol. 383. colum. 2. Regnumquè hoc Israel cõtinebat alias decem tribus, ex Abulen. super Math d. cap. 14 quæst. 2. Et ita fuit vterquè principatus regalis, & durauit sic longo tempore, scilicet, quousquè rex Israel Osee filius Hela, & decem tribus ei subiectæ trãslatæ fuerunt in Assyrios. habetur lib.4.Reg.c.17.Et tunc desijt esse regnum Israel, & solum mansit regnum Iuda ex Hæbreorum gente vsquè
14 ad captiuitatẽ Babilonis† quia tunc regnum Iuda similitèr desijt esse regnum, quia Iudeorum plurimi in Babilonẽ translati fuerunt, cæteri verò fugerunt in Aegyptum timore Caldeorum occiso Goliat. lib.4.Reg.cap.25. Hieremiæ. cap.42.notat Ioseph.lib. 8.de antiq.Iudai.cap.8. Et tunc remansit terra Iudeorum deserta, nullo habitante in ea per septuaginta annos lib. 2. Paralipo cap. 36. tradit plura in hoc proposito Abulensis super Math.in d.cap.14.q. 2. per totam. idem diximus in 4.part. huius quæstionis 2. n. 22.5.part.num.51.

Defuncto Roboam filio
15 Salomonis † successit pro eo in regno Iuda Abia filius eius cap.14.in fine,& cap.15. lib. 3.Reg lib.2.Paralipo cap.12. in fine,& cap.13. in princip. Alphonsus Venero in Enchiridion tempo.fol.140.col. 1.
16 Incæpitquè Abia † regnare anno Creationis Mũdi 4224. & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi 975.habetur lib. 4. supplemen. fol.77. colum. 1.

Post Abiam verò regem
17 Iuda † regnauit pro eo in eodẽ regno Iuda Asa filius eius lib.3.Reg.cap. 15. post principium lib. 2. Paralipo. cap. 14.in princip. notat Alphonsus Venero in d. Enchiridion fol. 77. colum. 1. Vbi, & ait,
18 quòd hic † Asa successit in regno Iuda anno Creationis Mundi 4236.& ante aduentum Domini 950.
19 Mortuo Asa rege Iuda†regnauit pro eo Iosaphad eius filius.lib.3.reg.cap. 15. versi. verumtamen,& lib.2. Paralipo.cap.16. in fine, & 17. in principio notat Venero in d. Enchiridion.fol. 140. colum. 2. & Author supplemen. lib. 4.fol.77.colum. 2. Vbi & in-
20 quit † quòd hic Iosaphat incæpit regnare in Iuda anno Creationis Mundi 4248. & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi 931.

Iosaphad sepulto cum pa-

21 tribus suis † regnauit pro eo
in regno Iuda Ioram (aliàs
Ocozias) filius eius primoge-
nitus.lib.2.Paralipo. cap. 21.
in principio notat Ioseph.lib.
9.de antiq.Iudai.cap.3.col. 2.
versi.Iosaphat,& Author sup-
plemen.lib.4.fol.89.colum.2
22 Vbi & inquit † quòd hic rex
Ioram successit in dicto re-
gno Iuda anno Creationis
Mundi 4290. & ante aduen-
tum Domini nostri Iesu Chri
sti 919.
Iorã occisso per Philistheos
23 regnauit pro eo in Iuda
Ochozias filius eius lib.2.Pa-
ralipo.cap. 21.in fine, & cap.
22.in princip.& lib.4.reg.ca.
8.in fine,& cap.9.propè finẽ.
24 Hic † Ochozias incæpit re-
gnare in regno Hierusalem
anno Creationis Mũdi.4298
& ante aduentum Domini
nostri Iesu Christi 907.tradi-
tur lib.4. supplemen. fol. 90.
col.2.
25 Regnum autem Iuda fuit
consequutum per Iehu, & eo
defuncto regnauit pro eo Ioa
chaz filius eius lib.4.reg.cap.
26 10.in fine. Hic † enim rex
Ioachaz cæpit regnare anno
Creationis Mundi 4338. &
ante aduentum Domini no-
stri Iesu Christi 879.habetur
lib.4.supplemen. fol. 81. col.
2.Postea verò Iosabeath filia
regis Ioram, cùm homines
27 Israelitici † antea occidissent
prædictum regem Iehu in-
trusũ in regno Iuda,& Atha-
lia,mater Ochoziæ iussisset,
occidi omnes filios Ochoziæ,
ipso Iosabeath furata fuit Ioã
filium dicti regis Ochoziæ,
de medio fratrum interfecto
rum, post septem verò annos
ipsa Iosabeath congregatis
Zebitis de cũctis vrbibus Iu-
da, & principibus familiarũ
Israel, ex consilio Iojadis Sa-
cerdotis dixit ad eos, ecce fi-
lius regis regnauit, sicut lo-
quutus est Dominus super fi-
lios Dauid. Tunc ipsi acce-
perunt in regem Iuda Ioas
filium dicti regis Ochoziæ,
qui priùs fuerat rex Iuda, &
ipso regno spoliatus. habetur
lib.4.reg.cap. 11.lib.2. Parali-
po.c.22.& 23.notat Alphon-
sus Venero in Enchiridion
temporum fol. 144. Ioannes
Bocatius lib.2.de la Cayda de
Principes cap. 7. & Author
supplemen.lib.4 fol.80.col.2
dum ibi agit de vita dictæ
Athaliæ reginæ. Lætatusq;
fuit omnis populus terræ, &
ipsa Ciuitas Iudæorum nem-
pè Hierusalem conquieuit cũ
dicto Ioas, eo quod erat filius
sui antiqui regis Ochoziæ.
lib.4.reg.c.11. tradit Ioseph.
lib.9.de antiq.Iudai.cap. 7. &

doctissimus Abulensis super
Math.cap.1.quæst.9. versi.de
his regibus,& sequen. Cœpit-
28 què† Ioas regnare anno Crea-
tionis Mundi 4346.& ante
aduentum Domini nostri Ie-
su Christi 878.habetur lib.4.
supplemen.chron.fol. 82.
Et postquã memoria Ioas
regis Iuda in luctu iacebat
29 † regnauit pro eo Amsias fi-
lius eius lib.4.reg.cap.14.in
princip.lib.2.Paralipo.ca.24.
in fine,& 25. in princip. no-
tat Alphonsus Venero in d.
Enchiridion.fol. 144 colum.
30 2. Hic † Amasias rex cœpit
regnare anno Creationis Mũ-
di 4347. & ante aduentum
Domini Nostri Iesu Christi.
853.traditur lib. 4. supplem.
fol.83.col.2.
Cùm fuit mortuus Ama-
31 sias† regnauit pro eo in Iu-
da Azarias filius eius lib. 4.
reg.cap. 15.in princip. notat
Alphonsus Venero in d. eius
Enchiridion.fol 144.colum.
32 2.Hic enim† Azarias rex cę-
pit regnare in Hierusalem
anno Creationis Mũdi.4375.
& ante aduentũ Domini no-
stri Iesu Christi 824.traditur
lib.4. supplem. fol. 84.& fol.
86.col.2.
Defuncto Azarias rege Iu-
33 da † regnauit pro eo Ioathã
filius eius, & durante vita di-
cti sui patris gubernauit re-
gnum paternum, ex quo eius
pater erat plenus lepra lib. 4.
reg.cap. 15.post. princip. lib.
2.Paralipo.cap.26.in fine, &
27.in princip.refert Alphon-
sus Venero in d.eius Enchiri-
dion.fol.144.col.2.
34 Ioatham vita functus † re-
gnauit pro eo in Iuda Achaz
filius eius lib.4.reg.cap.15.in
fine,& 16.in principio lib. 2.
Paralipo.c. 27.in fine, & 28.
in princip. refert Ioseph. lib.
9.de antiq.Iudai. cap. 13. in
princip.Venero in d.fol.144.
35 col.2.Hic † rex Achaz incæ-
pit regnare anno Creationis
Mundi 4426. & ante aduen-
tum Domini 773. habetur
lib.4.supplemen.fol.87.col.1
Postquàm de hoc seculo
36 migrauit Achaz † regnauit
pro eo Ezechias filius eius.
lib. 4. reg. cap. 16.in fine, &
18.in princip.lib.2. Paralipo.
cap. 28. & 29. notat Ioseph
lib.9.de antiq Iudai. cap. 13.
in fine, Venero in d. Enchir.
tempo.fol. 145. colum. 1.Au-
thor chronicę ætatum Mun-
di 4.ætate fol.55.colu. 1 Hic
37 † Ezechias rex incæpit regna
re anno Creationis Mundi.
4458.& ante aduentum Do-
mini nostri Iesu Christi 741
habetur lib.4.supplemen.fol.
89.col.2.

Eze-

Ezechias ab humanis re-
38 ceſo † regnauit pro eo in Iu-
da Manaſſes filius eius lib. 4.
Reg. cap. 20. in fine, & lib. 2.
Paralipo. cap. 32. in fine notat
Ioſeph. lib. 10 de antiq. Iudai.
cap. 4. in princip. Venero in
39 d. fol. 145. col. 2 Hic † Manaſ-
ſes cæpit regnare anno Crea-
tionis Mundi 4487. & ante
aduentum Domini noſtri Ie-
ſu Chriſti 712. habetur lib. 4.
ſupplemen. fol. 92. col. 1.

Poſtquàm decretam vitam
fuit profectus Manaſſes Rex
40 Hieruſalem † regnauit pro
eo Ammon eius filius lib. 4.
Reg cap. 21. propè finem lib.
2. Paralipo. cap. 33. in fine. no-
tat Ioſeph lib. 10. de antiqu.
Iudaic. cap. 5. in princip. Incę-
41 pitquè † regnare in Hieruſa-
lem hic Ammon anno Crea-
tionis Mundi 4542. & ante
aduentum Domini noſtri Ie-
ſu Chriſti 664. habetur lib. 4.
ſupplemen. fol. 93. col. 2.

Defuncto Ammon rege Iu
42 da † regnauit pro eo Ioſias
filius eius lib. 2. Paralipo. cap.
33. in fine lib. 4. Reg. cap. 21.
43 in fine. Ioſias hic † incæpit
regnare in Hieruſalem anno
Creationis Mundi 4554. &
ante aduentum Domini no-
ſtri Ieſu Chriſti 645. habetur
lib. 4. ſupplemen. fol. 93. col. 2

Ioſia rege Iuda defuncto
44 † regnauit pro eo Ioachaz
eius filius ſecundus lib. 4. reg.
cap. 23. propè finem lib. 2. Pa-
ralipo. cap. 35. in fine, & 36. in
princip. & lib. 3. Eſdræ cap. 1.
in medio, notat Beatus Hie-
ronym. in Sophoniam cap. 1.
glo. verb. congregans colum.
45 1. in fine. Hic enim † Ioachaz
ſolum regnauit per ſpatium
trium menſium, & incæpit
regnare anno Creationis Mũ
di 4585. & ante aduentum
Domini noſtri Ieſu Chriſti.
613. habetur lib. 4. ſuppleme.
fol. 95. col. 2.

Ioachaz rege Iuda capto in
46 Aegyptum † regnauit pro eo
Eliachus (aliàs Ioachim) eius
frater maior lib. 4. Reg. cap.
24. in princip. lib. 2 Paralipo.
cap. 36. in princip. lib. 3. Eſdrę
cap. 1. in medio. Incæpitquè
47 † regnare Eliachus prædictus
anno Creationis Mũdi 4590.
& ante aduentũ Domini 609
habetur lib. 4. ſupplem. fol. 95
col. 2.

Eliachus (aliàs Ioachim)
rege Iuda capto in Babylonẽ
48 † regnauit pro eo Ioachim
eius filius lib. 4. Reg. cap. 24.
poſt princip. lib. 2. Paralipo.
cap. 36. propè medium. refert
Ioſeph lib. 10. de antiq. Iudai.
cap. 8. in fine.

Ioachim rege Iuda capto
49 in Babylonem regnauit pro

eo Se-

eo Sedechias frater eius lib. 2
Paralipo.cap. 36.in med. lib.
4.Reg.cap.24.in fine. Hiere-
miæ cap.32. in princip.lib.3.
Esdræ.cap 1.propè finem. In-
50 cepitquè † regnare hic Sede-
chias in Iuda, & Hierusalem
anno Creationis Mũdi 4598.
& ante aduẽtum Domini no-
stri Iesu Christi 602. lib. 4.
supplemen.fol.96.col. 2. Hic
51 † Sedechias fuit vltimus Rex
Iuda, & Hierusalem, & in eo
finitum, fuit regnum Iuda
propter captiuitatem Babylo
nis. Nam hic Sedechias, fuit
oppressus, quandò totus popu
lus translatus fuit per Nabu-
chodonosor, & Nabuzardam
in Babylonem, præter paupe-
res agricolas, & vinitores, qui
relicti sunt ad collendum ter
ram sub principe Godolia. lib.
4.Reg.cap.25.traditur lib.4.
supplemen.fol.96.colum.2.&
fol.99.colum. 1.& diximus in
4.part.huius 2. quæstionis n.
22. Occisso autem Godolia
per insidias, omnes recesserũt
in Aegyptum timore Caldeo-
rum. habetur Hieremiæ cap.
41.& sequen.notat Abulensis
super Mathe.cap.1.quæst. 13.
propè finem. Post Sedechiam
omnes alij reges inter Baby-
lonis captiuitatem, & Domi-
ni nostri Iesu Christi Natiui-
tatem (qui natus fuit tempo-
raliter de gloriosissima Virgi
ne Maria Domina nostra, &
aduocata Sanctissima Anno
Creationis Mundi 5210. ex
beato Isidoro lib. 5. Ethimo-
logia c.fi.§. sexta ætas in prin-
cipio fol.38.) fuerunt de stir-
pe Machabeorum, ex Abulẽ-
si super Math.cap.2.quæst. 18
propè medium, & iterum in
cap. 14.quæst.2. in med.

Omnes isti Reges (compu-
tando à Saule primo rege po-
puli Israelitici: vsquè ad vlti-
mum annum Sedechiæ vlti-
52 mi regis) regnauerunt † per
spatium 515. annorum, vel
quasi, prout generaliter, &
particulariter resoluit doctis-
simus Episcopus Abulensis
super Mathe.cap.1.quæst. 14.
in principio. Et hæc com-
putatio est secundum verita-
tem Hæbream, quam in spe-
tie refert Hispanus Pet. Me-
xia in Cosmographia tempo-
rum in 1. tracta. 4. ætate fol.
42. Hierony. Romam in re-
publicis lib. 2. de republica
Hæbrea cap. 1.fol.43. colum.
4. Etsi Pet. Mexia dicat in di-
cto loco, quòd talis computa
tio differt in duobus annis ab
interpretatione Græcorum,
& sic, quòd tantùm regnaue-
runt 513. annis. Secundum
verò interpretationem 70.
interpretum, dicti reges re-

gnaue-

gnauerunt vltra dictos 513. annos, & eorum imperium durauit per alios 12. annos, vt inibi refert Pet. Mexia, quã vltimam interpretationẽ approbat Beatus Hieronym. in præfatione super Penthateu co. Et secundum Ioseph. lib. 10. de antiq. Iudaic. cap. 10. colum. pe. versi. fuerunt autẽ. dicti reges Hierusalẽ regnauerunt annis quingentis, & quatuordecim, & mensibus sex, diebusquè decem. Et idẽ Ioseph. lib. 5. de antiqu. Iudai. cap. 14. in fine. dicit, quòd per 21. generationes virorũ Dauid (qui regnauit in Hierusalem) suis filijs longo tempore relinquit principatum. notat plura in proposito beatus Hieronym. lib. 1. Oseæ. c. 1. verb. diebus Oziæ. colum. 1 & 2. & copiosè Carol. Sigonius in historia Sacra lib. 1. pagin. 142. vsquè ad 235. Legitur etiam lib. 4. supplemen. fol. 99. quòd regnum Hierusalem, & Iudeorum fuit finitum tempore Sedechiæ vltimi regis Hierusalem, quod fuerat gubernatum per 23. reges per tempus 485. annorum, & sex mensium, quod etiam refert Author chronicæ generalis ætatum Mundi. 4. ætate fol. 53. colum. 2. in fine. Vbi etiam inquit, quòd tunc regnum Israel fuit translatum in Assyrios, idem & refert Ioan. Bocatius in historia Cayda de Principes lib. 2. cap. 14. & 15. & Author 4. ætate fol. 63. colum. 1. Sepulchra antiquissima dictorum regnum Hierusalem, & Iuda sunt sita cum magna auctoritate in mõte quodam in quo Hieremias Propheta fecit penitentiam vnam millam propè Hierusalem. refert Pet. de Scobar Cabeza, de Vaca in Luzero terræ Sanctæ Canto 22. fol. 175. & sequentibus.

53 Ethimologiam etiam † nominum prædictorum regum Hierusalem populi Israelitici, & quid eorum nomina resonent. videre licet per Beatum Isidorum. lib. septimo Ethimologia cap. 6. per totum.

54 Postquàm enim † regnum Israel fuit scissum mandato Domini Dei nostri in duo regna (vt in præsenti parte diximus numer. 12.) successit primò in regno Israel & in 10. tribulus eius Ieroboam filius Nabat. lib. 3. Reg. cap. 12. & lib. 2. Paralipomenon. cap. 12. tradit Diuus Hieronym. lib. 1. Oseę cap. 1. verb. in diebus Ozię col. 1. in medio, & habetur in

chronica generali ætatū Mū-
di 4.ætate fol.48.colum. 1. &
lib. 4. supplemen. chronica.
fol. 76. colum, 2, Vbi & ait,
55 † quòd hic Ieroboam succes-
sit in regno Israelitico anno
Creationis Mundi 4204. &
antę aduentum Domini 992
56 Mortuo Ieroboam † suc-
cessit pro eo in regno Israel
Nadab filius eius lib. 3. Reg.
cap. 15. versi. Nadab verò.
traditur lib.4.supplemen. fol.
79.colum.2.dicens etiam ibi
57 † quòd hic Nadab successit
in dicto regno Israel Anno
Creationis Mundi 4228. &
ante aduentum Domini no-
stri Iesu Christi 941.

In vita dicti regis Nadab
58 occupauit † totum regnum
Israel Baasa Ahiæ. Defun-
ctoquè Baasa regnauit pro eo
Ela filius eius. lib. 3.Reg.cap.
16.in principio lib. 2.Parali-
pomenon cap. 16. & 17. tra-
ditur lib.4.supplemen.fol.79.
colum. 2.& 80 colu. 2. Qui-
bus in locis dicitur, quando
dicti reges inciperunt regna-
re.
59 Contra dictum † regem
Ela insurregit seruus eius
Zambri, regnumquè eius oc-
cupauit, & cùm iste Zambri
regnasset, & sedisset super so-
lium regis Ela, occidit om-
nem domum Baasa nemine
relicto, Ipseque Zambri tan-
tùm regnauit septem diebus,
& occiso Zambri per exerci-
60 tum Israeliticum † omnis
Israel fecit sibi regem Am-
ri. lib. 3.Reg. cap. 16. in me-
dio.

Mortuo Amri regnauit pro
61 eo in Israel † Achab, filius
eius, vt in d. cap. 16. lib. 3.
Reg. in fine. traditur lib, 4.
supplemen. fol.80. colum, 2.
& fol.sequentibus, quibus in
locis etiam dicitur, quo tem-
pore supradicti reges cæpe-
runt regnare.

Eiusdem imperij Israel,
62 fuit rex Ieroboam† eo tamen
mortuo regnauit pro eo Za-
charias filius eius lib.4. Reg.
c.14.in fine, & 15. post prin-
cipium.

Fueruntquè etiam multæ
aliæ successiones regni Israel
similes supradictis, de quibus
habetur lib. 4. Reg.c.1.& co-
piosè Author supplem. lib.
4 fol. 81. & sequentibus plu-
ribus.

Similiter,& à tempore an-
63 tiquissimo † antea, quàm re-
gnum Hierusalē, & Hæbreo-
rum finiretur, vt in præsenti
parte deducemus numer. 74.
versi.hic Agrippa. Etiā inter
Pontifices Iudeorum, ac Tem
pli Dei, succedebatur in illa
dignitate Pōtificali Hierusalē

iure

iure sanguinis de patre in filium,& non per electionem. habetur cap. 15. in medio, & c. 16. in principio lib. 1. Machabeo. quod in terminis refert Volate lib. 11. comment. cap. de Cælosiria Palestina. fol 123. colum. 2. post mediũ. Pluresquè similes successiones Pontificales Hierusalem Ciuitatis refert Author supplemen. lib. 3. fol. 40. 44. 72. colum. 1. & lib. 4. fol. 74. colu. 1. & 84. & lib. 6. fol. 103. in fine. 115. & 117. & lib. 7. fol. 138. & sequen. 147. 150. 154 & 2. sequentibus, & fol. 60. Idẽ habetur in chronica generali ætatum Mundi 5. ætate fol. 65. col. 2.

64 Quid plura? † & post generalem destructionem sanctissimæ Ciuitatis Hierusalem, cùm Hæbrei gubernarentur per pontifices, & non per reges (vt traditur in d. chronica ætatum Mundi 5. ætate. fol. 64.) Aristobolus Pontifex anno Creationis Mundi. 5107. & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi 90. & anno 484. post liberationem Babilonicam, decreuit cum consensu Hæbreorum, reducere illam dignitatem Pontificatus Hierusalem; ad regiã dignitatem: & hic Aristobolus fuit primus, qui incæpit in Hierusalem portare coronam in capite. Et quia hic Aristobolus decessit sine liberis; successit in eius dignitate regia Alexander cognomento Ianeo. Post mortem verò dicti Alaxandri, quia filios suos odio habebat, noluit eis dictum regnum Hierusalem, & Hæbreorum relinquere, sed Alexandriæ eius charissimæ vxori. Hæc omnia refert Author chronicæ generalis ætatum Mundi 5. ætate fol. 88. colum. 2 & Author supplemen. lib. 7. fol. 163. & 164. Vbi & hic Author supplemen. ait, quòd post mortem dictæ Reginæ Iudeorum, nomine Alexandriæ, successit in eius locum, Aristobolus eius filius, & dicti sui mariti; licet postea Hircanus eius frater maior per vim fecit se regem Hierusalem, & Iudeorum. habetur in dicta 5. ætate fol. 88. colum. 2. in medio, & lib. 7. supplemen. fol. 165. col. 2. Quibus in locis etiam

65 dicitur † quòd tempore huius Hircani, Sancta Ciuitas Hierusalem fuit capta à Romanis, cùm eorum Dux fuisset Pompeus, & quòd ex illo tempore Iudei amiserunt regiam dignitatem, & fuerunt effecti subditi Ro-

manorum, vt diximus in 1. quæst huius commentarij. n. 53. & 56. & alibi sæpè habe-
66 tur. Post hæc autem † imperator Octauianus anno Creationis Mundi 5169. & ante aduentum Domini nostri Iesu Christi anno 31. fecit regẽ Hierusalem Hærodem, qui fuit vocatus Magnus Hærodes cognomento Ascalonita, fuitquè filius Antipatri Ydumei. Hic verò Hærodes fuit ille, qui in Hierusalem regnabat tempore Natiuitatis Domini nostri Iesu Christi, qui fecit occidere Sanctissimos Innocentes. habetur Math. c. 2. quòd priùs prędixerat Propheta Hieremias in cap. 31. ante medium. traditur lib. 7. supplemen. fol. 174. colum. 2. Platina in vitis Pontificum in prohæmio. col. 2. in med. Magna enim fuit seuitia dicti regis Hærodis, cùm pueros infãtes Hærodes decapitari iussit, cogitans inter eos occidere Iesum Dominum vitæ cæli, & terræ, ex Diuo Math. in d. c. 2. circa, quòd refert plura singularia verba Diuus Aug. in 3. sermo de Innocentibus. Fuit ita magna Hærodis prędicta seuitia, quòd etiam fecit interficere vnum filium suum duorum annorũ, quod refert Ioan Bocatius lib. 7. de la Cayda de Principes cap. 1. propè finem. Macrobius Saturnal. lib. 4. cap. 4. quem sequitur Illesc. 1. part. historiæ pontif. lib. 1. cap. 2. de vita Christi fol. 11. colum. 1. post mediũ, quod priùs dixit Platina in d. prohæm. col. 2. in medio, & copiosè Ludo. Grana. in 1. part. symboli fidei c. 36. §. 2. fol. 161. & sequentibus, & 2. par. cap. 26. pag. 147. col.
67 2. Hærodes † hic non fuit Iudeus, sed alienigena, & exterus regni Hierusalem, & Iuda (& constat, quia fuit natus ex patre Idumeo, & matre Arabe, ita Platin. in d. prohæm. colum. 1. & copiosè Francisc. Suarez in disputatio 1. sectione 1. pag. 7. versi. quamobrẽ)
68 & quòd tunc prõpter † Natiuitatem Domini nostri Iesu Christi, quę erat proxima nominationis dicti Hærodis in regem Hierusalem, fuit sublatum regnum, & Sacerdotium Iudeis, (vt diximus in 1. q. huius commentarij num. 55 & sequen.) Quo tempore fuit impleta prophetia Iacob di-
69 centis † non auferetur sceptrum de Iuda, nec Dux de femore eius, donec veniat, qui mittendus est, & ipse erit expectatio gentium Genesis ca. 49. Numero. cap. 24. Math. c. 2. refert Author chronicę ge-

neralis ætatum Mundi 5.ætate fol.90.colum. 1. & Author ſupplemen.lib.7.fol.177.col. 2.in principio, & nos etiam 1. quæſt. huius commentarij num. 55. Et hac de cauſa, Hærodes prædictus cùm vidit reges Magos, quærentes Chriſtum Dominum, valde timuit, ne ab eo auferetur regnum Hieruſalem,& Iuda,ex Diuo Math.cap.2.refert Ioan. Bocatio lib.7. de la Cayda de Principes cap. 1. poſt mediū, & Illeſc.in 1.part.hiſtor.pontif.lib.1.cap.2. de vita Chriſti fol.10.colum.3.poſt medium. Mortuo verò prædicto Hero-
70 de † ſucceſſit in eodem regno Iudeorū Archelaus eius filius.habetur Math.cap.2. in fine. Et poſt aliquos annos fuit hic Archelaus remotus propter aliqua delicta per dictum imperatorem Octauianum Auguſtum,& in eius locum ſubrogauit Hærodem
71 † Antipam eius fratrem(Hic enim Hærodes eſt ille ſcæleratiſſimus, qui tempore Paſſionis Domini N. Ieſu Chriſti,eum cæſit, & remiſſit ad Pilatum, & qui fecit decapitari Beatiſſimum Ioannem Baptiſtam.habetur Math. ca. 14.Marc.6.Luc.3.9.& 23. & tranſumptiuè in cap.cùm iuramento de iure iuran.) tradit Ioan.Bocatio lib. 7.de la Cayda de Principes cap.1.idē habetur in lib. 8. ſupplemen. fol. 182.colu.1.Remoto iſto
72 † Hærode Gayus (aliàs Claudius) imperator in eius locū nominauit pro rege Hieruſalem Agrippam cognomento Magnum, filium Ariſtoboli olim regis Hieruſalem, qui etiam fuit nepos ex fratre dicti Herodis vltimi regis eiuſdem regni, poſt cuius mortē ſucceſſit in eodē regno alius Agrippa eius filius minor. habetur lib.8.ſupplemen.fol. 187.colum.2.& ſequentibus. Et quia prædictus Agrippa iunior filius dicti Agrippæ, erat valde iuuenis, idem imperator Claudius elegit in regem Hieruſalem alium Hærodem tertium fratrem dicti Agrippæ, interim quòd dictus filius Agrippæ eſſet perfectæ ætatis ad regendum regnum Hieruſalem. Poſt tres
73 verò annos † hic Agrippa Magnus deceſſit, & reſtituit regnum Hieruſalem d.Agrippæ iuueni filio dicti Agrippæ Magni. habentur iam dicta in chronica generali ætatum Mundi 6.ætate fol. 97. col.1. ad finem,& lib.8.ſupplemen.
74 fol. 192. Hic Agrippa † rex Hieruſalem, fuit vltimus rex Iudeorum, qui poſt generalē

destructioné Sanctissimæ Ci
uitatis Hierusalem, factã tem-
poribus Titi, & Vespasiani
imperatorum decessit, in gra
tia Romanorum, quibus suo
testamento reliquit regnum
Hierusalem. Et hoc modo
fuit finitum dictum regnum
Iudeorum, & Hierusalem,
quæ omnia copiosè refert Au
thor supplem. lib. 8. fol. 200.
75 colum. 2. Verùm & † cũ præ-
dictus Herodes (qui tempore
Natiuitatis Domini nostri Ie-
su Christi erat rex totius re-
gni Iudeorum) moreretur,
instituit prædictum Arche-
laum filium suum in regem,
vt ei succederet in toto illo
regno Iudeorũ: iussit tamen
ne coronam regiam sibi im-
poneret, sed quòd à Romanis
illam acciperet. quod refert
Ioseph, quem sequitur doctis-
simus Episcopus Abulẽsis su-
per Mathe. cap. 3. quæst. 48.
per totam.

Post prædictas verò suc-
cessiones antiquorum regum
Iudeorum, & Hierusalem (de
quibus in hac 5. parte copio-
sam mẽtionem fecimus) eos
computando, tàm à rege
Dauid, vsquè ad Sedechiam
vltimum regem Iuda, qui
captus fuit cum suis gentibus
à rege Babiloniæ, & eius exer-
citu (vt in præsenti parte
num. 51. etiam diximus) & à
Hieroboam filio Nabat, vsquè
ad Zachariam, & alios reges
Israel eorum successores, vt
diximus à num. 54. vsquè ad
num. 62.) quàm etiam, com-
putando reges Iudeorũ post
generalem destructioné eo-
rum, & Sanctissimæ Ciuitatis
Hierusalem, & etiam ab eorũ
liberatione à gentibus Baby-
loniæ: vt annotauimus in præ
sentiarum num. 64. & sequen
tibus. & eos etiam computã-
do, à tempore quo ipsa Ciui-
tas Hierusalem fuit superata
atquè destructa à Pompeo
eiusquè exercitu Romano, im
perantibus Tito, & Vespasia-
no; vt suprà copiosè deduxi-
mus nu. 65. & 74. sciendum
est etiam (vt nihil ommitta-
mus) quod cùm Sanctissima
Ciuitas Hierusalem (vbi om-
nium gentium salus est orta)
eiusquè regnum possideretur
76 à Christianis regibus, † suc-
cesserunt etiam in eo tales re-
ges Christiani iure sanguinis
de patre in filium, seu in pro-
ximiorem consanguineũ vl-
timi regis, & non per electio-
nem Magnatum nec gentiũ,
& populorum ipsius Regni
Hierusalem. Quod quidem
obseruantissimum, fuit per
tempus 88. annorum (incæ-
perũtquè peregrinare in prin

cipio menſis Octobris Anni Domini Noſtri Ieſu Chriſti 1089. (aliàs anno 1099.) multi Principes fideles,& Ca-
77 tholici † & Sanctiſſimam Ciuitatem Hieruſalē expugnauerunt in principio Iulij. anni eiuſdem Domini 1090.infideles ſuperando, & Chriſtiani reges eorumquè gentes feliciter permiſſioneque Diuina poſſiderunt prædictā ſanctiſſimam Ciuitatem Hieruſalem,vt copiosè traditur lib. 12.ſupplemen. chronica. fol. 336.colum.2. & Chriſtianus Adrichomio in theatræ terræ Sanctæ 1.part.§. 1. pag. 149. & alij quos in præſentiarum citauimus num. 87. Et quid contingerit in illo Sāctiſſimo itinere, & ingreſſu ipſius Ciuitatis, & quando viſitarunt Chriſtiani loca ſanctiſſima Domini noſtri Ieſu Chriſti. refert copiosè Author chronicæ generalis ætatum Mundi 6.ætate.fol. 195. colum. 2. & ſequentibus) Idquè particulariter ſic conſtat, & habet in ſe manifeſtisſimam probationem. Nam cùm ipſius Sanctisſimæ Ciuitatis Hieruſalē fuiſſet rex Calipha princeps Turcarum, Papa Vrbanus ad inſtantiam Petri hæremitæ (natione Francus)& multorum Principum Chriſtianorum,cum magno exercitu inuaſſerunt ipſam Ciuitatem Hieruſalem, eamquè occupauerunt, qua ſic iuſtiſſimè occupata, omnes Chriſtiani vnanimes,& concordes (nec ſuffragia inniri oportuit)
78 eligerunt † in primum regē Chriſtianum, illius ſanctiſſimæ Ciuitatis Hieruſalem,Gotifredum Bolionium, comitē Galetiæ,aut Vienæ (aliàs Ducem Lothiringiæ) quod cōtingit Anno Salutis noſtræ. 1090.& ſequen.(aliàs 1099) trad. chronica generali ætatum Mundi 6.ætate fol. 196. colum. 1. & lib. 12.ſupplem. fol.323.colum. 1. Volate. lib. 11.commenta. Vrbano. cap. de Cælo Siria Paleſtina. fol. 124.colum. 2. poſt medium. Papiri.Maſſonio lib. 3. annal. reg.Franciæ.pag.221. & ſeq. & Chriſtianus Adrichomio in thearro Terræ Sanctæ. 1. par.§. 1.pag.149. Tantumquè prædictus Gotifredus regnauit per annum in dicto regno Hieruſalem,vt traditur in dictis locis.

Mortuoquè dicto Gotifredo primo rege Chriſtiano dictæ Sāctiſſimę Ciuitatis Hie-
79 ruſalem † ei ſucceſſit Balduinus (huius nominis 1.) eius frater Anno Domini. 1093. aut ſequenti. refert Volate. in

d.fol.

d.fol. 124.colum. 2.in fine.
traditur lib. 12. supplemen.
fol 324.colum. 1.Platina in
vitis Pōtificum,in vita Pascalis 2 Papæ fol.70.colum.1. &
Author chronicæ generalis
ætatum Mundi 6. ætate fol.
96.colum. 1. Vbi & ait, quòd
hic Balduinus interemit Calipham regem Aegypti, qui
cum suis gentibus, & Sarracenis venerat ad recuperandam Sanctam Ciuitatem Hierusalem,eosquè superauit, &
in suum fauorem vocauit Genuenses,& Venetos.

Defuncto Balduino Secundo rege Hierusalē anno Domini nostri Iesu Christi 1118
80 successit † in eius locum absquè vlla electione alius Balduinus (huius nominis 2.)
frater patruelis dicti Balduini regis Secundi Hierusalem.
Qui durante eius vita superauit plures reges contrarios,
qui voluerunt debellare dictam Sanctam Ciuitatē Hierusalem, acquisiuitquè Ciuitatem Antiochiæ, quam regno suo adiecit. Decessitquè
hic Balduinus sine liberis masculis,vnicā tantùm filia relicta. traduntur hæc omnia in
chronica generali ætatum
Mundi 6.ætate fol. 198. col.
2.in fine Volatera.lib. 11.cōmenta.cap.de Cælo Syria Palestina fol. 124. colum. 2.in
fine Author supplemen. lib.
12.fol.326.col.1.

Post Balduinum regē tertium Hierusalem † successit
81 in eodem regno,& Ciuitate
Hierusalem Folchus Rex 4.
qui contraxit matrimonium,
cum dicta filia vnica d. Balduini regis 2.Christiani Hierusalem; incæpitquè regnare
anno Salutis nostræ 1149.
traditur in d.6.ætate fol. 199.
colum.2.in medio. Platina
in vita Cælestini 2. fol. 75.
colum. 1. in fine. Volate. in
d.fol. 124.colum. 2.in fine, &
habetur lib. 12. supplemen.
fol.329.col. 1.

Folcho 4. rege Hierusalē
82 mortuo † successit in eodem
regno Hierusalem sine vlla
electione Balduinus eius filius huius nominis 3. Anno
Salutis nostræ 1158. qui decesit sine liberis. traditur in
d.6.ætate fol. 199.colu. 1. ad
finem, & lib. 12. supplemen.
fol. 330.col. 1.in fine. Volate.
d.fol. 124.colu.2.in fine. Platina in vita Cælestini 2. fol.
75.col.1.post med.

Et cum anno Domini nostri Iesu Christi 1166. decederet Balduinus 3. rex Christianus dictæ Sāctissimæ Ci-
83 uitatis Hierusalem † successit in eius locum absquè vlla

electio·

electione Almericus eius frater ſextus Rex Hieruſalē, qui quáuis fuit Rex prudens, fortis,& ſapiens;nunquá acceſſit ad prudentiá,fortitudinem,& ſapientiá fratris ſui. Qui etiá ab inimicis fuit laudatus, & ſic (vt omnes aiunt) ille ſuus acerrimus ꝓpugnator, & hoſtis Norădinus fleuit die quo ſciuit mortem eius; Eumque cūſui chriſtianorum debellationē,ob temporis opportunitatem, quá tanti Ducis præbebat defectus ſuaderint: reſponsū fecit hoc.Sinite eos lugere,& cōtriſtari; iuſtū equidem eſt:optimū enim regem perdiderūt. Tradit Volaterra. in d.cap.de Cœlo.Syria. Paleſtina.fol. 125.col.1.habetur in chronica generali ętatū Mundi 6. ętate fol.205. & lib. 12. ſupplemen. fol. 336. col.2. & 337.col.2.copioſè Illeſcas lib. 5.in vita Lucij 3. f.221. pag. 2. Almericus verò quamuis ſtrenuus,& inſignis Dux,poſt aliqua aduerſus Saladinū, fama ſummoperè clarū. infęliciter geſta; inſtás Imperatori pro ſubſidio, deceſſit Conſtátinopoli. Illeſcas in dicta vita Celeſtini 3. d.fol.221. pag.2. Volaterran.fol. 125.col. 1.in princ.& Authores ſup. citati.

Mortuo dicto Almerico,ſuc-

84 ceſſit † Balduinus filius eius in Regno Hieruſalem, fine vlla electione; & fuit 4. huius nominis,& Hieroſolimitanorū.Regū 7. incępitq; regnare. anno humanæ ſalutis 1164. traditur in chronica gen. ętatum Mundi 6. ętate fol.207. col.2.in medio,Volaterranus f. 126.col. 1.in fine,& habetur lib.2.ſupp.fol.329 col.2. Hic continuis, & prolixis morbis opreſſus alta deſideria, & virtutes quibus ꝓfulgebat adimplere nō valuit,attamen egrotás,aſſiduis incurſionibus excitatus, ad compeſcendū aduerſarij inſolētiam cōpulſus, ſuis gentibus,licèt imparibus in Saladinū eruppit, ſingularemq; victoriá crucis auxilio eſt ademptus.ſed poſt multos diuerſo Marte ſucceſſus, graui obſtáte ęgritudine abſquè filijs deceſſit Anno Domini 1184.traditur in dicta 6.ętate fol.208. col. 1. in princ. & lib. 12. ſupp. fol. 37. col.2. & 339.col. 1. Illeſcas in vita dicti Lucij 3. lib. 5. ſuæ Pontif. Hiſtoriæ c.27.fol.222.pag. 1.

Defuncto (& ſecundū alios viuēte) prędicto Balduino 4. Rege Hieruſalē. Sibila ſoror

85 eius ſucceſſit † in Regno fratri ex eius expꝛſſa diſpoſitione traditur in dicta ętate f. 211. col. 1.in fine,& lib. 12. ſuppl. fol. 38.col. 1.& 340.col. 1.Vo-

laterr. fol 126. col. 2. in princ. & hæc Sibila contraxit matrimonium cum Guillermo Lógalpada Marchione Monferrat, cui peperit filiũ nomine Balduinum; qui fuit 5. huius nominis, & in numero Regum Hierusalem: cuius vita immaturam ætatem nõdum conclusit. Et cũ decessisset dictus Guillermus Marchio Monferrat; Secũdò ducta fuit vxor à Guydo Lusignano ex nobilissimo genere.

Qua de causa dictus Guido Lusignanus tanquam eius
86 maritus successit † in eodem Regno Hierosolimitano, &
87 fuit 9. & vltimus Rex † illius sanctissimæ Ciuitatis Hierusalem superatus à Saladino Rege Aegypti Anno Dominicæ Natiuitatis 1188. traduntur hæc omnia in chronica generali ætatum Mundi 6. ætate fol. 220. colum. 1. in princ. & lib. 12. supplem. fol. 40. col. 2. in medio. Illescas lib. 5. suæ hist. Pontificalis in vita Vrbani 3. Volaterr. fol. 130. col. 2. in fine.

88 Guidus Lusignanus † verò vltimus Rex Hierusalem post quam à Saladino fuit deuictus renuntiauit Regnũ Hierusalem in fauorem Recaredi Regis Angliæ.

Cuius renunciationis fit mentio lib. 12. supplement. fol. 339. colum. 2. in princ. & idem refert Volate. lib. 3. commenta. c. de populis, ac Regibus Britaniæ varijs fol. 28. col. 1. ad finem. Sed re vera
89 † regnum illud Hierusalem minimè pertinet ad Regem Angliæ, tanquàm cessionariũ dicti Guidonis Lusignani, nisi ipse suis expensis, & diligentia illud regnum nouiter acquisierit, recuperauerit quẽ à Turcis nostris inimicis, in cuius potestate de præsenti est per violentiam, & tyrannidem: nec hoc casu habet locum remediũ postliminij, si quidem Christiani ni quorum tunc illud regnũ Hierusalem erat, fuerunt armis deuicti à dicto Saladino infideli, & suis gentibus. ex tex. notab. in proposito in l. postliminio carent. ff. de capt. & postlim. reuer. cuius hæc sunt verba, postliminio carẽt, qui armis victi hostibus se dederunt. traditur in l. si captiuus. §. expulsis. ff. eod. tit. faciũt tradita per Greg. Lúp. in l. 32. verb. por su culpa. col. 1. tit. 18. parti. 2. facit tex in l. 1. § item in bello capta. ff. de acquir. possess. & l. rem quæ nobis. in princ. ff. eodem tit. & quę habentur Genesis cap. 14.

14.verſi.itaquè rex Sodomorum, cum multis ſequentib. & lib. 1. Reg. cap. 14. in medio,& cap. 30.poſt medium. Maximè cùm multis ab hinc annis reges Angliæ ſunt infideles,& hæretici,quarè nullo modo eis competere poteſt conquæſta ad recuperandum regnum Hieruſalem poſſeſſum à Turcis, cùm non ſint contra eos, ſed contra Catholicos,ex tex.in cap.diſpar. 23. quæſt.8.Oldrad.conſil.72.ſequitur Greg. Lup. in d. l. 32. tit. 18.parti.2.verb.en la conquiſta.colum. 2.in fine. Nam vt ait tex.notab.in c. qui contra 24.quæſt. 1. Qui contra (inquit) Eccleſiæ pacem sūt, ſi dignitatem, aut cingulum militię habent,nudentur eis. Vnde Dauid in Pſalm. 108. poſt princip.ſic ait, fiant dies eius pauci,& Epiſcopatū eius accipiat alter. eadem verba habentur Act.Apoſtol.cap. 1. propè finem. Hinc tex.in ca. vbi ſana.in princip.24.quęſt. 1.hæc verba ponit, vbi ſana fides non eſt,non poteſt eſſe iuſtitia. Nam vt dixit Diuinus Dominus Math. cap. 21. in fine. Auferetur à vobis regnum Dei, & dabitur genti facienti iuſtitiam, quæ verba habentur tranſumptiuè in c. ſi de rebus 23.quæſt. 7. Omnia enim,quæ hęretici habuerint,& poſſiderint, debent ab eis auferri,ne contra Sanctiſſimam Eccleſiam Romanam vires habeant, vt habetur per totā 23.q.7.& tex.in c.ſi vos& in c.ſi propterea 23.q.5.Quę ex plurib.ſimilib. confirmari

90 poſſunt.Solùm tenim pertinet conquæſta regni Hieruſalem regibus noſtris Catholicis Hiſpaniarum ſupræmis dominis noſtris, tanquàm veris regibus regni Siciliæ, iuxtà conceſſionem Summorum Pontificum Romanorum,& præſertim Clementis IV. Papæ, qui paulò poſt annum Domini noſtri Ieſu Chriſti 1268. aut anno 1274 creauit,atquè pronunciauit Carolum regē Siciliæ,Pullę,& Calabriæ(fratrem Beati Ludouici Regis Franciæ) ac Ducem Andegauienſem, in regem Hieruſalem, quod referunt Author ſupplemen.chronicarum Volateran.& Platina in locis iam à nobis recenſitis in 3. partę, huius ſecundę quæſtionis num. 90. & 91. Idem tenet Author chronicæ ætatum Mundi 6. ętate. fol. 215. col. 2. Quin, & Papa Innocentius Secundus ſtatim, poſt Annum 1126. propter ſeruitia,atquè benemerita creauit Rogerium Magnū regem

Siciliæ,Pullæ, & Calabriæ in regem vtriusquè Siciliæ, vt etiam annotauimus in d. 3. part.num.82.Ex qua creatione regis competunt omnia iura regalia prædictis regibus Siciliæ,Pullæ,& Calabriç ad regnũ Hierusalem, & suis successoribus,ex inibi à nobis citatis num.89.ante versicul. postquàm enim. Ex quibus concessionibus reges Siciliæ semper se vocaberunt reges etiam Hierusalem,& vtriusq; Siciliæ,vsquè in hodiernum diem, vt per quàm notissimũ est omnibus. Ex qua vocatione,& nominatione regum Hierusalem; & vtriusquè Si-
91 ciliæ † reges Siciliæ,Pullæ,& Calabriæ,ac etiam regni Neapolitani sibi conseruauerunt ius conquæstæ ad dictum regnum Hierusalem, vt in terminis similis nominationis regalis.tenet Bal.consil. 271. casus consilij in princip. lib. 1.Roderic.Suar.in l.quoniam in prioribus in 2. dubio comitatus Valentiæ colum. 1. versi.secundò etiam C.de inoffi.testamen.Multum enim
92 † Papæ concesio in his operatur. iuxtà notata per Bart. in tracta.de insula. super parte.nullius colum.2.& 3.& per eundem Bart.in l.liber homo ff.de verb.obliga.& in l. fi. ff. de act. empt. cum similibus quorum meminit Greg.Lup. in l.32.verb. en la conquista. colum.1.& 2 tit. 18.parti. 2. Vbi colum.2. hoc inter alia suadet, quia Sanctissimus Papa est Vicarius Christi, cui omnia sunt subdita. Et in proprijs terminis hoc suadetur, quia Christianis bellum licitum est contra infideles, quod potiùs tendit in charitatem, quàm ad gloriam, scilicèt vt eos reducant ad fidẽ. Notat copiosè Alphons.Guerrero in Thesauro Christianæ religionis cap.41.de bello iusto.num.11.pag.358.& sequ. Vbi num.13.hic Author ait, quòd hodiè non est iurisdictio,nec dominium, nec honor,nec potestas penes infideles,nam per aduentum Christi translata sunt in Christianos,ex tex.in cap. si de rebus 23.quæst.7.& alijs, ibi per eũ citatis. Reges enim Catholici Hispaniarum tanquam reges Aragoniæ sunt reges Siciliæ,Pullæ, Calabriæ, ac etiã regni Neapolitani, à tempore Catholici regis,ac domini nostri Ferdinãdi proaui perquã Catholici, ac domini nostri Philippi IV.Hispaniarum regis potentissimi, & in perpetuum erũt sui successores reges Aragoniæ, & Siciliæ, ac

alio-

aliorum regnorum nunc cõmemoratorum, vt copiosè diximus in 3. part. huius 2. quæstionis num. 115 & 116. Et per consequens pertinet etiam ad eos regni prædicti Hierusalem cõquęsta; vt nũc diximus num. 90. & sequent. In confirmationem etiam supradictorum, ac in fauorem Catholicorum regum Hispaniæ, & conquæstæ, quam sic habent ad regnum prædictũ Hierusalem, tanquàm reges Siciliæ, Pullæ, & Calabriæ, atquè regni Aragoniæ. Con-
93 sideramus etiam † quòd trãsactis aliquibus annis, post quàm Guido Lusignano rex vltimus prædicti regni Hierusalem (ex persona Isabellæ vxoris suæ, atquè Sororis Balduini huius nominis quarti, ac octauus in ordine regis Hierusalem) fuit superatus, & victus cum omnibus suis Gentibus à Saladino Rege Ægypti statim post annum. 1198. prætendit successionẽ ipsius regni Hierusalem comes quidam Vienæ (quæ est in partibus Franciæ in Delphinatu, & est Ciuitas principalis ipsius Delphinatus, ex Volatera. lib. 3. commenta. ca. de Nerbonensi fol. 14. colum. 2. Anto. de Nebrisa in Dictionario locorum verb. Viena post Calepin. in Dictionario vltimo. verb. Viena in 1.) vocatus Ioannes de Bregna, qui descendebat ab illa nobilissima prosapia Gotifredi de Bullon (qui fuit primus rex Christianis dicti regni Hierusalẽ de quo in præsenti parte mẽtionem fecimus num. 78.) qui in executionem dictæ suę prætẽsionis fuit electus à Catholicis in regem Hierusalẽ, & tanquàm talis fuit coronatus in Ciuitate Tyri ann. Saluatoris nostri 1210. Et postquàm hic comes Ioannes, ac rex Hierusalem obtinuit plures victorias contra Sarracenos Syriæ, & contra Soldanũ Aegypti, tandem ab eis fuit etiam victus, & superatus. Et cũ ad has partes Europæ venisset, ad petendum auxilium à regibus Christianis, collocauit vnicam eius filiam in vxorem cum imperatore Federico 2. hoc pacto, quòd ei auxilium præstaret contra Sarracenos Hierusalem, & ex tunc ei concessit ratione dicti matrimonij titulum regiũ regni Hierusalem, & etiam omne ius, quod ipsi Ioanni comiti pertinebat ad dictum regnum Hierusalem recuperandum. Ratione huius contractus, ac pacti matrimonialis reges Siciliæ (prout tunc

erat dictus imperator Fredericus Secundus. Et post eum, alij successores eius) fuerunt etiam vocati reges Hierusalé. Et vltra Authores antiquissimos hoc traditur in 1. part. chronicæ beati Francisci lib. 10.cap.2.fol.337.colum.3.& 4. Præterea & in huius senténtiæ fauorem facit, quòd legitur de eodem imperatore Federico Secundo rege Siciliæ supradicto, quod postquàm Papa Honorius 3. eum excómunicauit, & regno suo Siciliæ priuauit,& ex quo se cum dicto Summo Pontifice recóciliauit,veniam ab eo petens, eum restituit in eodem regno,& fecit, quòd acciperet in vxorem filiam Iolæ, eique in doté dedit omne ius, quod habebat, ac prætendebat habere ad dictum regnum Hierusalem,& quòd ex hac noua concessione, & indulgentia, reges regnorum Siciliæ,Neapolitani, Pullæ, & Calabriæ deinceps reges Hierusalé sunt vocati, & titulum regiú Hierusalem defendunt non solú verbis (nominando se reges Hierusalem)sed etiam armis. Quæ omnia refert Platina in vita dicti Honorij 3. Papę fol. 82.colum.2.post medium.Et ex hac causa reges nostri Catholici Hispaniarum,vsquè in hodiernum diem, tanquàm reges dictorum regnorum Siciliç,Pullæ, Calabriæ,& Neapolitani, nominantur etiam reges Hierusalem,vt traditur in d. 1. part. chronicæ beati Francisci lib. 10. cap. 2. fol. 337.colum. 3. & 4. & nos idé diximus in 3.part.num. 115. & 116.huius 2.quæstionis:

94 Multiquè reges† Christiani procurauerunt redigere, in suam potestatem dictam Sanctam Ciuitatem Hierusalem,& liberare eam de manu Sarracenorum,vt copiosè refert Author chronicæ ætatú Mundi 2. ætate fol. 17. Vbi etiam hæc verba refert, Heu pudor,Heu dolor,fons & origo nostræ Salutis defficit.Téplum illud Salomonis famaclarum, in quo Dominus toties prædicauit. Bethleem in qua natus est. Caluariam in, qua crucifixus, Partem ipsius Crucis, possident inimici Sepulchrum Domini Gloriosú, in quo propter nos obdormiuit in Domino,Sarraceni in potestate habent. Et nisi velint,Christiani in viscere non possunt. Et ipsam Dei viuentis Ciuitatem officinasq; nostræ Redemptionis,quá Deus noster miraculis illustrauit,& proprio sanguine dedicauit. In qua primæ resurrectionis

flores

flores apparuerunt, Mahometi Satellites conculcant, & ea Vrbs nũc sceleratæ gentis im perio paret. Vnum aliud sci-
95 tu d gnum † referre hic mihi etiam visum fuit. Nempè, quòd per duos annos antequã dicta Sanctissima Ciuitas destrueretur à Tito, & Vespasiano, Christiani commorantes in eadem Sanctissima Ciuitate Hierusalem, ab Spiritu Domini responsum habuerũt quòd recederent ab ipsa Ciuitate omnes Christiani, nam intra duos annos proximos se quentes destruẽda erat Ciuitas illa Sãctissima, qui statim fugerunt ab eadem Ciuitate, quod refert Nizephor. lib. 3. suæ historiæ Ecclesiasticæ. c. 3. quod latissimè refert Villegas in vita Christi cap. 53. fol. 66. col. 2. A Solino Turcarum Monarchia hæc Sancta Ciuitas Hierusalem fuit anno Domini 151. occupata, & inuasa, vsque in hodiernũ diem, tradit in d. Theatro terræ Sanctæ 1. par. §. 1 pag. 149

Prędicta enim Sanctissima
96 Ciuitas Hierusalẽ fuit priùs vocata Salem, aut à Sale filio Noæ, aliàs eius nepote (de quo fit mentio in cap. 10. Genesis) qui fuit eius primus fũdator, qui ei imposuit nomen suum refert Author chronicæ generalis ætatum Mundi in 2. ætate fol. 16. pag. 2. Aut à Melchisedeph, qui reparauit ipsam Ciuitatẽ, & fuit eius primus rex, qui ei imposuit prædictum nomen Salem, & ipse vocabatur Melchisedeph rex Salem. habetur Genesis cap. 14. notat Diuinus Paul. in Epistol. ad Hæbreos cap. 7. in princip. glo. expressa in cap. quoniam. 65. distin. Alij dicunt, quòd antequàm dicta Sancta Ciuitas Hierusalẽ vocaretur Salẽ, vocabatur Hiebus, ex eo quòd in ea priùs habitauerunt Hiebusei, vt constat lib. 1 Paralipo. cap. 11. in princip. & Iosuæ cap. 15. post princip. & Iudicum cap. 19. post principium glo. in d. ca. quoniam. traditur in d. 2. ætate fol. 17. colum. 1. in princip. Et ita ab his duobus nominibus Hiebus Salem fuit postea vocata Giebusalem, & cursu temporis litera B. fuit mutata in literam R. & ita fuit vocata Gierusalem glo. in d. cap. quoniam. refert Volate. lib. 11. commenta. cap. de Cælo Syria Palestina fol. 124. colu. 2. in princip. idem traditur lib. 3. supplem. fol. 20. & lib. 4. fol. 73. colum. 2. in fine. Calepin. in Dictionario vltimo. verb. Hierosolym. in fine (vbi ad hoc citat Beatum Gieron.

& hoc idem refert Frater Didacus de la Camara in expositione Psalm. Miserere mei Deus. in 30. lectione folio 254. pagin. 1. Hiebusei enim ideo dicti sunt, quia fuerunt descendetes Hiebusei filij, seù nepotis Noę. habetur Genesis cap. 10. in medio. Postea vero prædicta sancta Ciuitas Hierusalem fuit vocata Solyma à Solymis, vt quidam censent à Liciæ populis illic comigrantibus, & ideo dicta Hierosolyma: deindè & Hierusalem, & sacri nominis additione vocata Seda Vuza, & Bethel, postremò verò fuit vocata Helia (gl. in d. c. quoniã.) ab Helio Hadriano Imperatore, qui totam ipsam sanctã Ciuitatẽ destruxit propè annum Dñi 140. & tũc superauit omnes Iudęos, quos in perpetuum exsules fecit à dicta Ciuitate Hierusalem, vt verè inciperẽt sentire supplitium mortis Domini nostri Iesu Christi, qui postea iussit eandem sanctissimam Ciuitatem Hierusalẽ reedificari, & Hæliam deinceps vocari in honorem sui nominis, quia vocabatur Hęlius Hadrianus. ex gl. in d c. quoniam 65. distin. notat Volatera. lib. 11. comment. c. de Cælo Syria Palestina fol. 124. col. 2. in principio. author chronicæ generalis ætatum Mundi 6. ætate fol. 112. col. 1. Illesc. 1. part. pontif. lib. 1. c. 8. de vita Euaristi Papæ 6. fol. 30. col. 1. & fol. 31. col. 2. in fine, & lib. 4. c. 3. de vita Bonifacij 4. Papæ 69. fol. 130. col. 4. post Calepin. in dictionario locorum verb. Hierosolyma. Similitèr & dicta fuit Hierusalem Salomonia à Salomone: & etiã fuit dicta Hierusalem à Hierion, quod est sacra: & Salomon quasi sacra Ciuitas Salomonis. ita glo. prima in d. c. quoniam 65. distin. Præterea & de ethimologia huius dictionis Hierusalem Calepin. hæc verba refert in dicto eius vltimo dictionario verb. Hierosolyma. Dicuntur autẽ Hierosolyma (vt scribit Egesippus) quæ primò Solyma dicebatur: sed cùm Rex Cananeus (cognomento Iustus) qui fuit conditor Solymorũ, templũ addidisset, inde Hierosolyma nuncupauit. Eusebi. lib. 9. Euang. præp. Hierosolyma appellari, quasi Hieron Solomonis, hoc est, ędem Salomonis, à tẽplo quod Salomon Hierosolymis pulcherrimum magnificentissimum cõstruxit. Hactenus Calepin. in d. loco. Gloriosa enim dicta sunt de te Ciuitas Dei Sã-

ctiſsima Hieruſalem, vt conſtat in Pſal.86.101.131.132. 136. 146. 147. & multis ſequentibus. Vndè Ciuitas illa vocatur glorioſa, vt conſtat in eiſdem locis,& Sophoniæ. c.2.in fin.Eſaias c.60.in principio ſic ait,Surge,illuminare Hieruſalem: quia venit lumē tuum,& gloria Domini ſuper te orta eſt. Et ibi,ſuper te autem orietur Dominus, & gloria eius in te videbitur,& reliqua, & multa alia in. c. 49. Et Dominus vocauit eam,vineam electam, habetur Hieremiæ.c.2.& ſequen.& multa alia per Eſaiam.c. 33. & in c. 49.per totum,& c.62. Vocaturquè Ciuitas Hieruſalem, Ciuitas veritatis.Mons Domini exercituum, Mons ſanctificatus,habetur Zachariæ. c.8. in prin. vocaturq; etiam hæc Ciuitas Domini,habetur Hieremiæ. c. 31. in fine. Etiam Ciuitas Dei, Tobiæ. c. 13. & ipſe Chriſtus Dominus ipſam Ciuitatem Hieruſalem vocauit Ciuitatem Magni Regis. habetur Matth.c.5. poſt medium. Et in diuina ſcriptura vocatur Ciuitas Sancta habetur lib.1.Machab.c.3.in prin. & Math.c.27.prope finem,vocata etiam fuit viſio pacis. ex lib.1.Paralip.c. 22. refert Alfonſus Guerrero in theſauro Chriſtianæ religio. c. 50.nu. 22.pag. 503.poſt princ. in 2. part. Sermonis Epiſcopalis. vocatur etiam ſolium gloriæ & locus ſanctificationis noſtræ expectatio Iſrael habet Hieremiæ. cap. 17. Denique ſciendum eſt etiam, quòd hæc vox Hieruſalem hiſtoricè ſignificat Ciuitatem illam terreſtrem, allegoricè Eccleſiam, moraliter animā fidelem, anagoricè Cæleſtem Hieruſalem (habetur Apocalyp.cap.21. quæ verba refert glo.ſingul. in cap. ieiunium quarti. verb. anagogem. 76. diſt.& glo.in.c.recurrat.verb. Ciuitatis.32.q.4. & notat, B. Auguſt. 9. tomo commentariorum.lib.vno meditationū. pag. 837. & ſeq. Deus enim omnipotens fecit pactum, ac fœdus iuratum cum gentibus Ciuitatis Hieruſalem, & totius Iſrael,ac Iuda, accepitque eos in populum ſuum, & ipſe fuit Deus,ac Rex,immediatus eorum habetur Geneſis.cap.6. & c.15. & Ieremiæ. c.31.propè finem.Vbi & dicitur,quòd eis legem ſuam dedit.

97 Ciuitas hæc Hieruſalem † fuit fundata prope annum Creationis Mundi. 3257. & ante aduentum Domini noſtri Ieſu Chriſti. 1926.ita vo-

late.lib. 11.commen.c.de Cælo Syria Palestina. fol. 124. col. 2.vbi etiam ait, quòd Serenissimus Rex Dauid liberauit dictam Ciuitatem Hierusalem à Gentibus Cananeorũ, & Hiebusorum, cùm in Regno Iudeorum regnaret. Posuitquè Dominus hanc Sanctam Ciuitatem Hierusalem in medio Gentium, habetur Ezechiel.c.5.post principium Vocatumquè est hoc regnum Iudea ex nomine Iudæ, ex eo quòd Hierusalem habuit reges ex illa tribu refert author chronicæ ætatum Mundi. 2. ætate.fol. 13.col.3. Ciuitas enim hæc Sanctissima Hierusalem pluries fuit destructa post Sãctissimam Passionem Domini nostri Iesu Christi(in vindictam, & vltionem eius gloriosissimæ mortis, quam inuictissimè iniqui,ac perfidi Iudei ei dederunt. Ioan.c.19. Matth.c.26.& 27.Marc.c.14 & 15.Luc.22.& 23.& passim habetur in Diuina Scriptura, & fuit etiam superata ab infinitis nationibus, & gentibus infidelibus, vt copiosè refert author chronicæ ætatum Mũdi.4. ætate. fol. 63. & author suplement.chronica. lib. 12. fol. 337. col.2. & lib.13. fol. 345.col.1. quod singularitèr refert tex.in d.c.ieiuniũ quart.76. dist.cum suis glosis, & tex.in c. remittuntur. §. hinc notandum est. 23. q.5. & copiosè Ioan.Bocatio. lib.7. de la Cayda de Principes.cap. 7. & alibi sæpe. Per Prophetam enim Hieremiam fuerunt enunciatæ hæc deuastationes sanctissimæ Ciuitatis Hierusalem, vt constat Hieremiæ. c. 4. & sequentibus pluribus. 19.20.39.48. 49. 50. & 52. & ex eodem Hieremia in suis lamentationibus.cap. 1. & sequent. idem & constat Ezechiel.c.6.& Oleæ.cap.5.& sequent. & alibi sæpè habetur in Diuina Scriptura. Gentes
98 † huius sanctissimæ Ciuitatis pacem fecerunt cum Romanis.habetur lib. 1.Machabeo. cap. 8. & 14. huius sanctissimæ Ciuitatis fuit primus Archiepiscopus Beatus Iacobus, qui iustus dicebatur, & secundum carnem frater Domini Nostri nuncupatus est,& fuit verè filius sororis Sanctissimę Mariæ. c.fin.vbi glos.66.dist.

Quibus hæc quinta Pars huius secundæ quæstionis ad inuenit finem optatum ad laudem Omnipotentis Dei.

SVM-

SVMMARIVM SEXTAE PARTIS

Huius Secundæ Quæſtionis.

1 *Regnorum ſucceſſiones iure ſanguinis ſunt delatæ, & non per electionem, & num. 2.*

3 *Regia ſedes per ſuccedentes generationes firmat, corroborat, ac perpetuat.*

4 *Reges laudantur, qui habuerunt ſuos primogenitores Reges.*

5 *Conſuetudo, quòd in Regnis ſuccedatur iure ſanguinis, & non per electionem eſt generalis in toto Orbe.*

6 *Imperium atque dominium vitæ præſentis regum temporalium, vt multum vſque ad mortem tantum oſtentatur, & ſequentibus pluribus.*

8 *Epitaphium ſepulturæ Cyri Regis Perſarum. Vbi & alia epitaphia ſepulturarum aliorum Regum ſcribuntur.*

10 *Sapiens non debet gloriari in ſapientia ſua, nec fortis in fortitudine ſua. Et in quibus gloriari debet, ibi.*

11 *Potentes potenter tormenta patientur.*

12 *Reges iniqui quæ verba dicent tempore ſuæ mortis.*

13 *Reges iuſti quæ verba dicent tempore ſuæ mortis.*

SEXTA PARS
Huius
QVAESTIONIS SECVNDAE.

DEVENIENDO ad hanc sextam Partem, breuiuitèr ex omnibus dictis in præcedétibus partibus huius secundæ quæstionis colligimus sequentem resolutioné.

Stantibus enim prædictis successionibus diuersorũ regnorum maximè Christianorũ,& etiam Populi Israelitici, atquè Iuda & Hierusalé (hæreditatis peculiaris Dei Optimi Maximi ex dictis in 1.quæstio. huius commentarij nu. 51.) Quis negare po-
1 terit non fuisse obtentas † & delatas iure sanguinis & non per electionem Magnatum, & populorum? Nullus quidé ex omnibus ante dictis in præcedentibus partibus. Quã resolutionem in nostris terminis scribit Beatus Antoninus Florentin. 4.par. summæ tit.5.c.4.§.4.col.2.prope finé.
2 Vbi tenet † qđ electio summi Principis, quæ expectat ad regimen summi principatus, à principibus non fiebat. Re-
3 gia enim sedes † per succedentes generationes firmat, corroborat,ac perpetuat.verba sunt Chasse. in consuetud. Burgund. rub. 1. in principio nu. 10. Laudanturquè Reges,
4 † qui habuerunt suos progenitores Reges.

Similiterquè & constat, quòd prædicta consuetudo,
5 † quòd in Regnis succedatur iure sanguinis, perpetuæquè consuetudinis, & nó per electionem, ferè est recepta in toto Orbe. vt constat ex omnibus ante dictis in præcedétibus partibus huius secundæ quæstionis. Quam resolutionem in proprijs terminis ponit Ioan. Miles in eius repertorio in verb.regnum, & Didac. Couarru. in c. 1. practic. quęstio.nu 4.verf.reges verò. & in verf.posterior.

Ex quibus totquè Regum
6 mortibus etiã sequitur † dominium atquè imperium vitæ præsentis, vt multum ad mortem vsquè tantum ostentatur. Nam vt ait Psalmista in psal. 145. Exibit spiritus

eius, & reuertetur in terram ſuam: in illa die peribũt omnes cogitationes eorum. Vbi ſunt principes gentiũ? & qui dominãtur ſuper beſtias, quæ ſunt ſuper terram? Exterminati ſunt, & ad inferos deſcenderunt, & alij loco eorum exſurrexerunt? habentur hæc verba Baruch. c. 3. Regibus enim prædictis conueniunt hæc verba Sapien. c. 5. Quid nobis profuit ſapientia? aut diuitiarũ iactantia, quid contulit nobis? Tranſierunt omnia illa, tanquàm vmbra, & tanquàm nuntius præcurrẽs, & tanquã nauis, quæ pertranſit fluctuantem aquam, cuius cùm præterierit, non eſt veſtigium inuenire, neque ſemitã carinæ illius in fluctibus. & reliqua. cuius dictum ſuadetur ex pluribus, quæ refert Rode. Suar. in princip. l. quoniam in prioribus C. de inoff. teſtam. fol. 1. & Bernardin. de Buſt. 2. part. ſermo. Roſarij in ſermo. 27. litera R. cum aliquibus literis ſequentibus fol. 267. & ſequentib. & ſerm. 36. per totum. Tot enim regum anni, ſunt ſicut tranſitus auroræ. ex Oſeas Propheta in c. 10. in fine. ibi, Sicut mane tranſit, petrãſit Rex Iſrael. Et in pſal. 38. in fine. ſic dicitur, in imagine pertranſit homo. Vndè Eccleſiaſt. c. 10. ſic ſcribitur, Sicut & Rex hodiè eſt, & cras morietur. Et iterùm ibi, prius ſic dicitur: Omnis potentatus vita breuis. Et in pſal. 89. Et cuſtodia in nocte, quæ pro nihilo habentur, eorum anni erunt ſicut mane; ſicut herba tranſeat, mane floreat, & trãſeat, veſpere decidat, induret, & areſcat. pſal. 143. ſic dicitur, Homo vanitati ſimilis factus eſt, dies eius ſicut vmbra prætereunt. Eccleſiaſti. c. 38. poſt medium, hæc sũt verba, Ne dederis in triſtitia cor tuũ, ſed repelle eam à te: & memento nouiſſimorum; noli obliuiſci: neque enim eſt cõuerſio, & huic nihil proderis, & te ipſum peſſimabis. Memor eſto iuditij mei, ſic enim erit & tuum, mihi heri, & tibi hodiè. Quando ſanctiſſimus

7 Papa † nouitèr electus debet coronari in die ſuæ vnctionis & coronationis, & quando eius beatitudo exijt in Capellam Beati Gregorij, ante celebrationem Miſſæ magiſter cerimoniarum eſtat coram ipſo Papa, habẽs vnam arundinem in qualibet manu, portatque in vna ex ipſis arundinibus lucernam ardentem, & ſimilitèr in alia arundine habet penſum lini, & conuerſus ad ipſum ſummum Pontifi-

cem tribus vicibus, & paulatim sic ad eius beatitudinem inquit, Pater Sanctę sic transit gloria huius mundi, quæ omnia refert Illesc. 1 part. historiæ Pontif. lib. 4. cap. 41. de vita Ioannis Angli mulieris. fol 204. col. 1. in fine. Proinde & Ecclesiast. cap. 48. sic dicitur, Nam nos vita viuimus tantum, post mortem autem nõ erit tale nomen nostrum. Quid enim aliud modo sunt principes gentium? Quid inclitiCæsares Romanorum, si tumulos eorum effoderis? Quid, nisi puluerem deprahendes? secundum Diuum Basilium. quem sequitur Tho Truxillo in thesauro concionatorum. lib. 6. in sermo. feriæ. 4. in capite ieiunij. pag. 421. & sequent. quod prius dixit diuinus Prosperus (discipulus diui Augustini) quẽ sequitur plura referens frater Ludou. Granaten. 2. tomo. de Sanctis. in. 1. contione Natiuitatis Virginis Sanctissimæ Mariæ. pag. 229. & alia etiam refert idem Granaten. in contione funebri. in fine. 4. tom. contionum de tempore. pag. 690. & prius pag. 292. & absque authore eadem verba refert Didac. Perez in. l. 1. tit. 4. lib. 2. ordina. pag. 912. in fine. Quibus conueniunt etiam hæc verba Serenissimi Regis Dauid Psal. 48. & relinquent alienis diuitias suas, & sepulchra eorum domus illorum in æternum. Et iterum ibi, Ne timueris, cum diues factus fuerit homo, & cùm multiplicata fuerit gloria domus eius. Quoniam cùm interierit, non sumet omnia, neque descendet cum eo gloria eius. Principes enim similes sunt lapidi pretioso, qui solus ponderosissimus est alijs rebus; sed spersi puluere, sunt minus ponderosi, quàm aliqua res Mundi. Secundum Ioannem Raulim in doctrina mortis. fol. 3. col. 2. in medio. Vndè Ecclesiastes. cap. 1. sic dicitur, Non est priorum memoria, sed nec eorum quidẽ quæ postea futura sunt. Hinc idem Ludou. Granaten. in dicto sermone funebri. pag. 691 ait, hoc Epitaphium inscriptum fuisse non sine ministerio, in sepulchro illius Magni Cyri Regis Persarum scilicet.

8 † O vir quicunque est, & vndecunquè venis (ne enim te aduenturum ignoraui) ego sum Cyrus, qui Persis Imperium constitui, pusillum hoc terræ quo meum tegitur corpus, mihi ne inuideas. Inibiquè Granaten. de ipso Epitaphio sic exclamat, O singulare

re inopiæ atque humanæ pauperatis exemplum, ò clarissimam mortalitatem, & miseriæ nostræ confessionem, non ab infimæ fortunæ homine, sed à fælicissimo Imperatore profectam, cui enim viuo vix Orbis Imperium satis erat, nunc pusillo terræ contentus, ne hæc adeò tenuis fælicitatis viuentium inuidiæ ob noxia fit, suplicitèr ex tumulo deprecatur. eiusdem Epitaphij fit mentio. lib. 5. supplement. chronica. fol. 101. col. 1 prope finem, & Volatera. lib. 31. commenta. fol. 371. col. 2. cap. de cura sepulchrorum. De vita, & morte huius Cyri Regis Persarum, vide Ioann. Bocac. lib. 2. Cayda de Principes c. 19. & 20. Cui rei conuenit aliud Epitaphium illius famosissimi Anibalis. cuius meminit Plutarch. de viris illustribus. in vita Scipionis, prope finem. sic dicens.

Deuicto Anibale, capta Carthagine, & aucto
Imperio, hos cineres marmore tectos habes
Cui non Europa, non obstitit Aphrica quondam,
(Respice res hominem) quàm breuis urna premit.

Idem Epitaphium refert author suplement. chronica. lib. 7. fol. 152. col. 2. Idem legitur de Magno Pompeo, apud Io. Bocac. lib. 6. Cayda de Principes. c. 9. Simile Epitaphium habetur in sepultura Magni Borbonis Ducis Franciæ his verbis, Aucto Imperio, superata Italia, deuicto Gallo, Pontifice obsesso, Roma capta, Caroli Borbonij hoc marmor cineres continet, cuius verba refert Arnoldus Ferronus in historia rerum Gallicarum. lib. 4. pag. 277. in prin. & Froissardus in historia Gallicana in vita Regis Franciæ Francisci I. pag. 277. Quin, & in sepulchro Imperatoris Gordiani hoc Epitaphium reperitur tribus linguis inscriptū. Diuo Gordiano victori Persarum; victori Gothorum; victori Sarmatarum; depulsori Romanorum seditionum: victori Germanorum: sed non victori Philipporum, quod Epitaphium refert Volatera. lib. 23. comenta. cap. neruain. fol. 267. col. 2. in medio. Vbi etiam dicit, quòd ideò in dicto Epitaphio dicitur, quòd ille Imperator Gordianus nō fuit victor Philipporum, quia contra eum se rebellauerunt, milites exercitus Philippi præfecti prætorio. In Epitaphio, seu Eulogio Imperatoris Caroli

roli Calui (qui fuit 25. Rex Franciæ.) sic tantum dicitur, Imperator Carolus Caluus regnoque potitus Gallorum, iacet sub breuitate situs refert Papiri. Massonius lib. 2. Annal. Reg. Franciæ, pag. 139. in fine. Verum, & de Imperatore Christianissimo Carolo Magno, Rege 23. Franciæ (qui fuit sepultus in Aquisgraui, & decessit anno. 75. ætatis suæ in Mense Februarij anno Domini. 815.) certò scimus, quòd eius corpus nullo genere honoris adhibito, in templo Beatæ Virginis est sepultus, quòd idem Imperator multis expensis extruxerat, hoc adito epigramate, Magni Carolis Regis Christianissimi Romanorumquè Imperatoris corpus hoc sepulchro conditum iacet, refert Platina in vita Leonis. 3. Papæ. fol. 48. col. 2. in medio. & author chronicæ ætatum Mundi. 6. ætate. fol. 168. col. 1. in fine. idem refert Donatus Acciaiolo post Illustres viros Plutarchi. in vita ipsius Caroli Magni. fol. 405. col. 2. in fine. In sepulchris etiam Imperatorum Henricorum. 2. 3 4 & 5 (quæ reperiuntur jn Basilea principali Ciuitate Spiræ) hæc Epitaphia scripta sunt, filius hic, Pater hic, Auus hic. Proauus iac istic, quorum meminit author chronicæ generalis ætatum Mundi. 6. ætate. fol. 197. col. 1. in medio.

9 De Saladino † Rege Ægypti legitur, quòd in suo testamento condito anno salutis nostræ. 1188. iussit, quòd tempore quo eius corpus baiularetur ad sepeliẽdum, quidam homo duceret ante eum pannum quoddam nigrum positum in hasta, & clamans sic diceret, Saladinus victor totius Asiæ, & multorum Regnorum nihil portat secum nisi hunc fumerem, quorum verborum meminit Platin. in vita Cælestini 3. Papæ. fol. 80. col. 2. in fine. author chronicæ ætatum Mundi. 6. ætate. fol. 205. col. 2. & author supplement. chronica. lib. 12. fol. 336. col. 2. Quemadmodum enim in nemore aliquo dignoscuntur quædam arbores aut ex proceritate, aut frondibus, vel aliter, cæterum si pretiosæ comburantur, & conuertantur in cinerem, non dignoscitur, quis Cynis sit huius, vel illius: sic quamuis in hac vita homines dignitatibus dignoscantur, ac differant alij ab alijs, morte tamen interueniente præcisi, & in cineres reuersi non dignoscuntur, neque Cynis Re-

gis differt ab aliorum cineribus, quá confiderationẽ facit Tho. Truxillo in thefauro cõcionatorum, in fermone Dominicæ 4. aduentu Dom. pag. 257. prope fin. Ecclefiaft. c. 1. fic dicitur generatio prẽterijt & generatio aduenit, non eft priorum memoria, fed nec eorum quidem, quæ poftea futura funt, erit recordatio apud eos, qui futuri funt in nouiffimo. Oportet enim eos, qui in dignitate conftituti funt, cognofcere, fe effe homines ex Francifco Santio fuper Alciatum in emblema. 7. pag. 40. Alibi etiam Hierem. c. 9. ad finem, fic ait, Hæc dicit Domi-
10 nus. Non glorietur fapiens † in fapientia fua, & non glorietur fortis in fortitudine fua, & non glorietur diues in diuitijs fuis, fed in hoc glorietur, qui gloriatur, fcire, & noffe me, qnia ego fum Dominus, qui facio mifericordiam, & iuditium, & iuftitiam in terra, hæc enim placẽt mihi: ait Do
11 minus. Alias enim † potentes potenter tormenta patientur, fidei mandata nõ feruauerint iuxta illud Sapien. c. 6. vbi fic dicitur Audite ergo reges, & intelligite, difcite iudices finiũ terræ, præuete aures vos, qui continetis multitudines, & placetis vobis in turbis nationum. Quoniam data eft à Domino poteftas vobis, & virtus ab altiffimo, qui interrogauit opera veftra, & cogitationes fcrutabitur: quoniam cum effetis miniftri regni illius, non rectè iudicaftis, nec cuftodiftis legem iuftitiæ, neque fecundum voluntatẽ Dei ambulaftis. Horrendè & citò apparebit vobis, quoniam iuditium duriffimũ in his qui preffunt, fiet. Exiguo enim cõceditur mifericordia potentes autem potenter tormenta patientur, & reliqua. Et ibi, fortioribus autem fortior inftat cruciatio. Ad vos ergo reges funt hij fermones, vt difcatis fapientiam, & non excidatis. Qui enim cuftodierint iuftitiam, iufte iudicabuntur, & qui didicerit iufta, inuenient, quid refpondeant. Concupifcite ergo fermones meos, diligite illos, & habebitis difciplinã
12 & reliqua. Reges vero iniquit qui ab humanis recefferũt, dicẽt verba illa, q̃ tefert Salomõ Sap. c. 5. Ergo errauimus (inquit) à via veritatis, & iuftitiẹ lumẽ nõ luxit nobis: & Sol intelligẽtiẹ nõ eft ortus nobis. Laſati fumus in via iniquitatis, & pditionis, & ãbulauimus vias dificiles, viã aũt Dñi ignorauimus. Quid nobis ꝓfuit fapiẽtia (& reliqua eius verba in p̃-

sētiarū relata n. 6.) Et iterū ibi, Aut auis, q̄ transuolat in aere, cuius nullum inuenitur argumētū itineris illius, sed tantū sonitus alarum, verberans leuem ventum, & scindens per vim itineris aerem commotis alis transuolauit, & post hoc nullum signum inuenitur itineris illius, aut tanquā sagitta emissa in locum destinatum, diuisus aer continuò in se reclusus est, vt ignoretur transitus illius, sic & nos nati continuò desinimus esse, & virtutis quidem nullum signum valuimus ostendere. In malignitate autem nostra consumpti sumus. Talia dixerunt in inferno, hi qui peccauerunt: quoniam spes impij tanquàm lanugo est, quæ à vento tollitur, & tanquam spuma gracilis, quæ à procella dispergitur, & tanquam fumus, qui à vento diffusus est, & tanquàm memoria hospitis vnius diei prætereuntis Et de prædictis regibus dicit Dauid Rex in Psal. 75. dormierunt somnium suum, & nihil inuenerunt omnes viri diuitiarum in manibus suis. Ab increpatione tua Deus Iacob dormitauerūt, qui ascenderunt equos. Et in Psalm. 72. sic etiam ait, quomodo facti sunt in desolationem, subito defecerunt, perierunt propter iniquitatē suam. Velut somnium surgentium somnium, in Ciuitate tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges. Et è contrario

13 iusti, ac recti reges dicent verba alia, nempè quæ refert Ecclesiast. c. 44. Homines (inquit) diuites in virtute pulchritudinis studium habentes, pacificantes in domibus suis. Omnes isti in generationibus gentis suæ gloriam adepti sunt, & in diebus suis habentur in laudibus. Qui de illis nati sunt, relinquerunt nomen narrandi laudes eorùm, & sunt, quorum non est memoria, perierunt quasi qui nō fuerint, & nati sunt quasi non nati, & filij ipsorum cum ipsis Sed illæ veræ misericordiæ sunt, quorum pietates non defuerunt, cum semine eorum permanent bona, hæreditas sancta nepotes eorum, & in testamentis stetit semen eorū & filij eorum propter illos vsque in æternum manent, semen eorum, & gloria eorum non derelinquetur. Corpora ipsorum in pace sepulta sunt, & nomen eorum viuit in generationem, & generationem Sapientiam ipsorum narrent populi, & laudem eorum nunciet Ecclesia. Henoc placuit

Deo

Deo, & translatus est in Paradisum, vt det gentibus penitentiam. Noæ inuentus est perfectus, iustus & in tempore iracundiæ factus est reconciliatio, & reliqua. Et iterum ibi, Abraham magnus pater multitudinis Gentium, & nõ est inuentus similis in gloria, qui conseruauit legem excelsi, & fuit in testamento cum illo, & reliqua similia. Et tandem dicamus cum Salomone Sapien. 5. hæc verba notabilia. Iusti autem in perpetuũ viuent, & apud Dominum est merces eorum, & cogitatio illorum apud Altissimum. Ideo accipient regnum decoris, & diademe speciei de manu Domini, quoniam dextera sua teget eos, & in brachio sancto suo defendet illos. Qui Diuina scriptura legitur, quod cũ Propheta Esaias mandata Domini dixit Regi Hierusalem Ezechię dispone de domo tua quia eras morieris, propter eius orationem Deus ipse adiecit ei. 15. annos super dies eius, habetur Esaiæ. cap. 38.

SVMMARIVM

SEPTIMAE PARTIS

Huius Secundæ Quæstionis.

1 *IMperatores in aliquando successerint in Imperio iure sanguinis, & sequentibus per totam hanc partem.*

2 *Imperator Primus Romanorũ, fuit Iulius Cæsar, vbi multa de eo dicuntur.*

3 *Imperator Octauianus adoptauit in filium Tiberium, cui reliquit Imperium.*

5 *Imperium quando fuerit diuisum, & inter quos Imperatores, & num. sequentib. ipsaque diuisio Imperij fuit approbata per Papam Leonem tertium. nu. 6.*

9 *Imperium Romanorum fuit translatum ad Germaniam iussu Gregor. 5. Summi Pontificis, qui nominauit septem electores Imperij.*

10 *Imperatores tàm Imperij Orientalis, quàm Occidentalis, multoties successerunt iure sanguinis, & non per electionem electorum neque militum.*

SEPTIMA PARS

Huius

QVAESTIONIS SECVNDAE.

AD septimam verò partem accedentes. 1 Dicimus, † quòd etiam succeſſum fuit iure ſanguinis inter Imperatores vtriuſq;Imperij & ꝙ multoties in electione quam Magnates,& gentes militiæ faciebant de Imperatore, ad ius ſanguinis attendebant. Quod conſtat ex ſequentibus.

2 Primus enim † Imperator Romanorum fuit Iulius Cæſar, qui ſibi vſurpauit Imperium. notat Beatus Iſidor. lib. 9.Ethimolog.cap.3.col.1.in fine.fol.48.Diuus Thom. lib. 3.de regim. princip. cap. 12. in fine,& Beatus Anton. Florent. 4. part. ſummæ. tit. 13. cap.4.§.1.col.2.poſt med.Qui incæpit Imperare anno Creationis Mundi. 5154.& ante Aduentum Domini. 46. ex eodem Iſidor. lib.5. Ethimolog.cap.fin.§.5.ætas.in fine.author ſupplement.chronic.fol. 69. col.1. Vicente Tornami. in coſmographia.pagin.258. Ideo fuit vocatus Cæſar ex eo quòd cæſo vtero matris ſuæ prolatus eductuſquè fuerit:vel quia,cùm Cæſariæ natus, natus ſit, à quo & Imperatores ſequentes Cæſares dicti ſunt. ex Iſidor. lib. 9. Ethimolog. cap.3. colum. 1. in fine. & ſequent. Volater. lib. 14. commentar. fol. 164. colu.1.Bal. Ioan.Fab.& Porc.in ſumma prohæmij Inſtitut. & ibi additionator gloſ. verb. Cæſar. Antea verò vocabatur Gayus Iulius Cæſar, & factus fuit Conſul Romanus anno 693. fundationis Sanctiſſimæ Ciuitatis Romanæ, habetur lib. 7.ſupplement.fol.166. col.1. in fine. Et cùm Iulius Cæſar iam fuiſſet dominus ferè totius Mundi, & reuerſus eſſet Romæ, elegit in ſuam cuſtodiam Gentes Hiſpanas,ſciens, eas eſſe fideliores, quàm aliæ nationes Mundi, ex Alfonſo Venero in Enchiridion temporum.fol.44.colum.2.Ciues enim Romani antequàm re-

gerentur per Imperatores per 264. annos vixerunt sub Regibus Romanis scilicet, à Romulo vsquè ad superbum Tarquinum (qui fuit septimus, ac vltimus Rex Romanorum, ex Beato August. lib. 18. de Ciuitate Dei. cap. 26.) ita Diuus Thom. lib. 2. de regim. princip. cap. 9. in fine, & Beatus Anton. Florent. 1. part. histor. tit. 4. cap. 5. §. 4. in fine. vbi, & affirmat, quòd dictos 7. Reges Romanos fuerunt etiam ipsius Monarchiæ Romanæ. 6. reges Latini, & 14. reges Albani, & quod omnes ipsi regnauerunt per tempus. 889. annos. Post Iulium Cæsarem successit in Imperio Octauianus Augustus, qui fuit natus ex Accia nepte ipsius Iulij Cæsaris, tanquàm eius proximior cósanguineus refert Platina in vitis Pontificum. in prohæm. colum. 1. Volater. lib 23. commentar. vrba. §. Principes Romanos. fol. 263. col. 1. Alfonsus Guerrero in Thesauro Christianæ religionis. cap. 16. num. 10. in fine. pag 112. Tempore huius Octauiani Imperatoris, natus nobis fuit Christus Dominus ac Redemptor noster, habetur Luc. cap. 2. in princ. Guerrero in d. cap. 16. num. 10. in fine.

3 Prædictus Octauianus † adoptauit in filium Tiberium, cui Imperium reliquit, & post eum alij Imperatores ab eo adoptati. Volater. in d. c. Principes Romanos. fol. 263. col. 1 post medium.

Mortuo Vespasiano, in Imperio successit Titus Vespasianus eius filius anno Domini nostri Iesu Christi. 78. & à fundatione Romanæ Ciuitatis. 829. Volater. eod. fol. 263. colum. 2. in princ. Gerard. de Mercatore, in demostratione temporum. pag. 153 idem traditur in chronica generali ætatum Mundi. fol. 109. col. 1. 6. ætate.

Tito Vespasiano Imperatore mortuo, successit in Imperio eius frater Domitianus, qui fuit filius Vespasian. habetur in d. 6. ætate fol. 109. colum. 1.

Hadriano Imperatore mortuo, successit in Imperio Lucius Ælius eius filius. Volater. lib. 23. commentar. cap. Neruam. fol. 264. col. 2. in medio.

Defuncto Imperatore Antonino, cæperunt Imperare eius duo filij Marcus Aurelius, & Antoninus, & Elius verus anno Domini. 160. & ab Vrbe condita. 911. refert Gerard. de Mercato. in d. demonstr. tempo. pag. 164.

Marcus Ælius Antoninus Imperator fecit in vita sua Cæsarem commodum Lucium Antoninum eius filium anno Domini. 182. Volater. in d. cap. Neruam. fol. 265. colum. 1. in medio,& sequen. in princ. traditur in d. 6. ætate. fol. 115. col. 1.

Mortuo Imperatore Lucio Septimo Seuero Pertinax succeſſit in Imperio eius filius Baſianus Antoninus Caracalla anno Domini. 213. Volate. in d. cap. Neruam. fol. 266. colum. 1. in medio. idem habetur in d. chronica generali ætum Mundi. 6. ætate. fol. 117. & Illesc. 1. part. histor. pontif. lib. 1. c. 19 fol. 37. col. 3.

Defuncto Imperatore Antonino Heliogabalo, fuit electus in Imperatorem Alexander Seuerus eius consobrinus. anno Domini. 223. Volater. in d. cap. Neruam. fol. 166 col. 2. in med.

Imperatore Claudio. 2. mortuo ſucceſſit in Imperio eius frater Quintillo anno Salutis noſtræ. 272. Volater. in d. cap. Neruam. fol. 268. col. 2 ad finem.

Annio Tacito Imperatore mortuo ſucceſſit in Imperio Florianus eius frater. Volater. in eod. cap. Neruam. fol. 269. col. 1. poſt med.

Probo Imperatore mortuo ſucceſſit in Imperio Numerianus eius filius maior: & poſt Numerianum in Imperio Carinus eius frater prope annum Domini. 286. Volate. in d. fol. 269. col. 2. in princ.

Defuncto Imperatore Cōſtantino. I. (alias Conſtantio) ſucceſſit in Imperio eius filius Conſtantinus Magnus: & poſtea à toto Senatu Romano Auguſtus fuit declaratus anno Salutis noſtræ. 309. refert Alfonſus Venero in Enchiridion temporum. fol. 151 colum. 2. verſ. Conſtantinus. Volater. in d. cap. Neruam. fol. 269. colum. 2. poſt medium, & fol. 270. colum. 1. idem traditur in d. 6. ætate fol. 129. col. 1. de iſto Imperatore Conſtantino Magno legitur, quòd ſuos filios Imperatores fecit, & etiam vnum ſuum conſobrinum, vt poſt eius mortem imperarent. Volater. in d. fol. 270. col. 2. & in d. 6. ætate fol. 129. colum. 1. & Tiraquell. in princ. tituli. C. de reuo. don. pag. 1. num. 1.

De Valentiniano Imperatore legitur, quòd Valentem eius fratrem ſibi ſotium Imperij fecit. anno Domini. 367 Volater. in d. c. Neruam. fol. 271. col. 2.

Mortuo Imperatore Theo

dosio, successerunt in Imperio Archadius, & Honorius eius filij anno Salutis nostræ. 407. quos ipse tribus annis ante suam mortem consortes sibi Imperij fecit, & tempore suæ mortis successores reliquit. Volater. in d. fol. 271. colum. 2. in fine author chronicæ generalis ætatum Mundi. 6. ætate. fol. 154. col. 1. in medio. Illesc. 1. part. historiæ pontif. lib. 2. cap. 8. de vita Anastasij. I. Papæ. 41. fol. 69. col. 2. & in cap. 17. de Gothis. fol. 86. colum. 1.

Mortuo dicto Archadio successit in Imperio Occidentali Theodosius. 2. eius filius. Illesc. in d lib. 2. cap. 10. de vita Socini Papæ. 43. fol. 72. colum. 4.

Præterea tempore quo decessit Imperator Iustinus Anno Domini. 530. reliquit Imperium Iustiniano. I. Nepoti ex fratre, Quem durante eius vita Cæsarem fecit, & consortem Imperij, & caput eius diadema Imperiali ornauit, aliaque insignia imperij tradidit: quod legitur in vita ipsius Iustiniani. posita in princ. institutio. col. 6. in medio. idem refert Illesc. 1. part. pontif. lib. 3. cap. 7. de vita Fælicis. 4. Papæ. 56. fol. 96. col. 4. in medio & in cap. 8. de vita Bonifatij. 2. Papæ. 57. fol. 97. col. 2. in fine. Mortuo Imperatore Iustiniano. 1. successit ei in Imperio Constantinopolitano Iustinus. 2. eius Nepos natus ex eius filia. Illesc. in d. 1. part. lib. 3. cap. 13. de vita Pelagij I. Papæ. 62. fol. 111. col. 3. in medio.

Mortuo Imperatore Tiberio. 2. anno Domini. 590. successit in eius locum in Imperio Orientali Mauritius Imperator, qui erat gener d. Imperatoris Tiberij. 2. Illesc. d. lib. 3. cap. 16. de vita Pelagij. 2. Papæ. 65. fol. 115. col. 2. & lib. 4. c. 1. de vita Greg. 1. Papæ. 66. fol. 122. col. 1.

Mortuo Heraclio successit in eius locum Constantinus. 3. qui alias iunior fuit vocatus eius filius anno Domini. 643. & Heracliona eius soror Volaterran. lin. 23. comment. §. Martianus. fol. 273. col. 2. & author chronicæ ætatum Mũdi. 6. ætate fol. 154. colum. 1. Illesc. 1. part. pontif. lib. 4. c. 9. de vita Theodori I. Papæ 75. fol. 140. col. 2.

Defuncto Constantino 3. filio d. Imperatoris Heraclij successit in Imperio eius filius constans huius nominis 2. Illesc. in d. cap. 9. de vita Theodori 1. Papæ 75. fol. 140 colum. 3. Mortuo Constante

2. Imperatore anno Domini. 677. successit in Imperio Cõstantinus. 4. eius filius, aliàs Iustinianus. 2. cognomento Pogonato, aut Barbuto. Volater. in d. cap. Martianus fol. 273. colum. 2. post medium. Illesc. in d. lib. 4. c. 13 de vita. Adeodati. Papæ 79. fol. 144. colum. 4. & cap. 18. de vita Ioannis. 5 Papæ 84. fol. 148. colum. 2.

Constantino. 4. Imperatore defuncto, successit in Imperio eius filius Iustinianus. 2. alias Iustinus Volater. in d. c. Martianus. fol. 275. colum. 2. in fine, & sequen. author chronicæ ætatum Mundi. 6. part. fol. 157. in princ. & fol. 158. colum 1. Illesc. in d. c. 18. fol. 148. col. 2.

Mortuo Imperatore Thedosio imperauit in imperio Leo 3. vna cum filio suo anno Domini. 716. Volateran. lib. 23. commentar. cap. Martianus. fol. 274. col. 1.

Post Leonem Tertium successit in Imperio Constantinus Quintus eius filius. Et mortuo Constatinus Quintus successit in eodem Imperio Leo Quartus eius filius. Et Leone 4. mortuo successit in eodem Imperio Constantinus. 6. eius filius. Volater. in d. cap. Martianus. fol. 274 colum. 1. post medium. idem habetur in chronica generali ætatum Mundi. 6. ætate fol. 164. colum. 1. Illesc 1. par. histor. pontif. lib. 4. cap. 32. de vita Adriani 1. Papæ. fol. 181. col. 4.

Nizephoro Imperatore mortuo prope annum 813. successit in Imperio Orientali Stauratius eius filius. Illesc. in d. lib. 4. cap. 33. de vita Leonis. 3. Papæ. fol. 187. col. 3. in princ.

Michaele Thraulo Imperatore mortuo anno. 844. successit in Imperio Orientali Theophilus eius filius Mortuo Theophilo successit in eodem Imperio Michael eius filius cum Theodora eius matre anno Domini. 878. Volater. in d. fol. 274 colum. 2. Illesc. in. d. lib. 4. cap. 38. de vita Gregor. 4. Papæ. 103. fol. 198 colum. 4. in medio. & cap. 40. de vita Leonis. 4. Papæ. 105. fol. 202. col. 4.

Imperator Basilius Mazedo anno. 889. tempore suæ mortis reliquit Imperium suis duobus filijs Leoni. 5. & Alexandro, & mortuo dicto Leone reliquit Imperium dicto Alexandro suo fratri, ei commendans filium suum paruum Constantinum Septimum cui postea ipse Alexander totum Imperium reliquit

anno

anno. 905. Volatera. in d. lib. 23. commentar. cap. Martianus. fol. 274. colum. 2. in fine. Alij verò dicunt, quòd mortuo dicto Imperatore Basilio successit in eodem Imperio solus Leo. 5. eius filius. Illesc. in dicto lib. 4. cap. 48. de vita Martini. 2. Papæ. 110. fol. 212 col. 1.

Constantino Septimo Imperatore mortuo successit in Imperio eius filius Romanus Iunior, qui cum Patre regerat prius imperium Volateran. in d. cap. Martianus. fol. 275. colum. 1. in medio. Illesc. in d. lib. 4. cap. 67. de vita Martini 7. Papæ. 135. fol. 222 col. 4.

Similiter mortuo Imperatore Arnulpho Anno Domini. 903. aut 899. successit in Imperio Occidentali hoc est Romanorum Ludouicus huius nominis. 4. eius filius. habetur in chronica ætatum Mundi. 6. ætate. fol. 174. colum. 1. Volateran. lib. 3. commentar. cap. de Pipini, ac Carolorum Genere fol. 21. colum. 2. in fine. & lib. 23. cap. post Arnulphum. fol. 277. colum. 1. in fine. Illesc. in d. lib. 4. cap. 51. de vita Stephani. 6. Papæ. 115. fol. 214. colu. 2. in fine. cum sequen.

Alexius Commenus Imperator filius Emanuelis Imperatoris Grecij Imperij successit in Imperio Paterno Anno Domin. 1181. traditur lib. 12. supplemen. chronica. fol. 357. colum. 1. in fine. Et mortuo ipso Imperatore Alexio successit in eodem Imperio Colo Ioannes Commenus eius filius Anno Domini. 1190. refert Volateran. lib. 23. commentar. cap. Martianus folio 276. col. 1.

Mortuo Imperadore Conrado successit in Imperio per electionem Henricus Secundus eius filius Anno Domini. 1039. Volateran. in d. lib. 23. commentar. cap. post Arnulphum. fol. 278. colum. 1. post medium. traditur lib. 12. supplement. chronic. fol. 316. colum. 2. versi Henrique deste nombre. 2. Defuncto Imperatore Henrico prædicto, fuit etiam electus in Imperatorem Henricus. 3. eius filius Anno Domini 1057. traditur in d. lib. 12. suppleme. fol. 318. col. 2. vers. Henrique. 3. & in chronica ętatum Mundi. 6 ætate. fol. 192. col. 1. Similiter mortuo eodem Imperatore Henrico. 3. fuit electus in Imperatorem Henricus 4. eius filius anno Domi. 1108. traditur d. l. 12. supple. chron. fol. 325. col. 1. vers Henrique. 4.

eo defuncto successit in eodem Imperio per electionem Henricus 5. eius filius, traditur in.d.6.ætate fol. 197.colum. 1.

Proinde mortuo Imperatore Corrado fuit electus in Imperatorem Federicus 1. eius filius anno Domini. 1154 habetur in d. lib. 12. supplemen.fol.332.col. 1.

Defuncto Imperatore Carolo 4. (filio Ioannis Regis Boemiæ) anno Domini. 1370 aut. 1379. fuit electus in Imperatorem Vencislaus eius filius maior, quam electionem fecerunt Principes Germani de voluntate, & consensu ipsius Imperatoris Caroli.4. Volater.lib.23.comment.c.Martianus fol. 279.col.2.in fine. & in.d. 6.ætate.fol.233. col.1. & lib.13 supplemen.fol.379. col.2. in fine.

Viuente Imperatore Federico.3.fuit electus in Imperatorem eius filius Maximilianus Dux Austriæ, & Burgundiæ, traditur in d. chronica generali ætatum Mundi. 6 ætate fol. 258. col. 1.

Denique, & certo certius scimus, quòd per quàm Catholicus, ac inuictissimus Dominus Noster Carolus Quintus Hispaniarum Rex (Pater Domini Nostri Regis Catholici Hispaniarum Philippi Secundi) fuit electus in Imperatorem Romanorum (qui etiam fuit Nepos, atque Pronepos Imperatorum Maximiliani, & Federici 3. Eius vita durante atque Imperio fuit electus in sequentem successorem Imperij Ferdinandus eius charissimus Frater. Et similiter fuit declaratus in successorem eius vita durante Maximilianus affinis Regis Nostri Catholici filius ipsius Imperatoris Ferdinandi. Et etiam eo viuente fuit declaratus in successorem suum atque Imperij Rodolphus.

Omnia enim, quæ dicta sunt, non tantum procedunt, quando imperium Orientale, & Occidentale erant apud vnum tantum imperatorem, vt ex supradictis
4 constat. Sed etiam † idem fuit, quando imperium in duos imperatores fuit diuisum, nempe in imperatorem imperij Orientalis, & imperatorem imperij Occi-
5 dentalis. Nam † primi imperatores, qui inter se diuiserunt imperium, fuerunt Imperator Constantinus Primus (alias Constantius,) qui fuit Pater Imperatoris Constantini Magni, & Im-

pe-

perator Maximianus Galerius, qui semel imperauerunt prope annum. 307. aut 308. à principio sui imperij. prout refert Volaterranus libr. 23. commentar. verba. capit. Neruam. folio. 269. column. 2. post medium. Illesc. 1. part. historiæ Pontifical. libr. 1. capit. 33. de vita Marcelli Primi Papæ. 31 folio 47. column. 3. Similiter, & anno. 800. fuerunt magnæ discordiæ in electione Imperatoris, & à Leone Tertio Summo Pontifice

6 iussum fuit, † quod duo imperatores essent, vnus in Occidente, & quòd eius imperium appelletur Romanorum, & quòd hic primus imperator esset Carolus Magnus ob eius egregias virtutes, & merita, & quòd in Oriente imperaret Nicephorus (qui fuit Frater Imperatoris Leonis Quarti,) ita Volaterran. in dicto libr. 23. commeutar. capit. hic finis. folio. 277. Illesc. 1. part. historiæ Pontifical. libr. 4. capit. 32. de vita Hadriani Primi folio 181. column. 4. in fine, & cap. 33. de vita Leonis Primi Papæ. folio 186. column. 3. in medio. Et inter eosdem imperatores postea sic concordatum fuit, & quilibet eorum possedit suum imperium, prout idem Volateran. testatur in dicto libr. 23. capit. Martianus. folio 274. column. 1. in fine. Quin, & antequam hæc diuisio Imperij fieret inter Carolum Magnum, & Nicephorum, sciendum est

7 etiam, † quod Vrennis Imperatrix Constantinopolitana missis in Italiam legatis cum Carolo Magno pacem, & fœdus init, & Imperium inter se his terminis diuiserunt, quòd Irennis, & Italiæ parte potiretur, quæ ad dexteram Neapoli incipit cum Regno Siciliæ. Reliqua Italiæ pars Carolo Magno ex fœdere obtigit. Et cum Nicephorus Patritius egrè ferens mulieris Imperium cum eam dolo captam Lesbrim in exilium missit, fœdus renouauit hic Nicephorus initum cum Carolo Magno Imperatore, ex Platina in vita Leonis 3. Papæ. in fine. folio 48. comn. 1. in fine.

8 Vbi, & ait, † quòd ipse Carolus Magnus declaranit, & assignanit fines amborum Imperiorum, quibus ipsa imperia diuiderentur. Quod etiam copiosè refert Illesc. 1. part. historiæ Pontificalis. lib. 4. cap. 33. de vita

Leonis.3.Papæ.fol.185.col.3 & 4.& fol.186.colum.3.& 4. Eandem etiam diuisionem imperiorum fecerunt anno Domini. 812. idem Imperator Carolus Magnus,& Imperator Michael Curupaletes. Volater.in d.lib.23.commenta.cap.Martianus.fol.274. colum. 2. in princ. Traslatumque fuit † postea hoc Imperium Romanorum ad Germaniam iussu Gregor.5. Maximi Summi Pontificis, qui nominauit septem electores Imperatoris Romani, vt copiosè dicemus in 8. part. huius quæst.2.num.3. inter Im-
9
10 peratores † etiam Romanos, qui possiderunt imperium Orientale successum non solum fuit iure sanguinis, tam voluntate sola ipsorum imperatorum,quam electione sola militum eligentium imperatorem ab illo anno.812.& sequent.(vt ex supradictis constat) Sed etiam inter Imperatores Occidentalis Imperij, (quod est in his partibus Europæ, & vocatur Imperium Romanorum (vt nunc diximus) ab anno Domini. 800. & sequent.) eodem iure sanguinis successum fuit in eodem imperio. Et inter solos descendẽtes ipsius Caroli Magni, qui in eodem imperio Occidentali successit à dicto anno 800. iure sanguinis successum fuit inter eius aliquos descendentes, qui fuerunt Imperatores per spatium 100. annorum. Et præsertim hoc fuit obseruatum in Ludouico Pio filio ipsius Caroli Magni, & in Lothario eius filio,quem successorem declarauit ipse Ludouicus Pius in sua vita, & etiam in Ludouico 2. Et Carolo Caluo, & Ludouico Baluo, Carolo Crasso, & in Arnulpho, qui omnes etiam fuerunt Reges Franciæ, quod refert Sanctus Thomas lib. 3. de regim. princip. cap. 19. & particulariter Volater. lib. 3. commenta.cap.de Pipini, ac Carolorum genere.fol.20.colum.2.vsque ad fol. 22. colu. 1.& lib.23. cap. hic finis. fol. 277.colum.1. in fine. author chronicæ generalis ætatum Mundi.6.ætate. fol. 169. colum.1.& author supplement. chronica.fol.304.colum.2.& sequent. Illesc. lib.4. dictæ.1. part.pontifical.cap.33. de vita Leonis 3.Papæ.98.fol.187 col.2.in fine.& cap.34. de vita Stephani. 4. Papæ. 99. fol. 188.colum.3. & cap.35. de vita Paschalis. 1. Papæ. 100. fol.189. col.3. Et quæ dicta sunt circa successionem Imperatorum iure sanguinis,

non ſolum habent locum, ac obſeruata fuerunt quouſque Romanorum Imperium trãſlatum fuit ad Germanos, ſed etiam idem fuit, poſtquàm electio pertinuit ad ſeptem Principes Germanos Electores Imperij, nam etiam in hoc caſu fuerunt multi Imperatores, qui ſucceſſerunt in Imperio Romano morte ſuorum parentum, ſeu conſanguineorum, qui etiam fuerunt Imperatores Romani. Quod ſic conſtat nã vltimus Imperator Romanorũ, qui à Romanis inſtante Papa Agapito electus fuit, vocabatur Henricus. 1. qui obijt anno Domini. 931. Cui ſucceſſit in Imperio anno eiuſdem Domin. 945. eius filius Otton, qui fuit primus Imperator Germanorum, & durante eius vita, hic Otton coronauit in Germanorum Regem Ottonem eius filium, cum eſſet. 7. annorum; & à Ioanne. 17. Summo Pontifice apud Baſilicam Lateranenſem diademate imperiali regioque fuit vnctus: & poſtea ambo ſimul per plures annos fuerunt imperatores, traditur in d. 6. ætate. fol. 179. colum. 1. in princ. Volateran. lib. 23. commenta. cap. poſt Arnulphum. fol 277. colum. 2. in medio. Mortuo dicto Ottone. 1. eius filius Otton. 2. tanquàm Rex Germanorum ſolus adminiſtrauit imperium ab anno Domini. 975. vſque ad annum. 984. in quo deceſſit ipſe Otton. 2. Et poſt ipſum Ottonem. 2. ſucceſſit in Imperio Otton. 3. eius filius eodem anno Domini. 984. habetur in d. 6 ætate fol. 182. colum. 1. in princ. Volater. in d. cap. poſt Arnulphum. fol. 277. colum. 2. in fine. Illeſc. in 1. part. hiſto. pontif. lib. 4. cap. 72. de vita Ioannis. Papæ. 136 fol. 228. colum. 2. Alfonſus Guerrero in loco hic ſtatim citando. Quæ omnia eſſe vera conſtant ex Beato Thom. lib. 3. de regimine principis. d. c. 19. in fine. Vbi ſingulariter tenet, quòd etiam in Imperio modus ſuccedendi in eo fuit diuerſus, quia vſquè ad tempora dicti Caroli Magni in electione Imperatoris Conſtantinopolitani ſeruabatur modus antiquus. Quia aliquando ſummebantur de eodem genere, aliquando aliunde, & aliquando per vltimum Imperatorem fiebat electio aliquando per exercitum, & quòd electo Carlo Magno ceſſauit electio, & per ſucceſſorem aſſumebatur de eodem genere, vt ſemper primogenitus eſſet imperator, & quòd

hoc durauit vſque ad. 7. generationem, & quòd ea deficiente, tempore Ludouici à Carolo ſeparatur, cùm Eccleſia Romana à Romanis vexaretur, creatus fuit Otton primus Dux Saxonum in Eccleſiæ Romanæ ſubſidium: & quòd liberata Eccleſia Romana à vexatione Longobardorum, & Romanorum, ac Verengarij, in Imperatorem coronatur à Leone. 7. Summo Pontifice (Natione Germanus) qui Imperium tenuit vſquè ad tertiam generationem quorum quilibet vocatus eſt Otton: & quòd ex illo tempore per Gregorium. 5. Maximum Pontificem prouiſum eſt, quòd electio Imperatoris per 7. Germaniæ Principes fieret: & quòd hic modus eligendi durauit, quantum Romana Eccleſia expediens iudicauerit, quæ ſupremum gradum tenet in Principatu Domini Noſtri Ieſu Chriſti. Hactenus Diuus Thomas in dicto loco, refert plura in propoſito Alfonſus Guerrero in Theſauro Chriſtianæ Religionis. cap. 16. an Principatus Summi Pontificis Romani ad temporalia ſe extendat. num. 13. & ſequent. pag. 113. & ſequent.

SVM-

SVMMARIVM OCTAVAE PARTIS

Huius Secundæ Quæstionis.

1 *COnſuetudo, quòd in regnis ſuccedatur iure ſanguinis eſt generalis fere totius Orbis in tantum, quòd in eis non cadit diuiſio et inter fratres, ſed tantum in eis primogenitis ſuccedit, & nu. 2.*

3 *Imperatores non ſuccedunt in imperio iure ſanguinis, ſed per electionem. Et ibi plura de trãſlatione imperij ad Germanos, & de eorum electoribus.*

4 *Regno Poloniæ ſuceeditur electione à ſua fundatione.*

5 *Regnis Vngriæ, & Bohemiæ ſucceditur electione, & non iure ſanguinis.*

6 *Venetiæ, ac Ianuæ monarchijs duces electione creantur; & non iure ſanguinis.*

7 *Venetiæ Ciuitas à ſua fundatione fuit per Tribunos gubernata.*

8 *Veneti non ſubſunt Imperatori. Et à quo tempore ſint ab Imperio exempti.*

9 *Venetia qualiter fuerit fundata.*

10 *Ianuæ Ciuitas à quibus gentibus fuerit debellata, & n. 11.*

12 *Regno Aethiopiæ electione ſucceditur, & nu. 16.*

13 *Aethiopia dicitur ab Aethiope Vulcani filio, & nu. 17.*

14 *Aethiopes primi mortalium fuerunt.*

15 *Aethiopiæ Rex vocatur el Preſte Iuan, qui habet ſub ſe. 72. Reges tributarios.*

18 *Aethiopiæ gentes fuerunt primi Chriſtiani.*

19 *Regno Gothorum antiquiſſimo ſucceditur electione, & non iure ſanguinis.*

20 *Regno Tartarorum ſucceditur electione, & non iure ſanguinis.*

21 *Regno Arragozæ electione tantum ſucceditur.*

22 *Regno Soldanorum electione ſucceditur, & non iure ſanguinis.*

23 *Regno Sydoniæ ſucceditur electione alicuius perſonæ de ſtirpe Regia.*

23 *Regno Spartanæ ſucceditur electione.*

25 *Spartanæ Regnum Lazedemoniæ Regnum antiquitus vocabatur. & quare hodie nominetur Sparta.*

26 *Regno Lacedemoniæ electione*

succedebatur.
27 *Regno Trattæ Reges per electionem fiunt.*
28 *Regno Franconiæ Orientalis, olim electione succedebatur.*
29 *Regno Traprobanæ Rex suffragio omnium creatur.*
30 *Regno Fez succeditur per electionem, & non iure sanguinis.*

OCTAVA PARS

Huius

QVAESTIONIS SECVNDAE.

AD propositum nostrum reddeundo (vt ad Octauam partem huius secundæ quæstionis accedamus) à quo non sine magno studio, & labore digressi fuimus. Dici-
1 mus etiam, † quòd prædicta consuetudo succedendi in Regnis iure sanguinis perpetuæ quę consuetudinis, & non per electionem Magnatum, nec populorum, generalis est ferè
2 totius Orbis † tantumquè in eis primogeniti succedunt, exclusis suis fratribus ex supradictis. Quia regnum est indiuisibile, & duos non capit. Guid. Pap. quæst. 446. latè Guillerm. Bened. in cap. Raynuntius de testament. verb. in eod. testament. relinquens in. 1. num. 158. cum sequentib. Petr. Rebuff. & alij Docto. qui tenent eandem sententiam, quos iam citauimus in præsenti quæstio. 2. in 1. part. eius nu. 10. & sequent. Præterquã in Monarchijs, ac Regnis sequentibus.
3 Et in primis dicimus † quòd de iure imperatores non succedunt in imperio iure sanguinis, & perpetuæ consuetudinis de patre in filium, & de consanguineo in consanguineum proximiorem, sed de iure electionis succedunt in imperio, eumquè tantum eligunt septem Germaniæ Principes perpetui. Quod stabilitum fuit à Gregor. 5. Maximo Summo Pontifice Anno Salutis nostræ. 994. (aliàs Anno Domini. 1002.) qui ad Alemanos transtulit imperium ab Oriente, & hij Principes perpetui electores Germanici sunt Maguntinus Treue-

rensis, & Coloniensis Præsules, & Marchio Brandeburgensis, Comes Palatinus, & Dux Saxoniæ: quibus componendæ discordiæ causa additus est Bohæmiæ Rex, vt constat in cap. venerabilem, vbi glos. de elect. glos. in cap. in apibus verb. vnus. 7. quæst. 1. l. 8. in princ. tit. 1. part. 2. notat Alfonsus Venero in Enchiridion temporum. fol. 83. colum. 2. Iason. in. l. licet Imperator. in princ. num. 2 ff. de leg. 1. Platina in vita d. Gregor. 5. fol. 60. colum. 2. Volaterran. lib. 23 commenta. cap. post Arnulphum. fol. 277. colum. 2. in fine. & lib. 22. fol. 252. colum. 2. in fine. tradit author chronicæ generalis ætatum Mundi. 6. ætate. folio 183. & sequent. (vbi ponit figuras huiusmodi electorum, & modum etiam electionis & fol. 178. colum. 1. refert plura de translatione Imperij ad Germanos) & author supplemen. chronica. lib. 12. fol. 301 colum. 2. (vbi ait, ita fuisse obseruatum vsquè in hodiernum diem.) Ioann. Bodin lib. 6. Republicarum. cap. 5. Hieronym. Roman. in republicis. in lib. de Republica Gentilica. cap. 1. fol. 4. & alibi sæpè traditur, & nos etiam idem annotauimus in 7. part. huius 2. quæst. num. 9. dum ibi egimus de translatione Imperij Romanorum ad Germanos. Circa huiusmoci electores, & Principes Germaniæ plures leges statuit Carolus. 4. Imperator sua Bulla aurea) incipiẽte, omne regnum in se ipsum diuisum.) ad eorum perpetuam vnitatem conseruandã factam anno Domini. 1356. quam ad literam refert Cuiatius. lib. 5. de feudis. pag. 277. & sequent. Et ita esse Imperatorem est fortunæ, vt dixit. Marc. Anton. Sabellico in commentationibus Suetonij Tranquili in vita Caij Calligulæ Cæsaris. lib. 5. in princ. fol. 198. col. 1. post princ. tit. de patre Claudij, & eius gestis.

4 Secundò in Regno † etiam Poloniæ ab initio suæ erectionis succeditur per electionem, & non iure sanguinis, Magnatesquè, & populi illius Regni sibi Regem eligunt, Ioannis Bodinus in Republicis lib. 6. cap. 5. Hieronymus Romanus in Republicis lib. fin. de republica Septentrionali. cap. 7. colum. 1. fol. 354 & prius lib. 4. de republica Gentilica. fol. 4. colum. 3. in fine. Licet aliqui authores teneant contrarium, vt diximus in 2. part. huius.

2. quæst. nu. 56. versi. Et in Regno Polloniæ.

5 Tertiò in Regno † Vngriæ & Bohæmiæ secundum aliquos succeditur per electionem, & non iure sanguinis, Franciscus Sansouinus de guberno Regni. lib. 9. fo. 79. Hieron. Roma. in d. lib. fi. de republica Septentrionali. c. 7. col. 1 fol. 354. & lib. 4. c. 1. col. 3. Io. Bodin. in d. c. 5. lib. 6. Laur. Surius in commentar. rerum gestarum in Orbe ab anno Domini. 1550. vsquè ad annum. 1568. pag. 194. Sed re vera, respectu Regis Bohæmiæ iam hoc decisum est à Carolo. 4. Imperatore, & Rege Bohæmiæ, qui suis priuilegijs concessit regnicolis regni Bohemiæ, vt solum in casu vacationis, habeant ius eligendi sibi Regem iuxta tenorem ipsorum priuilegiorum, vt idē Imperator Carolus Quartus Rex Bohæmiæ suo Edicto. generali relato per Cuiaciū lib 5. de feudis. pag. 251. in medio

6 Quartò Dux Venetorum † de consuetudine inueteratissima creatur in Senatu Veneto. Idem etiam est in Duce Ianuensi. Quia hij duo Duces non sunt propriè domini, sed habent quandam præheminentiam in Consilio à populo exquirendo. refert Bald. in. l. decernimus. C. de sacr. sanct. Eccles. Purpura. in l. quæcunquè. num. 76. & 146. ff. de offic. eius Boer. de author. magni consil. num. 107. in fine. Franciscus Sansouinus in libris de regno. libr. 19. folio 159. colum. 1. in princ. Ioan. Dayma. in prohæm. pragma. sanctio. fol. 6. colum. 3. versic. comitibus. Volateran. libr. 4. commentar. vrbano. cap. de rebus Venetorum. fol. 59. col. 2. & sequent. plurib. traditur lib. 12. supplement. chron. fol. 315. colu. 2.

7 A principio † & fundatione sua hæc Ciuitas Veneta a gubernabatur per Tribunos, & post aliquot annos cum viderent, quòd ille modus gubernationis per Tribunos, non eis conueniebat, decreuerunt, eligere vnum Principem, qui eos regeret; cui noluerunt imponere nomen Regis, ne in futurum eis suam libertatem tolleret, sed eum vocauerunt Ducem, cui suam limitauerunt potestatem, taliter quòd in eo tantum haberent Ducem ad eorum defensionem cōtra suos inimicos, & non tyrannum, qui eorum tanquam de seruis dominaretur, quæ omnia refert Illesc. 1. part. histor. pontif. lib. 4. cap. 21. de vita Ioannis. 6. Papæ 87. fol. 151. colu.

4. &

4.& sequen.& nos in hoc commentario. quæst. 1. num. 19. Primus Dux Venetorum creatus fuit Paulus Lutius (aliàs Paulus Heracliensis) prope annum Domini. 720. traditur in chronica generali ætatum Mundi 6.ætate fol. 161. colum.2. Illesc. in d. cap.21. de vita Ioannis. 6. Papæ. fol. 152.colum.1. Vnum tamen aduerto memoriæ dignum circa libertatem,& exemptionem Venetorum, quòd licet Bart.& Doctor.in diuersis lo-
8 cis dicant † quòd Veneti sunt in quasi possessione libertatis, quàm præscripserunt contra Imperatorem, vt ei non subsint, vt resoluit Iason. in l. ex hoc iure.num.26. ff. de iusti. & iur.& in l.1.C.de sum.Trinit. 1.lectu.num.11. Tamen ab authoribus grauissimis cõstat,quòd Imperator Carolus Magnus fecit pacem cum Venetis, eisque tunc priuilegium concessit, quod deinceps nullatenus essent subiecti imperio, & quò suis proprijs legibus gubernarentur. refert Volateran.lib.23.commentar. cap. Martianus. fol. 274. colum. 1. in fine: Illesc. in d.lib.4.cap.33.de vita Leonis.3.Papæ.98.fol.186.col.3. Quam exemptionem Venetianis iussit seruari Michael Curupaletes Imperator Imperij Orientalis paulo post annum. 812. ita Volateran. in d.cap.Martianus.fol.274.colum.2. in princ.In hac enim potentissima Ciuitate Venetiarum fuit translatum corpus Sanctissimi Marci Euangelistæ prope annum 840. cum antea esset in Ciuitate Alexandrina, vbi ipsius Ciuitatis Episcopus fuit,& plura de eius sanctissima translatione videre licet per Illesc. d. lib.4.cap.38. de vita Gregor. 4.Papæ.103.fol.197. colum. 3.& sequent. Ciuitas hæc Ve-
9 netiarum † fuit fundata prope annum Salutis nostrę.450 hoc modo.Nam cùm Atthila Rex Hunnorum in Italiam venisset à suo Regno Vngriæ ad destruendam sanctissimam Ciuitatem Romanam, quæ erat caput Imperij, & postquam castramentatus fuit nobilissimam Ciuitatem Aquileyæ,& cùm ipsam ciuitatem haberet post duos annos valdè afflictam, ipsius Ciuitatis ciues diuites,& aliarum Ciuitatum propinquarum,nempe Ciues Veronæ,Vicentiæ, Paduæ, & aliarum Ciuitatum ab eis fugerunt metu ipsius Atthilæ Regis Hunnorum cum suis vxoribus,& filijs familijs,ac diuitijs, & fundaue-

runt in certis insulis paruis, quæ erant in quodam lacu prope Ciuitatem Paduæ in quibus ingrediebantur multi fluuij in quodam sinu Maris Adriatici, ab his enim populationibus habuit initium, ac originem illa admirabilis Ciuitas Venetiæ: & à paruus initijs facta est Ciuitas explēdidissima totius Mundi, refert copiosè Illesc. lib. 2. primæ partis historiæ Pontificalis cap. 14. de vita Leonis. 1. Papæ. 78. colum. 3. & sequen. post Calepin. in dictionario vltimo locorum. verb. Venetiæ, & Ancon. Nebrisensem eod. verb. in vltimo dictionario, quod nos etiam annotauimus in. 1. quæst huius commentarij. num. 19. De nobilissima Ciuitate Ianuæ sciendum est,† quod Anno Domini. 939. Sarraceni Affricæ debellauerunt illam, eamque destruxerunt, & truncauerunt capita omnium eorum, qui eos resistere voluerunt, ab eaquè fugerunt cum infinitis spolijs ditissimis, donec postea iterum fuit populata, refert Illesc. 1. part. histor. pontif. lib 4. cap. 66. de vita Leonis. 7. Papæ 129. fol. 221. colum. 3. Ciuitas hæc Ianuæ fuit
10 dum est,† quod Anno Domi
11 etiam † occupata per Ducem Millam Iuanem Galeazo prope annum Domini. 1350. qui etiam fuit Archiepiscopus Mediolanensis, post aliquot aliquot annos se subtraxit ab obedientia Bernabi, & Galeazi de Viscontis Ducum Mediolanensis status, refert author supplement. chron. lib. 13. fol. 378. Volateran. lib. 4. commentar. cap. res Mediolanensium. fol. 34. colum. 1. post medium Platina in vita Clement. 6. Papæ. fol. 99. colum. 2. & in vita Innocent. 6. Papæ. fol. 100. colum. 2. & sequent. & in vita Vrbani. 6. Papæ fol. 103. colum. 2. Denique, & post annum. 1435. Dux Mediolani Philippus Maria iterum recuperauit dictā insignissimam Ciuitatem Ianuensem cum toto eius Comitatu, & iurisdictione. Volateran. in d. cap. res Mediolanensium. fol. 35. colum. 1. & author. supplement. lib. 14. fol. 105. colum. 2. Anno tamen Domini. 1449. Ianuenses se reuelauerunt contra ipsum Ducem Mediolanensem Philippum Mariam, & se subtraxerunt ab eius obedientia, & in libertatem se reduxerunt, inter se eligendo 6. Ciues senes sapientissimos, & ditissimos, quibus summā potestatem, ac arbitrium eos administrandi, & gubernan-

di concesserunt, & in suum nouum Dncem elegerũt Thomam Campifregosi, qui fuisset caput eorum, notat Volaterran. in d. cap. res Mediolanensium. fol. 35. colu. 1. post medium. author supplement. lib. 15. fol. 414. col. 1.

12 Quinto in Regno Æthiopiæ † Rex, & Sacerdotibus eligitur, ita Ioan. Boemus de moribus omnium gentium lib. 1. cap. 4. colum. 2. post me
13 dium Æthiopia † enim dicitur ab Æthiope Vulcani filio Volaterran. lib. 12. commentar. cap. de Æthiope. in princ. fol. 137. colum. 2. post Plin. lib. 6. cap. 36. & Calepin. in vltimo dictionario locorum. verb. Æthiopia. & in verb. Aethiopos. Aethiopes enim (secundum aliquos) om
14 nium † mortalium primi fuerunt, refert Ioan. Boem. in. d. libr. 1. de moribus omnium gentium. cap. 2. prope finem. & cap. 3. colum. fin. Regnumquè hoc Aethiopiæ est Regnum, quod vulgo dicitur Preste Iuan. Volaterran. d. lib. 12. commenta. cap. de Aethiope. fol. 138. colum. 1. Illesc. in. 2 part. histor. pontific. libr. 6. cap. 22. de vita Pij 3. Papæ. §.
15 1. colum. 8. in fine. Hic † Preste Iuan habet sub se. 72. Reges, qui ei obediunt, & tributa soluunt. habetur in chronica generali ætatum Mundi 6 ætate. fol. 197. col. 2. Vbi, & ait, quod in Regnis, & Imperio dicti Preste Ioannis præsident. 127. Archiepiscopi. Ioa: Boem. in d. lib. 1. de moribus omnium gentium. cap. 5. colum. 2. Aegyptios ab Aethiopibus oriundos. Aitquè etiam Illesc. in d. loco, quòd omnes Reges Aethiopiæ descendũt per lineam rectam à Rege Salomone, & à Regina Saba (Regina inquam illius Re-
16 gni) & quòd † ab illius regni fundatione nunquàm defecerunt reges, qui in eodem regno succederent de Patre in filium, & de fratre, in fratrem
17 Aethiopia † dicta est à calore populorum, quos Solis vicinitats torret, nam quicquid ibi est, sub meridiano cardine est. traditur in chronic. generali ætatum Mundi. in. 2. ætate. fol. 14. colu. 2. & Calepin. in dictionario vltimo. verb. Aethiopia. in. 1. Proinde, & Franciscus Santius super Alziatum. in emblema. 59. pag. 210. ait, Aethiopes, quia propinqui sunt Sidori Nigrorem habere ex eius vapore. Gentes enim huius regni Aethiopiæ
18 fuerunt primæ gentes, † qui Sanctissimam Fidem, ac Euãgelium Domini Nostri Iesu

Christi receperunt ad instantiam Beatissimi Apostoli Matthæi, qui in illis partibus glorioso Martyrio coronatus fuit & sepultus, traditur in dicta chronica ætatum Mundi. 6. ætate. fol. 197. (alias 107.) colum. 2. & lib. 8. supplemen. chronica. fol. 202. colum. 2. & lib. 15. fol. 441. colum. 2. Volaterran. lib. 12. commenta. cap. de Aethiope. fol. 139. colum. 1. in medio. Illesc. in. 1. part histor. pontif. lib. 1. cap. 3. de vita Diui Petri, & aliorum Apostolorum. §. Mattheo. fol. 24. colum. 2. in fine. Author dictæ chronicæ generalis ætatum Mundi. in. d. 6. ætate. fol. 197. (alias. 107.) colum. 1. refert, quòd cum prædictis Apostolus Sanctissimus Thomas celebrasset Missam, eleuatis in Cœlum manibus iuxta altare immerso à tergo gladio occisus fuit mandato Regis illius Prouinciæ, & quòd statim Rex ipse morbo elephantiæ correptus, vitæ tedio se interfecit. Et primus qui sanctissimam fidem recepit in hoc Regno Aethiopiæ fuit eunuchus Reginæ Aethiopiæ cognomento Candaces, qui erat potens in illis partibus, & super omnes Gazas eius, qui cum venisset in Hierusalem adorare, & reuerteretur in patriam sedens super currum suum, legens Prophetam Esaiam, miraculose Beatus Philippus Apostolus eum baptizauit, habetur copiose Act. Apostolo cap. 8 post medium tradit author dictæ chronicæ generalis ætatum Mundi. 6. ætate. fol. 197. (alias 107.) col. 1.

Sextò, & in antiquissimo Imperio Regum Gothorum, quod ipsi possident in partibus Septentrionibus (nempè in Prouincia, quæ vocatur Gothia, prope Prouinciam
19 Datiæ, & Scythiæ) in quo † non succeditur iure sanguinis, sed per electionem deputatorum Regni, nisi ipsi eligant filium vltimi Regis defuncti, quia erat benemeritus. Hieronym. Romam in republicis. libr. 1. cap. 7. colum. 1. fol. 354. Licet in supplemento chronicarum. lib. 9. fo. 239 colu. 2. & sequent. referantur multæ successiones delatas fuisse inter Reges antiquissimos Gothorum iure sanguinis. Postquàm verò infinitæ gentes Septentrionalium fuerunt per Mundum dispersæ, maximè per Regna Italiæ, Hispaniæ, Franciæ, & Vngriç, & habuerunt in suum secundum Regem Athanaricum Primum, semper fuit inter

eos successum de patre in filium, & reliquos consanguineos, quibus defficientibus, ipsi Gothi inter eos eligebant sibi Regem, vt copiose habetur lib. 9. supplement. chron. fol. 240. & 251. colum. 2. & sequent.

20 Septimò, in Imperio † etiã Tartarorum Imperator, aut Rex ab eis creatur, vt constat ex modo creationis eius, ex Ioanne Boemo de moribus omnium gentium. lib. 2. cap. 10. de Tartaria. colum. 1 1. in fine. fol. 110. Ioan. Bodinus in Republicis. lib. 6. cap. 5. Licet à principio huius Imperij Tartarorum, iure sanguinis succedebatur, vt diximus in præsenti quæstione. part. 4. num. 128. versic. 48. in regno etiam.

21 Octauò, & † rector Monarchiæ Arragozæ, (quæ est in partibus Græciæ, & erat olim supremus, donec Turca cœpit ipsam Monarchiam) nominabatur per electionem, secundum Franciscum Sansouinum in libris de guberno regni. lib. 14. fol. 113. col. 1. in medio.

22 Nonò idem etiam obseruatum fuit † in dominio Soldanorum. Hieronym. Roman. in republicis. lib. 4. de republica gentilica. cap. 1. fol. 5. colu. 2. in fine. Vbi idem Hierony. Roma. colum. 3. dicit, idem esse in eisdem Turcis, cum eis parum prodesset esse de descendentibus eorum, nisi Ianizeri id gratum semper haberent.

23 Decimò, & † Sidoni de stirpe regia regem eligunt. Hieronym. Roman. in d. cap. 1. fol. 4. colum. 2. lib. de republica gentilia.

24 Vndecimò, Dux † Spartanæ (qui olim erat Dominus Lacedemonum) per electionem eligebatur. Franciscus Sansouinus in libris de guberno regni. lib. 5. fol. 124. colu. 2. Caputquè regni Spartanæ fuit Ciuitas Sparta, quæ olim nominebatur Lacedemonia,
25 † & posteà fuit vocata Sparta à Sparto filio Phoronei, qui eam reedificauit, à qua Ciuitate totum illud regnum fuit vocatum Spartana, & fuit vocata Lacedemonia à Lacedemonio filio Iouis, qui aliàs vocabatur Sparta. traditur lib. 3. supplement. fol. 27. colum. 1. & fol. 72. colum. 1. & in chronica ætatum Mundi. 4. ætate. fol. 54. colum. 2. Calepin. in dictionario vltimo. verb. Sparta. Et vndè Spartani habuerunt originem. traditur libr. 4. supplement. fol. 86. colum. 1. in fine. & in d. 4. ætate. fol.

54. colum. 2. in fine. Et de
26 Rege Lacedemoniæ † etiam legitur, quòd olim, & à sua fundatione gentes illius regni eligebant regem. Ioan. Boem. libr. 3. de moribus omnium gentium. cap. 3. pag. 1. & finali. Volaterran. libr. 29. commentar. cap. de magistratibus Grecorum, & Romanorum. fol. 347. colum. 2. (dicens, quòd olim Lacedemonij semper creabant regem perpetuum (Hieronym. Roman. in republicis. lib. 4. de republica gentilica. cap. 1. fol. 3. colum. 4. in contrarium tamen videre licet, à nobis adducta in hac. 2. quæst. in 4. part. num. 59. & sequent. vbi aliqua congessimus de hoc Regno Lacedemoniæ. Huius Regni fuit Rex Cadmo, qui fundauit Ciuitatem Thebarum, refert Ioan. Bocac. lib. 1. Cayda de Principes cap. 6.

Duodecimo in Regno Tra
27 tiæ † Reges fiunt per electionem Ioan. Boem. in. d. c. 5. lib. 3. col. 4 in fine.

28 Decimotertiò in Regno † Franconiæ Orientalis (quæ est pars Germaniæ) per electionem regnum conceditur Ioan. Boem. lib. 3. cap. 15. colum. 5. & faciunt quæ annotauimus. in. 2. part. huius quæst. 2. num. 18.

29 Decimoquarto † Rex creatur suffragio vniuersorum in insula, seu regno Traprobanę Ioan. Boem. in d. lib. 3. de moribus omnium gentium. cap. 27. colum. 3. in princ. Solin. in memorabilibus Mundi. cap. 65. fol. 127. colum. 2. Vbi & ait, quòd omnes gentes huius insulæ Traprobanæ eligunt sibi in regem vnam tantum personam bonis moribus adornatam, clementem, antiquiorem ætate, carentem filijs, & quòd si habet, vel speratur filios habiturum, & si sit virtuosissimus, eum non eligunt in regem; & quòd si fortè post electionem ei filij nascantur, remouent eum ab administratione Regni, quòd etiam refert Ioan. Rauisius in textoris officina. pag. 340. in princ. vbi ait, quòd moribus illius insulæ hoc receptissimum est, ne illud regnum fiat hæreditarium. Ibique etiam Rauisi. affirmat vnum nunquàm à me adhuc auditum, scilicet, quòd in tali electione Regis Traprobanæ nobiles nullum suffragium habent. Quin, & Solin. in. d. cap. 65. ait, quòd in ista insula Traprobanæ adest hæc consuetudo, quòd & si eorum Rex sit iustissimus, non ei permittitur facere, quod vo-

luerit,quia in ipſo regno ſunt electæ. 40. perſonæ, qui in eius conſilio ſemper aſſiſtunt taliter, quòd ipſe Rex ſolus non poſſit eſſe Iudex in cauſis capitalibus, & quòd à ſententia ipſius Regis habet locum appellatio ad populum, qui elegit. 70. Iudices, à quibus, & ab eorum ſententia non poteſt appellari. Hæc enim inſula Traprobana eſt vna de Prouintijs Regni Chinæ,refert Frater Ioannes de Mendoça Ordinis Diui Au guſtini, in itinerario Regn Chinæ.2.part.fol.229. col. 2 c.23. in princ.

Deniquè, & ſciendum eſt
30 quòd † in Regno Fez ſucce ditur per electionem de per ſonis ſanguinis Regij, refer Ludouic.Marmol.in. 2. part hiſtoriæ Affricæ.lib.4. Regn Fez.cap.de modo ſuccedendi eodem regno. fol.99.

SVMMARIVM NONAE PARTIS

Huius Secundæ Quæstionis.

1 *Tollerabilia sunt, quæ vetus probat consuetudo.*

2 *Consuetudo quòd in regnis succedatur iure sanguinis, & non per electionem, iam non est arbitraria, sed necessaria.*

3 *Reges in regnis habent vetustissimum titulum, a iure quodammodo naturali, & Diuina quadam prouidentia.*

4 *Consuetudo, quòd in regnis succedatur iure sanguinis post Diluuium habuit originem à Noa, qui omnia regna Mundi diuisit inter omnes suos filios, & descendentes.*

5 *Regnorum successio quæ fit iure sanguinis est ordo naturalis: & quæ fit per electionem, fit ex accidenti.*

6 *Primogenitus, quòd tantum in regnis succedat, tantum fuit, & semper sic erit.*

7 *Regnum quando à tyranno occupatur, & occiditur verus rex, ipse tyrannus occidit etiam omnes consanguineos veri regis, vt securius regnet.*

8 *Regem verum si populus tyrannice occidit, idem populus solet in regem constituere filiũ regis præmortui, eo ipso quod patri erat verus successor.*

9 *Consanguineus sanguinis regij si crimen læsæ maiestatis cõmittat contra regem, vel regnum, priuari debet cum sua posteritate successione futura illius regni.*

10 *Consuetudo, quòd in regnis succeditur iure sanguinis, & non per electionem, nimis laudabilis est. Corrumpiquè potest de facili talis electio, essetquè multum nociua respublicæ regnorum.* num. 11. *Ex ea etiam plures dissensiones orirentur etiam inter ipsos electores.* nu. 12. & 13.

14 *Regnandi libidine in republicis regnorum multa damna, ac mortes regum, & hominum successerunt. Alexander Magnus Rex Mazedemoniæ fuit potentissimus, eodem* num. 14.

NONA PARS

Huius

QVAESTIONIS SECVNDAE.

Ccedendo ad Nonam partem huius ſecundę quęſtionis. Dicimus quòd cùm conſuetudo ſuccedendi in regnis iure ſanguinis, & non per electionem, fuerit communis Orbis, & generaliter vigeat, vt copioſe diximus, & fundauimus in. 2. & reliquis partibus huius. 2. quæſtionis) inuiolabiliter eſt ſeruāda. Quia
1 † tollerabilia ſunt, quæ vetus probat conſuetudo. l. cum ſatis. C. de agricolt. & cenſit. lib. 11. tradit in terminis ſimilis vniuerſalis conſuetudinis Mūdi. Petr. Rebuff. de decimis. quæſt. 13. num. 46. verſic. & hæc eſt. facit tex. in l. minimè ff de legib. notat author. ſupplement. chronica. lib. 12. fol. 312. colum. 2. Ex dicta enim
2 conſuetudine ſequitur † quod regnorum ſucceſſio, quæ fit iure ſanguinis de patre in filium, & non per electionem, iam non eſt arbitraria, ſed neceſſaria l. ſaccularij. ff. de extraord. crim. cum ſimilibus quorum meminit in noſtris terminis Ioan. Leziri. de primogenitura. lib. 2. quæſt. 15. colum. 15. verſ. & ita. Vnde dixit Anchar. in quodam con
3 ſil. quòd † reges in regnis habent vetuſtiſſimum titulum, à iure quodammodo naturali, & diuina quadam prouidentia, vt ſupra explicatū eſt. Sequitur Anto. Corſet. de poteſtate regia. 1. part. quæſt. 1. num. 3. in fine, & ſuadetur à nobis iam traditis in præſenti commentario. quæſt. 1. nu. 11. & 48. Quod etiam ſuadetur, quia ſi benè conſideremus ſacram ſcripturam, & hiſtorias antiquiſſimas, hæc vniuerſalis conſuetudo, quòd in regnis ſuccedatur iure langui
4 nis, habuit originem à Noe, † nam hic tantum fuit monarcha omnium Regnorum, & Gentium, & ſtatim poſt Diluuium diuiſit omnia Regna Mundi inter omnes ſuos filios & nepotes, ponens eos Principes ſuper omnem ter-

ram, & regna, à quibus diriuantur omnes Monarchiæ Mundi, & ab eis descendunt omnes Reges, & Gentes eorum, vt constat Genesis. cap. 10. & 11. notat expresse Alfonsus Venero in Enchiridiō temporum. fol. 55. colum. 1. in fine. & confirmatur ex traditis in 1. quæst. huius commentarij. num. 1. & 2. Quòd enim in Regnis succedatur iu-
5 re sanguinis † est naturalis ordo successionis regnorum, quę autem fit per elactionem fit ex accidenti. notat in terminis Ioan. Dayma in prohæmio pragmaticæ sanctionis. fol. 6. colum. 1. Boer. consil. 10 viso. num. 16. in fine. Quia vt ait Bald. in. l. ex hoc iure. ff. de iust. & iur. colum. 2. num. 4. versi. 4. quæritur. semper fuit
6 † & semper erit, quòd in regnis tantum primogenitus succedat, quæ sententia à nobis iam fuit cōfirmata ex pluribus, quæ congessimus in. d. quæst. 1. huius commentarij. num. 9. & 10. Vnde Socrat. in Oratione per eum facta in persona Nicoclitis Regis Cypri: post principium. refert, quòd ipse Rex sic dicere solebat, Regnum enim meum hoc Cypri non possideo contra legem, nec contra rationem, nec tanquàm alienum, sed sanctè, & iustè teneo, & à principio fuit possessum à primogenitoribus meis, vsque ad Patrem meum, & eo defuncto obtinui illud.

7 Ex supradictis sequitur, † quòd quandò per vim ab aliquo tyrāno extraneo aliquod regnum occupatur, & occiditur verus Rex, intrusus Rex procurat occidere etiam omnes filios, & consanguineos præmortui Regis, vt securus tale regnum possideat. vt contingit in Baasa Rege Israel, ac Hierusalem. lib. 3. Reg. cap. 16. Idem etiam fuit in Nadab Rege Israel, quem occidit Baasa filius Achiæ (de domo Isachar) quia ait Diuina scriptura, quòd Baasa non reliquit vnam animam de semine eius. lib. 3. Reg. cap. 15. prope finem. Similiter Iehu factus est Rex Isdrael, & occidit regem Ochoziam, & omnes eius filios, dempto Ioas eius filio minore, quem secrete furata est Iosabeath filia regis Ioram. lib. 2. Paralipome. cap. 22. prope finem. lib. 4. Reg. cap. 11. in princip. notat Ioseph. lib. 9. de antiq. Iudaic. cap. 7. & Ioan. Ranisi. textoris officin. pagin. 1184. Proindè, & idem contingit in illo crudelissimo Rege Herode, qui tempore Natiuitatis

Domini Nostri Iesu Christi regnabat in Hierusalem, qui innumerabilem copiam Innocentium fecit occidi, vt eundem Dominum nostrum (authorem vitæ) interficeret, credens, ita securus deinde regnaturus. Matth. cap. 2. cum alijs quæ annotauimus in. 5. part. huius quæst. 2. num. 66. & sequent. Vndè Abulen. super Matth. in d. cap. 2. quæst. 38. super quæstione illa, quare Hærodes rex cum tanto desiderio Christum Dominum Deum Nostrum occidere voluit, ait, quia timebat, quòd ipse, & posteritas eius perderet regnum illud Hierusalem, Mouerique potuit ipse Hærodes, quia timebat, ne quis de semine Ircani, vel Aristoboli Natus (quibus regnum illud Hierusalem prius pertinebat) esset regnaturus, se tanquàm alienigena destituto. Petr. Comestor. in histor. sacra cap 7. de stella, & Magis fol. 187. colum. 2. in princip. Vbi, & cap. 11. colum. 1. & Iosepho. ait, quod potuit etiam moueri, ex eo, quòd cum ipse Hærodes Citatus esset per Epistolam ab Augusto Cæsare, vt Romam iret, accusationi filiorum responsurus super successione regni Hierusalem post disceptationem ab eis coram Cæsare factam, reconciliatio hac lege facta est à Cæsare, vt adolescentes patri in omnibus obedirent, ipse autem regnum dimitteret, cui ex eis vellet. Prout etiam contingit, tempore quo alius rex Herodes inuasit Sanctam Ciuitatem Hierusalem, quia ipse occultèr, & fraudulentèr occidit adolescentem filium dicti Ircani, iam summum Sacerdotem, quia pro patre erat in Hierusalem regnaturus refert Abule. super Matth. cap. 2. quæst. 17. in medio. Verùm & apud Paul. Orosi. (discipulum Beati Augustini) libr. 2. historiæ. cap. 4 in princip. legitur, Romulum occidisse Auum suum, Patrem, ac eius Fratrem, primos fundatores Sanctissimę Ciuitatis Romanæ, vt ipse solus remaueret Dominus Romanorum, quod etiam refert Vuolegango Latio lib. 10 de migrationibus omnium gentium, per totùm cuius homicidij facit mentionem tex. & glos. in cap. in apibus. verb. Roma. 7. quæst. 1. & glos. etiam in. §. sanctæ quoquè res verb. deliquerunt Institut. de rerum diuisio. Nostriquè temporibus hoc legitur fecisse Herruz, qui vocabatur Barbaroxa, cum tyrannicè occupauit regnum Tre-

mecen. Ludou.Marmol.in.2. par.chronicorum Affricę lib. 5 f.18. Aut saltem ipsi tyrãni mittunt in exilium à toto regno debellato omnes filios,& consanguineos vltimi Regis spoliati, vt legitur contingisse anno salutis nostræ 1194. quando Safandinus Frater Saladini Regis Ægypti mortuo dicto Rege Saladino occupauit totum illud Regnum Ægyptij,habetur lib.12.supplement.chronica.fol.340 colu. 1. Et alibi sæpe multa similia authores tàm antiqui, quàm moderni referunt.

8 Proindè,& pluries contingit, † quòd cùm populus tyrannicè occidit suum regem, postea verò idem populus cõstituere solet in regem suum filium regis præmortui, eo ipso quòd patri regi futurus successor erat. Vt contingit in Ioas Rege Iuda, quem eius subditi occiderunt,& statim filium eius Amasiam Regem constituerunt.lib.2.Paralipome.cap.24.in fine.& cap. 25. in fine.Similitèr in Ciuitate Hierusalem facta fuit coniuratio contra prædictum Regem Amasiam, eumquè occiderunt,& statim Populus Hierusalem pro eo constituit in suum regem Aziam eius filium l.2.Paralipo.cap.25.in fine.& cap.26. in prin.:& lib. 4 Reg.cap.14.post medium. & cap.15.in princ.Proinde, & in Ciuitate Hierusalem cõiuratio fuit facta contra Ammon regem Iuda,quem similiter occiderunt,eoquè defuncto in regem Iuda constituerunt sibi Iosiam filium eius. lib.4.Reg. cap. 21. in fine. & lib.2.Paralipo.cap.33.in fine. Hariarathes rex Capadotiæ insidijs occisus fuit per Gordium populo instante, Fratrem suum in regem sunt cõstituerunt,vt legitur apud Iustinum historicum in Trogi Pompei historia. lib.38. post princ. Verùm,& inter tyrannos hoc idem vsitatum est, quia postquàm in Sicilia fuit extinctus quidam tyrannus rex,milites in locum eius maximum natu ex filijs eius cognomento Dionysium eligerunt,vt habetur apud dictum Iustinum lib.21.in prin.

9 Inferturquè etiam ex supradictis. Quòd si † aliqua persona de sanguine regio cõtra regiam Coronam,seu rem publicam regni crimen læsæ Maiestatis commiserit,posset hic delinquens cum sua futura posteritate priuari omni tempore, & iure futuro successionis regni, tradit in terminis Gregor. Lup. in.l. 2.

verb.est non auiendo, fecho. colum. 1. tit. 15. parti.2.post Cuid. Pap qui hoc tradit in terminis successionis Regni Franciæ.q.487.nu.3.

Prædictaquè consuetudo generalis Mundi succedendi in regnis iure sanguinis, & non per electionem Magna-
10 tum,& Populorū † nimis laudabilis est,vt ex pluribus suadet Ioan.Leziri. lib.2. de primogenitu. quæst. 14. & alij quos sequitur Couarru. in cap. 1.practic.qq.num.4. versic. sed & consuetudinem hanc Ioan. Matienzo in. l. 1. glos. 1.num.12. & sequentib. tit.7.lib.5.recopil.Ioa. Bodin. in republicis. lib. 6. cap.5. Si
11 enim per electionem † in regnis succederetur, posset talis electio corrumpi,& esset multum nociua reipublicę regnorum, vt in terminis aduertit Did.Septiman.lib.3.de republica.cap.5.num.165.pag.35 vbi refert Biesum lib. 1.de republica.dicentem hæc verba, Non nunquàm per electioné Principes fiunt;&quamquàm hæc suas vtilitates habeat,tamen ab iniusto fauore corrumpi,fermè solet:& etiam si fuerit electio in corrupta, potiùs eos assumet Principes, quorum maiores Imperium restè gubernarunt. Nos certè tales ad optimè constitutam rempublicam regendam accomodatissimos fore speramus. Nam filij parentibus similes esse solent, & à magnis causis effecta quoquè magna prouenire.Et statim inibi Septiman. num. 166. ex eodem authore sic formaliter ait.Successio enim hæc multò securiorem reipublicę statum red dit:nouos enim Principes,rarò sine magno periculo, sæpè cum magna Ciuitatum pernitie videmus,esse creatos,nã cùm multis eadem est spes proposita imperij,non potest frequenter respublica periculosissimis motibus non concuti: non potest perditissimis seditionibus non discerpi.His igitur,& alijs rationibus persuasi putamus, esse multò melius,vt à bonis parentibus filijs similes principatum consequãtur.Hactenus Septiman.Eiusquè sententia probatur optimè in cap.Moyses.8. quæst.1. tenet etiam author supplement.lib.12.fol. 511. colu.2. Ludo. Velazq. de Auendaño. in l.40.Taur.glos.2. num.10. Hæc enim fuit vna de calamitatibus Iudeorum, vt refert Propheta Esaias in.cap.3 ibi, Apprehendet enim vir Fratrem suum domesticum patris sui,& dicet, vestimen

derũt eligere Ludouicũ Quintum filiũ Bosonis Regis Prouencæ. Et Germani Principes eligerunt Corradum Ducem Franconiæ Orientalis. Qui nõ fuerunt habiti pro legitimi Imperatores, quia non fuerũt legitimè electi, refert plura in proposito Illesc. 1. part. histor. pontifi. lib. 4. cap. 58. de vita Sergij. 3. Papæ. 122. fol. 216. col. 4. Vbi, & ait, easdem differentias tunc fuisse in Imperio Orientali super electione Imperatoris Constantinopolitani imperij. Item, & per 8. annos ab anno Domini. 1315 fuerunt magnæ discordiæ inter Electores Imperij, an Ludouicus de Vauaria esset eligendus, an verò Federicus Dux Austriç, & tandem inter ipsos prætensores imperij bellum magnum ortum fuit, in quo Federicus fuit superatus, & ipse Ludouicus solus cum imperio remansit, & in imperatorem fuit electus, tradit Volaterran. lib. 23. commentar. fol. 279. colum. 2. ante medium, & author supplement. chronica. libr. 13. fol. 367. colum. 2. Et de similibus disensionibus super electione regum, refert plura Plutarc. de viris illustribus, in vita Numæ Pompilij. fol. 21. colum. post medium, & copiosè Bernardinus. de Busti. in. 2. part. sermon. rosari in sermon. 34. littera Q. cum multis sequentibus à fol. 341 vsq; ad fol. 346.

13 Quid plura, † & similes & multo maiores differentiæ, ac disensiones fuerunt in Ecclesia Dei super electione Summi Pontificis. Et prima fuit anno Domini 423. cum electio Summi Pontificis tunc pertinebat ad Clerum Romanum, & ad ipsum Populum Romanum, qui solebat tales electiones Pontificum approbare (ex cap. in nomini Domini. versic. eligatur. 23. distin. & alibi sæpe habetur,) quia tempore quo decessit Sozimus Pontifex, illo anno super electione sequentis Pontificis, fuerunt ambo status Clericorum, & Laicorum populi vnum coadunati, inter quos fuit magna diuisio, quia cum se concordare non possent in duas partes se diuiserunt, & vnus ipsorum status fuit congregatus in Basilica Iulij, altera in Constantiniana, scilicet in Ecclesia Beati Ioannis Latra. & qui se congregauerunt in Basilica Iulia, erãt plus numero, & magis qualificati, & elegerunt in Summum Pontificem Bonifatium; & alter sta-

tus Basilicus B.Ioannis Latra. eligerunt Eulalium, & ambo status suum Summum Pontificem adornauerunt, ipsique electi se, vt Pontifices existimauerunt. Quamobrem fuit magna scisma Romæ: & cum Honorius Imperator, & eius Augusta Placidia residerent in Ciuitate Mediolani, exulauerunt ambos assertos Pontifices à Ciuitate Romana; quorum exilium durauit per tépus septem mensium, & in fine eorum fuit confirmata electio dicti Bonifatij Papæ, & Eulalius fuit vt Antipapa priuatus: quibus peractis, vt futuris electionibus modus daretur, fuit cautum in cap. si duo 79. dist.) quòd cùm similis casus contingerit, propter temeritatem electorum, & eorum competentiam, quòd tunc neuter pontificum electorum fit Pontifex, sed quòd ipsi electores, iterum electionem faciant, supradicta copiosè refert Illesc. 1. par. histor. pontific. lib. 2. cap. 11. de vita Bonifatij 1. Papæ. 44. fol. 73. col. 4. alia etiam scisma fuit in Ecclesia Romana anno. 501. inter electos, & electores, decesit enim eodem anno Anastasius. 2. Papa. 52. & Clerus Romanus elapsis. 4. diebus, se congregauit ad eligendum successorem, & inter Clericos electores fuit magna diuisio, taliter, quòd non potuerun se cócordare in votis, & æqualitèr inter eos res diuisa fuit circa prædictam electionem, & electorum vna pars se congregauit in Basilica Beati Ioannis Latran. altera vero in Ecclesia Beatæ Mariæ in Via: & cógregati in Ecclesia Beati Ioannis erant plures numero, & qualitate, & hi in Summum Pontificem eligerunt Simachum. 1. Sardum, hominé quidem literatissimú, & magnæ sanctitatis, & exempli. Qui vero fuerunt congregati in Ecclesi B. Mariæ eligerunt Laurentium Presbyterum Romanum. Et quia omnes ipsi electores tenacitèr perseuerauerunt in sua electione, & Papa nominato. Quarè magna diuisio, & schandalum ortum fuit in Populo Romano, & per aliquot dies non potuit terminari, quis eorum esset verus Papa, donec ad Theodoricum Regem Italiæ (qui Rauennæ residebat) misserunt relationem successorum in dicta electione, qui tanquàm singularis, & excellens Princeps (& si Arrianus) desiderauit hanc causam pacificare, & acquietare, fecitquè Rauennæ congregari Concilíú Episcoporú

cui ipse præsens fuit, iubens, quòd de hac re discuteretur in eius præsentia, factaque diligenti examinatione, omnibus de illo concilio visum fuit, quòd electio Simachi fuerit legitima, & secundum ius. Quamobrem prædictus Rex Italiæ Theodoricus iussit, quòd Simachus in Pontificem legitimum reciperetur, & quòd Laurentius non se nominaret deinceps Papa; & hoc modo scisma cessauit prædicta in Ecclesia Dei, & ipse Simachus fuit receptus in Summum Pontificem, & ab omnibus adoratus pro vero Summo Pontifice, quæ omnia refert Illesc.1.part.histor. pontific.lib.3.c.4. de vita Simachi.1.Papæ.53.fol.92.Verum, & aliud scisma simile fuit super electione Summi Pontificis post mortem Fœlicis.4.Papæ.56.anno Domini. 533. refert Illesc. in d. lib. 3. cap.8.de vita Bonifacij.2. Papæ.57.fol.98.colum.1. Quin & aliud longum schisma fuit, tempore quo Papa Vrbanus decessit, nam super electione sequentis successoris fuit vnũ de maioribus Schismis Ecclesiæ, quæ durauit per tempus. 39.annorum, & fuit schisma. 22.in ordine,& sumpsit exordium anno Domini. 1390. habetur in chronica generali ætatũ Mundi.6.ætate. f. 232. colum.2.in medio.

Similitèr,& ex similibus ptẽsionib⁹regnorũ,si in regnis electione succederetur,& non iu14 re sanguinis † plura damna, mortes,ac inconuenientia reipublicis regnorum sequerentur,ac sequta fuere. Nam Abimelech filius Ieroboal procurauit eligi per amicos in dominum,& 70.fratres suos occidit,aliaq;fecit mala.Iudic. c. 9.Petr.Mexia lib. 1. variæ lectionis.cap.30.Sed permissione Diuina à quadam fœmina occiditur ictu lapidis molaris,habetur in d.cap.9. Iudic. & lib.11.Reg.cap.11. in fine Athalia libidine dominandi, omne semen Regium interfecit.lib.4.Reg. cap.11. late Ioan.Bocacius lib.2.de la Cayda de Principes. cap. 7. Tholomeus.5.Rex Ægypti,vt obtineret Regnum Hierusalem, Simonem,& eius filios interfecit. lib. 1. Machabeor. cap. fin. Galaal præsumptuosè dicebat, vtinam daret aliquis populum istum sub manu mea, vt tollerem de medio Abimelech, quod non fecit lib.Iudic.9. Eleuabatur Adonians dicens, ego regnabo, & postea non euenit.lib.3. Reg. cap. 1. Nabuchodonosor di-

xit, cogitationem suam in eo esse, vt omnem terram subiugaret. Iudith. cap. 2. Legitur de Nino Rege. 1. Assiriorum, quòd libidine dominandi, vicinis suis bellu intullit, quos propter bellandi imperitiam citò subegit, refert author chronicæ generalis ætatum Mundi. 2. ætate. fol. 17. pag. 2. & fol. 20. pag. 1. Dicebat Seron, faciam mihi nomen, & glorificabor in regno, & debellabo Iudam, & tamen ipse fuit postea debellatus: lib. 1. Machabeo. cap. 3. De potentissimo Xerxe Rege Persarum (filio Darij Regis illius Regni) legitur, quod non solum desiderabat dominium Orbis habere, sed etiam mouere bellum contra Deos superos, sed ipsa libido, & cupiditas regnãdi eum in totum humiliauit, & à multis nationibus, & gentibus fuit superatus, & victus, vt copiose refert Ioan. Bocacio. lib. 2. de la Cayda de Principes. cap. 6. & 7. Zambri occidit dominum suum, vt regnaret post eum, & tamen septem diebus tantum regnauit. lib. 3. Reg. cap. 16. traditur in chronica ætatum Mundi. 4. ætate. folio. 49. colum. 2. Baasa occidit Nadab. lib. 3. Reg. cap. 15. Et Iehu occidit Ioram habetur lib. 4. Reg. cap. 9. Et cum duo filij Philippi Regis Syriæ in discordiam regnarent in Regno Syriæ petitione Syrorum Digrantes Rex Armeniæ fit Rex Syriæ, tradit Iustinus lib. 40. historiæ. pag. 299. sequitur Gerardus de Mercatore in demonstratione temporum. pag. 130 in fine. Asdrubal postquàm venit in regna Hispaniæ, animo ea dominandi, sicut fecerat eius Socer Amilchar, fuit post breue tempus occisus à quodam seruo, refert Alfonsus Venero in Enchiridiõ temporum. fol. 43. colum. 1. Tholomeus regnum Alexandri voluit occupare, sed parum eo fuit functus, quia die tertia mortuus est. lib. 1. Machab. cap. 11. Verùm, & Anthiochus Magnus Rex Syriæ volens Tholomeum Regem Ægypti, & duos eius filios priuare regno, eos occisit, sed parum Regno Ægypti potitus est, nam per Populus Ægypti per vim exclusus fuit a possessione eorum, traditur lib. 7. supplement. chron. fol. 151. colum. 1. De Romulo, & Remo eius fratre primis Regibus Romanis legitur, quod Romulus, vt solus regnaret in Romanorum Regno, Occisit Remum eius fratrem, quod vltra historias antiquissimas,

&

& modernas refert Ioan. Bocacio in ſua hiſtoria Cayda de Principes.lib.2.cap.20. in fine. Tiberius Grachus regnũ Romanum affectans, occiſus fuit, refert Saluſtrius in fine coniurationis Catilinæ. Et cùm in Imperio regnarent ſimul Honorius, & Archadius fratres, filij Theodoſij Imperatoris, cùm Ruffinus eius Capitaneus generalis oc cultè procuraſſet dominium Imperij, ab Archadio fuit occiſus. Volateran.lib.23. commentar. 272. colum. 1. Petr. Mexia lib. 1. variæ lectionis. cap. 30. dùm agit de calamitatibus Ciuitatis Romanæ. De Didio Iuliano legitur, quòd mortuo Imperatore Pertinace, procurauit eligi in Imperatorem, oblatis immen ſis pecunijs, & alijs præcioſiſſimis rebus, vt milites eum in Imperatorem eligerent Romanum, factaquè huiuſmodi electione, tantùm ſeptem mẽ ſibus Imperio potitus fuit, & cùm Septimus Seuerus magno exercitu veniſſet Romæ contra eum, per ſuos proprios milites, & Senatores publicè ubtruncatus fuit, authores Latini antiqui communiter tradunt Abſalon (vt ad aliquod exemplum Diuinæ Scripturç deueniamus) Sanctiſſimum Regem Dauid, eius Patrem vita, & regno ſpoliare conatus eſt (lib.2.Reg.cap.15.) & poſtea morte præuentus fuit. eod.lib.2.cap.18. De Hærode rege Hieruſalem, qui inibi regnabat tempore Natiuitatis Domini Noſtri Ieſu Chriſti legitur, quòd timens, ne eodem regno priuaretur propter Natiuitatem Chriſti occidit omnes Innocentes, & duos eius filios exiſtimans, inter eos eſſe Ieſum habetur Matth.2.refert Ludou.Granaten. in. 1. part.Symboli fidei. cap. 36. 2. pag. 161. Idem, & legitur de Sedechia rege Iuda. ex Ioanne Boccacio. lib.2. cap. 14. & 15. De potentiſſimo Alexandro rege Macedoniæ legitur, quòd ex quo audiuit à Demochrito Philoſopho, plures alios Mundos eſſe valdè fuit contriſtatus, ex eo, quòd ei eſſent ignoti, ad ſubiugandum eos, refert Petr. Beuiſtuam in diſcurſu excellentię hominis, quem ſcripſit in fine ſui libri theatri Mundi.. Similiter idem Alexander egrè ferebat, ex quo non poterat conſequi regna Indiarum, Portugalliæ, refert Hect. Pinto in Eſaiam cap. 54. pag. 445. in medio. Proinde, & Conſtantinus Imperator, vt ſolus imperaret,

ex-

expullit ab Imperij administratione Imperatricem Iremnem eius Matrem, quæ coniecit filium suum Constantinũ, & ab eo oculos eruit, refert Ioan. Rauisi. in textoris officina. pag. 1163. (vbi, & paginis sequentibus scribit alios similes casus, & successus graues factos propter cupiditatem regnandi, & etiam in pagin. 1198. vers. Iremne. Voletera. lib. 22. comment. in prin. fol. 251. colum. 2. post medium. Platina in vita Hadriani. 1. Papæ. fol. 47. col. 1. post medium Illesc. lib. 4. histor. pontific. 1. part. cap. 32. de vita dicti Hadriani, 1. fol. 183. colum. 3. & cap. 33. de vita Leonis. 3. Papæ. fol. 184. colum. 2. De Imperatore Emiliano qui successit in Imperio paulo post annum. 262. legitur, quòd cùm esset Dux generalis Imperatoris Calli, superauit ipsum Gallum, & eum occidit spe imperandi, sed paruo tempore potitus fuit Imperio, quia inter quatuor menses fuit à suis militibus occisus, refert Illesc. 1. part. potifi. lib. 2. cap. 14. de vita Leonis. 1. Papæ. 47. fol. 82. col. 2. Legitur etiam de Eleuterio duce Imperatoris Heraclij (qui etiam fuit Exarchus Rauenæ nomine ipsius Imperatoris) quòd anno Domini. 517. contra fidelitatem debitam ipsi Imperatori, fecit se nominari Regem Italiæ (cuius nomine prius Italiam regebat) & cùm tunc vellet Sanctam Romanam Ciuitatem in sua potestate habere, & etiam alias Ciuitates Italiæ vt vera rex Italiæ diceretur, permissit Diuina Maiestas, quòd antequàm ipsas Ciuitates debellaret, sui homines eum interfecerunt, quia proditoriè se ante nominauerat regem Italiæ, refert Illesc. in d. lib. 4. cap. 5. de vita Bonifatij. 5. Papæ. fol. 132. colum. 2. De Hispaniarum rege Alfonso 4. legitur, quòd quia monasticam vitam elegit in monasterio vulgo dicto de Saagun, renunciauit regnum Hispaniæ in fauorem Donni Ramiri eius Fratris, à quo Monasterio postea exiuit, animo recuperandi regnum hoc Hispaniæ à se renunciarum, super cuius recuperatione habuit bellum cum dicto rege domo Ramirò eius fratre, victusquè fuit ab eodem Ramiro, & ab eo oculos erui fecit, quod contingit anno Domini. 895. refert Alfonsus Venero in Enchiridion temporum fol. 48. colum. 2. De Andronico famoso Greco legitur, quòd libidine dominandi Imperiũ

anno Domini. 1186. occidit Alexium Imperatorem Grecorum,cùm eum haberet in tutelam: & ita ipse Andronicus obtinuit ipsum imperium sed parum imperio prædicto potitus fuit,quia propter suas magnas crudelitates,eius subditi eligerunt alium Imperatorem nomine Isac,qui fauore gentium Imperij habuit in sua potestate dictum Andronicum, quem eodem anno magnis tormentis, & supplitijs fecit occidi. Volaterran. lib. 3.commentar.cap.Martia nus fol.276.colum.1. prope finem.traditur lib.12.supplement.chronic 338. colum.1. Item de Martino Imperatore legitur, quòd cùm occideret Antoninum Caracalla Imperatorem, statim fuit in Imperatorem electus, cum quo etiã Imperauit Diadumenus eius filius, sed parum Imperio vsi sunt, nam ambo ab exercitu Antonini Heliogabali filio dicti Antonini Caracalla occisus fuit. Volaterran. in. d.lib. 23.cap.Neruam.fol. 266. co. 1.in fine. Verùm, & de Christophoro Papa. 123.in ordine legitur, quòd ipse obtinendi Summum Pontificatum anno Domini.907.detrudit in carcerem magnis cautelis Leonem Papam eius anteceſſoré (cùm eum gratum haberet, tanquàm eius fauarem) qui ex tristitia magne in carcere mortuus fuit, vt ipse Christophorus obtineret Summum Pontificatum, sed permiſſione diuina, hic Christophorus post 7.menses sui Pontificatus priuatus sua dignitate Pontificali, & accepit habitum monasticum,à quo extractus fuit mandato Sergij Papæ sui successoris, & positus in grauis carceribus, vbi mortuus fuit eodem anno,habetur lib. 11. supplement. chron. fol. 300. colum.1. idem refert copiosè Illesc.1.part.pontifi.lib.4.cap. 57.fol 216. colum. 1. & 2. & in cap.58.de vita Sergij.3.Papæ. 122. De Papa etiam Damaso.2.(natione Bauaro)legitur,quòd anno Domini.1049 violenter assecutus fuit Summum Pontificatum,in quo tãtum vixit. 23. diebus, refert Volaterran.lib.22.comment. fol.253.colũ. 1.póst medium. Illesc.in d. 1.part.pontif.lib. 5. cap.7.de vita Benedicti.9. Papæ.151.fol.257.colum.1.in cum sequent. Sed Cardinalis Baronius tomo. 11. sub anno 1048.pag.158.benè probat, quòd legitimè, fuit electus, Præterea de Zenobia Regina Palmitenorum legitur, quòd cùm esset potens, & in rebus

belli-

bellicis adeò admirabilis, & ipsa per potentiam, & arma fere omnia regna Europæ debellauit, cogitauit ingredi triumphando in Ciuitate Romana, & ad id plura necessaria præparauit, non sic ei euenit, sed contrarium, talitèr, quòd Imperator Aurelianus in curru ditissimo ipsius Reginæ ingressus fuit ipsam Ciuitatem Romanam cum ea triumphando, quod adnotant multi authores, quorum meminit licentiatus Ioannes de Acosta lib. de guberno rectoris. in. 2. tracta. fol. 96. Deniquè spe imperandi regendique Imperium legitur de quodam seductore ac doloso, qui asserebat se esse Federicū Imperatorem, inditijs varijsquè olim perditum fuisse, is sua astutia cùm multos sibi adhærentes acquisiuisset, ab Imperatore fuit compræhensus, & reiectis fallatijs igne combustus fuit, quod contingit anno Domini Nostri Iesu Christi. 1288. traditur in chronica generali ætatum Mundi. 6. ætate. fol. 220. colu. 2. in princ. Plura alia similia exempla refert Guillerm. Bened. in. cap. Rainuntius de testament. verb. in eod. testam. relinq. in. 1. nu. 205. & seq. & Ioan. Boccacio. lib. 2. de la Cayda de Principes, per totum. maximè. cap. 15. & sequent. Vnum aliud exemplū notatu dignum, placuit etiā in præsentiarum adducere, nempe, quòd tempore Ioannis. 5. Papæ (qui præsidebat in Ecclesia Romana anno Domini. 684. decessit Imperator Constantinus. 4. cognomento Pogonato, ò Barbudo, cui in Imperio successit eius filius maior Iustinianus. 2. (vt authores Latini referunt, & Illesc. lib. 4. primæ partis pontif. cap. 18. de vita Ioannis. 5. Papæ. 84. fol. 148. colu. 2.) cuius Imperio durante ab omnibus odio habebatur, taliter quòd plures magnates Ciuitatis Constantinopolitanæ, contra eum se coniurarunt, inter quos fuit Leontius nobilis de principalibus ipsius Ciuitatis, qui fauore Gallinici Patriarchæ Constantinopolitanæ Ciuitatis prædictæ eiusquè Ecclesiæ, & etiam aliorum nobilium fuit in Imperatorem electus, qui statim appræhendit prædictum Imperatorem Iustinianum, quē non tantum Imperio priuauit, sed & nares, & auriculas scindi fecit, & ita abominabilem in exilium misit dictum Iustinianum in insulam Chersonæ. Post aliquod verò tem-

contra ipsum Leontium Imperatorem (propter eius improba facta) se conspirauit vnus ex suis militibus, cognomento Tiberius cùm Affricæ resideret, & auxilio militum fuit nouus Imperator creatus qui statim se contulit in dictam Ciuitatem Constantinopolitanam, vbi deprædendit dictum Leontium Imperatorem, cui etiam fecit scindi aures, & nares, sicut ipse Leontius fecerat de Iustiniano prædicto Imperatore, quem in carcerem detrudit, quæ omnia refert Illesc. 1. part. histor. pontific. lib. 3. cap. 20. de vita Sergij. 1. Papæ. 86. fol. 15. colum. 4. Vbi hic author ait etiam, quòd si benè consideratur, tunc Mundus habuit tres Imperatores, habentes solum vnam narem, & duas aures & quòd vnus eorum erat tyrannus, & alij duo vnus erat in exilium, & alter in carcerem detentus: & quòd Mundus solet dare similem penam suis, & quod Deus sic punit, qui suæ Maiestatis non recordantur, nec sunt memores suorum beneficiorum. Post aliquot verò annos, nempè anno Domini. 702. contingit, quòd prædictus Iustinianus recuperauit Imperium fauore Regis Vulgarorum, & amicorum, & incontinenti ipse Imperator Iustinianus truncauit capita Leontij, & Tiberij suorum competitorum, & similiter fecit erui oculos Gallinico Patriarchæ Constantinopolitanæ Ecclesiæ, & eum Romæ in exilium misit. Quæ omnia refert Illesc. 1. part. histor. pontific. lib. 4. cap. 21. de vita Ioannis. 6. Papæ. 87. fol. 152. colum. 2. & sequent. vbi, & refert plures alias crudelitates prædicti Imperatoris Iustiniani. 2. Post hæc autem prope annum. 710. prædictus Imperator Iustinianus. 2. habuit bellum contra Philippicum Ciuem Constantinopolitanum, quem in Imperatorem eligerunt milites, & gentes ipsius Iustiniani excluso prædicto Imperatore Iustiniano. 2. cùm ad pugnam venissent, Iustinianus atquè eius filius Tiberius fuerunt mortui, & superati, & Philippicus remansit pacificus Imperator, quæ omnia refert Illesc. post antiquiores authores. in. d. lib. 4. cap. 24. de vita Constantini. 1. Papæ. 90. fol. 155. colum. 2. & 3. Sed hæc meruerunt peccata, & crudelitates dicti Imperatoris Iustiniani. 2. Præsertim, quia nunquàm fuit perfectus Catholicus, & in fide sanctis-

ſima Domini noſtri Ieſu Chriſti ſæpè variauit, vt ex eiſdem authoribus conſtat, & ex Illeſc. in. d. locis, & eod. libr. 4. cap. 22. de vita Ioannis. 7. Papæ. 88. fol. 153. colum. 3. & d. cap. 24. de vita Conſtantini. 1. Papæ. 90. fol. 154. colum. 2. & fol. 155. col. 2. in fine, cum ſequent. Similitèr durante vita ipſius Philippici anno Domini. 712. & ſequent. fuerunt etiam ſimul alij. 4 Imperatores inimici inter ſe, nempè Leo. 2. qui erat verus Imperator, qui vincerat Theodoſium. 3. Imperatorem, qui poſt victoriam effectus fuit monachus, & ſimilitèr ille Philippicus, qui erat excecatus, & in carcerem detentus, & etiã Imperator Arthemius qui iam erat Sacerdos, quod etiam refert Illeſc. in. d. cap. 24. de vita Conſtantini. 1. Papæ. fol. 156. colum. 2. de Perſeo Rege Macædemoniæ legitur, quòd vt ſolus regnaret in Regno paterno, occidit Demetrium ſuum Fratrem, ſed parum regno potitus eſt, & miſerè mortuus fuit. ex Bocacio. lib. 4. c. 12.

SVM-

SVMMARIVM DECIMAE PARTIS

Huius Secundæ Quæstionis.

1 *Consuetudo, quòd in Regnis succedatur iure sanguinis, & non per electionem, consona est omni iuri, & sequentibus pluribus.*

2 *Primogenitus de iure Diuino tantum succedit in regnis, & maioricatibus, alijsque alienari prohibitis secundum explicationem, vt ibidem, & numero. 9.*

3 *Primogenitus de iure Canonico tantum succedit in regnis, & num. 10. & sequentibus, & nu. 15. & 16.*

4 *Primogenitus tantum succedit in regnis Hispaniarum.*

5 *Primogenitus tantum succedit in regno Franciæ.*

6 *Primogenitus ex lege generali Lacædemonum, tantum succedebat in regno Lacædemonum.*

7 *Proximior consanguineus sanguinis regij generaliter succedit in regnis, etsi sit in Millesimo gradu.*

8 *Consuetudo, quòd in regnis succedatur iure sanguinis, & non per electionem, fundatur etiam in iure Naturali, & gentium, secundum quod primogenitus tantum succedit in regnis. Estque ab Ecclesia hæc consuetudo recepta nu. 5.*

11 *Papæ assertioni plenè est standum. In tantum quòd non admittitur probatio in contrarium. num. 12. Præsertim si est in scriptis redacta talis assertio Summi Pontificis. nu. 13. Maxime si fuerit geminata. nu. 14.*

17 *Opinio doctissimi Couarruuias contradicitur circa successionem Regnorum Hispaniæ, an debeant in eis reges succedere iure sanguinis, an vero per electionem.*

18 *Opinioni aliæ eiusdem doctissimi Couarruuias similiter aduersatur circa hoc, an Reges, & Principes ab origine Mundi electione populorum creati fuerint, nec ne, & nu. 19.*

DECIMA PARS

Huius

QVAESTIONIS SECVNDAE.

Ondeſcenden do etiam ad Decimam Partem huius ſecundæ
1 quæſtionis. Dicimus, † quòd prædicta conſuetudo vniuerſalis Mundi (quòd in Regnis iure ſanguinis perpetuæque conſuetudinis ſuccedatur) conſona eſt omni iuri. Vt ex ſequentibus apparebit.

2 Primò, quia quod † primo genitus tantum ſuccedat in regnis, & in bonis maioricatus, alijſquè probibitis alienari, colligi pót ex aliquibus locis Sacræ Scripturæ, vt Geneſis.cap.25.27.& 43. Deutero. cap. 21. Numero. cap.8. poſt medium.gloſ.expreſſa.in cap. quàm periculoſum. 7. quæſt. 1. probat optimus tex. in. l.2. tit. 15.parti.2.alia multa loca Diuinæ ſcripturæ refert. Tiraquell. de primogen. in præfact.num. 12.Frider.Schekin. interpretationib. feudor. in cap. 1.§.præterea ducatus de prohib.feud.alien. per Feder. pag.11.verſ. prælibatæ.Ludo. de Molin.lib. 1.cap.2.num.2. 3.& 7. Vndè lib. 2. Paralipo. cap.21.in princ.legitur, quòd Ioſaphat Rex Iuda tempore ſuæ mortis tradidit Regnum ſuum Ioram filio ſuo, eo quòd eſſet eius primogenitus. Et hæc ſententia probatur in pluribus alijs locis Diuinæ Scripturæ, hic citatis nu.9.

3 Secundo, quia de iure Canonico † idem ſancitum eſt in aliquibus locis, & caſibus, vt in cap. licet. de voto. c. grandi. de ſupplen. neglig. præla. lib.6. notatur in d. cap. quàm periculoſum, & ibi gloſ. 7. q. 1 notat Alfonſus Guerrero in theſauro Chriſtianæ religionis. cap. 54. de Regibus, & Principibus. nu. 11. pag. 706. & alibi ſæpè traditur.

4 Tertio apud Hiſpanos noſtros † hoc idē ſancitum eſt in ſucceſſionibus Regnorū Hiſpaniarū, in quibus tātū ſuccedit primogenitus maſculus vltimi Regis, & eo defficiente, ſuccedit fœmina eius filia, &

eis d. fficientibus ſuccedit cõſanguineus eius proximior, ex expreſſa diſpoſitione Regum Gothorum, à qua habuit originem. l. 2. tit. 15. parti. 2. cum alijs à nobis traditis in 2. part. huius quæſtio. 2. num. 2. & ſequent. Quod etiam locum habet, in maioratibus nobilium Hiſpaniarum.

Quarto hoc idem ſtatu-
5 tum † eſt in Regno Franciæ, tam lege Salica illius Regni ſub titulo de allodijs, quàm alia lege nouiori condita à Carolo V. Rege. 51. Franciæ (cognomento ſapienti) poſt annum Domini Noſtri Ieſu Chriſti. 1364. vt copiosè à nobis traditum eſt in. 2 part. huius. 2. quæſtionis. nu. 16.

Quintò hoc idem ſtabili-
6 tum † fuit lege generali Lacedemonum, nam in eodem Imperio tantùm ſuccedit primogenitus. ex Horodoto lib. 6. hiſtoriæ. pag. 550. qui author claruit anno ab Vrbe condita. 300. ex Plinio. lib. 10 naturalis hiſtoriæ.

Sextò, quia generaliter in
7 omnibus Regnis Mundi † ſuccedit proximior conſanguineus vltimi Regis (ſi moriatur abſquè deſcendentibus) etiam ſi ſit in Milleſimo gradu. ex Bald. in cap. 1. colum. fin. verſic. & idem in Regno. in tit. de feud. March. quem infiniti Doct. ſequuntur. quos in præſenti quæſtio. 2. citauimus. 1. part.

8 Septimò, hæc enim † conſuetudo fundatur etiam in iure naturali, & gentium, ſecundum quòd primogenitus tantùm ſuccedit in Regnis, ex Ioan. Leziri. lib. 1. de primogenitura quæſt. 1. 2. & 3 & lib. 2 quæſt. 2. Aym. Crauet. conſil. 135. verba. num. 45. & Ludo. de Molina. lib. 1. cap. 2. num. 4 & 5. Vndè Iuſtinus in Trogi Pompei hiſtoria. lib. 2. fol. 7. ait, quòd regnum, & eius ſucceſſio, & ordo naſcendi, & natura ipſa filio maiori natu dedit, ſequitur Roder. Suar. in l. quoniam in prioribus. C. de inoffic. teſtament. in 2. dubio Comitatus Valentiæ. col. 23. verſ. prædictis finaliter.

Octauò, hæc eadem conſuetudo, quod regnis ſuccedatur iure ſanguinis fundari poteſt ex aliquibus locis Sacræ Scripturæ in quibus de quibuſdam perſonis dicuntur, &
9 præperam ex verbis † Dei noſtri, quæ dixit Iſac. Geneſis. c. 26. in princip. Tibi (inquit) enim & ſemini tuo dabo vniuerſis regiones has. Idem etiam promiſum fuit à Domino Iacob. Geneſis. cap. 35. ibi, Reges de lumbis tuis egre-

dien-

dientur,terramquè quam dedi Abraham,& Isac dabo tibi & semini tuo post te. Consonat etiam verbis Domini,quibus Dauid Regi Israel fuit promisum regnum illud, & suis descendentibus in æternum. lib. 2. Reg. cap.7. ibi, Cùmquè completi fuerint dies tui,& dormieris cum patribus tuis, suscitabo semen tuum post te, quod egredietur de vtero tuo, & firmabo regnum eius. Et iterum ibi, Et stabiliam thronum regni eius vsquè in sempiternum. Et ibi, & fidelis erit domus tua, & regnum tuum vsque in æternum ante faciem tuã, & thonus tuus erit firmus iugiter, quæ etiam verba plenius habentur in Psalm. 88. vers. & ego primogenitum. cum pluribus sequentibus, & in Psalm. 131. vers. iurauit Dominus.Et lib.3.Reg.cap.8. vers.non auferetur,vbi sic dicitur, non auferetur de te vir coram me; qui sedeat super thronum Israel.Et eod. lib.3. Reg.cap.9.sic dicitur,non auferetur vir de genere tuo,de solio Israel.lib.2.Paralipo.c.7 ad finem.hæc verba habentur non auferetur de stirpe tua vir,qui non sit princeps Israel Et lib.1.Paralipo.cap.17.in medio.Cùmquè (inquit) impleuerit dies tuos,vt vadas ad patres tuos, suscitabo semen tuum post te, quod erit de filijs tuis, & stabilium regnum eius, ipse ædificauit mihi domum,& firmabo solium eius vsquè in æternum. Deutero. etiam cap.17.in fine. referuntur hæc verba, vt longo tempore regnet ipse, & filij eius super Israel.notat doctissimus Abulen. super Matth. cap. 1. quæst.3.Vnde Iob.cap.36. sic dicitur, Et reges in solio collocat in perpetuum, & illic eriguntur. Hinc etiam dicit Abulensis in d. cap. 1. super Matthæum. quæst. 9. quòd à Rege Dauid semper descenderunt reges vsquè ad captiuitatem Babilonis.Cùm enim Dominus loqueretur cum Iehu Rege Iuda, qui illud Regnum habuerat, sic ad eum ait, Dixit autem Dominus ad Iehu, quia studiose egisti, quod rectum erat,& placebat in oculis meis, & omnia quæ erant in corde meo fecisti,cótra domum Achab filij tui vsquè ad quartam generationem,sedebunt super thronum Israel. habentur hæc verba. lib.4 Reg c.10.in fine.

Nonò facit singularis sententia Anton. Corse. de potestate regia. 2. part. quæst. 9. num. 7. dicentis, quòd hæc

10 consuetudo † quòd filij succedant in regnis, approbatur expresse in aliquibus Regnis, & casibus vt in d.cap.licet.de voto.& in d. cap. grandi. de supplen.neglig.prælato. in.6. idem etiam tenet Anton.Gomez. in. l. 40. Taur. num. 4. versic.vnum tamen Illa enim iura expresse dicunt, in illis regnis iure successionis ordinequè geniturę succedi. Nam illis iuribus Summi Pontificis affirmant, tam in Regno Portugalliæ, quàm in Regno Vngriæ ordine genituræ, & consanguinitatis iure succedit,ad idem est glos. expressa in d.cap licet.verb.iure regni quæ ait,explicans dicta verba iure regni, quia ei debebatur ex successione. Huiusmodi e-
11 nim † Summi Pontificis assertioni plenè standum est.clem. 1.de probat.cap. cùm à nobis in fine.de testib. cap.ad audiętiam.de præscrip.& in extrauaganti Clemen 6. incipien. proindè.l. omnium. C. de testament. cap. 1. §. consequenter de scisma. in 6.cap ad apostolicæ.de re iud.eod. lib. clę. pastoralis.eod.tit. 16. parti. 3. l. 5. tit. 1.parti.6.late Anton. Corset.de potesta.regia. 5.par. quæst.88.num.42. post Abb. in cap. quæ in Ecclesiarum. colum. 5.de constitut.dicens, idem esse, & si Princeps aliquid afferat contra ius gentium. Prædicta enim verba Papæ expressa in dictis iuribus, adeò plenam fidem fa-
12 ciunt, † vt non possit probari contrarium.glos.notab.in d clem. 1.de probat. verb. fecisse narramus.in medio,quæ communiter approbatur,eamquè sequuntur Doctor. in cap. fin. de successio. ab intesta.ex tex.in d.cap.cùm à nobis,similis glos.in.cap. si Summus Pontifex. verb.non intelligitur,de sentent.excommu. & in cap.si Papa.verb. afferat. de priuileg. in 6. notat. Tho. Grammat.consil 100.in causa.colum.2.Præsertim, quia ea quæ affirmat Papa in dictis iuribus circa successionę Regnorum Portugalliæ, & Vngrię,est factum antiquum atquè antiquissimum, quo in casu (secundum Imol. & Doctor. in. d.clement. 1. de probatio.) tunc magis est standum eius assertioni, quòd etiam tenet Socc. consil. 266. in causa. num.27. lib.2. Corne.consil. 312. in hac colum. 6. lib 1. Quæ omnia maximè
13 locum habent † quia dicta Papæ assertio est in scriptis redicta, vt constat ex dictis iuribus hic citatis.num. 10.quo in casu de eius assertione am-

bigi

bigi non potest, & si ex ea ali cui præiudicium aliquod fiat & à fortiori probationem ple nissimam facere debet, secun dum Hugonem, & Ioan. Andr. in cap. post cessionem. de probat. glos. expressa in. l. rura C. de omni agro deserto. lib. 11. Et Summus Pontifex non solum asseruit semel in regnis de quibus supra iure san guinis succedi, sed id bis in eisdem iuribus firmauit, vt constat in d. cap grandi, & in.
14 d. cap. licet. Quæ assertio † ge minata plus operatur, quàm simplex. l. balista. ff. ad Trebell. l. cùm scimus. C. de agricol. & censi. lib. 11. l. similiter 2. C. ad Velleian l. 1. C. de peti. bonor subla cap. si quando, de rescript. Præter hoc quòd de consuetudine illorum Regum de quibus facta est mentio in locis supra relatis (& maximè Summi Pon tificis) est, quod eis plenè credatur. Bald consil. 277. lib. 3. & consil. 420. colum. 2. eod. lib. Rolan. à Vall. consil. 1. in præsenti. nu. 193. lib. 2.

Quin, & omnia contenta in d. cap. grandi. & in d. cap. li-
15 cet, † ius generale est. tex. no tab. in. l. imperiales, vbi Bald. C. de legib. Guiller. Bened. ct. in cap. Raynuntius. de testam. verb. in eod. testam. relinq. in. 1. num. 96. & sequent. notatur in l. 1. ff. de constit. princ. & in d. cap. si Papa. de priuileg. in 6. Estquè dicta consuetudo ab Ecclesia recepta, in casibus de quibus habetur, in iure Ca nonico, vt supra, & vt refert Fr. Cartusianus Stephan. de Salazar. in geneologia Domini Nostri Iesu Christi. pag. 99

Ex quibus omnibus con-
16 stat † prædictam consuetudinem generalem succedendi regnis de iure sanguinis, non verò per electionem esse expressè approbatam per Sũmos Pont fices Romanos, ex omnibus supradictis in præsentiarum. num. 10. & sequentib. ad quod est etiam tex. in cap. in aliquibus. in fine de decimis.

Constatquè etiam cauendum esse ab opinionibus doctissimi Couarru. in cap. 1. pract. qq. num. 2. & 4. tenentis
17 † electione Regem Hispaniæ succedere posse: & magnates Regni eligere posse Regem, sicut septem Germaniæ Principes Imperatorem eligunt, ex tex. in cap. venerabilem. de elect. & illic glos. verb. illicitum, & in l. 2. in fine. & l. 8. in princ. tit. 1. part. 2. & similibus à nobis iam citatis in hac. 2. quæstio. in. 8. part. num 3. Et quia etiam in Hispania Re-

ges

ges non suffragio Magnatum & Populorum eliguntur, atquè succedunt, sed iure sanguinis de patre in filium, & de consanguineo in consanguineum proximiorem, vt copiosè à nobis fuit fundatum in.2.part.huius.2.quæst. num. 2. & sequentib.

Iterum cauendum est etiam ab eodem doctissimo Couarru. in eod. cap. 1. practic.qq.num.4. versic. Reges
18 verò, dum censet † Reges, & Principes ab origine Mundi, electione populorum creari solitos, quod etiam voluit Ludouic. Velazquez de Auendaño in.l.40.Taur.glos.1.num. 9. Nam ex supradictis authoritatibus diuinæ scripturæ, & alijs authoritatibus à nobis citatis in.1.quæst.huius commentarij. num. 1. & sequentibus, & in hac quæst.2. in. 1. part.num.2.& sequentib. con
19 stat, † Reges non electione, creatus fuisse, sed potius iure sanguinis Regna generaliter defferri, in casibus, & Regnis de quibus supra dictum est.

SVMMARIVM VNDECIMAE PARTIS

Huius Secundæ Quæstionis.

1 *Magnates, & Populi regni tunc eligunt sibi regem, quando nullus consanguineus de prosapia, seu sanguine regio reperitur.*

2 *Magnates, & Populi regni tunc eligunt sibi regem, quando sunt duo filij, vel consanguinei in eodem gradu, & ignoratur, quis eorum debeat succedere. Aut vterque admittetur ad regnum, tanquàm primogenitus, & quilibet eorum administrauit dimidiam partem regni. num.* 3. *Et quid quando ambo simul nati sunt. num.* 4. *Vel administrabunt vnus post aliū. num.* 5.

6 *Reges duo vnum regnum administrare possunt ex consensu Papæ, vel Imperatoris, & num.* 7.

8 *Magnates, & Populi regni regem eligere possunt, quando Rex eiusquè filij, ac omnes eius consanguinei fuerint hæretici.*

9 *Magnates, ac Populi Regni possint sibi eligere regem de conuicinis, deficiente Regia Sobole & parentela.*

10 *Magnates, ac Populi Regni tunc eligent regem, quando sunt liberi ab omni subiectione, & superioritate, secus si sunt subiecti.*

11 *Magnates, & Populi Regni non possunt, sibi regem eligere, si in illo regno adsit lex generalis, vel consuetudo generalis, quòd in eo iure sanguinis succedatur. Quia adest tacitus consensus populi.*

VNDECIMA PARS
Huius
QVAESTIONIS SECVNDAE.

Vnc Vltimam Partem huius secundæ quæstionis aggrediamur, vt in diuisione materiarum huius quæstionis promisimus. Itaque breuiter eam ressumendo, dicimus, † quòd Magnates, & Populi Regni, tunc Regem eligere possunt, quando nullus consanguineus de prosapia sanguineque regio reperitur, ex copiosè à nobis adductis in. 1. part. huius 2. quæstio. num. 19. & sequentib. pręsertim num. 26. & 27. Prout contingit in regna Messeniorum, in quo quia Euphaes Rex moritur sine liberis, in eius locum Magnates, & Populi regnorum eligerunt sibi regem, refert Gerard. de Mercatore in demonstratione temporum. pag. 57. in princ. Idem etiam contingit anno Domini. 1380. super successione regni Vngrię, nam mortuo sine liberis Ludouico vltimo rege ipsius regni, principes eius eligerunt in Regem Carolum de progenia Regum Pullæ. traditur lib. 14 supplemen. chronica. fol. 390. colum. 1. Similiter anno Domini. 1463. mortuo Agislao Rege Vngriæ sine liberis, & descendentibus Principes illius regni eligerunt in suum Regem Matthiam filium Vayuodæ, habetur lib. 15. supplement. fol. 428. colum. 1. Verum, & mortuo sine descendentibus Guillermo. 3. Rege Siciliæ, Magnates & Populi illius regni eligerunt in suum Regem Tancretum ex genere Guiscardi. Volaterran. lib. 6. commenta. cap. de historia Siciliæ. fol. 75. colum. 1. in medio. Contra hanc electionem Tancredi plura deduximus. præsenti commentario in. 3. part. huius. 2. quæstionis. nu. 84. & sequentib. Proindè mortuo Lutio. 1. Rege Christiano Angliæ (seu Bretagnæ maioris quæ est idem) sine liberis, Magnates, & proceres paulo post annum. 156. Salutis no-

ſtræ eligerunt ſibi regem. Volaterran. lib. 3. commentar. cap. de Populis, ac Regibus Britaniæ varijs.fol.26.colum. 1.in fine.cum ſequent.De regno, ſeu inſula Taprobana etiam legitur, quòd tunc Ciues, eligunt Regem, quando Rex viuus nullos filios habet, nec habere ſperat, ex Plinio. lib. 6. de naturali hiſtoria. c. 22.verſ. ſeruum.

2 Magnates etiam Regni † tunc poſſunt ſibi eligere regem, quando ſunt duo filij maſculi, aut fœminæ vltimi regis, vel conſanguinei proximiores in eodem gradu, & ignoratur,quis eorum debeat ſuccedere. Ludou. de Molin. lib.3.cap.1.num. 21. (Prout legitur, factum fuiſſe in electione Darij Regis Perſarum, ex Iuſtino hiſtorico. libr. 1. prope finem. Erantquè tunc regni prætenſores, virtute, & nobilitate ita pares, vt difficilem exhis populo electionem æqualitas faceret. Inibique legitur, quòd tunc Principes regni eligerunt Daryum in Regem Perſarum: & quòd vniuerſus populus fuit eum ſequutus,eundemquè conſtituerunt regem, tradit plura in propoſito Tiraquell.de primogenitura. quæſt. 17. num. 4.& ſequent.) Aut vterque

3 admittetur ad regnum,† tanquàm primogenitus ex conſenſu amborum, vnus vnam partem Regni,& Imperij, alter verò aliam.Alex.conſil.25 col.5.in fine.verſic.præterea. lib. 5.Greg.Lup.in. l.2.verbo el mas propinco pariente.colum.4.poſt princ.tit. 15.part. 2. & copiosè Rolan. à Valle conſil.80.num. 14.& ſequen. lib.1.faciunt tradita per Petr. Rebuff.in declaratione feudorum.pag.73.in fine. num.27.

4 Prout etiam contingit,† quando ambo regnum prætendentes ſimul nati fuerunt,& ignorabatur, quis eorum maior eſſet,nam etiam hoc caſu vterquè admittetur ad regnum. ex tex.in.l.2.§.hæreditas.ff.de ſuis, & legit. hæred. tenet expreſſè Did. Caſtel. in. l. 40. Tau.verb.de hijo mayor. col. 2.verſ.veritas, vbi etiam Anto.Gomez. num.68. in fine. Anto.Corſet. de poteſtate regia.4.part.quęſt.64.Roderiq. Suar.in.l. quoniam in prioribus.C.de inoffic.teſtam.in.2. dubio Comitatus Valentiæ. colum. 21. verſ. adde etiam Ludou.de Molin.lib.3.cap.1. num.22. Ludou. de Peguera in repet.cap.3.conſtitut. Cathalo.verſ.6.num.87. fol.80. colum.3 Hoc enim caſu ambo filij ſi ſunt concordes, ſi

mul

mul regnabunt, ex ſupradi-
ctis. Exemplo trium filiorum Gerionis, qui fuit. 7. Rex priorum Regum Hiſpaniæ poſt Diluuium anno. 510. & ante Aduentum Domini Noſtri Ieſu Chriſti. 1800. annis. Nam hij ſimul, & concorditèr regnauerunt in Hiſpaniarum Regnis, refert Alfonſus Venero in Enchiridion temporum fol. 39. colum. 1. in fine. cum ſequent. Vel adminiſtrabunt
5 † ſucceſſiuè vnus poſt alium. Alberic. in. l. benè Azenone. C. de quadrie. præſcript. ſequitur Lup. lib. 1. verb. fueſſen muchos. tit. 1. parti. 2. Ludou. de Molin. lib. 3. cap. 1. nu. 26. & ſequent. faciunt tradita per Iaſon. in. l. licet Imperator. in princ. num. 2. ff. de leg. 1. Aut vnus Rex, vel Imperator habebit dignitatem, alius verò adminiſtrationem. gloſ. 1 in cap. nunc autem. diſt. 21. Aut accedente conſenſu Summi
6 Pontificis Romani, † vel eius permiſſu, duo Imperatores, vel Reges in diſcordia adminiſtrabunt, ex traditis in terminis per Ioan. Leziri, de primogenitura lib. 1. quæſt. 7. colum. penult. verſ. adde ad prædicta, & eod. lib. 1. quæſt. 10. colum. 2. verſic pro hac opi-
7 nione. Aut permiſſu, † & conſenſu Imperatoris fieri poteſt ſimilis diuiſio adminiſtrationis regni inter prætenſores. Prout contingit in Boemundo, & Rogerio filijs Ruberti Ducis Calabriæ, & Pullæ, qui inter ſe diuiderunt illas terras æqualitèr, mandato Victorij Papæ huius nominis. 3. anno Domini. 1095. ne haberent bella in terris Eccleſiæ, refert Volaterran. lib. 12. commentar. fol. 322. colum. 1. cuius, & nos mentionem fecimus in. 3. part. huius quæſt. 2. num. 81. vbi alios authores citauimus hoc idem referentes. Gratiaquè exempli hoc idem manifeſtum redditur. Nam cum Hærodes rex Iuda (qui Chriſtum Dominum noſtrum perſecutus fuit. Math. cap. 2.) inſtituit Archelaum filium ſuum in Regem totius Regni Iuda, cui iuſſit, ne coronam ſibi imponeret, ſed à Romanis illam acciperet, qui ad accipiendum coronam Romam venit, & quia alij fratres eius ſcilicet, Hærodes, & Philippus illuc venerunt, petentes partem hæreditatis paternæ, decretum fuit per Imperatorem Octauianum Auguſtum, gratia eos conueniendi, quòd Archelaus ſolus regnaret, & quòd ſolùm haberet medietatem regni paterni (quæ medietas vocata

est Iudea) aliam medietatem diuisit in duas partes respectu totius regni, & vnam dedit Herodi, aliam vero Philippo eius Fratri: & sic Archelaus regnauit in Iuda, & non in Galilea, nec in Iturea, & Trachonitide regionibus: & post illum Archelaum fuit iste nouus modus distinguendi Iudeam à Galilea, quod copiosè refert doctissimus Abulensis super Matth. cap. 3. q. 8. Petr. Comestor in histor. scholasti tit. de historia Euangelica. cap. 11. & 22. fol. 189. Gerard de Mercatore in demonstratione temporum. pagin. 143. post Ioseph. de atiqu. Iudaic. cap. 10. 13. & 17. Vbi refert plura, quæ euenerunt super successione Regni Herodis tàm Romæ, quam in Iudea. Simile etiam legitur de sapientissimo Cæsaræ Maximiliano, qui litem ceptam inter Bauariæ Principes Vinlhelmum, & Ludouicum super Ducatu Bauariæ, mira dexteritate composuit, vnicuique sua attributa parte: & sic inter illos egregios Principes reformata est lis, refert Laurentius Surius in Commentario rerum gestarum in Orbe ab anno Domini. 1550. vsquè ad annum. 1568. pág. 105.

8 Possentquè etiam † Magnates Regni eiusquè Populi Regem eligere, quando Rex, eiusquè filij, & omnes eius consanguinei fuerint Hæretici, ex fratre Alfonso de Castro, quem sequitur Didac. Septiman. in Catthol. institutionib. tit. 46. de pœnis. num.

9 75. Similiter deffeciente Regia Sobole, seu Parentela, eligere sibi Regem de conuicinis, possent Magnates, & Populi regni, vt iam diximus in 1. part huius. 2. quæstio. num. 27. Volaterran. lib. 7. commentar. cap. de Bohemia. in princip. fol. 812. Populi, ac

10 Magnates Regni † tūc etiam eligent Regem, quando sunt liberi ab omni subiectione, & superioritate: si verò sunt subiecti, non possunt sibi eligere Regem, secundum Anton. Corset. de potestate Regia. 1. part. quæst. 23. num. 4. & in 4. part. quæst. 67. num. 27. & Anton. Gomezi. in. l. 40. Taur. num. 4. Quorum sententia confirmatur ex pluribus fundamentis iuridicis à nobis citatis in hac quæst. 2. 2. huius commentarij. part. 1. num. 2. & multis sequentibus & in. 1. quæst. eiusdem commentarij. num. 7.

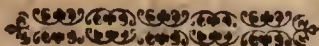
11 Verùm Magnates † & Populi Regni minimè sibi pos-

sent

ſent Regem eligere, ſi in illo regno adſit lex generalis, vel conſuetudo, quòd in eo iure ſanguinis ſuccedatur, ita Couarru. reſoluit in cap. 1. practicar. qq. num.4. verſic. reges verò, & in verſic. poſteriora, vbi conſtater firmat, quòd licet ius creandi reges ad ſuffragia populorum expectet, tamen ſecus eſt, ſtante lege generali, vel conſuetudine, quòd regna deferantur ſucceſſione, & primogenitura, ex pluribus inibi per eum citatis, dicens, hanc conſuetudinem eſſe receptam ferè in toto Orbe, & vltra Couarru. hoc idem prius tenuit Arch id. in. cap. Moyſes. 8. quæſt. 1. quem ſequitur Ioan. Miles in repertorio. verb. regnum. dicens, quòd eſt conſuetudo in omnibus regnis, quòd in eis ſuccedatur iure ſanguinis, præter quàm in Imperio, ex ibi traditis per eum, ſequitur Gregor. Lup. in. l. 9. verb. de linaje. colu. 2. poſt medium. tit. 7. parti. 2. Vbi & ait, quòd hæc cóſuetudo generalis iam peruenit ad notitiam omnium, quibus hæc res tangit. Quia ſtante huiuſmodi conſuetudine, vel lege generali, adeſt conſenſus populi, ſaltem tacitus, ex. l. de quibus. ff. de legib. cap. conſuetudo. 1. diſt. Cùm à ſuo principio populus tranſtulerit omnem poteſtatem in ſuum primum Regem, & Principem, ideſt, omnem imperandi poteſtatem, ac facultatem, quam populus in ciues, & magiſtratus habebat. l. 2. §. nouiſſimè. ff. de origin. iu. l. 1. ff. de conſtitu. princip. cum ſimilibus à nobis traditis in. 1. quæſt. huius commentarij. num. 4. & in hac. 2. quæſtione. in 1. parte. num. 20. & ſequentibus. Quę tranſlatio fuit facta virtute legis Regiæ, cuius mentionem fecimus in præſenti volumine, in 1. quæſtio. num. 6.

L A V S D E O.

INDEX LOCVPLETISSIMVS
Omnium rerum, maximè notabilium, Ordine Alphabetico ritè contextus.

C

G.

Tosca-

Qq 2 con-

M

lata

Regna

Domi-

Tan-

Septen-

fuit

roma-

S

gnum

LAVS DEO.